AUTORUL BESTSELLERULUI INTERNAȚIONAL
UN BĂRBAT PE NUME OVE

Fredrik Backman

OAMENI ANXIOȘI

UN NOU SERIAL *NETFLIX*

musai

FREDRIK BACKMAN este editorialist, blogger și unul dintre cei mai populari scriitori suedezi contemporani. Cărțile sale au fost traduse în peste treizeci și cinci de limbi. Trăiește la Stockholm împreună cu soția și cei doi copii ai lor.
Romanul său de debut *Un bărbat pe nume Ove* a cunoscut un succes mondial, iar ecranizarea lui a fost nominalizată la Oscar pentru Cel Mai Bun Film Străin (2016) și a fost desemnată Cea mai bună comedie a anului (la Premiile Academiei Europene de Film – 2016). Romanele *Bunica mi-a zis să-ți spun că-i pare rău*, *Scandalul* și *Noi contra voastră* completează lista titlurilor de succes ale autorului.

„Cartea aceasta este o superbă declarație de dragoste pentru viață și un poem trist despre moarte care te poartă prin toate registrele emoțiilor. Nu-ți refuza experiența oferită de *Oameni anxioși*."

LITTERATURSIDEN

„*Oameni anxioși* este o piesă de teatru plină de umor, dar cu decoruri dramatice, scrisă cu multă empatie și căldură."

BTJ, Sweden

Fredrik Backman

OAMENI ANXIOȘI

musai

Fredrik Backman

OAMENI ANXIOȘI

Traducere din limba suedeză
de Andreea Caleman

Redactor: Ioana Tudor
Corector: Theodor Zamfir
Tehnoredactor: Florin Paraschiv
DTP copertă: Alexandru Daş

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României
BACKMAN, FREDRIK
Oameni anxioşi / Fredrik Backman; trad. din lb. suedeză de Andreea Caleman. – Bucureşti: Art, 2020
ISBN 978-606-710-722-7

I. Caleman, Andreea (trad.)

821.113.6

Fredrik Backman
Folk med ångest

Această carte este dedicată vocilor din capul meu,
cei mai bizari prieteni ai mei.
Şi nevesti-mii, care locuieşte cu noi.

CAPITOLUL 1

Un jaf la o bancă. O luare de ostatici. O împuşcătură. O scară de bloc plină de poliţişti gata să ia cu asalt un apartament. A fost simplu să se ajungă la asta, mult mai simplu decât s-ar putea crede. N-a fost nevoie decât de o singură idee foarte, foarte proastă.

Aceasta este o poveste despre multe chestii, dar mai ales despre idioţi. De aceea trebuie spus de la bun început că e foarte simplu să-i faci pe alţii „idioţi" dacă uiţi că e stupid de greu să fii om. Mai ales când ai pe cineva de dragul căruia să încerci să fii, pe cât posibil, un om bun.

În ziua de azi, se aşteaptă incredibil de multe de la noi. Tot timpul. Trebuie să ai o slujbă, o locuinţă, o familie, trebuie să-ţi plăteşti impozitele, să porţi chiloţi curaţi şi să ţii minte parola de la afurisitul ăla de wi-fi. Unii dintre noi nu reuşesc niciodată să controleze haosul din jur, aşa că viaţa merge înainte fără voia noastră. Pământul goneşte cu două milioane de kilometri pe oră prin spaţiul cosmic, iar noi tremurăm cuprinşi de panică, aruncaţi pe te miri unde, ca nişte şosete

rătăcite. Inimile ne sunt ca de săpun, ne alunecă din mâini în clipa în care ne destindem un pic, se avântă, se îndrăgostesc şi sunt frânte la întâmplare. N-avem niciun control. Aşa că învăţăm să ne prefacem tot timpul – la serviciu, în căsnicie, în relaţia cu propriii copii şi în orice altceva. Ne prefacem că suntem normali, că avem cultură generală, că înţelegem ce înseamnă „grad de îndatorare“ și „rata inflaţiei“. Că știm cum funcționează sexul. Adevărul este că despre sex ştim la fel de multe ca despre cablurile USB – cu bazaconiile alea mici nimerim mereu doar de la a patra încercare în sus („Greşit. Greşit. Greşit. ACU' a intrat!“). Ne prefacem că suntem părinţi buni, deşi, de fapt, tot ce facem este să le dăm copiilor mâncare și haine și să țipăm la ei dacă bagă în gură o gumă de mestecat găsită pe jos. Am avut cândva un acvariu cu peşti, dar au murit toţi şi adevărul este că nu ştim despre copii mai mult decât ştim despre peşti, iar responsabilitatea ne înfricoşează de moarte, din sculare până-n culcare. N-avem niciun plan, doar încercăm să facem faţă încă unei zile, fiindcă mâine vine alta.

Uneori ne doare, ne doare al naibii de tare, din niciun alt motiv decât acela că propria piele ni se pare străină. Uneori ne cuprinde panica, fiindcă avem facturi de plătit și trebuie să fim maturi, dar nu știm cum și e atât de groaznic şi de înnebunitor de simplu să tot dai rateu străduindu-te să fii om mare.

Toţi iubim pe cineva şi toţi am trecut prin nopţi de disperare, în care n-am putut dormi şi în care ne-am gândit unde să mai găsim resurse ca să putem continua să fim oameni. Iar asta ne împinge uneori să facem lucruri care, pe urmă, sunt de neconceput, dar care, în clipele acelea, par singura cale.

O singură idee foarte, foarte proastă. Nu e nevoie de mai mult.

De pildă, într-o dimineaţă, o persoană de treizeci şi nouă de ani a plecat de-acasă cu un pistol în mână, ceea ce, retrospectiv, a fost o idee năucitor de idioată. Căci, după cum am zis, aceasta este o poveste despre o luare de ostatici, dar n-a fost cu intenţie. Adică, mă rog, intenţia a fost să iasă o povestire, dar nu să se lase cu luare de ostatici, ci cu un jaf la o bancă. Dar toată treaba s-a dus dracului un pic, cum se întâmplă uneori cu jafurile la bancă. Iar făptaşul a dat bir cu fugiţii, doar că n-avea nici cea mai vagă idee cum să scape şi, fără un plan de scăpare, s-a întâmplat ce îi zicea mereu maică-sa în copilărie, când uita cuburile de gheaţă şi feliile de lămâie şi trebuia să dea fuga înapoi în bucătărie: „Unde nu-i cap, vai de picioare!“ (Trebuie menţionat că, atunci când a murit, maică-sa era atât de îmbibată în gin şi apă tonică, încât n-au îndrăznit s-o incinereze, de teamă să nu explodeze, dar, altfel, sfatul ei e bun de urmat.) Aşadar, după jaful

care n-a fost jaf la bancă până la urmă, a venit poliţia, bineînţeles. Făptaşul a luat-o la sănătoasa – pe trotuar, peste drum – şi a intrat pe prima uşă pe care a văzut-o în faţa ochilor. Poate că e un pic prea dur să facem pe cineva „idiot“ pentru atâta lucru, dar, mda, pricepi tu... În orice caz, nu se poate spune că a dat dovadă de mare isteţime. Căci ușa era a intrării într-un bloc, fără vreo altă ieșire, aşa că n-a avut de ales şi a trebuit să o ia în sus, pe scări.

E de la sine înţeles că avea o condiţie fizică normală pentru cei treizeci şi nouă de ani ai săi. Adică nu era ca toţi cei de treizeci şi nouă de ani din vreun oraş mare, care îşi gestionează criza de patruzeci de ani cumpărându-şi pantaloni de ciclism sau căşti de înot superscumpe, pentru că au vreo gaură neagră în suflet care înghite poze de Instagram. Nu, era mai degrabă din categoria oamenilor de treizeci şi nouă de ani care consumă zilnic cantităţi de brânză şi făinoase într-un mod care, din punct de vedere medical, poate fi catalogat drept strigăt de ajutor, nu dietă. Aşa că a ajuns la ultimul etaj cu tot felul de glande deschise la maximum şi o răsuflare dintr-acelea pe care, în mod normal, le-ai asocia cu cluburi unde se intră spunând o parolă printr-o ferestruică. Astfel, dată fiind situaţia, şansele de a scăpa de poliţie erau, ca să zicem aşa... inexistente.

Dar, din întâmplare, întorcând capul chiar atunci, a văzut uşa larg deschisă a unui apartament. Apartamentul era de vânzare şi, la momentul respectiv, se ţinea o

vizionare cu „casă deschisă" pentru toţi potenţialii cumpărători, prin urmare era plin de lume. Şi-atunci spărgătorul s-a repezit în apartament, gâfâind, asudând şi cu pistolul ridicat. Aşa s-a ajuns la luarea de ostatici.

Ei şi, pe urmă, lucrurile s-au petrecut cum s-au petrecut. Poliţia a înconjurat clădirea, a venit presa, ba s-a dat chiar şi la televizor. Totul a durat câteva ore. După care făptaşul s-a lăsat păgubaş, normal. Că doar n-avea de ales, nu? Iar cei opt ostatici, şapte persoane venite pentru vizionare şi o agentă imobiliară, au fost eliberaţi. Câteva minute mai târziu, poliţia a dat buzna în apartament. Dar era gol.

Nimeni n-a văzut încotro a luat-o făptaşul.

Cam asta-i tot ce trebuie să ştii dinainte. Acum începe povestirea.

CAPITOLUL 2

Acum zece ani, pe un pod era un bărbat. Dar povestea asta nu este despre bărbatul acela. Adică nu e nevoie să te gândeşti la el. Mă rog, acum e foarte greu să ***nu*** te mai gândeşti la el. E ca atunci când cineva îţi zice: „Nu te gândi la prăjituri!" – normal că te gândești imediat la prăjituri. Nu te mai gândi la prăjituri!

Tot ce trebuie să ştii este că, acum zece ani, pe un pod era un bărbat – sus, pe balustrada podului, mult deasupra apei, la capătul vieţii. Dar nu te mai gândi la asta acum. Gândeşte-te la ceva mai plăcut!

Gândeşte-te la prăjituri!

CAPITOLUL 3

E înainte de ajunul Anului Nou, într-un oraş nu tocmai mare. În camera de interogatoriu a secţiei locale de poliţie – un poliţist şi o agentă imobiliară. Poliţistul arată de nici douăzeci de ani, dar e, probabil, mai în vârstă. Agenta pare să aibă puţin peste patruzeci, dar e, probabil, mai tânără. Poliţistul poartă o uniformă prea mică, agenta imobiliară un sacou prea mare. Agenta imobiliară pare că şi-ar dori să fie altundeva. După vreo cincisprezece minute de discuţie, pare că şi poliţistul şi-ar dori ca agenta să fie altundeva. Când femeia zâmbeşte neliniştită şi deschide gura să spună ceva, poliţistul răsuflă în felul acela de nu ştii dacă omul oftează sau îşi suflă nasul.

— Răspundeţi-mi, vă rog, la întrebare şi terminăm! o roagă el.

Agenta imobiliară încuviinţează energic şi izbucneşte:

— La bună vedere!

— Răspundeţi-mi, vă rog, la întrebare! repetă poliţistul, cu acea expresie des întâlnită la bărbaţii pe care

viața i-a dezamăgit cândva, în copilărie, și nu și-au mai revenit niciodată.

— M-ai întrebat cum se cheamă agenția mea! insistă femeia, bătând expectativ darabana în marginea mesei, într-un mod care îl face pe polițist să vrea să arunce spre ea cu obiecte contondente.

— Nu, nu asta v-am întrebat. V-am întrebat dacă *făptașul* care v-a luat *ostatică* împreună cu...

— LA BUNĂ VEDERE se cheamă! Pricepi? Când cumperi un apartament, te interesează să aibă cea mai BUNĂ VEDERE, la cel mai bun preț, nu? Și de-aia îi salut pe clienți la telefon: „Mulțumim că ați sunat la agenția imobiliară *La bună vedere!* LA BUNĂ VEDERE!

Bine, agenta imobiliară tocmai a scăpat dintr-o situație traumatizantă – amenințată cu pistolul și luată ostatică – și oricine ar vorbi în dodii după așa ceva, firește. Polițistul încearcă să dea dovadă de răbdare. Își apasă sprâncenele cu degetele mari, parcă sperând că sunt două butoane pe care, dacă le ții apăsate, totul revine la setările din fabrică.

— O... K. Dar acum trebuie să vă pun câteva întrebări despre apartament și despre făptaș, oftează el.

N-a fost o zi ușoară nici pentru polițist. Secția de poliție e mică, resursele puține, dar angajații sunt competenți. Asta a încercat și el să-i explice, la telefon, șefului unui șef al unui șef, după luarea de ostatici. Dar fără succes, bineînțeles. Șeful o să trimită de la Stockholm o comisie specială

de investigație, care să preia cazul. Și a rostit apăsat nu „comisie specială", ci „*Stockholm*", de parcă e vreo superputere să fii din capitală. „E mai degrabă un diagnostic, la naiba!" își zice polițistul. Își apasă în continuare sprâncenele cu degetele mari. E ultima șansă să le arate șefilor că poate rezolva cazul și singur, dar cum să reușească dacă toți martorii sunt ca femeia din fața lui?

— Okidoki! ciripește agenta imobiliară, de parcă „okidoki" e un cuvânt.

Polițistul își citește însemnările.

— Nu e o zi neobișnuită pentru vizionări de apartamente, cu o zi înainte de Revelion?

Agenta dă din cap că nu și spune, cu un zâmbet larg:

— În agenția imobiliară LA BUNĂ VEDERE nu există zile bune și zile rele!

Polițistul trage adânc aer în piept de câteva ori.

— OK. Să continuăm. Când l-ați văzut pe făptaș, care a fost prima dumneavoastră reac...

— Păi nu mă-ntrebi despre apartament mai întâi? Ai zis „despre apartament și despre făptaș" și de-aia mă gândeam că începi cu apartamentul...

— OK! mormăie polițistul.

— OK! ciripește agenta.

— În legătură cu *apartamentul* atunci, cunoașteți bine imobilul?

— Bineînțeles, sunt agenta imobiliară! răspunde femeia.

Se abţine cu greu să adauge „de la agenţia imobiliară LA BUNĂ VEDERE!“, întrucât poliţistul arată deja ca şi cum şi-ar dori ca muniţia din dotare să nu fie atât de uşor de identificat.

— Puteţi descrie apartamentul?

Agenta imobiliară se luminează la faţă şi începe să turuie:

— O locuinţă de vis! Discutăm, în cazul acestui apartament, despre o oportunitate unică de a deveni proprietarul unui imobil într-o zonă liniştită, dar aproape de pulsul marelui oraş. Bucătărie deschisă, în stil american! Luminozitate din plin!

Poliţistul o întrerupe:

— Aş vrea să ştiu dacă există vreo cămară, spaţii de depozitare ascunse sau ceva asemănător...

— A, nu-ţi place cu bucătărie deschisă? Îţi place cu pereţi? Nu-i rău nici aşa! răspunde agenta imobiliară pe un ton încurajator, dar dând de înţeles că, după părerea ei, cei cărora le plac pereţii sunt nişte încuiaţi.

— Este cumva vreo garderobă sau ceva care nu...

— Ţi-am zis că-i luminos, oare?

— Da.

— Există studii care spun că lumina ne face mai fericiţi! Ştiai?

Poliţistul nu prea pare că ar vrea să i se bage lumină pe gât. Unii oameni vor să decidă singuri cât de fericiţi să fie.

— Haideţi să nu ne îndepărtăm de subiect...

— Okidoki!

— Există în apartament vreun spaţiu care nu apare pe planul cadastral?

— Şi zona e incredibil de bună pentru copii!

— Ce-are asta de-a face cu discuţia noastră?

— Voiam doar să subliniez că zona e foarte bună. LA BUNĂ VEDERE, ştii? Incredibil de bună pentru copii! În fine, da... cu excepţia chestiei de azi cu luarea de ostatici. Dar, în rest, incredibil de bună pentru copii! Şi, oricum, copiilor le plac maşinile de poliţie, ştii?

Brusc înveselită, agenta roteşte o mână în aer imitând sirena şi girofarul maşinii de poliţie.

— Aceea e melodia maşinii de îngheţată, cred, îi atrage atenţia poliţistul.

— Lasă că pricepi ce vreau să zic, insistă agenta imobiliară.

— O să vă rog să-mi răspundeţi la întrebări.

— Scuze, care erau întrebările?

— Ce mărime are apartamentul?

Agenta imobiliară zâmbeşte derutată.

— Păi nu ziceai că mă-ntrebi despre spărgător? Nu vorbim despre jaf?

Poliţistul îşi încleştează fălcile atât de strâns, de parcă ar încerca să respire prin unghiile de la picioare.

— Desigur. OK. Povestiţi-mi despre făptaş. Care a fost prima dumneavoastră reacţie când...

Agenta îl întrerupe însufleţită:

— Spărgătorul? Da! *Spărgătorul* a dat buzna în apartament în mijlocul vizionării şi ne-a ameninţat pe toţi cu pistolul! Şi ştii de ce?

— Nu.

— Bucătărie deschisă! Altfel n-ar fi putut să ne ameninţe cu pistolul pe toţi *deodată*!

Poliţistul îşi masează din nou sprâncenele.

— OK, haideţi să vă-ntreb altfel. Există vreo ascunzătoare bună în apartament?

Agenta imobiliară clipeşte atât de lent, de-ai zice că tocmai a învăţat cum se face.

— Ascunzătoare?

Poliţistul îşi dă capul pe spate şi îşi înfige răbdător privirea în tavan.

Maică-sa îi spunea mereu că poliţiştii sunt doar băieţi care nu şi-au făcut niciodată alte visuri. Toată lumea îi întreabă pe copii: „Ce vrei să te faci când o să fii mare?" Şi aproape toţi băieţii răspund la un moment dat: „Poliţist!" Dar cei mai mulţi au alte ambiţii când cresc. Preţ de-o clipă, îşi doreşte să fi visat şi el la altceva. Poate că atunci zilele şi relaţiile de familie i-ar fi fost mai puţin complicate. Maică-sa a fost întotdeauna mândră de el, nimic de zis. Nu ea a fost nemulţumită de profesia pe care şi-a ales-o fiul. Mama era preot, o slujbă care înseamnă mai mult decât doar un mod de a-ţi asigura

pâinea de toate zilele, așa că ea l-a înțeles. Taică-su însă n-a vrut ca fiu-său să îmbrace uniforma de polițist. Dezamăgirea tatălui încă atârnă greu, poate, pe umerii tânărului polițist, căci pare epuizat când întoarce din nou privirea spre agenta imobiliară și spune:

— Da. Încercam să vă explic. Credem că făptașul se află încă în apartament.

CAPITOLUL 4

Adevărul este că toţi ostaticii au fost eliberaţi deodată – agenta imobiliară şi potenţialii cumpărători. Un singur poliţist era pe etaj, în capul scărilor, când au ieşit ostaticii, trăgând după ei uşa, care s-a încuiat automat. Au coborât liniştiţi la parter, au ieşit din bloc, s-au urcat în maşinile de poliţie şi au fost duşi de acolo. Poliţistul din faţa apartamentului a aşteptat până au urcat colegii lui. Un negociator a sunat la un telefon aflat în apartament. La scurt timp după aceea, poliţiştii au spart uşa şi au intrat, doar ca să constate că apartamentul era gol. Uşa de la balcon era încuiată, ferestrele erau închise şi nu exista nicio altă ieşire.

Şi, la naiba, nu trebuie să fii din Stockholm ca să pricepi pe loc că făptaşul ori a fugit cu ajutorul vreunuia dintre ostatici, ori n-a fugit nicăieri.

CAPITOLUL 5

OK. Pe un pod era un bărbat. Acum poţi să te gândeşti la asta.

A scris o scrisoare şi a pus-o la poştă, şi-a dus copiii la şcoală, apoi s-a urcat pe balustrada podului şi a stat aşa o vreme, uitându-se în gol. Zece ani mai târziu, după un jaf ratat la o bancă, opt oameni aflaţi la o vizionare de apartament sunt luaţi ostatici de o persoană înarmată. De pe acel pod se vede balconul apartamentului cu pricina.

Toate astea n-au, bineînţeles, nimic de-a face cu tine. Poate un pic, totuşi. Că doar tu eşti un om obişnuit, cumsecade, nu? Tu ce-ai fi făcut dacă ai fi văzut pe cineva sus, pe balustrada unui pod? Nu există răspuns corect sau greşit, nu-i aşa? Ai fi făcut, pur şi simplu, tot ce ţi-ar fi stat în putinţă ca omul să nu sară. Nu-l cunoşti, dar instinctul nostru înnăscut ne spune că nu putem lăsa nici măcar un străin să-şi curme viaţa.

Așa că ai fi încercat să vorbești cu el, să-i câștigi încrederea, să-l faci să se răzgândească. Căci ai avut și tu parte de anxietate, de zile în care părți din tine, care nu se văd la radiografie, te-au durut atât de tare, încât n-ai găsit cuvinte să le explici ce simți nici măcar celor care te iubesc. În adâncul sufletului, în lăcașuri ale memoriei pe care le ascundem, poate, chiar și de noi înșine, știm că diferența dintre noi și bărbatul de pe pod e mai mică decât ne-am dori. Cei mai mulți adulți au trăit, vreodată, momente cu adevărat negre. Nici măcar oamenii cât de cât fericiți nu sunt chiar așa de al naibii de fericiți tot timpul, știi și tu. Așa că ai fi încercat să-l salvezi, fiindcă se poate să mori din greșeală, dar, ca să sari în gol, trebuie să vrei să o faci. Trebuie să te sui dinadins pe ceva înalt și să faci un pas înainte.

Da, ești un om cumsecade. Nu te-ai fi uitat fără să faci nimic.

CAPITOLUL 6

Tânărul poliţist îşi pipăie fruntea cu vârfurile degetelor. Are un cucui cât un pumn de bebeluş.

— Cum te-ai pricopsit cu ăla? întreabă agenta imobiliară, părând gata, gata, să adauge: „La bună vedere!"

— M-a lovit ceva în cap, mormăie poliţistul.

Se uită apoi în hârtii şi întreabă:

— Făptaşul părea obişnuit să mânuiască arme de foc? întreabă el.

Agenta imobiliară zâmbeşte mirată:

— Vrei să zici... pistolul?

— Da. Era agitat sau arăta ca şi cum mai ţinuse un pistol în mână înainte?

Poliţistul vrea să afle dacă agenta crede că spărgătorul are, poate, pregătire militară. Dar agenta răspunde veselă:

— Aş, nici gând, nu era pistol adevărat!

Poliţistul o priveşte circumspect, nesigur dacă femeia glumeşte sau e doar naivă.

— Ce vă face să spuneţi asta?

— Păi se vedea că-i de jucărie! Credeam c-a priceput toată lumea…

Polițistul se uită lung la agenta imobiliară. Femeia nu glumește. Un dram de empatie licărește în privirea lui.

— Deci… nu v-a fost teamă nicio clipă?

Agenta imobiliară dă din cap că nu.

— Nu, nu, nu! M-am prins de la început că nu ne paște niciun pericol. N-ar fi putut face niciun rău nimănui!

Polițistul își citește din nou însemnările. Își dă seama că femeia n-a priceput.

— Un pahar cu apă? întreabă el prietenos.

— Nu, mersi, m-ai mai întrebat o dată, răspunde agenta nepăsătoare.

Polițistul hotărăște să-i aducă totuși un pahar cu apă.

CAPITOLUL 7

Adevărul este că niciunul dintre ostatici nu ştie ce s-a întâmplat din momentul în care au fost eliberaţi şi până în clipa în care poliţiştii au intrat în apartament. Ostaticii se urcaseră deja în maşini şi plecaseră spre secţia de poliţie când poliţiştii s-au adunat în scara blocului. Apoi negociatorul special (trimis de la Stockholm de şeful şefilor, fiindcă „stockholmezilor" li se pare de la sine înţeles că ei sunt singurii care se descurcă să vorbească la telefon) a sunat la telefonul din apartament, sperând ca făptaşul să accepte să se predea. Dar nu i-a răspuns nimeni. În schimb, s-a auzit o împuşcătură. Poliţiştii au spart uşa, dar era deja prea târziu. Când au intrat în sufragerie au călcat într-o baltă de sânge.

CAPITOLUL 8

În bucătăria secţiei, tânărul poliţist se întâlneşte cu unul mai în vârstă. Tânărul ia un pahar cu apă, poliţistul mai în vârstă bea cafea. Relaţia lor e complicată, aşa cum e, adesea, între poliţişti din generaţii diferite. La final de carieră cauţi un sens, la început de drum – o direcţie.

— 'Neaţa! exclamă poliţistul bătrân.

— Salut, salut! răspunde ursuz cel tânăr.

— Ţi-aş oferi o cafea, da' tot nu te-ai luat de băut, nu? mustăceşte poliţistul cel bătrân, de parcă ar fi un soi de handicap să nu bei cafea.

— Nu! răspunde cel tânăr, de parcă ar refuza carne de om.

Poliţistul cel bătrân şi cel tânăr n-au multe în comun când vine vorba despre mâncare şi băutură sau despre orice altceva, de fapt, ceea ce duce la repetate conflicte când se întâmplă să fie nevoiţi să ia prânzul împreună în maşină, în timpul vreunui schimb. Mâncarea preferată a poliţistului mai în vârstă e cârnat cu piure din fulgi de cartofi, de la chioşcul benzinăriei. În ziua de „bufet

deschis“ a restaurantului local, când chelnerul încearcă să-i ia farfuria goală din față, polițistul cel bătrân și-o trage înapoi și îl boscorodește: „Nu, n-am terminat de mâncat! E bufet deschis! Când o să mă vezi chircit sub masă, în poziție fetală, atunci să știi c-am terminat!“ Mâncarea favorită a polițistului tânăr este, dacă îl întrebi pe cel bătrân, „scorneli de-alea, alge, iarbă-de-mare, pește crud. La naiba, ăsta se crede crab sihastru!“ Unuia îi place cafeaua, celuilalt – ceaiul. Unul se uită tot timpul la ceas în timpul programului, ca să vadă dacă e ora prânzului, celălalt se uită la ceas tot timpul în timpul prânzului, ca să vadă dacă s-a terminat pauza. Cel în vârstă crede că datoria unui polițist este să acționeze bine, celălalt crede că este mai important să acționeze corect.

— Sigur? Pot să-ți fac un frappucino sau cum naiba îi zice. Am luat și lapte din ăla, de soia! Nu c-aș vrea să știu ce-au muls ca să-l facă! zice polițistul bătrân râzând în hohote și trăgând în același timp îngrijorat cu coada ochiului spre polițistul cel tânăr.

— Îhm, răspunde tânărul, fără să-l asculte.

— Și? Merge bine audierea afurisitei ăleia de agentă imobiliară? întreabă polițistul mai în vârstă, încercând să pară că glumește, ca să nu-i dea de înțeles tânărului că o face din grijă pentru el.

— Foarte bine! îl asigură tânărul, dând să iasă din încăpere și stăpânindu-și din ce în ce mai greu iritarea.

— Măi băiete, ești bine? întreabă polițistul bătrân.

— Da, da, sunt OK! oftează poliţistul tânăr.

— Întrebam şi eu aşa, că după tot ce s-a întâmplat, dacă vrei să vor...

— Sunt OK! insistă tânărul.

— Şi... ăla? spune bătrânul, arătând cu bărbia spre cucuiul tânărului.

— E OK, nicio chestie. Tre' să plec.

— Aha, aha. Ai nevoie de ajutor cu împieliţata de agentă? continuă poliţistul bătrân, încercând să zâmbească şi să nu se mai uite îngrijorat la pantofii poliţistului tânăr.

— Mă descurc.

— Te-ajut cu plăcere, să ştii.

— Nu, mersi!

— Sigur? strigă poliţistul bătrân după cel tânăr, dar nu primeşte alt răspuns decât o foarte hotărâtă tăcere.

După ce poliţistul tânăr pleacă, cel bătrân rămâne gânditor pe loc, sorbind din cafea. Vârstnicii ştiu arareori ce să le spună tinerilor, ca să arate că le pasă. E greu să-ţi găseşti cuvintele când, de fapt, tot ce vrei să spui e: „Ştiu că te doare."

Pe podea se văd mici urme roşii. Poliţistul cel tânăr are încă sânge pe pantofi, dar n-a băgat de seamă. Poliţistul bătrân umezeşte o cârpă şi şterge cu grijă podeaua. Degetele îi tremură. Poate că poliţistul tânăr nu minte, poate că într-adevăr se simte bine. Dar cel în vârstă încă nu şi-a revenit.

CAPITOLUL 9

Poliţistul cel tânăr se întoarce în camera de interogatoriu şi pune paharul cu apă pe masă. Agenta imobiliară îl priveşte şi se întreabă dacă tânărul e unul dintre aceia care desfac sticle de bere cu cheia. Nu că ar fi ceva rău în asta...

— Mersi, îi mulţumeşte ea şovăind, pentru paharul cu apă pe care nu i-l ceruse.

— Trebuie să vă mai pun câteva întrebări, se scuză poliţistul şi scoate o hârtie mototolită, ce pare a fi un desen făcut de un copil.

Agenta imobiliară încuviinţează, dar nu apucă să zică nimic, căci uşa se deschide încet şi poliţistul în vârstă se strecoară în încăpere. Agenta observă că braţele bărbatului sunt puţin prea lungi faţă de restul corpului, adică, dacă şi-ar vărsa cafeaua, s-ar arde undeva de la genunchi în jos.

— Bună ziua, bună ziua! Voiam doar să văd dacă-i nevoie de ajutor pe-aici... spune poliţistul bătrân.

Poliţistul tânăr îşi dă exasperat ochii peste cap.

— Nu! Mulţumesc! După cum ţi-am zis, mă descurc!

— Aha, aha. Voiam doar să aj... încearcă poliţistul bătrân.

— Nu, fir-ar să fie! Nu! *Incredibilă* lipsă de profesionalism! Nu poţi să dai buzna, pur şi simplu, în timp ce audiez un martor! se răstește polițistul tânăr.

— Aha, aha, voiam doar să-ntreb unde aţi ajuns, şopteşte poliţistul bătrân, jenat şi incapabil să-şi mai ascundă îngrijorarea.

— Tocmai voiam să-ntreb despre desen! izbucneşte tânărul, de parcă l-a prins pe colegul în vârstă mirosind a fum de ţigară şi insistând că doar ţinea fumul pentru un prieten.

— Pe cine voiai să-ntrebi? se miră bătrânul.

— Pe agenta imobiliară! izbucneşte tânărul, arătând spre martor.

La care agenta, din păcate, însufleţită brusc de-o inspiraţie de moment, sare de pe scaun, cu mâna întinsă, gata să se prezinte:

— Eu sunt agenta imobiliară! De la agenţia imobiliară LA BUNĂ VEDERE!

Apoi face o pauză, zâmbind teatral şi foarte mulţumită de sine.

— Sfinte Sisoe, nu iar! oftează poliţistul cel tânăr.

Agenta îşi ia avânt şi repetă jovială:

— LA BUNĂ VEDERE!

Poliţistul mai în vârstă se uită întrebător la cel tânăr.

— Aşa face de când am adus-o la secţie, îl informează tânărul, masându-şi din nou sprâncenele cu degetele mari.

Poliţistul bătrân o studiază pe agenta imobiliară, cu ochii mijiţi, cum face de obicei când întâlneşte oameni de neînţeles. O viaţă întreagă de mijit privirea i-a făcut pielea de sub ochi moale precum îngheţata. Agenta, în mod vădit convinsă că nimeni n-a auzit-o, explică fără să i-o ceară cineva:

— Te-ai prins? Agenţia imobiliară LA BUNĂ VEDERE! Mulţumim că aţi sunat la agenţia imobiliară LA BUNĂ VEDERE! *La bună vedere!* Aşa îi salut! Pricepi? Că oamenii vor cea mai bună VEDERE şi...

Poliţistul bătrân pricepe, ba chiar zâmbeşte admirativ, dar cel tânăr ridică sever un deget şi îi arată femeii scaunul:

— Luaţi loc! spune el, pe un ton pe care îl foloseşti doar cu copiii, câinii şi agenţii imobiliari.

Agentei îi piere zâmbetul de pe buze. Se aşază stângace. Se uită ba la un poliţist, ba la celălalt.

— Scuze! E prima dată când sunt interogată de poliţie. Auziţi, da' nu v-apucaţi să faceţi cu mine chestia aia... ştiţi... cu poliţistul rău şi poliţistul bun, cum vezi prin filme, nu? Adică nu se duce unul să mai aducă nişte cafea, în timp ce celălalt mă pocneşte cu cartea de telefon şi răcneşte: „UNDE AI ASCUNS CADAVRUL?“

Agenta imobiliară râde nervos. Polițistul în vârstă mustăcește, tânărul nu zâmbește absolut deloc, așa că agenta continuă, încă și mai timorată:

— Hai c-am glumit! Nici nu mai există cărți de telefon, cu ce să mă pocniți? Cu vreun iPad?

Începe să dea din mâini, mimând un atac cu tableta și țipând cu o voce îngroșată, ceea ce pare a fi modul ei de a-i imita pe polițiști în general:

— Pfff, rahat! Bă, i-am dat fostei din greșeală „Like" pe Instagram! Clic, clic, stai s-apăs la loc!

Polițistul tânăr nu pare deloc amuzat, ceea ce o neliniștește pe agenta imobiliară. Între timp, polițistul bătrân se uită peste însemnările celui tânăr și întreabă, ca și cum agenta n-ar fi acolo:

— Ce-a zis despre desen?

— N-am apucat s-o întreb, c-ai intrat tu și m-ai întrerupt! i-o retează tânărul.

— Care desen? vrea să știe agenta.

— Deci, după cum *urma* să vă zic când m-a întrerupt colegul, am găsit un desen pe scară și credem că făptașul l-a scăpat din greșeală. Și voiam să vă... începe să explice polițistul tânăr.

Dar cel în vârstă îl întrerupe imediat:

— Despre pistol ai vorbit cu dumneaei?

— Nu te mai băga! explodează tânărul.

La care polițistul bătrân își aruncă exasperat brațele în sus și mormăie:

— Bine, bine, iertare că exist, na!

— Nu era adevărat! Pistolul, adică! Era de jucărie! spune agenta repede.

Polițistul bătrân o privește surprins, apoi se uită la polițistul tânăr și spune pe un ton care doar bărbaților de o anumită vârstă li se poate părea șoptit:

— Nu i-ai... spus?

— Ce să-mi spună? întreabă agenta.

Polițistul tânăr oftează și împăturește la loc desenul, cu aceeași grijă cu care ar împături fața colegului mai în vârstă.

— Da, deci *urma* să vă zic... Știți, după ce făptașul v-a eliberat, pe dumneavoastră și pe ceilalți ostatici, și v-am adus la secție, am...

Polițistul bătrân îl întrerupe, încercând din nou să fie de ajutor:

— Făptașul, adică spărgătorul! S-a împușcat!

Polițistul tânăr își încleștează strâns pumnii, ca să nu-l sugrume pe cel în vârstă. Spune ceva, dar agenta imobiliară nu-l mai aude – căile auditive i s-au umplut deja de un soi de bâzâit monoton care crește și se preschimbă într-un răpăit, iar șocul preia controlul asupra sistemului nervos. La mult timp după aceea, femeia avea să jure că auzise ploaia bătând în fereastră atunci, în camera de interogatoriu, deși încăperea nu are ferestre. Se holbează la polițiști cu gura căscată:

— Adică... pistolul... era... reușește ea să îngaime.

— Era adevărat, da, încuviinţează poliţistul bătrân.

— Dar... începe agenta, însă gura i s-a uscat şi nu reuşeşte să articuleze mai departe.

— Poftim! Ia oleacă de apă! îi oferă poliţistul bătrân, de parcă el îi adusese paharul.

— Mulţumesc... Dar... dacă pistolul era adevărat, puteam să... *murim* cu toţii! şopteşte ea şi bea apă, înfricoşată retroactiv.

Poliţistul bătrân încuviinţează grav, îi ia din faţă poliţistului tânăr carnetul cu însemnări şi începe să-şi scrie propriile observaţii cu pixul.

— Poate ar trebui s-o luăm de la capăt cu audierea? spune el binevoitor.

La care poliţistul tânăr ia o scurtă pauză şi iese pe coridor, să se dea cu capul de un perete.

Când uşa se trânteşte în urma tânărului, poliţistul în vârstă tresare. E greu să-ţi găseşti cuvintele când eşti bătrân şi tot ce vrei să-i spui cuiva mai tânăr este: „Văd că suferi şi mă doare." Pantofii poliţistului tânăr au lăsat urme maronii de sânge uscat pe podea, sub scaunul pe care a stat. Bătrânul le priveşte cu inima frântă. Fix din cauza asta n-a vrut niciodată ca fiu-său să se facă poliţist.

CAPITOLUL 10

Primul care l-a văzut pe bărbatul de pe pod, acum zece ani, a fost un adolescent al cărui tată își dorea ca fiu-său să aibă alte visuri în viață. Poate că băiatul ar fi trebuit să aștepte să-i vină cineva în ajutor, dar... tu ai fi așteptat? Dacă mama ta era preot și tatăl polițist, dacă ai fi crescut cu convingerea că trebuie să ajuți pe oricine poți și să nu lași pe nimeni la greu decât dacă ești nevoit, ai fi stat cu mâinile în sân?

Nu.

Așa că adolescentul a luat-o la fugă spre bărbatul de pe pod, strigându-i să se oprească. Și omul s-a oprit. Neștiind ce să facă, băiatul a început să... vorbească. A încercat să-i câștige încrederea. Să-l convingă să facă doi pași înapoi, nu unul înainte. Vântul le făcea gecile să foșnească ușor, ploaia stătea să cadă și iarna începea să se facă simțită. Băiatul a încercat să-i înșire motive pentru care merita să trăiască, chiar dacă în momentele acelea omul nu părea să mai aibă vreunul.

Bărbatul de pe balustrada podului i-a spus adolescentului că are doi copii. Poate pentru că băiatul îi amintea de ei. Băiatul l-a rugat, cu panică în fiecare sunet rostit:

— Te rog, nu sări!

Bărbatul l-a privit liniştit, aproape cu compasiune, şi i-a răspuns:

— Ştii ce e cel mai rău când eşti părinte? Că eşti judecat tot timpul. Poţi să faci un milion de lucruri cum se cuvine, dar e de-ajuns să greşeşti o dată ca să rămâi pentru totdeauna „părintele care era ocupat cu mobilul când leagănul i-a lovit copilul în cap". Nu-i scăpăm din ochi zile în şir, dar se întâmplă să citim UN mesaj pe telefon şi-atunci toate momentele noastre bune de grijă părintească nu mai valorează nimic. Nimeni n-ajunge la psiholog ca să vorbească despre momentele în care copilul *nu* a încasat un leagăn în cap. Părinţii se definesc prin eşecurile lor.

Adolescentul n-a priceput ce voia să spună omul. Mâinile îi tremurau când s-a uitat peste balustradă şi a văzut doar moarte, de sus până jos. Bărbatul i-a zâmbit vag şi a făcut o jumătate de pas înapoi. Iar asta i s-a părut băiatului o victorie.

Apoi bărbatul i-a povestit că avusese o slujbă destul de bună, că îşi pusese pe picioare propria afacere de succes şi îşi cumpărase un apartament frumos. Că îşi investise toate economiile în acţiuni ale unor agenţii imobiliare, astfel încât copiii lui să aibă venituri mai bune şi

apartamente mai frumoase, să se bucure de şi mai multă libertate, să nu fie nevoiţi să-şi facă griji, să nu fie nevoiţi să adoarmă epuizaţi, cu calculatorul în mână, în fiecare seară. Căci ăsta e rolul părinţilor – să fie umeri. Umeri pe care copiii să se urce când sunt mici, ca să vadă lumea, umeri pe care să stea când sunt mari, ca să poată atinge norii, umeri pe care să se sprijine când paşii le şovăie sau se clatină sub lovituri. Se bazează pe noi şi asta e o responsabilitate uriaşă, pentru că ei încă n-au înţeles că habar n-avem de nimic. Aşa că omul făcuse şi el ce facem toţi – s-a prefăcut că ştie. S-a prefăcut că ştie răspunsul când copiii l-au întrebat de ce caca e maro, ce se întâmplă după moarte şi de ce urşii polari nu mănâncă pinguini. Pe urmă, copiii au crescut. Iar el uneori a uitat, preţ de-o clipă, şi a încercat să-i ţină de mână. Doamne, ce s-au mai ruşinat! S-a ruşinat şi el. E greu să-i explici unui copil de doisprezece: „Când erai mic şi mergeam prea repede, veneai fuga după mine şi mă luai de mână. Erau cele mai fericite clipe din viaţa mea. Degeţelele tale în palma mea. Înainte să afli câte rateuri am dat în viaţă."

Da, omul s-a prefăcut. În tot. Experţii financiari i-au promis că acţiunile agenţiilor imobiliare erau o investiţie sigură, că doar toată lumea ştie că proprietăţile imobiliare nu-şi pierd niciodată valoarea. Doar că, pe urmă, şi-au pierdut-o...

A fost criză financiară peste tot în lume. O bancă din New York a dat faliment şi, departe de acel loc, într-un

oraş nu tocmai mare, dintr-o altă ţară, trăia un bărbat care a pierdut tot. A văzut podul de la fereastra biroului, în timp ce vorbea cu avocatul la telefon. Era dimineaţa devreme, încă neobişnuit de cald pentru perioada aceea din an şi stătea să plouă. Bărbatul şi-a dus copiii la şcoală, ca şi cum nimic nu s-ar fi întâmplat. S-a prefăcut. Le-a şoptit la ureche că îi iubeşte şi inima i s-a frânt când i-a văzut cum îşi dau, jenaţi, ochii peste cap. Apoi a plecat spre apă. A parcat ilegal, a lăsat cheile în contact, s-a dus pe pod şi s-a urcat pe balustradă.

Toate astea i le-a povestit adolescentului. Şi-atunci băiatul a crezut că se rezolvă. Căci, dacă un om suit pe balustrada unui pod îi povesteşte pe îndelete unui străin cât de mult îşi iubeşte copiii, atunci e clar că n-are de gând să sară.

Doar că omul a sărit.

CAPITOLUL 11

Zece ani mai târziu, tânărul poliţist se află pe coridor, în faţa camerei de interogatoriu. Taică-su a rămas înăuntru cu agenta imobiliară. A avut dreptate maică-sa, evident – ei doi n-ar fi trebuit să lucreze împreună niciodată, că nu fac decât să se certe. Dar n-a ascultat-o, ca de obicei. Mama se uita uneori la el, când era obosită sau băuse două pahare de vin, ca să nu mai simtă nimic, şi îi spunea:

— Sunt zile în care mi se pare că nu te-ai întors de pe podul ăla, copile! Că încă încerci să-l salvezi pe omul de pe balustradă, deşi e la fel de imposibil acum ca şi atunci.

Poate că aşa e. Nu mai are putere să se întrebe dacă e adevărat sau nu. Zece ani mai târziu încă are aceleaşi coşmaruri. Academia de Poliţie, examene, apoi lucrat în schimburi şi nopţi lungi la serviciu, munca de poliţist pentru care a primit atâtea laude de la toată lumea, mai puţin de la taică-su. Încă şi mai multe nopţi lungi şi atât de multă muncă, încât a ajuns să urască zilele libere. Mers ostenit spre casă la răsărit, munţi de facturi

neplătite în hol, un pat gol, pastile de somn, alcool. În nopţile în care totul devine insuportabil iese să alerge. Kilometri întregi în întuneric şi tăcere. Picioarele lovind asfaltul repede, tot mai repede, dar fără ţintă. Unii aleargă ca vânătorii, el fuge ca prada. Golit de orice sentimente din cauza epuizării, se împleticeşte înapoi spre casă, pleacă la slujbă, o ia de la capăt. Uneori îi sunt de ajuns câteva înghiţituri de whisky ca să adoarmă, iar în dimineţile bune un duş rece ca gheaţa e suficient ca să se trezească. Între whisky şi duşuri, face ce poate ca să-şi anestezieze simţurile. Să-şi înăbuşe plânsul sub coaste, înainte să-i ajungă în gât şi în canalele lacrimale. Dar coşmarul revine întruna. Vântul care face geaca să fâşâie, scârţâitul surd al tălpilor când pantofii bărbatului alunecă de pe balustradă, urletul adolescentului peste ape, cu o voce care îi sună străină, pe care n-o recunoaşte. Un urlet abia auzit, căci şocul e prea mare şi asurzitor. Încă este.

Astăzi el a fost primul poliţist care a intrat pe uşa apartamentului, după ce ostaticii au fost eliberaţi şi s-a auzit împuşcătura. El s-a repezit în sufragerie, peste covorul plin de sânge, a forţat uşa de la balcon, s-a uitat derutat peste balustradă şi, instinctiv, primul lui gând înspăimântat a fost: „A sărit şi el!“ Dar jos, în stradă, nu erau decât ziarişti şi vecini curioşi care se uitau la el prin telefoanele ridicate să fotografieze. Nici urmă de spărgător, dar, de pe balconul gol, poliţistul a văzut podul.

Iar acum stă înţepenit pe coridorul secţiei de poliţie şi nu e în stare nici măcar să-şi şteargă urmele de sânge de pe pantofi.

CAPITOLUL 12

Aerul trece prin gâtul poliţistului bătrân cu scrâşnet de mobilă veche împinsă pe o podea din lemn neşlefuit. Respiraţia greoaie hârâie cu ecou în cavitatea bucală – băgase el de seamă că, de la anume vârstă şi kilograme în sus, răsuflarea începuse să-i sune aşa, ca şi cum căpătase şi ea greutate odată cu trecerea timpului. Îi zâmbeşte ruşinat agentei imobiliare:

— Colegul e… e fii-miu.

— A! încuviinţează agenta.

Pare că ar vrea să spună că are şi ea copii sau, poate, că *nu* are copii, dar a citit despre ei într-un manual, la cursul pentru agenţi imobiliari, iar favoriţii ei sunt cei cu jucării în culori naturale, că acelea se potrivesc cu orice interior.

— Nevastă-mea a zis că-i o idee proastă să lucrăm împreună, recunoaşte poliţistul.

— Înţeleg, minte agenta imobiliară.

— Mi-a zis că sunt superprotector, ca un pinguin care cloceşte o piatră fiindcă nu poate accepta că oul s-a

dus. Şi că nu poţi să-ţi protejezi copilul de viaţă, că viaţa ne loveşte pe toţi.

Agenta cântăreşte preţ de-o clipă dacă să se prefacă iar că pricepe, dar decide să fie sinceră:

— Adică ce-a vrut să zică?

Poliţistul roşeşte.

— Nu voiam să... aş, e ridicol, fireşte, să-ţi împui capul cu ale mele, dar... eu unul n-am vrut niciodată ca fii-miu să se facă poliţist. E prea sensibil. Prea... bun. Vezi dumneata, acum zece ani fii-miu a dat de un om pe un pod şi... a încercat să-l convingă să nu se arunce. El chiar a făcut tot ce-a putut! TOT! Da' omul a sărit. Şi ştii cum te schimbă să vezi aşa ceva? Vrea... să-i salveze pe toţi. M-am gândit că, după treaba aia, n-o să mai vrea să se facă poliţist, dar n-a fost aşa. Dimpotrivă, şi-a dorit mai mult decât oricând. Fiindcă vrea să salveze oameni. Fie ei şi răufăcători.

Pieptul agentei imobiliare se coboară şi se ridică aproape imperceptibil.

— Pe spărgător adică?

Poliţistul bătrân încuviinţează:

— Da. Era sânge peste tot în apartament când am intrat. Fii-miu zice că spărgătorul o să moară dacă nu-l găsim la timp.

Poliţistul cel bătrân clipeşte des şi agenta vede în tristeţea de sub genele lui cât de mult înseamnă asta pentru

el. Apoi Jim își înfige unghiile în marginea mesei de scris și adaugă cu o forțată formalitate:

— Trebuie să-ți reamintesc că tot ce spui în timpul audierii este înregistrat.

— Priceput! îl asigură agenta.

— E important să pricepi, da. Tot ce discutăm aici va fi consemnat într-un proces verbal citit și de alți polițiști, insistă el.

— OK, toată lumea poate să citească. Priceput!

Polițistul bătrân despăturește cu grijă hârtia pe care polițistul cel tânăr a lăsat-o pe masă. E un desen făcut de un copil ori foarte talentat, ori complet lipsit de talent, în funcție de ce vârstă ar avea copilul. Pare a înfățișa trei animale.

— Îl recunoști? L-am găsit pe scări, în bloc.

— Sunt dezolată, răspunde agenta și chiar pare cu adevărat dezolată.

Polițistul se silește să zâmbească și continuă:

— Colegii mei spun că arată ca o maimuță, o broască și un cal. Da' mie mi se pare că ăsta arată mai mult a girafă decât a cal. Că, uite, n-are coadă! Și girafele n-au coadă, nu? Eu zic că-i girafă, da, girafă e!

Agenta trage adânc aer în piept și îi răspunde așa cum le răspund, de obicei, femeile bărbaților care nu par să priceapă în veci că lipsa lor crasă de cunoștințe ar trebui să-i împiedice să tragă concluzii categorice:

— Sigur, sigur, ai dreptate.

CAPITOLUL 13

Adevărul este că nu bărbatul de pe pod l-a făcut pe adolescentul de atunci să vrea să devină poliţist. Ci adolescenta suită pe aceeaşi balustradă, o săptămână mai târziu. Ea n-a sărit.

CAPITOLUL 14

Cana de cafea e aruncată la mânie. Zboară peste ambele monitoare, dar, pe nebănuitele căi ale forţei centrifuge, reuşeşte să nu verse aproape nicio picătură, înainte să se facă ţăndări de peretele care, de atunci, are culoarea cappucino.

Cei doi poliţişti se uită lung unul la celălalt – unul ruşinat, celălalt speriat. Pe poliţistul mai în vârstă îl cheamă Jim. Pe poliţistul mai tânăr, fiul său, îl cheamă Jack. E prea mică secţia asta de poliţie ca să se poată evita unul pe altul, aşa că stau aşezaţi faţă în faţă, ca de obicei, fiecare la biroul lui, pe jumătate ascunşi în spatele monitoarelor, căci, mai nou, munca de poliţist e doar zece la sută muncă de poliţist, iar restul e consemnarea în scris a muncii de poliţist.

Jim s-a născut într-o generaţie în care computerele erau ceva de domeniul magiei. Jack e dintr-o generaţie care le ia ca pe ceva de la sine înţeles. Când Jim era mic, copiii erau pedepsiţi trimiţându-i în camera lor – acum

îi obligăm să iasă din camere. O generație certată că nu stă „locului", iar următoarea certată că nu se mișcă destul. Când scrie un raport, Jim apasă pe fiecare tastă până la fund și controlează imediat ce apare pe ecran, ca să se asigure că nu l-a păcălit computerul cumva. Abia apoi apasă tasta următoare. Că pe Jim nu-l ia nimeni de fraier! Jack, în schimb, tastează ca orice tânăr care n-a trăit niciodată într-o lume fără internet. Poate scrie chiar și legat la ochi, atinge tastele atât de ușor, încât nici măcar un afurisit de laborator criminalistic n-ar putea dovedi că le-a atins.

Cei doi se scot din sărite unul pe altul la culme, evident, cu cele mai mărunte chestii. Când fiul caută ceva pe internet spune că „googălește". Când tatăl face același lucru, spune „ia să mă uit eu pe Google!". Când nu sunt de acord cu ceva, tatăl spune: „Ba da, că am citit pe Google!", iar fiul ripostează: „Pe Google nu citești, tată, pe Google CAUȚI informații!"

Dar nu faptul că tatăl nu se pricepe la tehnologie îl scoate din minți pe fiu, ci faptul că *aproape* se pricepe. Jim nu știe, de pildă, cum se face o captură de ecran direct din tastatură, așa că pozează ecranul cu telefonul mobil când vrea să salveze informațiile afișate pe monitor. Iar când vrea să facă o captură de ecran pe mobil, pune telefonul în mașina de copiat. Ultima ceartă zdravănă dintre Jim și Jack a fost când unui șef al șefului secției i-a trăsnit că polițiștii trebuie să fie „mai disponibili

pe platformele sociale" (de parcă poliţiştii din Stockholm ar fi al naibii de disponibili tot timpul) şi le-a cerut să-şi facă poze unii altora în timpul unei zile obişnuite de lucru. Aşa că Jim l-a fotografiat pe Jack în maşina de poliţie. Cu bliţul pus. În timp ce Jack conducea.

Iar acum, aşezaţi la birou, unul în faţa celuilalt, scriu de zor, mereu contratimp. Jim se pierde în detalii, Jack e eficient. Jim spune o poveste, Jack doar raportează. Jim şterge, editează, se gândeşte, o ia de la capăt. Jack tastează fără oprire, ca şi cum nimic pe lume nu poate fi descris în mai multe feluri. În adolescenţă, Jim visa să devină scriitor. Când Jack a ajuns adolescent, Jim încă mai visa la asta. Apoi şi-a dorit ca Jack să devină scriitor în locul lui. Lucrul de neînţeles pentru fii şi ruşinos pentru taţi să recunoască este că, de fapt, nu ne dorim să-i vedem pe copiii noştri nici urmându-şi propriile visuri, nici călcându-ne pe urme. Ci *noi* vrem să le călcăm pe urme, când *ei* ne urmează visurile.

Pe birou, amândoi ţin fotografii cu aceeaşi femeie. Mama unuia, soţia celuilalt. Pe masa lui Jim este şi o altă fotografie, înfăţişând o femeie tânără, mai mare cu şapte ani decât Jack. Vorbesc arareori despre ea, iar ea sună doar când are nevoie de bani. La începutul fiecărei ierni, Jim spune, plin de speranţă: „Poate vine şi soră-ta acasă de Crăciun", iar Jack răspunde: „Da, tată, hai să vedem!" Fiul nu-i spune niciodată tatălui că e naiv, iar

asta e o dovadă de iubire. Umerii tatălui sunt apăsaţi de pietre invizibile când spune, târziu, în seara fiecărui ajun de Crăciun: „Nu-i vina ei, Jack, e..." Iar Jack răspunde de fiecare dată: „Bolnavă. Ştiu, tată. Soră-mea e bolnavă. Mai vrei o bere?"

Distanţa dintre poliţistul în vârstă şi cel tânăr e atât de mare, chiar dacă locuiesc aproape unul de altul. Căci Jack a încetat să mai alerge după soră-sa şi asta e diferenţa dintre fratele şi tatăl femeii din fotografie. Când fiică-sa era adolescentă, Jim simţea că orice copil e ca un zmeu de hârtie, aşa că a ţinut sfoara cât de strâns a putut. Dar, până a urmă, a luat-o vântul şi pe ea. S-a smuls din mâinile lui şi s-a ridicat în văzduh. Nu se poate spune niciodată cu exactitate când începe dependenţa, căci toţi mint când spun „totul e sub control". Drogurile sunt apusul care ne dă iluzia că noi hotărâm când stingem becul, dar decizia nu stă în puterea noastră, întunericul ne ia în stăpânire când pofteşte. La un moment dat, acum câţiva ani, Jim a aflat că Jack şi-a folosit toate economiile, banii cu care urma să-şi cumpere un apartament, ca să-şi interneze sora într-o clinică de dezintoxicare de lux. A dus-o chiar el, cu maşina, dar ea s-a externat singură, două săptămâni mai târziu, prea târziu ca Jack să-şi mai poată lua banii înapoi. N-au mai ştiut nimic de ea vreo jumătate de an, până când a sunat din senin, în toiul nopţii, ca şi cum nimic nu s-ar fi întâmplat şi l-a întrebat pe Jack dacă putea să-i împrumute „câteva mii". Să-şi ia

bilet de avion să se întoarcă acasă, aşa i-a zis. Jack i-a trimis banii, dar sora nu s-a întors. Tatăl încă aleargă încolo şi-ncoace, încercând să nu piardă din ochi zmeul aflat sus, pe cer. Asta e diferenţa dintre fratele şi tatăl ei. Şi, la Crăciunul următor, unul va spune: „Soră-ta e...", iar celălalt va şopti: „Ştiu, tată..." şi îi va aduce încă o bere.

Se ceartă şi din cauza berii, normal. Jack e cum sunt tinerii acum, curios să încerce beri cu gust de grepfrut, turtă dulce, bezea sau alte rahaturi. Pe când Jim vrea bere cu gust de bere. Uneori, Jim le zice „bere de Stockholm" tuturor berilor ăstora complicate, dar nu foarte des, fireşte, că atunci se enervează fiu-său şi pe urmă trebuie să-şi cumpere singur berea săptămâni în şir. Îşi zice de multe ori că e imposibil să-ţi dai seama dacă doi copii vor fi complet diferiţi, deşi cresc împreună. Sau, poate, tocmai din cauza asta ajung să fie atât de diferiţi? Peste monitor, trage cu ochiul la vârfurile degetelor fiului alergând pe tastatură. Mica secţie de poliţie, din oraşul lor nu tocmai mare, e un loc destul de liniştit. Nu se întâmplă mare lucru pe-aici, nu sunt obişnuiţi cu luări de ostatici dramatice sau cu orice fel de drame, în general. Aşa că Jim ştie că asta e marea şansă a lui Jack să le arate şefilor ce poate, ce fel de poliţist este. Înainte să vină stockholmezii.

Frustrarea îi încreţeşte fruntea lui Jack, neliniştea îi spulberă totul în suflet. Se clatină pe marginea unei

crize de furie încă de când a intrat în apartamentul cu spargerea. După ultima audiere de martori s-a abţinut o bună bucată de vreme, apoi s-a dus în bucătăria secţiei de poliţie şi a explodat:

— Unul dintre martorii ăştia ŞTIE ce s-a întâmplat! Cineva ştie şi ne minte în faţă! Ăştia chiar nu pricep că spărgătorul zace acum pitit pe undeva şi o să sângereze până crapă? Cum dracu' să minţi poliţia când cineva stă să MOARĂ?

Pe urmă, după ce s-au aşezat în faţa computerelor, Jim n-a scos o vorbă. Dar, când cana de cafea s-a izbit de perete, nu Jack a aruncat-o. Căci, deşi fiul era furios că nu putea salva viaţa spărgătorului şi ura faptul că, în curând, afurisiţii ăia de stockholmezi aveau să vină să preia cazul, nu era nici pe departe la fel de frustrat ca tatăl că nu-şi putea ajuta copilul.

Tac amândoi îndelung. Mai întâi se fulgeră cu privirea unul pe celălalt, apoi se uită în monitoare. Într-un târziu, Jim mormăie:

— Scuze, o să şterg. Voiam doar... Ştiu că te-nnebuneşte toată chestia. Voiam doar să ştii că... şi pe mine!

Şi el, şi Jack au cercetat fiecare centimetru din planul cadastral al apartamentului. N-au găsit nimic – nicio ascunzătoare, nicio altă ieşire. Jack se uită la taică-su, apoi la cioburile cănii de cafea din spatele lui şi spune încet:

— Trebuie să fi primit ajutor. Ne scapă ceva.

Jim se uită lung la însemnările de la audierile martorilor şi spune:

— Am făcut tot ce am putut, băiete.

În general, îi e mai uşor să vorbească despre slujbă când nu-şi mai găseşte cuvintele despre viaţă, dar se referă şi la una, şi la alta, bineînţeles. Jack se gândeşte la pod de când a început toată istoria asta cu luarea de ostatici, căci, în nopţile bune, visează că bărbatul n-a sărit, că l-a salvat. Jim se gândeşte neîncetat la acelaşi pod pentru că, în nopţile lui cele mai rele, visează că Jack e cel care a sărit de pe balustradă.

— Ori unul dintre martori minte, ori toţi. *Cineva* ştie unde se ascunde făptaşul, repetă Jack mecanic, mai mult pentru sine.

Jim aruncă din nou o privire spre arătătoarele fiului, cum bat darabana în birou, întocmai cum făcea maică-sa, după vreo noapte grea, când era chemată la spital sau la închisoare. A trecut prea mult timp ca să-şi întrebe fiul cum se simte, prea mult timp ca fiul să-i poată explica. Distanţa dintre ei e prea mare acum şi poate că aşa va fi mereu.

Dar, când Jim se ridică greoi de pe scaun, cu toată simfonia de gemete a unui bărbat trecut de floarea vârstei, ca să şteargă peretele de cafea şi să adune resturile cănii sparte, Jack se ridică şi el repede şi se duce în bucătărie. Se întoarce cu două căni. Nu că Jack ar bea cafea, dar uneori înseamnă mult pentru taică-su să nu-şi bea cafeaua singur.

— Nu trebuia să mă bag în audierea ta, măi băiete! spune Jim încet.

— E OK, tată, răspunde Jack.

Nici unul, nici celălalt nu spun adevărul. Pe cei pe care îi iubim, îi mințim. Și unul, și celălalt se apleacă din nou peste tastatură și își transcriu audierile. Le citesc încă o dată, căutând indicii.

Amândoi au dreptate. Martorii nu spun adevărul. În orice caz, nu tot adevărul. Cel puțin unii dintre ei.

CAPITOLUL 15

Audiere de martor
Data: 30 decembrie
Numele martorului: London

Jack: Ți-ar fi mai comod să stai pe scaun, nu pe jos.

London: Auzi, ai cataractă sau ce? N-ajunge firul de la încărcător până la scaun, nu vezi?

Jack: Şi e exclus să muţi scaunul, normal...

London: Ce?

Jack: Nimic.

London: Acoperire mai proastă ca la voi nici c-am văzut. O liniuţă, gen!

Jack: O să te rog să-ţi închizi telefonul, ca să-ţi pot pune întrebările.

London: Păi, ce, te ţin eu să nu-ntrebi? Bagă! Auzi, da' eşti copoi pe bune? Pari prea tânăr ca să fii copoi.

Jack: Te cheamă London, corect?

London: „Corect". Aşa vorbeşti tu? Zici că eşti într-un joc de roluri cu unul pe care-l excită contabilii.

Jack: Aş aprecia dacă ai lua în serios audierea. Te numeşti L-o-n-d-o-n?

London: Dăăă!

Jack: E un nume neobişnuit, trebuie să recunosc. Sau nu ştiu dacă neobişnuit, dar interesant, cu siguranţă. De unde vine?

London: Din Anglia.

Jack: Da, normal, m-am prins. Voiam să zic – e vreun motiv anume pentru care te cheamă aşa?

London: Aşa m-au botezat părinţii. Ce-ai, ai fumat ceva sau...?

Jack: Ştii ceva? Hai s-o lăsăm baltă cu numele şi să continuăm!

London: Şi, a meritat să te superi pentru atâta lucru?

Jack: Nu m-am supărat.

London: Da, că nici n-arăţi supărat! Deloc!

Jack: Hai să ne concentrăm pe întrebări! Lucrezi la bancă, corect? Erai la casă când a intrat făptaşul, nu?

London: Făptaşul?

Jack: Spărgătorul, adică.

London: Da, „corect".

Jack: Să ştii că nu e nevoie să faci aşa cu degetele.

London: Să ştii că sunt semnele citirii! Văd că scrii tot ce zic, gen, şi vreau să pui semnele citirii când îţi arăt semnele citirii, să priceapă cine se uită în notiţele tale că sunt ironică. Altfel, o să creadă că sunt cea mai mare tută!

Jack: Se cheamă semnele *citării*.

London: Şi eu ce-am zis? Sau e cu ecou pe-aici, pe la voi?

Jack: Ți-am spus doar cum se numesc.

London: Ți-am spus doar cum se numesc!

Jack: Eu nu vorbesc aşa.

London: Eu nu vorbesc aşa!

Jack: O să te rog să fii serioasă! Poţi să-mi spui cum s-a petrecut jaful?

London: Păi n-a fost niciun jaf, că n-avem numerar. E agenţie cashless, gen.

Jack: O să te rog să-mi povesteşti ce s-a întâmplat.

London: Ai scris că mă cheamă London? Sau scrii doar „martor", gen? Vreau să-mi scrii numele, în caz că ajunge chestia pe internet şi devin celebră!

Jack: Nu o să ajungă pe internet.

London: Totul ajunge pe internet.

Jack: Sigur, îţi scriu numele.

London: Marfă!

Jack: Scuze?

London: „Marfă" Nu ştii ce-nseamnă „marfă"? Înseamnă SUPER, gen!

Jack: Ştiu ce înseamnă. Doar că n-am auzit ce-ai spus.

London: Doar că n-am auzit ce-ai spuuus!

Jack: Câţi ani ai?

London: TU câți ani ai?

Jack: Întreb pentru că pari prea tânără ca să fii angajată la o bancă.

London: Douăzeci. Şi sunt angajată doar temporar. Că nu voia nimeni să lucreze înainte de Anul Nou. Altfel, tocesc, să mă fac barmaniţă.

Jack: Nu ştiam că există şcoală pentru aşa ceva.

London: E mai grea decât Academia de Poliţie.

Jack: Nu mă îndoiesc. Acum poţi, te rog, să-mi povesteşti cum a decurs jaful.

London: Băi, dar pisălog mai eşti! Îţi zic cum a fost cu „jaful“, na...

CAPITOLUL 16

Era o zi fără vreme. În centrul Scandinaviei, în unele săptămâni de iarnă, nici cerul nu se străduieşte să ne facă ziua mai bună, ci ne întâmpină cu culori ca de ziar căzut într-o baltă, iar asfinţitul lasă în urmă o pâclă de parcă cineva a dat foc unor stafii. Era, aşadar, o zi proastă pentru vizionări de apartamente. Cine să vrea să-şi cumpere casă pe o asemenea vreme? Şi, pe deasupra, era înainte de ajunul Anului Nou. Ce ţicnit organizează vizionări de apartamente fix atunci? O zi proastă chiar şi pentru un jaf, doar că nu din pricina vremii, ci a spărgătorului.

Dacă e să fim pedanţi, nici măcar n-a fost jaf în adevăratul sens al cuvântului. Nu că n-ar fi avut de gând să jefuiască o bancă. Dimpotrivă. Doar că n-a reuşit să găsească o sucursală cu numerar.

De fapt, n-a fost neapărat nici vina făptaşului. Ci a societăţii. Nu pentru că societatea ar purta vina pentru nedreptăţile care împing pe cineva pe căi greşite (deşi poate că totuşi societatea e de vină, dar nu e tocmai relevant acum), ci pentru că, în ultimii ani, societatea

a devenit un loc în care nimic nu mai e ce era odată. Cândva sapa era sapă și banca era bancă. Dar acum există, vezi bine, bănci „cashless", adică fără numerar, și-atunci cine să mai priceapă ceva? Nu e de mirare că oamenii sunt derutați și societatea se duce de râpă, când peste tot dai de cafea fără cafeină, pâine fără gluten, bere fără alcool și, dacă îndrăznește careva să spună lucrurilor pe nume, cum că sapa *e*, totuși, o sapă, vine altul și zice: „Neee, nu vezi că e *făraș*?"

Așadar, spărgătorul care nu era spărgător intră în banca respectivă, care nu prea era bancă, și, cu ajutorul unui pistol, își declară intențiile cât se poate de clar. Dar la casă era o domnișoară de douăzeci de ani, pe nume London, adâncită în navigatul pe platforme sociale care distrug competența socială în asemenea hal încât, atunci când văzu pistolul, izbucni:

— Tu ce mai ești, vreo păcăleală sau ce?

(Tocmai faptul că fata n-a zis: „*Asta* ce mai e, vreo păcăleală?", ci a întrebat fără nicio jenă: „TU ce mai ești, vreo păcăleală?" spune multe despre lipsa de respect a generației tinere față de spărgători mai în vârstă.)

Cu o privire de părinte dezamăgit, spărgătorul flutură amenințător pistolul și scoase o foaie de hârtie pe care scria: „Acesta este un jaf! Dă-mi 6500!"

London se strâmbă și pufni:

— „Șase mii cinci sute"? Ai uitat două zerouri sau ce? Și, apropo, suntem agenție cashless, vrei să jefuiești o bancă fără numerar sau ce? Te-ai tâmpit?

La care spărgătorul tuşi uşor şi mormăi ceva neinteligibil. London îşi aruncă enervată braţele în aer şi întrebă:

— Şi ăla-i pistol pe bune? Adică-i de-adevăratelea? Că am văzut un serial cu un tip care, gen, nu putea fi condamnat pentru jaf armat fiindcă pistolul nu era adevărat!

La momentul acela al discuţiei, făptaşul începuse deja să se simtă foarte în vârstă, pentru că interlocutoarea de douăzeci de ani dădea impresia că avea vreo paisprezece. Fata nu avea atât, bineînţeles, dar, când ai ajuns la treizeci şi nouă, ţi se pare o diferenţă foarte mică între paisprezece şi douăzeci de ani. Şi asta te poate face să simţi că ai îmbătrânit.

— ALOOO? RĂSPUNZI odată sau? strigă atunci London, pierzându-şi răbdarea.

Dacă te gândeşti mai bine, e curată nebunie să-i spui aşa ceva cuiva cu cagulă pe cap şi un pistol în mână. Dar, dacă ai fi cunoscut-o pe London, ţi-ai fi dat seama că nu vorbea aşa fiindcă era nebună. Ci doar pentru că era nesimţită. De asta nici nu avea prieteni adevăraţi, nici măcar pe platformele de socializare, şi îşi petrecea cea mai mare parte a timpului deprimându-se că vreo celebritate pe care o ura nu şi-a distrus viaţa *nici* azi. Chiar înainte să intre spărgătorul, London era ocupată să dea clic frenetic pe net, ca să vadă dacă doi actori celebri urmau să se despartă au ba. În sinea ei spera că da, căci e mai uşor să-ţi duci propria anxietate dacă ştii că nici alții nu sunt mai fericiți.

Dar spărgătorul nu-i răspunse, căci simţea deja că făcea o tâmpenie şi începuse să se căiască. Jaful la bancă se dovedea o idee uluitor de proastă de la bun început. Şi tocmai se pregătea să-i explice asta lui London, apoi să se care, şi atunci poate că nu s-ar mai fi întâmplat nimic din tot ce a urmat, dar nu apucă, fiindcă London odată i-o trânti:

— Ştii ceva, eu chem poliţia!

Atunci spărgătorul se panică şi ieşi în fugă din bancă.

CAPITOLUL 17

Jack: Poţi, te rog, să-mi dai câteva detalii despre făptaş?

London: Vrei să zici despre spărgător?

Jack: Da.

London: Şi-atunci de ce nu-i zici aşa?

Jack: Poţi, te rog, să-mi dai câteva detalii despre *spărgător*?

London: Gen, ce?

Jack: Îţi aminteşti ceva legat de înfăţişarea lui?

London: Uau, cea mai superficială întrebare din top! Băi, ce percepţie binară poţi să ai despre sexul unei persoane!

Jack: Îmi cer scuze! Poţi să-mi spui câte ceva despre înfăţişarea „persoanei"?

London: Nu-i nevoie să pui semnele citirii pentru asta.

Jack: Dacă-mi permiţi, insist că e nevoie. Poţi să-mi spui ceva despre înfăţişarea PERSOANEI care a vrut să jefuiască banca? Înaltă, scundă?

London: Eu nu descriu oamenii pe baza înălţimii, e discriminare! Eu, de exemplu, sunt scundă şi ştiu că asta îi complexează pe mulţi oameni înalţi.

Jack: Poftim?

London: Oamenii înalţi au şi ei sentimente, să ştii.

Jack: Aha. OK. Atunci îmi cer scuze din nou! Hai să reformulez! Spărgătorul... părea să aibă vreun complex?

London: Da' ce-ţi tot freci sprâncenele aşa? E *creepy*.

Jack: Îmi cer scuze. Care a fost prima ta impresie despre spărgător?

London: OK. Prima mea „impresie" despre „spărgător" a fost că plesnea de prostie.

Jack: Să înţeleg că e OK să ai o percepţie binară asupra inteligenţei?

London: Ce?

Jack: Nimic. Pe ce te bazezi când spui „plesnea de prostie"?

London: Deci, îmi bagă în ochi o hârtie pe care scrie: „Dă-mi şase mii cinci sute!" Cine naiba jefuieşte o BANCĂ pentru şase mii cinci sute de coroane? Jaf dai pentru zece milioane, gen. Dacă vrei fix şase mii cinci sute, ai un motiv al naibii de special, nu?

Jack: Trebuie să recunosc că nu m-am gândit.

London: Ar trebui să gândeşti mai mult, la asta te-ai gândit?

Jack: O să-mi dau silinţa. Poţi, te rog, să te uiţi la desenul ăsta şi să-mi spui dacă îl recunoşti?

London: Ăsta? Zici că-i făcut de-un plod. Ce-i aia?

Jack: Cred că o maimuţă, o broască şi un cal.

London: Ăla nu e cal, ce naiba! Ăla e elan!

Jack: Crezi? Toţi colegii mei au zis că e cal sau girafă.

London: Stai, că am un mesaj!

Jack: Nu, London, concentrează-te, te rog! Deci, zici că e un elan? Hei, lasă telefonul şi răspunde la întrebare!

London: *YES!*

Jack: Poftim?

London: În sfârşit! ÎN SFÂRŞIT!

Jack: Nu înţeleg.

London: SE DESPART!

CAPITOLUL 18

Adevărul? Adevărul este că făptaşul e o persoană adultă. Şi nimic nu spune mai multe despre personalitatea cuiva decât fix asta. Partea îngrozitoare în a deveni adult este că eşti obligat să recunoşti că nimănui nu-i pasă de tine, că trebuie să te descurci pe cont propriu în orice, să te prinzi singur cum funcţionează lumea. Să munceşti şi să-ţi plăteşti facturile, să foloseşti aţă dentară, să ajungi la timp la întâlniri, să stai la coadă şi să completezi formulare, să fixezi cabluri şi să asamblezi mobilă, să schimbi cauciucurile maşinii, să nu uiţi să-ţi încarci telefonul, să închizi cafetiera şi să-ţi înscrii copiii la şcoala de înot. Deschidem ochii dimineaţa şi viaţa abia aşteaptă să rostogolească spre noi o altă avalanşă de „Nu uita!" şi „Adu-ţi aminte să!". Nici nu apucăm să gândim, să respirăm, ci ne zbatem, din clipa în care ne trezim, să ieşim din avalanşă, căci mâine vine o alta. Uneori te uiţi în jur – la serviciu, la şedinţa cu părinţii sau pe stradă – şi îţi dai seama, cu înfiorare, că toată lumea pare să ştie ce face. Că doar tu te prefaci. Că toată lumea are resurse,

totul sub control şi energie pentru orice. Că toţi copiii celorlalţi ştiu să înoate.

Dar tu nu erai pregătit să devii om mare. Cineva ar fi trebuit să te oprească.

Adevărul? Adevărul este că, în clipa în care făptaşul a ieşit din bancă şi a luat-o la goană pe stradă, tocmai trecea pe-acolo un poliţist. Mai târziu se va dovedi că, la ora aceea, niciun poliţist nu era pe urmele nimănui, deoarece încă nu se anunţase nimic prin staţia radio. Asta pentru că tânăra de douăzeci de ani, London, şi angajatul care a preluat apelul la 112 au petrecut ceva timp jignindu-se reciproc mai întâi. (London a anunţat jaful, la care 112 a întrebat: „Unde?“, la care London i-a dat adresa băncii, la care 112 a întrebat: „Dar aceea nu-i o filială cashless? Ce să fure de-*acolo*?“, la care London a zis: „Păi, nu-i aşa, zi şi tu?“, la care 112 a spus: „Ce să zic?“, la care London s-a enervat: „Cum ce să zici?“, la care 112 i-a retezat-o, la rându-i: „TU ai zis să zic!“, la care London a urlat: „Ba nu, TU ai...“, după care discuţia a luat-o razna rapid.) De fapt, mai târziu se va mai dovedi şi că poliţistul care trecea atunci pe stradă nici măcar nu era poliţist, ci paznicul unei parcări. Dacă n-ar fi fost într-o stare de asemenea stres şi derută, spărgătorul şi-ar fi dat, cu siguranţă, seama şi ar fi fugit în altă direcţie. Şi-atunci povestea asta ar fi fost una mult mai scurtă.

Dar, în fine, după cum spuneam, spărgătorul nu s-a prins că „polițistul" era un paznic, așa că, din stradă, a intrat pe prima ușă pe care a văzut-o în fața ochilor. Ușa dădea într-o scară de bloc fără altă ieșire. Neavând încotro, a luat-o în sus pe scară. La ultimul etaj, ușa unui apartament era larg deschisă, așa că s-a repezit înăuntru, cu răsuflarea tăiată și leoarcă de transpirație, cu cagula strâmbă, de i se vedea doar un ochi. Abia atunci a băgat de seamă că lângă ușă era o grămadă de pantofi și că apartamentul era plin de oameni desculți. Văzând pistolul, o femeie a început să țipe: „Aoleu, hoțu'!" Părându-i-se că aude pe cineva alergând pe trepte, făptașul a crezut că era un polițist (nu era, era poștașul). În lipsa oricărei alternative, a închis ușa apartamentului și, țintind la întâmplare cu pistolul, a țipat: „NU... NU SUNT HO... VOIAM DOAR...", apoi s-a corectat gâfâind: „ADICĂ VOIAM SĂ FUR! DAR NU DE LA VOI! ACUM MAI DEGRABĂ SE CHEAMĂ LUARE DE OSTATICI! SCUZE! AM O ZI CEVA MAI COMPLICATĂ, OK?"

Și chiar avea dreptate. Nu că i-ar lua cineva apărarea, dar și spărgătorii pot avea zile proaste la serviciu. Acum, cu mâna pe inimă, câți dintre noi n-am scoate pistolul după o discuție cu o persoană de douăzeci de ani?

Câteva minute mai târziu, strada din fața blocului s-a umplut de camere de luat vederi și reporteri. Apoi și de polițiști. Faptul că reporterii au ajuns înaintea majorității polițiștilor nu are nimic de-a face cu competența branșei respective, ci cu faptul că polițiștii aveau lucruri mai importante de făcut, reporterii aveau mai mult timp să navigheze pe rețelele de socializare, iar tânăra dezagreabilă de la agenția bancară care nu era bancă se exprima, pare-se, mult mai pedagogic pe Twitter decât la telefon. Pe rețelele sociale, domnișoara a raportat că, prin geamurile mari ale agenției bancare, a văzut persoana înarmată și mascată refugiindu-se în blocul de peste drum. Poliția însă n-a fost înștiințată decât când poștașul, care a dat peste aceeași persoană cu cagulă pe scara blocului, și-a sunat soția, iar întâmplarea face că aceasta lucra la o cafenea vizavi de secția de poliție. Femeia s-a dus întins peste drum și abia atunci s-a dat alarma prin stația radio că o persoană, se presupune că de sex masculin, înarmată cu un obiect asemănător cu un pistol, cu capul acoperit cu ceva asemănător unei cagule de spărgător, a intrat în fugă într-un apartament, unde avea loc o vizionare cu casă deschisă, și s-a încuiat înăuntru cu agenta imobiliară și potențialii cumpărători. Cam așa s-au petrecut lucrurile când un jaf la o bancă a eșuat, în schimb luarea de ostatici a reușit cu brio. Viața nu e întotdeauna cum vrem noi.

Chiar în clipa în care spărgătorul a tras ușa apartamentului în urma sa, din buzunar i-a căzut o foaie de

hârtie, care a zburat în jos pe trepte. Era un desen, făcut de un copil. Înfăţişa o maimuţă, o broască şi un elan.

Nu un cal şi, mai mult ca sigur, nu o girafă. Un elan. E important.

Deşi cineva de douăzeci de ani poate greşi în multe privinţe (şi noi, ăştia care nu mai avem douăzeci de ani putem fi de acord că majoritatea celor de douăzeci de ani greşesc atât de des, încât cei mai mulţi au vreo douăzeci şi cinci la sută şanse să aleagă răspunsul corect la o întrebare cu două variante de răspuns), s-a întâmplat ca, de data asta, să aibă dreptate – spărgătorii de bănci obișnuiţi cer sume mai mari şi rotunde. Oricine s-ar apuca să jefuiască o bancă ar intra şi ar urla: „Dă-mi douăzeci de milioane sau trag!“ Dar, când cineva intră într-o bancă înarmat şi cere tremurând nici mai mult, nici mai puţin de şase mii cinci sute de coroane, atunci sigur există un motiv anume.

Sau două.

CAPITOLUL 19

Se spune că Dumnezeu râde de cei care își fac planuri. Dar se pare că nu ne învățăm minte niciodată.

Bărbatul de pe pod, de acum zece ani, și spărgătorul care a luat ostatici la vizionarea de apartament n-au nicio legătură. Nu s-au cunoscut. Singurul lucru pe care îl au în comun este riscul moral. Un termen bancar, de bună seamă – „risc moral". Cineva a fost nevoit să-l inventeze pentru a descrie funcționarea pieței financiare, căci ne e atât de clar că băncile sunt imorale, încât n-a fost de ajuns să le numim „imorale". A fost nevoie de un termen care să spună că e atât de improbabil ca o bancă să se comporte moral, încât e considerat un risc atunci când încearcă. Bărbatul de pe pod și-a dat toți banii unei bănci care să facă „investiții sigure" în numele lui – pe vremea aceea toate investițiile erau sigure. Apoi a folosit acele „investiții sigure" drept garanție pentru un împrumut. Apoi a făcut alte împrumuturi pentru a-l plăti pe primul. „Toată lumea face așa!" i-a zis banca și omul s-a

gândit: „Or fi știind ei." Dar, într-o zi, nimic n-a mai fost sigur. Se cheamă „criza pieței financiare" și „prăbușirea băncilor", deși singurii care se prăbușesc sunt oamenii. Băncile rămân în picioare, piața financiară n-are inimă care să-i fie frântă, însă pentru bărbatul acela, economiile de-o viață au fost înlocuite cu un munte de datorii și nimeni n-a putut să-i explice cum s-a întâmplat asta. Când omul a insistat că banca i-a promis că investiția lui era „lipsită de riscuri", banca și-a ridicat exasperată brațele în aer și i-a zis: „Nimic nu-i lipsit de riscuri, trebuia să vă gândiți ce faceți! Nu trebuia să ne dați banii!"

Bărbatul s-a dus atunci la o altă bancă să împrumute bani, ca să-și plătească datoriile pe care le adunase din cauză că prima bancă îi spulberase toate economiile. I-a explicat celei de-a doua bănci că, fără un alt împrumut, risca să-și piardă firma și casa. Și i-a mai spus că are doi copii. A doua bancă a dat din cap înțelegătoare, dar, pe urmă, o femeie care lucra acolo i-a zis: „Te-a lovit ceea ce noi numim risc moral."

Văzând că bărbatul nu înțelegea, femeia i-a explicat cu răceală că risc moral însemna că „una dintre părțile implicate în contract nu este afectată de consecințele negative ale propriilor acțiuni". Cum omul tot nu părea să fi priceput, femeia a continuat cu un oftat: „E ca atunci când doi idioți stau pe o cracă uscată și idiotul care e mai aproape de trunchi ține ferăstrăul." Bărbatul a continuat să clipească derutat, așa că, dându-și ochii

peste cap, femeia i-a explicat plictisită: „Tu ești idiotul care stă pe cracă, departe de trunchi. Banca o să taie craca, să se salveze. Banca n-a pierdut banii proprii, ci doar pe-ai tăi, tu ești idiotul care a lăsat-o să țină ferăstrăul." Apoi femeia a adunat calmă toate hârtiile bărbatului, i le-a înapoiat și i-a spus că nu-i putea aproba creditul.

„Dar nu-i vina mea că mi-au pierdut banii!" a izbucnit bărbatul.

Femeia l-a privit indiferentă și i-a spus: „Ba da. Nu trebuia să le dai banii."

Zece ani mai târziu – un jaf într-un apartament unde are loc o vizionare pentru potențiali cumpărători. Spărgătorul n-a avut niciodată suficient de mulți bani ca să ajungă să-i explice un angajat al vreunei bănci ce înseamnă risc moral. Dar, în schimb, a avut o mamă care îi zicea adesea: „Dumnezeu râde de cel ce-și face planuri!", ceea ce, uneori, înseamnă același lucru. Avea șapte ani când maică-sa i-a spus asta pentru prima oară. Poate că e puțin cam devreme să-i spui cuiva așa ceva, fiindcă, în principiu, înseamnă „viața te poate trimite pe cărări nebănuite, dar, cel mai probabil, te trimite la dracu'". Dar până și un copil de șapte ani pricepe asta. Și mai înțelege că, deși mama îi spune că nu-i place să-și facă planuri și deși nu-și propune niciodată să se îmbete, o face mult prea des ca să fie o întâmplare. Copilul de

şapte ani şi-a jurat atunci să nu bea alcool şi să nu se facă om mare niciodată. Şi şi-a ţinut jumătate din promisiune, căci, din păcate, adult devii fără să vrei.

Şi riscul moral? Copilul a învăţat ce înseamnă asta chiar înainte de Crăciun, în acelaşi an. Când maică-sa s-a lăsat pe vine în bucătărie, i-a dat o îmbrăţişare, scuturându-i fără să vrea scrum de ţigară în păr şi i-a zis, printre hohote de plâns: „Nu te supăra pe mine, te rog! Nu mă certa, n-a fost vina mea!“ Mai întâi, copilul n-a înţeles ce voia mama să spună, dar încet-încet şi-a dat seama că avea legătură cu banii de pe ziarele pe care le vânduse toată luna, înainte de sărbători, şi pe care i-i dăduse apoi maică-sii, să cumpere mâncare de Crăciun. Şi-a privit mama în ochi – luceau de alcool şi lacrimi, beţie şi ură de sine. Mama a plâns în braţele copilului. Bucătăria era plină de sticle cu băutură, dar nici urmă de mâncare. Mama i-a şoptit: „Nu trebuia să-mi dai banii!“, iar astea au fost singurele cuvinte spuse vreodată copilului ei prin care şi-a cerut iertare.

Se gândeşte adesea la asta. Nu la cât de îngrozitor a fost ce a făcut maică-sa, ci la cât de ciudat e că încă nu o poate urî. Că nici acum nu simte că a fost vina ei.

Apoi, în februarie, mama a fost dată afară din apartament. Copilul de şapte ani şi-a jurat să nu aibă niciodată copii, iar când a devenit totuşi părinte, şi-a jurat ca măcar să nu fie unul haotic. Să nu fie un părinte dintr-aceia care

nu reuşesc să fie adulţi, care nu reuşesc să-şi plătească facturile sau care n-au unde locui cu copiii lor.

Iar Dumnezeu a râs.

Bărbatul de pe pod i-a scris o scrisoare angajatei băncii care îi explicase ce înseamnă risc moral. I-a scris ceva ce el a vrut neapărat ca ea să ştie. Apoi a sărit. Femeia a ţinut în geantă scrisoarea vreme de zece ani. Apoi s-a întâmplat să fie în apartamentul unde a nimerit spărgătorul.

CAPITOLUL 20

Jim și Jack ajunseră primii la locul faptei. Asta n-are nimic de-a face cu competența lor, ci cu mărimea orașului – pur și simplu nu erau prea mulți polițiști în localitate și cu atât mai puțini în ziua de dinainte de Revelion. Gluma obișnuită la secția de poliție era că, dacă cereai întăriri prin stația radio, te puteai trezi cu un răspuns de genul: „E la toaletă, să te sune el înapoi?“

Pe reporteri îi găsiră deja acolo, bineînțeles. Sau poate că erau mai mult vecini și curioși – greu de zis în ziua de azi, când toată lumea filmează, pozează și documentează tot, ca și cum fiecare om ar fi propriul canal de televiziune. Se uitau cu toții la Jim și Jack cu mare încredere, ca și cum polițiștii trebuiau să știe exact ce era de făcut. Nu știau. În orașul ăsta nu se luau ostatici și nici nu se spărgeau bănci, mai ales de când agențiile funcționau fără numerar.

— Ce zici, ce facem? întrebă Jack.

— *Eu?* Știu și eu, de unde să știu eu? De obicei tu știi! răspunse Jim sincer.

Jack îl privi dezamăgit.

— N-am mai avut de-a face cu luări de ostatici.

— Nici eu, băiete. Da' n-ai fost la cursul ăla? Ăla despre ascultat?

— *Ascultatul activ*, mormăi Jack.

Fusese într-adevăr la curs, dar la ce îl putea ajuta acum îi venea greu să-și imagineze.

— Păi nu v-a învățat acolo cum se discută cu ăștia care iau ostatici? continuă Jim.

— Ba da, dar ca să asculți trebuie să ai cu cine să vorbești. Cum să luăm legătura cu făptașul? întrebă Jack nedumerit.

Nu primiseră niciun mesaj. Nicio cerere de răscumpărare. Nimic. Și Jack mai simțea și că, dacă acel curs de „ascultat activ" ar fi fost tot atât de bun pe cât pretindea trainerul, atunci ar fi trebuit să aibă deja o iubită.

— Știu și eu, de unde să știu eu? recunoscu Jim.

Jack oftă.

— Tată, ești polițist de-o viață, *ceva* experiență tot ai, nu?

Atunci Jim se strădui să arate ca și cum în mod cert avea ceva experiență, căci tații vor să-și învețe fiii chestii. Altfel, în clipa în care nu mai putem face asta, copiii nu mai sunt responsabilitatea noastră, ci noi devenim responsabilitatea lor. Așa că își drese vocea, se întoarse cu spatele și își scoase telefonul. Spera ca fiu-său să nu-l întrebe ce făcea. Dar bineînțeles că Jack sări imediat:

— Tată… zise el, uitându-se peste umărul lui Jim.

— Mmm, mormăi Jim.

— Pe bune, cauţi pe Google „Ce să faci în situaţia în care te confrunţi cu o luare de ostatici?“ ACUM?

— Oi fi căutând, da, oi fi căutând.

Jack oftă din rărunchi şi îşi sprijini palmele pe genunchi. Îi venea să urle, ştiind ce urmau să-i spună la telefon, în scurt timp, şefii şi şefii şefilor: „N-ar fi bine să-i sunăm noi pe stockholmezi, să le cerem ajutorul?“ Cele mai abjecte cuvinte de pe lume pentru Jack. „Păi sigur! Că, Doamne fereşte, dacă ne descurcăm singuri din greşeală?“ îşi zise el scos din sărite. Înjură. Ridică privirea spre balconul apartamentului în care se aflau ostaticii şi spărgătorul. Tot ce avea nevoie era să poată începe de undeva, să intre în legătură cu făptaşul.

— Tată! oftă el într-un târziu.

— Ce-i, băiete?

— Ce zice acolo pe Google?

Jim îi citi cu voce tare: mai întâi trebuia stabilită identitatea atacatorului şi care îi erau revendicările.

CAPITOLUL 21

OK. Cineva sparge o bancă. Acum gândeşte-te la asta!

Bine, n-are mai nimic de-a face cu tine, fireşte. Are de-a face cu tine la fel de puţin cum are un bărbat care sare de pe un pod. Că doar tu eşti un om obişnuit, cumsecade, care n-a spart niciodată o bancă. Există, pur şi simplu, anumite lucruri pe care toţi oamenii normali înţeleg că n-au voie să le facă, sub nicio formă. Nu e voie să minţi, să furi, să ucizi, să dai cu pietre în păsări, toată lumea e de acord.

Mă rog, exceptând lebedele, poate, fiindcă lebedele pot fi nişte mici nemernice pasiv-agresive. Dar, în afară de lebede, nu e voie să dai cu pietre în păsări. Şi nici să minţi. Sau... uneori *este* voie, ba chiar trebuie să minţi, de pildă când te întreabă copiii: „De ce miroase a bomboane aici? AI MÂNCAT BOMBOANE?" Dar să furi şi să ucizi nu e voie, cu *asta* suntem cu toţii de acord.

Sau, în orice caz, nu e voie să omori oameni. De fapt, de cele mai multe ori, nu e voie să omori nici lebede, chiar

dacă sunt nişte nemernice, dar e voie să omori, de exemplu, animale, dacă au coarne şi trăiesc în pădure. Sau dacă au şuncă. Dar oameni nu e voie să omori niciodată, OK?

Mă rog, doar dacă nu cumva e vorba de Hitler. Pe Hitler e voie să-l omori, dacă ai o maşină a timpului şi se iveşte ocazia. Că trebuie să fie voie să omori un om ca să salvezi câteva alte milioane şi să eviţi un război mondial, asta pricepe oricine. Dar câte persoane trebuie să salvezi ca să ai voie să ucizi un om? Un milion? O sută cincizeci? Două? Una singură? Nici una? Nu că ai şti tu răspunsul la întrebarea asta, nimeni nu-l ştie.

Hai să luăm un exemplu mult mai simplu. E voie să furi? Nu, nu e voie să furi. Suntem de acord. Doar dacă furi inima cuiva, că asta e romantic. Sau dacă le furi muzicuţele ălora care cântă la muzicuţe la petreceri, că aia se cheamă curaj civic. Sau dacă furi ceva mic fiindcă eşti nevoit. E OK, nu? Şi-atunci, ai voie să furi şi ceva un pic mai mare? Cine decide cât de mare e voie să fie? Şi dacă e musai să furi, ce înseamnă *trebuie* atunci când „trebuie“, ca să ai voie să furi ceva ca lumea? Dacă, de pildă, simţi că trebuie să furi, dar că nimeni n-ar avea de suferit din cauza asta – atunci e voie să spargi o bancă?

Nu, tot nu e voie. Probabil că ai dreptate. Tu n-ai sparge niciodată o bancă, aşa că n-ai nimic în comun cu spărgătorul din povestea asta.

Poate doar frica. Ți-o fi fost și ție foarte frică vreodată. Da, spărgătorului îi era frică. Poate pentru că are copii mici și atunci a avut timp să exerseze frica. Dacă ai copii, nu scapi niciodată de frică, știi și tu. Frica de a nu ști tot, de a nu mai face față, de a fi neputincios. Până la urmă ne obișnuim atât de bine cu sentimentul eșecului, încât, atunci când *nu* ne dezamăgim copiii, în secret suntem șocați. E posibil ca unii copii să simtă asta și de aceea, când și când, fac lucrurile acelea mici, mici de tot, în cele mai bizare situații, ca să ne sufle un pic de aer în plămâni. Doar cât abia, abia, abia să ne salveze de la înec.

Așa că părintele-spărgător a plecat de acasă în dimineața aceea, fără să știe că are desenul cu broasca, maimuța și elanul în buzunar. Fetița care l-a desenat i l-a pus în buzunar. Fetița are o soră mai mare, cu care ar trebui să se certe, cum se ceartă, de obicei, surorile, dar nu se întâmplă aproape niciodată. Sora cea mică are voie să se joace în camera surorii mai mari fără ca aceasta să țipe la ea. Sora cea mare poate să aibă la vedere lucruri la care ține, fără să se teamă că sora cea mică o să i le strice intenționat. Părinții obișnuiau să spună: „Nu le merităm!" când fetele erau foarte mici. Și aveau dreptate.

Acum, după divorț, în săptămânile în care fetele stau cu unul dintre părinți, dimineața ascultă știrile la radio în mașină. La știri se vorbește despre celălalt părinte al lor, dar ele încă nu știu că s-a apucat de jefuit bănci.

În săptămânile în care fetele stau cu părintele-spărgător, merg cu autobuzul. Le place mult, căci pe drum pot născoci istorioare despre necunoscuţii de pe locurile din faţa lor. „Uite, nenea ăla s-ar putea să fie pompier", ghiceşte părintele. „Şi tanti de acolo – extraterestru!" spune fetiţa cea mică. Apoi e rândul surorii mai mari să spună cu voce tare: „Şi ăla poate e un criminal dat în urmărire şi are un cap de mort în rucsac, cine ştie?" Atunci doamnele din autobuz se uită în jur foarte neliniştite, iar cele două surori chicotesc până nu mai pot, în timp ce părintele-spărgător trebuie să facă o mutră extrem de serioasă către doamne, ca şi cum ar vrea să spună: „Nu-i deloc amuzant, aveţi dreptate!"

Aproape întotdeauna întârzie pe drumul spre staţia de autobuz. Şi, când traversează în fugă podul, fetiţele strigă, râzând în hohote: „Vine elanul! Vine elanul!", pentru că picioarele părintelui-spărgător sunt prea lungi faţă de trup şi arată caraghios când aleargă. Nimeni n-a băgat de seamă asta înainte să vină fetele pe lume, dar copiii observă proporţiile fizice ale unui om altfel decât un adult. Poate pentru că tot timpul se uită la noi de jos în sus, unghiul din care arătăm cel mai rău. Şi de-asta micii noştri troli isteţi sunt aşa de buni la a râde de alţii, pentru că au acces la tot ce e mai vulnerabil în noi. Cu toate astea, ne iartă aproape orice, tot timpul.

Iar ăsta e cel mai ciudat lucru când ești părinte – nu doar părinte-spărgător, ci orice fel de părinte – faptul că ești iubit, oricum ai fi. Uimitor de mult timp din existența lor, oamenii par incapabili să creadă altceva despre părinți decât că sunt superdeștepți, megahaioși și nemuritori. Poate că e o funcție biologică – până la o anumită vârstă, copiii te iubesc pur și simplu necondiționat, nețărmurit, dintr-un singur motiv: că ești al lor. Trebuie să recunoaștem că a făcut treabă bună natura.

Părintele-spărgător nu le spune niciodată fetițelor pe numele adevărate. E ceva ce nu observăm la alții, până când nu devenim părintele cuiva – chiar noi, cei care le dăm copiilor nume, suntem cei care le folosim cel mai puțin. Celor pe care îi iubim le dăm nume de alint, căci dragostea cere un cuvânt care să fie doar al nostru. Așa că părintele-spărgător își alintă fiicele după cum i-a venit să le zică atunci când s-au mișcat în uter pentru întâia oară, cu șase și cu opt ani în urmă. Una părea să țopăie acolo înăuntru, cealaltă părea că se cocoață. O broască. O maimuță. Și un elan care ar face orice pentru ele. Chiar și dacă e ceva complet idiot. Și poate aveți asta în comun, până la urmă. Poate că ai și tu pe cineva pentru care să fii un idiot.

Bine, normal, tu tot n-ai sparge niciodată o bancă. Normal că nu.

*

Dar poate ai fost vreodată îndrăgostit? Aproape toată lumea a fost măcar o dată îndrăgostită. Din iubire poți face multe lucruri nebunești. De exemplu să te căsătorești. Să faci copii, să ai viață de familie și o căsnicie fericită. Mă rog, așa crezi tu, că e fericită. OK, nu fericită, ci rezonabilă. O căsnicie rezonabilă. Că doar cât de fericit poți să fii, de fapt, non-stop? Când să apuci, dacă mai tot timpul ești ocupat să faci față unei simple zile? Poate ai avut și tu asemenea zile. Poate ai trecut prin suficient de multe și, într-o dimineață, te uiți peste umăr și descoperi că ești singur, că persoana cu care împărțeai căsnicia a luat-o pe un alt drum. Descoperi, poate, o minciună. Așa a pățit părintele-spărgător. Celălalt părinte a recunoscut că avea o legătură extraconjugală. Și, chiar dacă nimeni nu te-a înșelat, înțelegi și tu că asta poate doborî pe oricine.

Mai ales dacă nu a fost doar un act de infidelitate, ci o legătură care dura de ceva vreme. Dacă descoperi că nu ai fost doar înșelat, ci și dus de nas. Cineva te poate înșela o dată fără să se gândească prea mult la tine, dar o legătură amoroasă cere planificare. Și asta poate că doare cel mai tare – milioanele de mici indicii care ți-au scăpat. Și poate că e și mai dureros când se întâmplă fără vreun motiv întemeiat. Ai fi avut ceva înțelegere dacă era vorba despre singurătate sau dor, dacă era vorba despre „tu ești mereu la muncă și n-avem timp unul pentru celălalt". Dar, când explicația este „Ăăă, drept să-ți zic,

te-am înşelat cu şeful tău!", atunci poate că e mai greu să te ridici după lovitură. Pentru că atunci e limpede că motivul pentru care ai lucrat atâtea ore suplimentare este acelaşi cu motivul pentru care nu mai ai o căsnicie. Şi, când ajungi la serviciu luni dimineaţă, după despărţire, ţi se spune: „Mda, cam aiurea pentru toată lumea... Deci... poate ar fi mai bine să nu mai lucrezi aici?" Vineri aveai o căsnicie şi o slujbă, luni ai rămas şi fără casă, şi fără serviciu. Tu ce-ai face atunci? Ţi-ai lua avocat? Ai da în judecată pe cineva?

Nu.

Căci părintelui-spărgător i s-a zis: „Fără scandal! Fără dramatisme, da? Gândeşte-te la copii!" Aşa că n-a făcut scandal, n-a vrut să fie un astfel de părinte. S-a mutat din apartament, şi-a dat demisia de la serviciu, şi-a înăbuşit lacrimile şi a strâns din dinţi. De dragul copiilor. Poate că şi tu ai fi făcut la fel. Odată, broasca a zis că a auzit, în autobuz, un adult spunând că „dragostea doare", iar maimuţa i-a răspuns că poate e din cauză că inimile sunt ascuţite când le desenezi. Cum să le explice divorţul? Cum să le explice infidelitatea? Cum să evite să le transforme în mici cinici? A te îndrăgosti e un lucru magic, romantic, de nestăpânit. Dar a te îndrăgosti şi a iubi sunt două lucruri diferite. Sau? Nu-i musai să fie? Nimeni n-are energie să fie naibii îndrăgostit tot timpul, ani la rând.

Când ești îndrăgostit, nu te mai poți gândi la nimic altceva – uiți de prieteni, de job, uiți să-ți mănânci prânzul. Dacă am fi îndrăgostiți tot timpul, am muri de foame. A iubi înseamnă a fi îndrăgostit... din când în când. Înseamnă a te tempera un pic. Problema este că totul e relativ, iar fericirea se bazează pe așteptări. În plus, acum avem internet și o lume întreagă ne întreabă încontinuu: „Viața *ta* e perfectă? Nu? Dar acum? E la fel de perfectă CA...? Dacă nu, se impune o schimbare!"

Adevărul este că, dacă oamenii chiar ar fi la fel de fericiți pe cât par pe internet, n-ar mai petrece atât de al dracului de mult timp pe internet. Că niciun om care are o zi cu adevărat bună nu-și petrece jumătate din ea fotografiindu-se. Oricine își poate face propriul mit să rodească dacă are suficient îngrășământ, așa că, dacă iarba e mai verde în curtea vecinului, e din cauză că e plină de bălegar. Dar ce mai contează, când ne-am obișnuit să ne așteptăm ca fiecare zi să fie specială. *Fiecare* zi!

Și, deodată, te trezești că trăiești alături de cineva, nu cu cineva. Unul dintre noi continuă șocant de mult timp să creadă că lucrurile merg bine în căsnicie. Sau, cel puțin, că nu merg mai rău decât în căsnicia altcuiva. Sau că merg rezonabil de bine. Dar unul dintre noi a vrut mai mult, nu i-a fost de ajuns doar să mai facă față încă unei zile. Unul dintre noi mergea de acasă la serviciu și

de la serviciu acasă şi încerca să le facă tuturor pe plac. Şi, pe urmă, s-a dovedit că persoana cu care eram căsătoriţi şi persoana care ne era şef îşi făceau şi ele pe plac una celeilalte.

„Să ne iubim până când moartea ne va despărţi", nu aşa am zis? Nu asta ne-am promis? Nu mai ţin eu minte? Sau era „cel puţin până când ne vom plictisi?" Poate că așa am zis?

Acum broasca şi maimuţa, unul dintre părinţi şi şeful celuilalt locuiesc în apartament, iar părintele-spărgător nu mai locuieşte nicăieri. Căci apartamentul era doar pe numele unuia dintre părinţi şi părintele-spărgător n-a vrut să facă scandal. N-a vrut haos. Dar nu e tocmai uşor să faci rost de o locuinţă în oraşul ăsta. Sau în orice oraş, de fapt, dacă n-ai nici slujbă, nici bani puşi deoparte. Că nu te gândeşti să economiseşti pentru o altă locuință când ai familie, copii și o viaţă așezată. N-are cum să-ţi dea prin cap că poţi pierde totul într-o după-amiază. Cel mai revoltător lucru pe care ţi-l face un divorţ nu este sentimentul că ai irosit tot timpul investit în relaţie, ci faptul că îţi distruge toate planurile de viitor.

La credit pentru o locuinţă „nici să nu se gândească!", i-a zis banca. Cine să-i împrumute bani cuiva care nu are bani? Împrumuturile se dau doar celor care, de fapt, n-au nevoie de bani. Și-atunci, unde să locuiască? „N-ai decât

să închiriezi ceva!“ i-a zis banca. Dar, ca să închiriezi un apartament trebuie să laşi garanţie chiria pe câteva luni, dacă n-ai slujbă. Garanţia o primeşti înapoi când te muţi. La ce ţi-o mai folosi atunci, nu ştiu.

A urmat un e-mail de la un avocat, în care scria că unul dintre părinţii broaştei şi ai maimuţei a decis să ceară custodie unică, „dată fiind situaţia actuală, în care celălalt părinte nu are nici locuinţă, nici loc de muncă. Trebuie să avem în vedere binele copiilor“. De parcă un părinte fără adăpost şi fără venit se poate gândi la altceva.

Şi celălalt părinte i-a trimis un e-mail părintelui-spărgător, în care i-a scris: „Să vii să-ţi iei lucrurile!“ Asta însemnând, bineînțeles, să vii să-ți iei lucrurile pe care celălalt părinte şi fostul şef au hotărât să le arunce, păstrând doar chestiile de valoare. Şi ţi-au lăsat lucrurile în boxa apartamentului. Şi-atunci ce faci? Poate că mergi acolo seara târziu, ca să nu dai ochii cu vecinii şi să te ruşinezi. Și-atunci îţi dai seama că n-ai unde să te duci cu lucrurile. Că nici măcar n-ai unde să dormi şi că s-a făcut frig, aşa că rămâi în boxă peste noapte.

Într-o altă boxă, pe care un vecin a uitat să o încuie, găseşti o cutie de carton plină cu pături. Le iei cu împrumut ca să nu degeri. Sub pături, găseşti un pistol de jucărie, aşa că dormi cu el în mână, pentru că te gândești că, dacă intră vreun spărgător nebun în subsol noaptea, poţi

să-l sperii cu pistolul. Şi apoi te apucă plânsul, pentru că îţi dai seama că tu eşti spărgătorul nebun.

A doua zi pui păturile la loc, dar păstrezi pistolul de jucărie, pentru că nu ştii unde o să dormi diseară şi poate că nu-i rău să-l iei cu tine. Şi asta se întâmplă zi de zi, preţ de-o săptămână. Poate că nu ştii cum e, dar oi fi avut şi tu vreodată în viaţă un moment în care te-ai uitat în oglindă şi ţi-ai zis: „Viaţa n-ar fi trebuit să ia întorsătura asta." Te poate înspăimânta de moarte gândul ăsta. Şi într-o dimineaţă poate că faci un gest disperat. Da, da, nu *tu*, normal, tu sigur ai fi făcut lucrurile altfel. Ai fi citit legile, ţi-ai fi aflat drepturile, ai fi angajat un avocat şi ai fi mers la tribunal. Sau poate că nici tu n-ai fi făcut-o. Că poate nici tu nu vrei să faci scandal în faţa copiilor tăi, nu vrei să fii părintele haotic. Poate te-ai fi gândit şi tu că, într-un fel sau altul, dacă se iveşte o ocazie cât de mică, o să găseşti o soluţie, fără să îi întristezi.

Aşa că, atunci când găseşti un apartament mic, aproape de casa maimuţei şi a broaştei, chiar jos, lângă pod, închiriat la negru, la mâna a treia sau a patra, pentru şase mii cinci sute pe lună, îţi zici: „Dacă mă descurc măcar o lună, poate găsesc o slujbă. Şi, dacă am casă, n-au cum să-mi mai ia copiii." Aşa că îţi goleşti contul, îţi vinzi toate lucrurile, reuşeşti să strângi banii de o chirie şi apoi nu dormi treizeci de nopţi la rând, tot întrebându-te de unde să mai faci rost de bani pentru încă o lună. Şi n-ai de unde.

Și-atunci te duci la autorități, că așa se face. Și, poate, în fața acelei uși, te gândești la mama ta și la cum era aerul acolo, înăuntru, când așteptai pe o bancă de lemn, cu un număr de ordine între vârfurile degetelor. Îți amintești cât de mult poate minți un copil de dragul părinților. Și nu-ți vine să treci pragul. Cea mai idioată idee preconcepută a celor care au de toate despre oamenii care n-au de niciunele este că nu cer ajutor din mândrie. Dar asta se întâmplă foarte rar.

Dependenții de alcool sau de droguri se pricep să mintă, dar nu la fel de bine precum copiii lor. Fiii și fiicele lor sunt cei care învață de mici să găsească scuze – niciodată prea spectaculoase sau greu de crezut, întotdeauna suficient de banale ca nimeni să nu se obosească să le verifice. Unui copil de alcoolic nu-i mănâncă vreun cățel tema, ci spune că și-a uitat ghiozdanul acasă. Mama n-a lipsit de la ședința cu părinții pentru că a fost răpită de ninja, ci pentru că a trebuit să facă ore suplimentare la serviciu. Copilul nu-și amintește cum se cheamă locul de muncă al mamei. Dar zice că mama e angajată temporar. Și că „face și ea ce poate ca să pună o pâine pe masă, acum că tata nu mai e, știți..." Copiii dependenților învață cum să vorbească astfel încât să nu le pună nimeni întrebări de control. Învață devreme că doamnele de la autoritățile de stat te pot lua de lângă mama dacă află că mama a dat foc, din greșeală, apartamentului în care locuiați înainte,

fiindcă a adormit cu ţigara în mână, sau dacă află că de Crăciun a furat o şuncă din magazin. Mint atunci când vine paznicul şi ia şunca din mâinile mamei şi zic: „Eu am luat-o!“ Nimeni nu cheamă poliţia pentru un copil care a furat ceva, nu de Crăciun. Copilul merge acasă cu mama – înfometat, dar nu singur.

Dacă tu ai fi fost un astfel de copil şi, ca adult, ai la rândul tău copii, n-ai vrea ca ei să treacă vreodată prin aşa ceva. Nu i-ai face să devină mincinoşi pricepuţi, doar ţi-ai promis asta! Aşa că nu te duci la autorităţi, pentru că ţi-e teamă să nu-ţi ia fetiţele. Accepţi divorţul, nu te lupţi să-ţi păstrezi nici apartamentul, nici slujba, pentru că nu vrei ca fetele să aibă părinţi care şi-au declarat război. Încerci să rezolvi totul pe cont propriu şi, în cele din urmă, ai noroc. Găseşti o slujbă, în pofida a tot – nu una din care să trăieşti, ci una care să te ajute să supravieţuieşti o vreme. Asta e tot ce-ţi trebuie, o şansă. Dar, pe urmă, la serviciu îţi zic că primul salariu e ţinut drept „depozit“, adică nu îţi este plătit decât deodată cu salariul pe a doua lună, de parcă nu prima lună ar fi cea în care ai cea mai mare nevoie de bani.

Mergi la bancă şi îi rogi, îi implori să-ţi dea un împrumut, astfel încât să-ţi poţi permite să lucrezi fără salariu o lună, dar banca zice că nu se poate, fiindcă nu eşti angajat permanent. Adică poţi fi concediat oricând şi-atunci ei cum şi-ar lua banii înapoi? Că doar tu n-ai un şfanţ! Iar tu încerci să le explici că, dacă ai fi avut bani, n-ar fi fost

nevoie să împrumuţi de la bancă, dar banca nu pricepe deloc logica firească a lucrurilor.

Şi-atunci, ce faci? Te zbaţi mai departe. Speri să te descurci. Și vine o nouă scrisoare amenințătoare de la avocat. Nu ştii ce să faci, încotro s-o mai apuci, fiindcă nu vrei să faci scandal. Alergi spre staţia de autobuz dimineaţa şi speri că fetele nu văd cum îţi e, dar ele bagă de seamă. Vezi în ochii lor că ar vrea să vândă ziare, să câştige bani şi să ţi-i dea ţie pe toţi. După ce le duci la şcoală, o iei pe o alee, te aşezi pe trotuar şi plângi pentru că nu te poţi abţine să te gândeşti: „N-ar trebui să mă iubiţi!"

Toată viaţa ţi-ai jurat că o să te descurci în orice. Că n-o să fii o persoană haotică. Că n-o să ajungi să cerşeşti ajutor. Dar vine Ajunul Crăciunului şi înduri singurătatea şi disperarea, doar pentru că fetele vor veni de Anul Nou la tine. Cu o zi înainte de ajunul Anului Nou, pui în buzunar ultima scrisoare de la avocatul care vrea să-ţi ia copiii, lângă scrisoarea în care proprietarul îţi spune că, dacă nu plăteşti chiria azi, te dă afară. Şi atunci, în momentul acela, nu mai e nevoie de mare lucru ca să clachezi. O singură idee foarte, foarte proastă. Nu-i nevoie de mai mult. Te uiţi la pistolul de jucărie care arată ca un pistol adevărat. Faci două găuri într-un fes negru şi ţi-l tragi peste ochi, intri într-o agenţie a băncii care nu vrea să-ţi împrumute bani fiindcă n-ai bani, te gândeşti să ceri doar șase mii cinci sute, banii de chirie, și să te întorci

să-i plătești când îți primești salariul. „Cum adică?“, s-ar mira, poate, orice om cu mintea la cap. Dar... na... probabil că nu te-ai gândit mai departe de atât, nu? Te-oi fi gândit că poți să te întorci, cu aceeași cagulă pe cap și pistolul în mână, să-i forțezi să ia banii înapoi sau ce? Fiindcă tot ce-ți trebuie sunt banii pentru o lună. O singură șansă să rezolvi tot.

Dar, pe urmă, se dovedește că afurisitul de pistol de jucărie, care arată ca un pistol adevărat, de fapt arată așa fiindcă *este* un pistol adevărat. Pe scări flutură un desen cu un elan, o broască și o maimuță, iar în apartamentul de la ultimul etaj covorul e plin de sânge.

Nu, viața n-ar fi trebuit să ia întorsătura asta.

CAPITOLUL 22

Nu era o bombă.

Era o ladă cu luminițe de Crăciun, cu care un vecin își decorase balconul. Omul a vrut să le lase acolo până după Anul Nou, dar pe urmă s-a certat cu nevastă-sa, care i-a zis: „Cam multe, nu ți se pare? Și de ce n-avem și noi beculețe albe, ca toată lumea? Musai să pui de-alea în toate culorile, de zici c-am deschis bordel?“ La care el a mormăit: „La ce bordeluri cu luminițe ai fost tu?“, iar ea a ridicat din sprâncene și l-a întrebat: „La ce bordeluri ai fost TU, de știi EXACT cum arată?“ Ca să termine cearta, a dat jos afurisitele de luminițe. Dar n-a avut chef să mai ducă lada înapoi în boxă, la subsol, așa că a lăsat-o pe hol, în fața ușii apartamentului. Apoi a plecat cu nevastă-sa la părinții ei, să sărbătorească Anul Nou și să se mai certe un pic pe bordeluri. Iar lada a rămas în fața ușii, cu un etaj mai jos față de cel unde se află apartamentul cu luarea de ostatici. La începutul acestei povestiri, când poștașul a urcat scările, fără să bănuiască nimic

şi, brusc, a dat de o siluetă înarmată şi mascată, gata să intre în apartamentul deschis pentru vizionare, s-a grăbit să coboare înapoi, fireşte, şi, din greşeală, s-a împiedicat de lada cu luminiţe, împrăştiind firele peste tot.

Nu arăta ca o bombă, nu, ci ca o ladă cu luminiţe. Răsturnată. De la un bordel. Dar, în apărarea lui Jim, se poate spune că arăta ca un obiect care *ar fi putut fi* o bombă, dacă ai auzit vorbindu-se despre bombe, dar n-ai văzut niciodată vreuna. Sau vreun bordel. Cam ca atunci când ţi-e frică de şerpi şi, stând pe toaletă, simţi o adiere pe la fund şi te gândeşti imediat: „ŞARPELE!" Bine, nu e nici logic, nici plauzibil, dar, dacă fobiile ar fi logice sau plauzibile, nu s-ar mai numi fobii. Lui Jim îi era mult mai frică de bombe decât de luminiţele de Crăciun, iar creierul şi ochii nu sunt întotdeauna de acord, cam asta e ideea.

Aşadar, cei doi poliţişti au fost primii în faţa blocului. Jim s-a apucat să caute sfaturi pe Google, iar Jack l-a sunat pe proprietarul apartamentului în care se găseau ostaticii, pentru a încerca să afle câte persoane erau în acel moment înăuntru. Proprietarul s-a dovedit a fi o mamă cu copii mici, care locuia într-un alt oraş. I-a explicat că moştenise apartamentul, dar că nu mai dăduse pe-acolo de multă vreme. Nu ştia nimic despre vizionare. „Agenta imobiliară s-a ocupat de tot", i-a spus ea. Atunci Jack a sunat la secţia de poliţie şi a vorbit cu femeia care lucra la cafenea, soţia poştaşului şi prima care alertase

poliția în legătură cu persoana suspectă care intrase în bloc. Nici de la ea Jack n-a aflat prea multe informații, în afară de faptul că spărgătorul, pare-se, era „mascat și destul de mic! Mă rog, nu foarte mic, normal de mic! Mai degrabă normal decât mic! În fine, ce e... normal?“ Bazându-se pe aceste informații precare, Jack a încercat să întocmească un plan de acțiune, dar n-a apucat, căci a sunat șeful și, aflând că Jack n-avea niciun plan de acțiune încă, a sunat mai departe la șeful lui și la șeful șefului șefilor. Toți au zis, cum era de așteptat, că „nu mai bine sunăm noi imediat la Stockholm?“. Toți, în afară de Jack, bineînțeles, care ar fi vrut și el să rezolve ceva singur măcar o dată în viață! Le-a propus, în schimb, șefilor să-l lase să intre în bloc împreună cu Jim, să vadă dacă puteau lua legătura cu spărgătorul. Deși foarte sceptici, șefii au fost de acord, fiindcă Jack era genul de polițist în care alți polițiști aveau încredere. Jim era chiar lângă el și l-a auzit pe unul dintre șefi zbierând în telefon: „Fiți naibii atenți, să nu fie ceva explozibile sau alte rahaturi prin bloc! Dacă n-o fi luare de ostatici și o fi act terorist? Ați văzut pe careva cu geamantane dubioase? Sau cu barbă?“ Lui Jack nu i-a păsat de toate câte urla șeful, că e prea tânăr. Dar lui Jim i-a păsat, căci el e tatăl cuiva.

Liftul era stricat, așa că au luat-o pe scări. Au sunat la toate ușile, să vadă dacă era cineva în bloc. Dar nu era nimeni acasă, căci, în ziua de dinainte de ajunul Anului

Nou, cei care lucrau erau la serviciu, cei care nu munceau aveau lucruri mai bune de făcut, iar cei care nu aveau ceva mai bun de făcut, auzind sirena poliţiei şi văzând de la fereastră poliţiştii şi reporterii în faţa blocului, au ieşit să vadă ce se întâmpla. (Mulţi dintre ei se temeau, de fapt, că vreun şarpe umbla liber prin bloc, fiindcă se zvonea pe internet de câteva zile că se găsise un şarpe într-o toaletă, într-un bloc din oraşul vecin – cam la nivelul ăsta era probabilitatea să se întâmple o luare de ostatici prin părţile locului.)

Când zări de pe scări lada şi firele luminiţelor de Crăciun, Jim sări ca ars de spaimă, de îşi întinse ceva muşchi ai spatelui (trebuie spus însă că Jim îşi întinsese de curând aceiaşi muşchi strănutând pe nepusă masă, dar, în fine...). Îl trase brusc pe Jack şi şuieră:

— BOMBA!

La care Jack îşi dădu enervat ochii peste cap, cum numai copiii exasperaţi de părinţi fac, şi zise:

— Nu-i nicio bombă!

— De unde ştii? întrebă Jim.

— Bombele n-arată aşa! zise Jack.

— Poate că ăla de-a făcut-o asta a şi vrut, să crezi că nu-i bombă!

— Tată, termină! Nu-i nicio...

Dacă ar fi fost oricare alt coleg, Jim l-ar fi lăsat să urce mai departe. Poate că de asta unii zic că nu e bine

ca taţii şi fiii să lucreze împreună. Căci, în loc să-l lase să urce la etaj, Jim zise:

— Nu! Îi sun pe stockholmezi!

Jack nu l-a iertat niciodată pentru asta.

Şefii şi şefii şefilor şi cine o mai fi deasupra lor în ierarhie le-au ordonat imediat celor doi poliţişti să se întoarcă jos, în stradă, şi să aştepte întăriri. Dar acestea, bineînţeles, nu erau uşor de găsit – nici măcar în oraşele mari. Cine naiba sparge bănci în ziua de dinainte de Revelion? Şi cine naiba ia ostatici la o vizionare de apartament? „Şi cine naiba organizează vizionări de apartamente cu o zi înainte de ajunul Anului Nou?“ s-a întrebat cu voce tare un şef. Şi au ţinut-o aşa o vreme prin staţia radio. Apoi a sunat un negociator special, de la Stockholm şi l-a anunţat pe Jack că preia cazul în întregime. Negociatorul era în maşină, la câteva ore distanţă, şi lui Jack să-i fie „al dracului de clar“ că tot ce se aştepta de la el era să „ţină situaţia sub control“ până când negociatorul ajungea la faţa locului. Negociatorul vorbea un dialect care, în mod evident, nu era din Stockholm, dar nu conta, căci, dacă îi întrebai pe Jim şi pe Jack, „stockholmez“ avea mai mult de-a face cu comportamentul decât cu originea. „Nu toţi idioţii sunt stockholmezi, dar toţi stockholmezii sunt idioţi“, se spune prin secţia locală de poliţie. Ceea ce, fireşte, e o mare nedreptate. Pentru că se poate să încetezi să mai fii idiot, dar nu poţi să nu mai fii stockholmez.

În orice caz, după ce a vorbit cu negociatorul, Jack era mai furios decât ultima oară când vorbise cu Serviciul Clienţi al furnizorului de internet. La rândul lui, Jim se simţea apăsat de vina de a nu-i fi lăsat lui fiu-său şansa de a arăta că putea prinde singur un spărgător. De fapt, toate deciziile lor din ziua aceea aveau să fie dictate de sentimente, nu de raţiune.

— Iertare, băiete, n-am vrut să... zise Jim abătut.

Nu ştia cum să termine propoziţia fără să recunoască faptul că, dacă Jack ar fi fost oricare alt băiat, Jim s-ar fi gândit şi el că nu era nicio bombă în lada aia. Dar, dacă băiatul e copilul tău, nu poţi risca.

— Nu acum, tată! ripostă Jack supărat, căci vorbea din nou la telefon cu şeful şefului.

— Ce vrei să fac? întrebă Jim, căci avea nevoie să se simtă de folos.

— Poţi să-ncerci să dai de vecinii din apartamentele la care n-am mai ajuns din cauza ta şi a bombei tale! Să ştim dacă blocul e într-adevăr gol! îl repezi Jack.

Distrus, Jim s-a apucat tăcut să caute pe Google numerele de telefon. Mai întâi pe cel al proprietarului apartamentului de la etajul cu bomba. I-a răspuns un bărbat, care i-a spus că el şi soţia lui erau plecaţi, iar când soţia a strigat: „Cine e?" de undeva din fundal, bărbatul a ţipat şi el iritat: „E bordelul!" Neştiind ce voia omul

să zică, Jim l-a întrebat doar dacă era cineva acasă la ei. Când bărbatul i-a răspuns că nu, Jim n-a vrut să-l neliniștească pomenind de bombă, iar omul n-avea, firește, de unde să știe că dacă spunea „în lada aia de pe hol sunt beculețe de Crăciun", atunci toată povestea asta ar fi luat, pe loc, o cu totul altă întorsătură. Bărbatul a întrebat doar: „Vă mai pot fi de folos cu altceva?", iar Jim a răspuns: „Nu, nu, mulțumesc!" și a închis.

Apoi i-a sunat pe proprietarii celuilalt apartament de la ultimul etaj, unde se afla și cel în care erau ostaticii. Proprietarii se dovediră a fi un cuplu tânăr, în jur de douăzeci și ceva de ani, care erau în plin divorț și se mutaseră amândoi de-acolo. „Adică apartamentul e gol?" a întrebat Jim ușurat. Da, era gol, dar, în convorbiri separate, Jim a fost nevoit să asculte de două ori *de ce* se despărțiseră, căci cele două persoane de douăzeci și ceva de ani au luat-o ca de la sine înțeles că Jim voia neapărat să știe motivul. Se pare că el n-a mai putut suporta faptul că ea avea pantofi „gigaurâți", iar pe ea o deranja faptul că lui îi scăpa salivă din gură când se spăla pe dinți. Și, de fapt, amândoi își doreau un partener care să nu fie atât de scund. El i-a spus că relația n-a funcționat pur și simplu fiindcă ei îi plăcea coriandrul. Atunci Jim a întrebat mirat: „Și ție nu-ți place sau ce?", la care tipul i-a răspuns: „Ba da! Da' *nu la fel de mult* ca ei!" Ea i-a povestit că au început să se urască de-a binelea după o ceartă care, dacă a înțeles Jim bine, a pornit de la faptul

că n-au reușit să găsească un storcător de o culoare care să-i reprezinte exact pe fiecare ca individ, dar și cuplul ca întreg. Atunci au înțeles că nu mai puteau trăi nici măcar un minut unul cu celălalt și au început să se urască. Jim s-a gândit atunci că tinerii din ziua de azi au prea multe opțiuni și că asta e problema. Dacă ar fi existat aplicațiile astea moderne de găsit perechea în viață când Jim a cunoscut-o pe nevastă-sa, n-ar fi ajuns în veci nevasta lui. „Dacă ai opțiuni tot timpul, sfârșești prin a nu mai alege naibii niciodată!" și-a zis el. Cum să trăiești cu stresul că, în timp ce unul e la toaletă, celălalt dă cu degetul pe ecran la stânga sau la dreapta și își găsește sufletul-pereche? O generație întreagă care o să facă infecții urinare, doar pentru că unul se ține și nu merge la toaletă până nu i se termină celuilalt bateria telefonului. Dar Jim n-a zis nimic, bineînțeles, ci doar a întrebat, ca să fie sigur: „Adică apartamentul e gol?"

Și el, și ea i-au confirmat că da, apartamentul era nelocuit. Tot ce mai rămăsese înăuntru era un storcător de fructe de culoare greșită. Apartamentul urma să fie pus în vânzare după Anul Nou, printr-o agenție imobiliară, nu-și mai aminteau cum se chema, doar că era un nume „megatont, umor din ăla de babalâci, gen!" Iar ea a întărit: „Daaa, tanti aia de la agenția imobiliară avea mai puțin umor decât o frizerie! Știi, ca aia din Centrul Vechi, îi zice *Ciufulici*! Adică, alooo, Cartea Recordurilor la gogomănie, gen!"

La care Jim a închis, zicându-şi că era păcat că se despărţiseră cei doi, că se potriveau de minune.

Se apropie de Jack şi încercă să-i povestească, dar Jack îl repezi iar:

— Nu acum, tată! Ai dat de vecini?

Jim dădu din cap că da.

— Era cineva acasă?

Jim dădu din cap că nu.

— Voiam doar să zic că... începu el.

Dar Jack îi făcu din nou semn să tacă şi se întoarse la convorbirea cu şeful.

— Nu acum, tată!

Aşa că Jim tăcu mâlc.

Şi, pe urmă? Mda, păi, pe urmă, totul a luat-o razna. Toată luarea de ostatici a durat câteva ore, dar negociatorul a rămas prins în trafic pe autostradă, în ciocnirea în serie a anului („Stockholmezi care au pornit la drum fără cauciucuri de iarnă, clar!" a constatat Jim foarte sigur de el), aşa că n-a mai ajuns la locul faptei. Jim şi Jack au fost nevoiţi să rezolve situaţia singuri, ceea ce, într-adevăr, s-a dovedit nu tocmai simplu, căci a durat ceva până când au reuşit să ia legătura cu spărgătorul (ceea ce a făcut ca Jack să se aleagă cu un cucui în cap, dar asta e o poveste mai lungă). În cele din urmă, au reuşit să introducă un telefon în apartament (ceea ce e o

poveste şi mai lungă), dar, când ostaticii au fost eliberaţi şi negociatorul a sunat pe telefonul din apartament, s-a auzit un foc de armă dinăuntru.

Câteva ore mai târziu, Jack şi Jim erau încă la secţia de poliţie şi audiau toţi martorii. Ceea ce n-a ajutat, bineînţeles, la nimic, pentru că cel puţin unul dintre ei n-a spus adevărul.

CAPITOLUL 23

Adevărul este că spărgătorul s-a străduit din răsputeri să nu îndrepte pistolul spre niciun ostatic, ca să nu-i sperie. Dar prima persoană spre care a aţintit arma din greşeală se numeşte Zara. Are undeva între cincizeci şi şaizeci de ani şi e bine îmbrăcată, cum sunt adesea cei care au ajuns independenţi din punct de vedere financiar pe spinarea oamenilor dependenţi financiar.

Cel mai ciudat a fost că Zara n-a părut nici măcar speriată când spărgătorul a dat buzna în apartament, s-a împiedicat şi, mişcându-şi braţul fără să vrea, a îndreptat ţeava pistolului spre ea. O altă femeie aflată în apartament însă a ţipat panicată: „Aoleu, hoţu'!" Ceea ce a sunat bizar în momentele acelea, fiindcă nici măcar făptaşul nu avea de gând să dea o spargere *acolo*. Niciunui om nu-i place să fie privit prin prisma unor prejudecăţi – doar pentru că ţii un pistol în mână nu înseamnă că eşti pus pe jefuit şi, *chiar dacă* ai fi, poate că vrei să spargi bănci, nu apartamente! Aşa că, atunci când femeia i-a strigat soţului: „Scoate banii, Roger!", spărgătorul

aproape s-a ofuscat. Şi pe bună dreptate. Un bărbat de vârstă mijlocie, în cămaşă cadrilată, aflat lângă fereastră şi care, evident, era Roger a mormăit posac: „N-avem bani gheaţă!"

Şi, când făptaşul tocmai se pregătea să protesteze, a dat cu ochii de propria-i imagine, reflectată în geamul uşii de la balcon. Şi-a văzut faţa mascată, arma din mână şi oamenii din încăpere. Printre ei, o femeie foarte în vârstă. O alta gravidă. O a treia ce părea gata să izbucnească în plâns. Toţi se holbau la pistol, cu priviri îngrozite, dar nu mai îngrozite decât privirea din spatele găurilor cagulei. Şi abia atunci şi-a dat seama cu deznădejde: „Nu ei sunt ostaticii. Eu sunt!"

Singura care n-a părut deloc înfricoşată a fost, după cum ziceam, Zara. Apoi s-a auzit din stradă prima sirenă de poliţie.

CAPITOLUL 24

Audiere de martor
Data: 30 decembrie
Numele martorului: Zara

Jim: Bună ziua! Eu sunt Jim!

Zara: Da, da, bine, drăguţă! Mai repejor!

Jim: Trebuie să vă audiez în legătură cu cele întâmplate. Povestiţi-mi, vă rog, cu cuvintele dumneavoastră.

Zara: Păi cu ale cui altcuiva aş putea?

Jim: Nu, nu, fireşte. Aşa se zice, nu? Voiam doar să vă atrag atenţia că tot ce spuneţi se înregistrează. Şi că aveţi dreptul să cereţi să fie prezent un avocat, dacă doriţi.

Zara: De ce aş vrea asta?

Jim: Am vrut doar să vă informez. Şefii mei spun că şefii lor le-au zis că e important să se procedeze corect. Vor veni anchetatori speciali, stockholmezi, să preia cazul. Fiul meu e foarte supărat din cauza asta. E şi el poliţist, ştiţi... În fine, voiam doar să nu uit să vă zic de treaba cu avocatul.

Zara: Drăguță, o să-mi plătesc avocat când o s-ameninţ EU oameni cu pistolul! Nu când alţii mă ameninţă pe mine!

Jim: Înţeleg. N-am vrut să fiu lipsit de respect, departe de mine gândul! Ştiu că aţi avut o zi grea, îmi dau seama. Trebuie doar să răspundeţi cât de sincer se poate la toate întrebările. Doriţi o cafea?

Zara: Aşa îi ziceţi, cafea? Am văzut eu ce curgea din mașinăria aia și n-aş bea-o nici dacă tu și eu am fi ultimii oameni de pe Pământ şi mi-ai zice că e otravă.

Jim: Asta nu ştiu dacă e o insultă la adresa mea sau a cafelei.

Zara: Ai zis să fiu sinceră.

Jim: Da, da, cum să nu? Oi fi zis, da, oi fi zis. Să vă întreb atunci, dacă-mi permiteţi, unde vă aflaţi în apartament?

Zara: Ce întrebare idioată! Tu erai în capul scărilor când ne-a dat drumul?

Jim: Da, eu eram.

Zara: Aha, tu ai intrat primul în apartament după noi? Deci ţie ţi-a scăpat!

Jim: De fapt, n-am intrat eu primul. Îl aşteptam pe colegul meu, Jack. Probabil că l-aţi văzut aici, la secţie. El a intrat primul.

Zara: Voi, poliţiştii, arătaţi toţi la fel.

Jim: Jack e fii-miu, poate că de-asta.

Zara: Jim şi Jack?

Jim: Da. Ca Jim Beam și Jack Daniels.

Zara: Asta se presupune a fi amuzant?

Jim: Nu, nu. Nici nevesti-mii nu i s-a părut amuzant.

Zara: A, ești căsătorit? Bravo, drăguță!

Jim: Da, da. Adică nu, dar poate că nu e relevant aici și acum. Îmi puteți spune, pe scurt, de ce erați la vizionarea de apartament?

Zara: Fiindcă era o vizionare de apartament. Sau nu înțelegi conceptul?

Jim: Așadar, erați acolo ca să vedeți apartamentul.

Zara: Ai o minte ascuțită ca o pungă cu fulgi de porumb uzi, să știi!

Jim: Asta înseamnă „da"?

Zara: Înseamnă ce înseamnă.

Jim: Adică voiam să întreb dacă intenționați să CUMPĂRAȚI apartamentul.

Zara: Ești agent imobiliar sau polițist?

Jim: Voiam să spun că s-ar putea trage cu ușurință concluzia că sunteți prea înstărită ca să fiți interesată de acel apartament.

Zara: Zău, *s-ar putea* trage, zici, s-ar putea?

Jim: Da. Adică, nu. Adică vreau să spun că eu și colegii mei am putea crede asta. Sau un coleg ar putea crede asta. Fiul meu, de pildă. Bazat pe anumite depoziții ale martorilor, de fapt. Păreți o persoană înstărită, asta vreau să spun. La prima vedere, apartamentul acela nu pare ceva ce dumneavoastră ați fi interesată să cumpărați.

Zara: Drăguță, problema cu clasa de mijloc este că vi se pare că noi suntem prea bogați ca să cumpărăm chestii. Nu suntem. Poți fi doar prea sărac ca să cumperi lucruri.

Jim: Aha. Mai bine să continuăm, zic eu. Apropo, v-am scris corect numele?

Zara: Nu.

Jim: Nu?

Zara: Dar există o explicație cât se poate de logică pentru faptul că dumneata gândești că așa se scrie.

Jim: Serios?

Zara: Da, faptul că ești un idiot.

Jim: Îmi cer scuze! Puteți să-mi spuneți pe litere?

Zara: I-d-i-o-t.

Jim: Numele dumneavoastră pe litere, am vrut să spun.

Zara: O să ne apuce noaptea aici, în ritmul ăsta, și unii dintre noi au slujbe cu adevărat utile societății, drăguță! Permite-mi să-ți fac rezumatul: o creatură tâmpită, înarmată cu un pistol, ne-a luat ostatici pe mine și un grup de amărâți cu posibilități materiale reduse. Tu și colegii tăi ați înconjurat blocul și totul s-a dat la televizor, cu toate astea, v-a scăpat. Și ați fi putut să faceți o prioritate din a prinde făptașul, dar, în schimb, dumneata ești aici și asuzi fiindcă n-ai mai văzut până acum un nume de familie cu trei consoane în el. Iar șefii dumitale nu mi-ar fi putut irosi mai repede banii plătiți în impozite nici dacă le dădeam chibrituri.

Jim: Vă înțeleg indignarea.

Zara: Bravo, drăguță!

Jim: Vreau să spun doar că încă sunteți în stare de șoc. Nimeni nu se așteaptă să fie amenințat cu pistolul la o vizionare de apartament, normal. Parcă nu e de ajuns că ziarele scriu că piața imobiliară e dură, dar chiar să te ia și ostatic e prea mult, nu? Adică în ziare ba scrie că tendințele pieței sunt „dictate de cumpărători", ba că sunt „dictate de vânzători", dar, la rigoare, piața e a împielițatelor de bănci, nu?

Zara: Asta vrea să fie o glumă?

Jim: Nu, nu, nicidecum, făceam și eu conversație. Voiam să zic doar că, din punctul de vedere al societății, spărgătorului i s-ar fi alocat acum mult mai puține resurse polițienești dacă chiar ar fi reușit să spargă banca aia în loc să ia ostatici. Știți, toată lumea urăște băncile. Cum se zice: „Uneori e greu să-ți dai seama care sunt nemernicii mai mari, cei care sparg băncile sau cei care le conduc?"

Zara: Așa se zice?

Jim: Da. Așa se zice, nu? Nu se zice așa? Vreau să zic că am citit în ziare cât câștigă un director de bancă. Și că locuiesc în vile cât castelele, de cincizeci de milioane, în timp ce oamenii obișnuiți abia fac față ratelor.

Zara: Pot să-ți pun o întrebare?

Jim: Bineînțeles.

Zara: Cum se face că oamenii ca dumneata gândesc întotdeauna că oamenii de succes trebuie pedepsiţi pentru reuşitele lor?

Jim: Poftim?

Zara: Vi s-a predat cumva vreo teorie avansată a conspiraţiei la Academia de Poliţie şi aţi fost păcăliţi să credeţi că poliţiştii trebuie să aibă acelaşi salariu ca directorii de bancă? Sau pur şi simplu nu vă descurcaţi cu simple calcule matematice?

Jim: Aha. Da. Adică, nu.

Zara: Sau vi se pare că lumea vă e datoare cu ceva?

Jim: Acum îmi dau seama că nu v-am întrebat unde lucraţi.

Zara: Sunt directoare de bancă.

CAPITOLUL 25

Adevărul este că Zara, care are, probabil, cincizeci și ceva de ani – nimeni n-are curaj să întrebe câți exact – n-a avut niciodată intenția de a cumpăra apartamentul. Nu pentru că nu și-ar fi permis, evident. L-ar fi putut cumpăra și doar cu mărunțișul găsit printre pernele canapelei din apartamentul ei, care ocupa întregul etaj al unui imobil. (Zarei îi dădu acum prin cap că monedele sunt mici și dezgustătoare focare de bacterii, că Dumnezeu știe câte degete de clasă mijlocie le-or fi atins, și hotărî pe loc că mai degrabă ar da foc pernelor canapelei decât să adune monedele pierdute printre ele. Dar hai să zicem așa: cu siguranță ar fi putut cumpăra apartamentul cu banii pe una dintre pernele canapelei.) Așadar, s-a dus la vizionarea de apartament cu nasul pe sus și cercei de diamant la urechi, suficient de masivi cât să poți să omori ceva măricel cu ei. Dar nimic nu putea ascunde, dacă o priveai cu atenție, tristețea uriașă care mocnea în ea.

*

Pentru a înţelege, trebuie spus mai întâi că Zara, în ultimul timp, a mers regulat la psiholog. Asta fiindcă Zara are genul acela de carieră care, dacă ai avut-o suficient de multă vreme, te poate determina să apelezi la ajutorul unui specialist pentru instrucţiuni despre ce să faci, în general, cu propria-ţi viaţă, dincolo de carieră.

Prima şedinţă cu psihologa n-a decurs tocmai bine. Chiar deloc. Zara a început prin a muta o fotografie de pe birou şi a întreba:

— Cine e?

— Mama mea, a răspuns psihologa.

— Aveţi o relaţie bună? a vrut Zara să ştie.

— A murit de curând.

— Şi înainte cum era relaţia? a insistat Zara.

Psihologa şi-a zis că o reacţie normală ar fi fost ca Zara să-i ofere condoleanţe, dar s-a stăpânit şi i-a răspuns:

— Nu suntem aici să vorbim despre mine.

La care Zara a zis:

— Când îmi duc maşina la mecanic, ar fi bine să ştiu dacă maşina lui e doar o grămadă de fier vechi fără nicio valoare.

Psihologa a tras adânc aer în piept şi a spus:

— E de înţeles, desigur. Pot să spun că eu şi mama am avut o relaţie foarte frumoasă. Te simţi mai bine acum?

Zara a încuviinţat sceptică şi a continuat:

— S-a sinucis vreunul dintre pacienţii tăi?

Psihologa a simţit cum i se golesc plămânii de aer, dar a răspuns:

— Nu.

Zara a ridicat din umeri și a adăugat:

— Din câte ştii tu!

Asta e o chestie destul de urâtă pe care să i-o zici unui psiholog. Dar psihologa a avut prezenţa de spirit să adauge repede:

— Mi-am terminat studiile de foarte curând. N-am avut timp să am prea mulţi pacienţi. De ce-mi pui întrebările astea?

Zara s-a uitat la singurul tablou de pe pereţii cabinetului, şi-a ţuguiat gânditoare buzele şi a zis, surprinzător de sinceră:

— Vreau să ştiu dacă mă poţi ajuta.

Psihologa a ridicat pixul și, afișând un zâmbet îndelung exersat, a zis:

— Cu ce?

Zara i-a spus că are „probleme cu somnul". I se prescriseseră nişte pastile, dar acum medicul refuzase să-i prelungească reţeta până când Zara nu vorbea cu un psiholog.

— Așa că, iată-mă! a constatat ea, bătând uşor cadranul ceasului cu degetul, de parcă ea era plătită cu ora și nu psihologa.

— Crezi că problemele cu somnul au de-a face cu munca ta? Când m-ai sunat ai spus că eşti directoare de

bancă, iar asta pare genul de slujbă care poate cauza şi stres, şi presiune, a zis psihologa.

— Nu, a răspuns Zara.

Psihologa a oftat şi a continuat:

— La ce te-aştepţi de la şedinţele cu mine?

— Sunt şedinţe de psihiatrie sau de psihologie? a întrebat Zara repede.

— Care e diferenţa, după tine?

— De psihologie ai nevoie dacă ţi se năzare că eşti delfin. De psihiatrie ai nevoie dacă ai omorât toţi delfinii, a răspuns Zara.

Psihologa a părut brusc cuprinsă de nelinişte. La următoarea şedinţă nu mai purta broşa cu delfin.

La a doua şedinţă, Zara a întrebat, oarecum pe neaşteptate:

— Cum ai defini tu atacul de panică?

Psihologa s-a luminat la faţă cum numai psihologii pot, la o asemenea întrebare:

— Sunt greu de definit! Dar cei mai mulţi experţi sunt de acord că atacul de panică e o stare de...

Dar Zara a întrerupt-o:

— Nu. Vreau să ştiu cum l-ai defini *tu*!

Psihologa s-a fâstâcit. A cântărit în gând câteva variante de răspuns. Apoi, părând că s-a hotărât, i-a explicat Zarei:

— Aş zice că atacul de panică e o suferinţă psihică atât de intensă, încât se manifestă fizic. Anxietatea devine atât de puternică, încât creierul nu mai are... hm, în lipsa unui cuvânt mai bun, aş zice suficientă lungime de bandă ca să proceseze informaţia. Firewall-ul e distrus, ca să zic aşa, şi anxietatea ne copleşeşte.

— Nu prea le ai tu cu meseria asta, a observat Zara sec.

— Adică?

— Ştiu deja mai multe despre tine decât ştii tu despre mine.

— Serios?

— Părinţii tăi lucrau cu computere. Programatori, probabil.

— Cum... de unde... nu ţi-am... de unde ştii *asta*? s-a bâlbâit psihologa.

— Te-ai luptat mult cu ruşinea? Cu ruşinea că ei lucrează cu ceva aplicabil în realitate, în timp ce tu lucrezi cu...

Zara a tăcut preţ de-o clipă, părând a căuta formularea corectă. Aşa că psihologa a completat ofensată:

— ...sentimente? Lucrez cu sentimente.

— Voiam să zic *flecăreală*. Da' în fine, să le zicem *sentimente*, dacă te simţi mai bine.

— Tata e programator. Mama era informatician. De unde ştii?

Zara a pufnit, de parcă încerca să înveţe un prăjitor de pâine să citească:

— Are vreo importanţă?

— Da!

Zara a pufnit din nou spre prăjitorul de pâine:

— Când te-am rugat să-mi spui cum defineşti tu un atac de panică şi nu să-mi reciţi definiţia învăţată la şcoală, ai folosit cuvintele *lungime de bandă*, *procesa* şi *firewall*. Cuvintele care, în mod vădit, nu fac parte din vocabularul de zi cu zi al unei persoane, sunt, de obicei, împrumutate de la părinţi. Asta în cazul în care persoana are o relaţie bună cu ei.

Psihologa a încercat să preia conducerea întrebând:

— De asta crezi că *tu* eşti atât de bună în meseria ta? Fiindcă te pricepi să citeşti oamenii?

Zara s-a întins ca o pisică plictisită şi i-a răspuns:

— Drăguţă, chiar aşa de greu de citit nu eşti! Oamenii ca tine nu sunt niciodată pe cât de complecşi speră ei că sunt, mai ales dacă au şi studii universitare. Generaţia ta nu vrea să studieze un domeniu anume, generaţia ta vrea doar să se studieze pe sine.

Psihologa a părut un pic jignită. Poate chiar mai mult decât un pic...

— Scopul întâlnirii noastre este să vorbim despre *tine*, Zara. Cu ce te pot ajuta?

— Pastile de somn, ţi-am zis doar! Dacă se poate, unele care merg cu vin roşu.

— Nu-ţi pot prescrie pastile de somn. Doar un medic poate.

— Şi-atunci la ce-mi mai pierd vremea pe-aici?

— La asta numai tu poţi răspunde, Zara.

Cam aşa a început relaţia lor. Şi nu s-a îmbunătăţit cu nimic de-atunci. Dar trebuie spus direct că psihologei nu i-a fost deloc greu să-i pună diagnosticul noii paciente: Zara suferea de singurătate. Însă în loc să-i zică asta (una peste alta, doar nu-şi făcuse împrumut de studii pe jumătate de deceniu ca să înveţe să spună fix ce gândea), psihologa i-a spus Zarei că avea simptome de „depresie pe fond de epuizare psihică".

Atunci Zara a comentat, fără măcar să ridice privirea de pe fluxul de ştiri pe care îl urmărea pe telefon:

— Da, da, sunt epuizată pentru că nu pot să dorm, aşa că rezolvă-mă cu pastilele alea!

Psihologa i-a repetat că nu se putea şi, în schimb, a început să-i pună întrebări, pentru a o ajuta pe Zara să vorbească despre propria-i anxietate într-un context mai larg:

— Te nelinişteşte soarta planetei?

— Nu, a răspuns Zara.

Psihologa i-a zâmbit cald şi a continuat:

— Permite-mi să formulez altfel: care crezi tu că e cea mai mare problemă în ziua de azi?

Zara a dat din cap, ca şi cum răspunsul era de la sine înţeles, şi a zis fără să stea pe gânduri:

— Oamenii săraci.

Psihologa a corectat-o cu blândeţe:

— Vrei să spui... *sărăcia.*

Zara a ridicat nepăsătoare din umeri.

— Sigur, dacă asta te face să te simţi mai bine.

Când să-şi ia rămas-bun, Zara nu i-a întins mâna psihologei. Înainte să iasă din cabinet, a mutat o fotografie de pe un raft şi a schimbat locul a trei cărţi. Psihologii n-au voie să aibă pacienţi favoriţi, dar dacă psihologa ar fi avut totuşi unul, cu siguranţă n-ar fi fost Zara.

Abia când s-au întâlnit pentru a treia oară, psihologa a înţeles cât de bolnavă era, de fapt, Zara. Asta s-a întâmplat imediat după ce Zara a afirmat că „democraţia e un sistem condamnat la moarte, fiindcă idioţii cred orice, dacă e o poveste bună". Psihologa s-a străduit din răsputeri să ignore comentariul şi a vrut să afle câteva lucruri despre copilăria şi munca Zarei, întrebând-o tot timpul ce simte: „Ce simţi când se întâmplă asta? Ce simţi când vorbim despre asta? Ce simţi când te gândeşti cum te simţi? Simţi ceva sau e un punct sensibil?

Aşa că, în cele din urmă, Zara a *simţit* ceva.

Vorbiseră mult despre cu totul altceva când, brusc, cu privirea fixă, pierdută undeva în gol, Zara a şoptit cu o voce care parcă nu era a ei:

— Am cancer.

În cabinet s-a lăsat o tăcere de li se auzeau amândurora bătăile inimii. Degetele psihologei s-au oprit inerte pe blocnotes, răsuflarea îi era aproape imperceptibilă, căci plămânii se umpleau doar pe sfert la fiecare respirație, înspăimântați să nu facă zgomot.

— Mă întristează nespus de mult să aud asta, a spus psihologa într-un târziu, cu o voce tremurătoare și o demnitate exersată la nivel academic.

— Și pe mine. De fapt, mă deprimă, a spus Zara, ștergându-și ochii.

— Ce fel de... cancer? a întrebat psihologa.

— Ce contează? a șoptit Zara.

— Nu, nu, nu contează, firește! Îmi cer scuze! A fost nedelicat din partea mea.

Zara a rămas o bună bucată de vreme cu privirea ațintită spre fereastră, fără să se uite la ceva anume, până când lumina dimineții s-a preschimbat în amiază. Apoi a ridicat bărbia câțiva centimetri și a zis:

— Nu-i nevoie să-ți ceri scuze. E un cancer închipuit.

— Pof... ...tim?

— N-am cancer. Am mințit. Exact ce-ți spuneam – democrația nu funcționează!

Atunci și-a dat psihologa seama cât de bolnavă era Zara.

— E o chestiune foarte delicată... deloc de luat în glumă! a reușit ea să spună în cele din urmă.

Sprâncenele Zarei s-au arcuit cu falsă mirare:

— Adică era mai bine dacă aveam cancer?

— Poftim? Nu! Absolut deloc, cum...

— Deci e mai bine să glumesc despre cancer decât să am, nu? Sau ai fi preferat să am de-adevăratelea?

Chipul psihologei s-a umplut de pete roşii de indignare.

— Dar... Nu! În niciun caz nu mi-aş dori să ai cancer!

Zara şi-a împreunat mâinile pe genunchi şi a spus apăsat:

— Ei, bine, eu aşa mă SIMT acum, ca şi cum aş avea.

În noaptea aceea, psihologa n-a putut dormi. Zara poate avea efectul ăsta asupra oamenilor. La următoarea şedinţă, psihologa nu mai avea fotografia mamei pe birou, iar în timpul întâlnirii, Zara s-a gândit chiar să-i mărturisească adevăratul motiv pentru care avea probleme cu somnul. În geantă ţinea o scrisoare care explica totul. Dacă i-ar fi arătat-o psihologei, poate că totul ar fi decurs altfel. Dar Zara n-a scos-o, ci a continuat să se uite fix la tabloul de pe perete, care înfăţişa o femeie ce se uita în zare, spre o mare neţărmurită.

Psihologa şi-a umezit buzele şi a întrebat-o blând:

— La ce te gândeşti când te uiţi la tablou?

— Mă gândesc că, dacă ar fi să aleg un singur tablou pe care să-l pun pe perete, nu pe ăsta l-aş alege.

Psihologa a zâmbit amar.

— Obişnuiesc să-mi întreb pacienţii ce cred despre femeia din tablou. Cine este? E fericită? Tu ce crezi?

Zara a dat nepăsătoare din umeri.

— N-am de unde să ştiu eu ce înseamnă fericirea pentru ea.

Psihologa a tăcut o vreme, apoi a recunoscut:

— Răspunsul ăsta nu l-am mai auzit.

Zara a pufnit:

— Fiindcă îţi închipui că există un singur fel de fericire. Dar fericirea e precum banii.

Psihologa a schiţat acel zâmbet superior, pe care doar cel ce se consideră un om foarte adânc îl poate afişa, şi a zis:

— Asta sună cam superficial.

Zara a pufnit din nou, sâcâită, ca un adolescent care încearcă să-i explice ceva unui non-adolescent:

— N-am spus că banii aduc fericirea. Am spus că fericirea e precum banii – o valoare inventată care echivalează cu ceva ce nu poate fi cântărit sau măsurat.

Vocea psihologei a tremurat uşor, preţ de-o silabă, două:

— Da... da, poate. Dar putem cântări şi măsura preţul depresiei. Şi ştim că, atunci când suntem deprimaţi, de obicei ne e frică să fim fericiţi. Pentru că şi depresia poate fi un refugiu comod când ne gândim că, dacă nu suntem deprimaţi sau supăraţi, atunci cine suntem?

Zara a strâmbat din nas.

— Crezi?

— Da, a răspuns psihologa.

— Asta e din cauză că oamenii ca tine se uită la cei mai bogaţi decât ei şi se întreabă: „Or fi ei bogaţi, dar sunt şi *fericiţi*?" Că parcă ăsta-i sensul vieţii, dacă nu eşti complet idiot, desigur, să fii fericit tot timpul!

Psihologa şi-a notat ceva, apoi a întrebat, fără să ridice privirea din blocnotes:

— Dar care-i sensul vieţii, după tine?

Răspunsul Zarei a sunat ca al cuiva care cugetase ani de zile la asta. Răspunsul unei persoane care a hotărât că, pentru ea, era mai important să aibă o slujbă importantă decât o viaţă importantă:

— Să ai un scop. O menire. O direcţie. Şi, vrei să ştii adevărul? Adevărul e că majoritatea oamenilor vor mai degrabă să fie bogaţi decât fericiţi în viaţă.

Psihologa a zâmbit din nou şi a zis:

— ...îi zise directoarea de bancă psihologei.

Zara a pufnit din nou dispreţuitoare:

— Aminteşte-mi cât iei pe oră. Pot să vin gratis dacă mă face mai fericită?

Atunci psihologa a râs, fără să vrea, la limita neprofesionalismului, ceea ce a luat-o complet prin surprindere şi a făcut-o să roşească. După ce şi-a revenit, a zâmbit şi a spus jenată:

— Nu. Dar poate că te-aş lăsa să vii pe degeaba dacă m-ar face pe *mine* mai fericită.

Atunci Zara a râs şi ea, fără să vrea, ca şi cum râsul scăpase de undeva, din ea. Nu mai făcuse asta de ceva vreme.

Au tăcut îndelung, jenate, până când Zara, arătând spre tablou, a zis:

— Tu ce crezi că face femeia din tablou?

Psihologa s-a uitat la tablou şi a răspuns, clipind rar:

— Ce facem şi noi. Caută.

— Ce caută?

Umerii psihologei s-au ridicat un centimetru şi au coborât doi.

— Ceva de care să se ţină. Ceva pentru care să lupte. Ceva care să-i dea speranţă.

Privirea Zarei a alunecat de la tablou, pe lângă psihologă, afară pe fereastră.

— Şi dacă se gândeşte să se sinucidă?

Psihologa a zâmbit, fără să-şi ia privirea de pe tablou, nelăsând să se vadă nimic din tot ce se prăbuşise în ea în clipa aceea. O asemenea stăpânire de sine cere ani de exerciţiu şi doi părinţi pe care să-i iubeşti şi cărora să nu vrei să le dai vreodată motive de îngrijorare.

— De ce crezi că se gândeşte la asta, Zara?

— Nu toţi oamenii inteligenţi se gândesc la asta, măcar o dată în viaţă?

Psihologa a vrut mai întâi să-i răspundă cu vreo frază standard, învăţată la şcoală, dar simţea, undeva în

adâncul sufletului, că n-ar fi ajutat. Aşa că i-a răspuns cu sinceritate:

— Ba da. Se poate... Şi de ce crezi că nu ne sinucidem?

Zara s-a aplecat şi a aliniat două creioane de pe birou, astfel încât să fie perfect paralele. Apoi a răspuns:

— Frica de înălţime.

Nimeni pe lume n-ar fi putut spune dacă Zara a spus asta în glumă sau nu. Psihologa şi-a cântărit îndelung următoarea întrebare:

— Zara, pot să te întreb dacă ai vreun hobby?

— Hobby? a repetat Zara, pe un ton nu tocmai necondescendent.

Psihologa i-a explicat:

— Da. De pildă, voluntariat în scop caritabil sau ceva de genul ăsta?

Zara a dat din cap că nu. Psihologa a luat mai întâi ca pe un compliment faptul că Zara nu i-a răspuns cu o insultă, dar, când i-a văzut privirea, n-a mai fost aşa de sigură – era ca şi cum întrebarea dărâmase şi sfărâmase ceva în Zara.

— Te simţi bine? Am zis ceva nelalocul lui? a întrebat psihologa îngrijorată.

Dar Zara s-a uitat la ceas, apoi s-a ridicat şi s-a îndreptat spre uşă. Psihologa, care nu era psihologă de suficient de mult timp ca să nu fie cuprinsă de panică, şi-a zis că a pierdut-o de pacientă şi a reuşit doar să îngaime ceva deosebit de neprofesionist:

— Să nu faci vreo prostie!

Zara s-a oprit mirată în pragul uşii.

— Adică?

Atunci psihologa n-a mai ştiut ce să spună, aşa că a zâmbit ruşinată şi a zis:

— Să nu faci vreo prostie înainte să... să-mi plăteşti şedinţa!

Zara a izbucnit în râs. Şi psihologa. Greu de zis dacă şi asta era o dovadă de neprofesionalism.

Zara s-a urcat în lift, iar psihologa a rămas în cabinet, cu privirea aţintită asupra femeii din tablou, înconjurată de albastrul cerului. Zara era primul pacient care sugerase că, poate, femeia se gândea să se sinucidă. Nimeni nu mai văzuse tabloul în lumina asta.

În ceea ce o priveşte, psihologa s-a gândit întotdeauna că femeia se uita în zare într-un mod care nu putea sugera decât două lucruri: dor sau teamă. De aceea a şi pictat tabloul, ca un memento pentru sine. Era o temă dintr-acelea care le plac psihologilor, fiindcă te puteai uita la tablou ore în şir fără să observi ceea ce era evident – faptul că femeia era pe un pod.

CAPITOLUL 26

Jim: Acum mă simt prost că am zis ce-am zis.

Zara: Mi-e greu să cred că e vreun sentiment nou pentru dumneata.

Jim: Dacă ştiam că sunteţi directoare de bancă, n-aş mai fi zis ce-am zis. Adică vreau să zic că oricum nu trebuia să zic. De fapt, nu ştiu ce vreau să zic.

Zara: Bine, atunci pot să plec?

Jim: Nu, staţi un pic. Jenantă treabă... Nevastă-mea mi-a tot spus că uneori e mai bine să-mi ţin fleanca. O să vă pun întrebările acum, bine?

Zara: Hai să încercăm!

Jim: Îl puteţi descrie pe spărgător? Orice detalii vă aduceţi aminte ar putea fi valoroase pentru investigaţie.

Zara: Pare că deja ştii ce e mai important.

Jim: Adică?

Zara: Ai zis „spărgătorul", prin urmare înţeleg că ştii că ar fi vorba de un bărbat. Asta explică multe...

Jim: Simt deja că o să-mi pară rău dacă întreb ce explică.

Zara: Voi nici pipi nu puteți face fără să ratați. Firește că iese o varză dacă vă dă omul un pistol.

Jim: Să înțeleg că nu vă amintiți nimic legat de înfățișarea spărgătorului?

Zara: Dacă vine la tine cineva cu cagulă pe cap și te amenință cu un pistol, un psiholog ar compara situația cu a fi pe cale să fi călcat de un camion – probabil că nu ți-ai aminti numărul de înmatriculare al mașinii.

Jim: Trebuie să recunosc că e o observație foarte pertinentă.

Zara: Ce bine! Părerile dumitale sunt foarte importante pentru mine. Acum pot să plec?

Jim: Din păcate, încă nu. Recunoașteți desenul?

Zara: Ăla-i desen? Arată de parcă a vărsat careva o probă de urină pe el.

Jim: Înțeleg că răspunsul la întrebarea dacă recunoașteți sau nu desenul este „Nu".

Zara: Bravo, drăguță!

Jim: Unde anume erați în apartament când a intrat spărgătorul?

Zara: Lângă ușa de la balcon.

Jim: Și ați rămas acolo pe tot parcursul luării de ostatici?

Zara: Ce importanță are?

Jim: Una chiar foarte mare.

Zara: Îmi vine greu să cred.

Jim: În orice caz, nu sunteţi suspectată de nimic. Sau, cel puţin, nu încă.

Zara: Pardon?

Jim: Da, deci, adică, încerc să vă explic că trebuie să înţelegeţi că eu şi colegul meu suntem siguri că spărgătorul a fost ajutat să scape de unul dintre ostatici. Şi că, pur şi simplu, pare ciudat că dumneavoastră vă aflaţi acolo. În primul rând, nu aveaţi niciun motiv să cumpăraţi apartamentul. În al doilea rând, se pare că nici măcar nu v-aţi speriat când spărgătorul a îndreptat pistolul spre dumneavoastră.

Zara: Şi bănuiţi că EU l-am ajutat pe spărgător?

Jim: Nu, nu. Deci, nu sunteţi suspectată de nimic. Adică, deocamdată nu. Adică, nu sunteţi deloc suspectată! Dar colegul meu consideră că totul e ciudat.

Zara: Zău? Vrei să-ţi zic ce consider eu despre colegul dumitale?

Jim: Mai bine spuneţi-mi ce s-a întâmplat în apartament, vă rog! Ca să pot înregistra depoziţia. Să-mi pot face datoria.

Zara: Desigur.

Jim: Bun aşa. Câţi potenţiali cumpărători erau în apartament?

Zara: Ce înţelegi dumneata prin „potenţiali cumpărători"?

Jim: Vreau să zic câte persoane interesate să cumpere apartamentul?

Zara: Cinci.

Jim: Cinci?

Zara: Două cupluri. Și o bătrână.

Jim: Bun, plus dumneata și agenta imobiliară. Așadar, șapte ostatici în total?

Zara: Da, cinci plus doi fac șapte. Bravo!

Jim: Dar opt persoane au fost luate ostatice, nu?

Zara: N-ai numărat iepurele.

Jim: Iepurele?

Zara: Ai auzit bine.

Jim: Care iepure?

Zara: Vrei să-ți spun ce s-a întâmplat au ba?

Jim: Îmi cer scuze!

Zara: Chiar crezi că unul dintre ostatici a fost complice?

Jim: Nu sunteți de acord?

Zara: Nu.

Jim: De ce?

Zara: Fiindcă erau niște idioți, cu toții.

Jim: Și spărgătorul?

Zara: Ce-i cu spărgătorul?

Jim: Credeți că s-a împușcat intenționat sau din greșeală?

Zara: Despre ce vorbești?

Jim: Din apartament s-a auzit o împușcătură, după ce au fost eliberați ostaticii. Când am intrat, podeaua era plină de sânge.

Zara: Sânge? Unde?

Jim: Pe covor şi pe podea, în sufragerie.

Zara: Aha. Doar acolo?

Jim: Da.

Zara: Hm.

Jim: Poftim?

Zara: Pardon?

Jim: Mi s-a părut că aţi spus „hm", ca şi cum voiaţi să adăugaţi ceva.

Zara: Absolut deloc!

Jim: Îmi cer scuze! În orice caz, colegul meu e sigur că spărgătorul s-a împuşcat acolo, în sufragerie. Asta încercam să spun.

Zara: Şi încă nu ştiţi unde e făptaşul?

Jim: Nu.

Zara: Drăguţă, dacă nu îmi explici pe dată cum de aţi ajuns să bănuiţi că aş fi implicată, o să-ţi *doreşti* să-mi fi sunat avocatul.

Jim: Nimeni nu vă bănuieşte de nimic! Colegul meu voia doar să ştie de ce vă aflaţi în apartament dacă nu eraţi interesată să-l cumpăraţi?

Zara: Psihologa mea a zis că am nevoie de un hobby.

Jim: Şi vizionările de apartament sunt hobby-ul dumneavoastră?

Zara: Ăştia ca tine sunt mai interesanţi decât par.

Jim: Ăştia ca mine?

Zara: Ăştia din clasa de mijloc. E interesant să văd cum locuiţi, ce înduraţi. La început am fost la câteva vizionări, apoi am ajuns să merg la tot mai multe. E ca heroina. Ai încercat heroină vreodată? Ajungi să-ţi fie scârbă de propria persoană, dar e greu să te laşi.

Jim: Adică vreţi să spuneţi că aţi ajuns dependentă de mersul la vizionări de apartamente ale unor persoane care câştigă mult mai puţin decât dumneavoastră?

Zara: Da. Precum copiii care prind pui de păsări în borcan. Aceeaşi atracţie a lucrurilor interzise.

Jim: Vreţi să spuneţi fluturi? Aşa prind copiii fluturi.

Zara: Sigur, dacă te simţi mai bine să zici aşa.

Jim: Aşadar, v-aţi dus la vizionare doar de plăcere?

Zara: E adevărat tatuajul ăla de pe antebraţ?

Jim: Da.

Zara: E o ancoră?

Jim: Da.

Zara: Ai pierdut vreun pariu sau ce?

Jim: Ce vreţi să spuneţi?

Zara: Te-a ameninţat cineva? Sau ţi l-ai făcut de bunăvoie?

Jim: De bunăvoie.

Zara: Adică ai plătit pe cineva să-ţi facă chestia aia?

Jim: Da.

Zara: De ce urăsc banii ăştia ca dumneata?

Jim: Nu am de gând să comentez aşa ceva. Nu vreau decât să-mi spuneţi, ca să putem înregistra, de ce susţin

ceilalţi martori că n-a părut să vă fie teamă când spărgătorul a îndreptat pistolul spre dumneavoastră. N-aţi crezut că era un pistol adevărat?

Zara: Eram cât se poate de conştientă că era adevărat. De aceea nu m-am speriat, ci m-am mirat.

Jim: O reacţie ciudată la vederea unui pistol.

Zara: Poate pentru dumneata. Dar eu mă gândesc să mă sinucid de ceva vreme, de-aia m-am mirat când am văzut arma.

Jim: Nu ştiu ce să mai zic. Îmi cer scuze! V-aţi gândit să vă sinucideţi?

Zara: Da. Ceea ce m-a mirat a fost că atunci mi-am dat seama că nu vreau să mor. A fost un mic şoc.

Jim: Gândurile legate de sinucidere v-au făcut să apelaţi la psiholog?

Zara: Nu. M-am dus la psiholog fiindcă nu puteam să dorm. Nu puteam să dorm fiindcă mă gândeam că m-aş sinucide dacă aş avea suficiente pastile de somn.

Jim: Şi psihologul v-a sugerat să vă faceţi un hobby?

Zara: Da. După ce i-am spus că am cancer.

Jim: Vai de mine! Îmi pare rău să aud!

Zara: Bine, bine, drăguţă.

CAPITOLUL 27

Data următoare când a mers la psihologă, Zara i-a spus că şi-a găsit un hobby. Că a început să meargă „la vizionări de apartamente, acasă la clasa de mijloc". Şi că e „incitant", fiindcă unele dintre apartamentele acelea arătau de parcă „oamenii care locuiau acolo făceau curăţenie singuri". Psihologa a încercat atunci să-i explice că nu asta a vrut să spună când a zis „voluntariat în scopuri caritabile", dar Zara i-a răspuns că, la una dintre vizionări, „era un tip care voia să renoveze apartamentul cu MÂINILE, aceleaşi mâini cu care MÂNCA, adică nu-mi zice mie că nu fac tot ce-mi stă în putinţă să fraternizez cu amărâţii societăţii!". Psihologa n-a mai ştiut ce să zică, dar Zara, văzându-i încruntarea şi bărbia tremurândă, a pufnit:

— Gata, te-ai şi ofuscat? Sfinte Sisoe, e de-a dreptul imposibil să nu-i jigneşti pe-ăştia ca tine de cum deschizi gura!

Psihologa a încuviinţat înţelegătoare şi a spus, regretând pe loc întrebarea:

— Poţi să-mi dai exemple de alte situaţii în care oamenii ca *mine* s-au simţit jigniţi, *fără* ca tu să fi spus ceva intenţionat jignitor?

Zara a ridicat din umeri şi i-a povestit atunci o situaţie în care i s-a reproşat că are „prejudecăţi" – urma să intervieveze un tânăr pentru o poziţie la bancă şi, când l-a văzut intrând pe uşă, a exclamat: „Hm! Dumneata arăţi ca unul care ar trebui mai degrabă să aplice la joburile din departamentul IT, ăştia ca tine sunt buni la computere, nu?" Zara i-a explicat îndelung şi temeinic psihologei că, de fapt, era un compliment la adresa tânărului, că doar „ce naiba, acum se cheamă prejudecăţi şi dacă îi faci cuiva un compliment?"

La care psihologa, încercând să găsească un mod de a vorbi despre asta fără să vorbească despre *asta*, i-a spus:

— Se pare că intri des în conflict cu alţii, Zara. O tehnică pe care o recomand cu căldură este să-ţi pui trei întrebări înainte să te repezi la cineva: 1. Acţionează persoana cu care discuţi cu intenţia de a-ţi face rău? 2. Ai toate informaţiile despre situaţia în cauză? 3. Ai ceva de câştigat din conflict?

Atunci Zara şi-a aplecat uşor capul într-o parte, până i-a trosnit grumazul. A înţeles toate cuvintele psihologei, dar contextul părea să fie că erau scoase la întâmplare, dintr-o pălărie.

— De ce mi-ar trebui ajutor ca să nu mai intru în conflicte? Conflictele sunt bune. Doar oamenii slabi

cred în armonie şi singura răsplată le e că pot să bată câmpii şi să se simtă moral superiori, în timp ce noi, ceilalţi, facem alte lucruri.

— Ce anume? a întrebat psihologa.

— Câştigăm.

— Şi asta e important?

— N-ai cum să reuşeşti în viaţă dacă nu eşti un învingător, drăguţă. Nimeni n-ajunge în consilii de conducere sau în guverne din întâmplare.

Psihologa a încercat atunci să-şi retragă formularea sau întrebarea iniţială sau ce o fi fost:

— Şi... învingătorii câştigă mulţi bani, iar asta e important, dacă nu mă-nşel? Tu ce faci cu banii?

— Cumpăr distanţă faţă de alţi oameni.

Psihologa nu mai auzise în viaţa ei aşa ceva.

— Ce vrei să spui?

— Restaurantele scumpe au distanţă mai mare între mese. Clasa întâi în avion nu are scaunul de la mijloc. Hotelurile de lux au intrare separată pentru cei care închiriază apartamente. Cel mai scump lucru pe care îl poţi cumpăra, în cele mai aglomerate locuri din lume, e distanţa.

Psihologa s-a lăsat gânditoare pe speteaza scaunului. Nu era greu să identifici exemple din manuale în personalitatea Zarei: evita contactul vizual, nu voia să dea mâna, avea „dificultăţi" să empatizeze, ca să nu zicem mai mult, părea să-i displacă dezordinea. Poate că de-asta

își și alesese o meserie în care să lucreze cu cifre. Și, de fiecare dată, Zara îndrepta fotografia așezată dinadins strâmb pe raft de psihologă, înainte să înceapă ședința de terapie. Era greu să o întrebe pe față despre toate astea, așa că a luat-o pe ocolite:

— De ce îți place slujba ta, Zara?

— Pentru că eu sunt analist, dar cei mai mulți care au aceeași slujbă sunt economiști, a răspuns Zara fără să ezite.

— Care e diferența?

— Economiștii văd problemele doar în momentul în care apar. De aceea nu pot face predicții despre prăbușirea bursei.

— Pe când analiștii pot, vrei să zici?

— Analiștii *iau în calcul* prăbușirile bursei. Economiștii câștigă doar când le merge bine clienților băncii, analiștii fac bani tot timpul.

— Și asta îți dă mustrări de conștiință? a întrebat psihologa, mai mult ca să vadă dacă Zara gândea că „mustrări de conștiință" era un sentiment sau un soi de semințe.

— E vina crupierului că-ți pierzi banii la cazinou? a spus Zara.

— Nu știu dacă e o comparație potrivită, s-a apărat psihologa.

— Adică?

— Tu vorbești despre „prăbușirea bursei", dar, de fapt, nu banca sau bursa se prăbușesc. Ci oamenii, i-a răspuns psihologa.

— Faptul că tu alegi să vezi lucrurile aşa are o explicaţie cât se poate de logică.

— Serios?

— Ţi se pare că lumea ţi-e datoare cu ceva. Nu îţi e!

— Totuşi nu mi-ai răspuns, Zara. Te-am întrebat de ce îţi place slujba ta? Mi-ai spus doar de ce eşti *bună* în ceea ce faci.

— Doar oamenii slabi îşi iubesc joburile.

— Nu cred că-i adevărat.

— Asta-i din cauză că şi tu îţi iubeşti jobul.

— O spui de parcă ar fi ceva rău.

— Iar te-ai ofuscat? Zău, ăştia ca tine prea se indignează tot timpul! Şi ştii de ce?

— Nu.

— Fiindcă greşiţi. Dacă n-aţi mai greşi întruna, nu v-aţi mai bosumfla atât! a concluzionat Zara.

Psihologa s-a uitat atunci la ceas. Încă simţea că problema cea mai mare a Zarei era singurătatea, dar s-a gândit apoi că, poate, era o diferenţă între a fi singur şi a nu avea prieteni. Însă, în loc să spună asta cu voce tare, psihologa a murmurat descurajată:

— Cred că... e timpul să încheiem şedinţa.

Zara a încuviinţat nepăsătoare şi s-a ridicat. A pus scaunul pe care stătuse înapoi lângă masa de scris, în unghi drept. Pe jumătate întoarsă spre ieşire, a zis, parcă fără intenţie:

— Crezi că există oameni răi?

Psihologa a încercat să nu pară surprinsă şi a reuşit să îngaime doar:

— Te interesează părerea psihologului sau un punct de vedere pur filozofic?

Atunci Zara s-a răstit, de parcă vorbea din nou cu un prăjitor de pâine:

— Ţi-au băgat un dicţionar în fund când erai copil sau ai ajuns aşa pe cont propriu? Răspunde la întrebare! Crezi că există oameni răi?

Psihologa s-a foit intimidată pe scaun, mai-mai să-şi întoarcă pantalonii cu dosul în faţă.

— Atunci trebuie să spun că... da. Cred că există oameni răi.

— Şi crezi că ei ştiu că sunt răi?

— Adică?

Privirea Zarei s-a oprit pe tabloul de pe perete.

— Din experienţa proprie, pot să zic că sunt mulţi porci pe lume. Oameni reci, lipsiţi de respect pentru alţii. Dar nimeni nu crede despre sine că e rău.

Psihologa a cântărit îndelung cuvintele Zarei, înainte să-i răspundă:

— Da, sinceră să fiu, cred că aproape orice om simte nevoia să se convingă pe sine că face lumea mai bună. Sau cel puţin că nu o face mai rea. Că suntem de partea binelui. Că până şi... nu ştiu... faptele noastre cele mai rele servesc unui soi de ţel nobil, să zicem. Aproape orice om vede graniţa dintre ceea ce fiecare defineşte drept bine

și rău. Și-atunci, dacă ne încălcăm propriul cod moral, trebuie să ne găsim o scuză. Cred că în criminologie se cheamă tehnici de neutralizare – convingeri politice sau religioase sau sentimentul că am fost *constrânși*, modalități prin care să ne justificăm nouă înșine propriile fapte rele. Cred că foarte puțini oameni ar avea puterea să trăiască mai departe știind asta despre sine, că sunt... *răi*.

Zara n-a zis nimic, ci și-a strâns un pic prea tare geanta mult prea voluminoasă și, preț de două clipe, a părut gata să recunoască brusc ceva. Ținea mâna pe jumătate în geantă, în compartimentul cu scrisoarea. Ba chiar și-a permis, fugar, să se joace cu ideea de a recunoaște că a mințit-o pe psihologă în ceea ce privește hobby-ul. Nu se apucase de curând să meargă la vizionări de apartamente, ci mergea de zece ani. Nu era un hobby, era o obsesie.

Dar n-a scăpat o vorbă. Și-a închis geanta și a plecat, trăgând ușa după ea, iar cabinetul s-a cufundat în tăcere. Psihologa a rămas așezată la birou, derutată de cât de confuză se simțea. A încercat să scrie câteva însemnări, pentru ședința următoare, dar s-a trezit că se uită pe internet la anunțuri imobiliare, încercând să ghicească la care vizionare urma să meargă Zara data viitoare. Era imposibil să-și dea seama, evident, dar ar fi fost simplu, dacă Zara i-ar fi mărturisit că se duce doar la vizionări de apartamente care au balcon. Doar la cele al căror balcon are vedere spre pod.

Între timp, Zara s-a urcat în lift. La jumătatea distanței, a apăsat pe butonul roşu şi a blocat liftul între etaje, ca să poată plânge în voie. Scrisoarea din geantă era încă nedeschisă. Zara încă nu avea curaj să o citească, pentru că ştia că tot ce i-a spus psihologa era adevărat. Zara era şi ea unul dintre aceia care, în adâncul sufletului, n-ar avea puterea să trăiască mai departe dacă afla *asta* despre sine, că era un om rău.

CAPITOLUL 28

Aceasta este o poveste despre un jaf la o bancă, o vizionare de apartament şi o luare de ostatici. Deşi poate că e mai mult o poveste despre idioţi. Sau poate că, până la urmă, nu.

Acum zece ani, un bărbat a scris o scrisoare. Adresată unei femei care lucra la o bancă. Apoi bărbatul şi-a dus copiii la şcoală, le-a şoptit la ureche că îi iubeşte şi a plecat. S-a oprit lângă pod, şi-a parcat maşina, s-a suit pe balustrada podului şi a sărit. O săptămână mai târziu, pe aceeaşi balustradă s-a urcat o adolescentă.

Pentru tine n-are nicio importanţă cine era fata – doar un om din câteva miliarde, iar cei mai mulţi nici nu ajung vreodată să fie „oameni" pentru noi, de fapt. Ci doar „lume". Suntem doar străini care trec unul pe lângă celălalt, iar anxietatea ta o atinge în treacăt pe a mea când fibrele hainelor noastre se încurcă şi se descurcă preţ de-o clipă în aglomeraţia de pe un trotuar.

Şi nu ştim niciodată cu adevărat ce facem unii cu alţii, unii pentru alţii, unii împotriva altora.

Adolescenta de pe pod se numea Nadia. Totul s-a întâmplat la o săptămână după ce bărbatul sărise de pe pod, de pe aceeaşi balustradă pe care s-a suit şi ea. Fata nu ştia nimic despre bărbat, dar mergea la aceeaşi şcoală la care erau şi copiii lui şi toată lumea vorbea despre cele întâmplate. Aşa i-a şi venit ideea. Nimeni nu poate explica, nici înainte, nici după, ce anume poate determina un adolescent să nu mai vrea să fie om. Dar există perioade când doare atât de al naibii de tare simplul fapt de a fi. De a nu te înţelege pe tine însuţi, de a urî trupul în care exişti. Când îţi vezi privirea în oglindă şi te întrebi a cui e. Când îţi repeţi încontinuu: „Ce e în neregulă cu mine? De ce mă simt aşa?"

Fata nu purta povara vreunei traume, tristeţea ei era nejustificată. Pur şi simplu era tristă tot timpul. O creatură mică şi rea, invizibilă la radiografie, îi alerga prin vene şi îi umplea mintea cu şoapte despre cât de bună de nimic era, cât de slabă de caracter şi de urâtă şi despre cum n-avea să fie vreodată un om întreg. Îţi pot da prin cap lucruri inexplicabil de stupide când lacrimile ţi-au secat sau când nu poţi face să tacă vocile pe care nimeni altcineva nu le aude. Când nicăieri nu te simţi normal. Până la urmă te epuizezi tot încordându-ţi pielea pe coaste, nescoţând niciodată capul dintre umeri,

mergând toată viața pe lângă pereți, cu pumnii încleștați până ți se albesc încheieturile degetelor și fiindu-ți la fel de teamă că nu te vede nimeni ca și să nu cumva să te vadă cineva.

Tot ce știa Nadia era că nu simțise niciodată că avea ceva în comun cu alții. Era întotdeauna singură în tot ce simțea. În clasă, printre colegii de-o vârstă cu ea, arăta ca și cum totul era normal, dar, pe dinăuntru, Nadia urla singură într-o pădure, până când îi exploda inima. Pădurea a crescut și, într-o zi, lumina soarelui n-a mai avut putere să treacă de perdeaua de crengi, iar întunericul a ajuns de nepătruns.

Așa că Nadia s-a dus pe pod, s-a uitat la apă peste balustradă și s-a gândit că, de la distanța aceea, avea să se izbească de apă ca de un zid de beton. Nu avea să se înece, ci să se zdrobească. Iar gândul ăsta a liniștit-o, căci, încă de când era foarte mică, îi fusese frică de înec. Nu de moarte în sine, ci de secundele de dinainte. Panica și neputința. Un adult nechibzuit i-a spus cândva că înecul nu arată niciodată ca un înec: „Când te îneci, nu poți să strigi după ajutor, nu poți să dai din mâini, te scufunzi și gata. Ai tăi pot să-ți facă veseli semn de pe mal, fără să priceapă că mori."

Nadia se simțise așa toată viața. Trăind în mijlocul familiei, stând la masă cu propriii părinți, se întreba: „Chiar nu vedeți?" Dar nu, nu vedeau nimic, iar ea nu le-a spus ce simțea. Dar într-o zi nu s-a dus la școală, ci

și-a făcut patul, ordine în cameră și a plecat de-acasă fără geacă, pentru că oricum nu i-ar mai fi folosit la nimic. A rătăcit înghețată de frig prin oraș toată ziua, ca și cum voia să-l lase să o vadă o ultimă oară, să-l facă să priceapă ce i-a făcut neauzind-o cum urla pe dinăuntru. Nu era un plan, ci doar o consecință. Când soarele a apus, s-a trezit sus, pe balustrada podului. Atât de simplu. Tot ce trebuia să facă era să ridice un picior, apoi pe celălalt.

Și atunci a văzut-o un adolescent pe nume Jack. Nu și-a putut explica niciodată de ce se întorcea pe pod, seară de seară. Părinții îi interziseseră, firește, dar nu îi asculta. Se furișa de-acasă și se ducea în fugă pe pod, ca și cum spera să-l vadă pe bărbat tot acolo, să poată da timpul înapoi și să facă lucrurile cum trebuie de data asta. Dar, când a văzut-o pe fată pe balustrada podului, n-a știut ce să-i strige. Așa că n-a strigat. S-a repezit la ea și a tras-o jos de pe balustradă cu o asemenea forță, încât fata s-a lovit cu capul de asfalt și și-a pierdut cunoștința.

S-a trezit la spital. Totul se petrecuse atât de repede, încât apucase să-l vadă pe băiatul care venea în fugă spre ea doar cu colțul ochiului. Când asistentele medicale au întrebat-o ce s-a întâmplat, nu prea a știut nici ea ce să le spună. Dar capul îi sângera la ceafă, așa că le-a spus că s-a suit pe balustradă să fotografieze apusul și a căzut pe spate. Era atât de obișnuită să spună ce voiau alții

să audă, ca să nu-i îngrijoreze, încât o făcea instinctiv. Asistentele s-au arătat totuşi îngrijorate, suspicioase, dar fata se pricepea să mintă. Exersase toată viaţa. Aşa că, în cele din urmă, au certat-o doar: „Cum să te cocoţi acolo? Ce prostie! Mare noroc că n-ai căzut în apă!" Fata a dat tăcută din cap, cu buzele uscate şi ochii umezi. Noroc, da...

S-ar fi putut duce înapoi pe pod, direct de la spital, dar n-a făcut-o. Nu şi-a putut explica nici ei înseşi de ce, după cum nu şi-a putut da seama niciodată nici ce ar fi făcut dacă băiatul n-ar fi tras-o de pe balustradă. Ar fi făcut pasul înainte sau nu? De-atunci a încercat, în fiecare zi, să-şi dea seama care era diferenţa dintre ea şi bărbatul care a sărit. Iar asta a împins-o să-şi aleagă meseria, cariera, viaţa întreagă. S-a făcut psiholog. Oamenii care ajungeau la ea erau cei care sufereau atât de mult, încât păreau că stau şi ei sus, pe balustrada unui pod, cu un picior în gol, în timp ce ea, aşezată într-un fotoliu, îi privea parcă voind să spună: „Am fost şi eu în situaţia ta şi ştiu o cale mai bună."

S-a gândit adesea la motivele pentru care a vrut să sară, a încercat să înţeleagă ce anume lipsea din imaginea pe care o vedea în oglindă, din singurătatea de la masa de seară cu părinţii. Şi a găsit moduri de a face faţă, de a se detaşa de sine, de a recântări totul. Unii oameni acceptă că nu pot scăpa de anxietate niciodată şi învaţă să-şi poarte povara. A încercat să fie un astfel

de om. S-a gândit că trebuie să fii bun cu alţii, chiar şi cu idioţii – pentru că nu ştii cât de grea e povara fiecăruia. Şi-a dat seama devreme că, în adâncul sufletului, aproape orice om îşi pune aceleaşi întrebări: „Am vreo valoare ca om? E cineva mândru de mine? Contribui şi eu cu ceva în societatea asta? Mă pricep să-mi fac treaba? Sunt generos şi îngăduitor cu alţii? Sunt bun în pat? Ar vrea cineva să-mi fie prieten? Sunt un părinte bun? Sunt un om bun?“

În adâncul sufletului, oricine îşi doreşte să fie bun. Să fie gentil cu alţii. Problema este, evident, că nu îţi vine să te porţi frumos mereu cu idioţii, pentru că sunt... idioţi. Pentru Nadia însă, a devenit proiectul vieţii ei – să se lupte să fie bună şi cu idioţii, în numele nostru, al tuturor.

Nu l-a mai întâlnit pe băiatul de pe pod. Uneori i se pare că şi l-a imaginat. Un înger, poate. Nici Jack n-a mai văzut-o de atunci pe Nadia. Şi nu s-a mai dus niciodată înapoi pe pod. Dar în ziua aceea s-a hotărât să devină poliţist, când şi-a dat seama că e o meserie în care chiar poţi schimba ceva.

Zece ani mai târziu, Nadia se va muta înapoi în oraş, după terminarea studiilor de psihologie. Şi va avea o pacientă pe nume Zara. Zara se va duce la o vizionare de apartament şi va nimeri într-o luare de ostatici. Jack şi Jim, taică-su, vor audia toţi martorii implicaţi.

Apartamentul în care s-a petrecut totul are un balcon de pe care se vede podul. De aceea Zara se afla acolo. Pentru că, acum zece ani, a găsit o scrisoare pe preşul din faţa uşii, scrisă de un bărbat care sărise de pe pod. Numele lui era scris îngrijit pe spatele plicului. Zara şi-a amintit discuţia lor de la bancă şi, chiar dacă ziarele nu au făcut publică identitatea persoanei scoase din apă, oraşul ăsta e prea mic ca Zara să nu-şi dea seama cine a fost omul.

Poartă scrisoarea lui în geantă zi de zi. S-a dus pe pod o singură dată, în săptămâna de după ce bărbatul s-a sinucis. A văzut o fată suindu-se pe aceeaşi balustradă şi un băiat salvând-o de la moarte. Zara n-a schiţat niciun gest, ci a rămas ascunsă în întuneric, tremurând. Era încă acolo când a sosit ambulanţa şi a luat-o pe fată la spital. Băiatul a dispărut. Apropiindu-se de balustradă, Zara a găsit portofelul fetei şi cartea de identitate. Nadia.

Timp de zece ani a urmărit în secret, de la distanţă, viaţa, studiile, cariera fetei, fără să aibă curaj să se apropie. Timp de zece ani s-a uitat la pod, tot de la distanţă, de pe balcoane, la vizionări de apartamente. Din acelaşi motiv. Pentru că s-a temut că, dacă se apropia din nou de pod, poate că un alt om s-ar arunca. S-a temut că, dacă se apropia de Nadia şi afla adevărul despre sine, poate că ea însăşi va vrea să sară. Căci Zara e suficient de umană să vrea să audă care e diferenţa dintre bărbatul care s-a aruncat de pe pod şi Nadia, dar ştie că, de fapt, nu vrea

să afle. Nu vrea să știe dacă a fost vina ei, dacă e un om rău. Toată lumea vrea să știe adevărul despre sine, dar, la rigoare, nimeni. Așa că Zara încă nu a deschis scrisoarea.

Este o poveste complicată și improbabilă. Asta poate pentru că, de cele mai multe ori, poveștile nu sunt deloc despre ce ni se pare nouă că sunt. De pildă, asta nu e o poveste despre un jaf la o bancă, o vizionare de apartament sau o luare de ostatici. Și poate că nici despre idioți nu este.

Este din ce în ce mai evident că e o poveste despre un pod.

CAPITOLUL 29

Adevărul? Adevărul este că afurisita aia de agentă imobiliară e o agentă al naibii de nepricepută, iar vizionarea de apartament a fost un dezastru de la bun început. N-aveau ei aceeaşi părere despre multe lucruri, dar cu asta au fost de acord toţi potenţialii cumpărători aflaţi la vizionarea apartamentului. Nimic nu sudează un grup mai bine decât posibilitatea de a ofta exasperaţi de prostia cuiva.

Chiar şi anunţul pentru vizionare, dacă se poate numi aşa, era o catastrofă cu greşeli de ortografie, cu poze atât de neclare, încât puteai crede că fotograful era convins că „efectul panoramic“ se obţine aruncând aparatul foto prin încăpere. „AGENŢIA IMOBILIARĂ *LA BUNĂ VEDERE*! LA BUNĂ VEDERE!“ scria deasupra datei. Şi cine organizează vizionări de apartamente înainte de Revelion? În baie erau aprinse lumânări cu aromă, în sufragerie era un castron cu lămâi verzi, ca şi cum agenta auzise despre vizionări de apartamente, dar nu fusese niciodată la una. În schimb, dulapul era înţesat

cu haine, iar pe podeaua dormitorului trona o pereche de papuci ce păreau să fi aparţinut cuiva care îşi petrecuse ultima jumătate de secol deplasându-se fără să ridice vreodată tălpile de pe podea. Biblioteca gemea de cărţi care nu erau aşezate nici măcar după culoare, iar pe pervazul ferestrelor şi pe masa din bucătărie zăceau alte grămezi de cărţi. Pe frigider erau desene îngălbenite ale vreunor nepoţi. Zara fusese la suficient de multe vizionări de apartamente ca să-şi dea seama că era treabă de amator: o vizionare trebuia să arate ca şi cum nimeni nu locuia în apartament, nu ca şi cum cineva era plecat de acasă. Ca şi cum dacă ai vrea să cumperi o ramă, ţi se oferă un tablou. Şi putea trece cu vederea faptul că erau cărţi în bibliotecă, dar nu şi pe masa din bucătărie. Zara ar fi putut să o caute pe agentă în apartament şi să-i atragă atenţia, dacă agenta n-ar fi fost om, iar Zara n-ar fi urât oamenii. Îi ura mai ales când vorbeau.

În schimb, Zara dădu o tură prin casă, încercând să pară interesată, aşa cum văzuse că fac oamenii care chiar sunt interesaţi să cumpere un apartament. Ceea ce nu îi venea deloc uşor, căci doar un drogat care colecţionează unghii ar fi putut fi interesat să locuiască în apartamentul acela. Aşa că, atunci când nu se uita nimeni, Zara ieşi pe balcon şi se uită lung spre pod până când începu să tremure necontrolat. De zece ani, aceeaşi reacţie de fiecare dată. Scrisoarea încă nedeschisă în geantă. Din motive practice, învăţase să plângă aproape fără lacrimi.

Uşa de la balcon era întredeschisă. Se auzeau voci – nu doar în capul ei, ci şi în apartament. Două cupluri se plimbau prin casă, încercând să ignore toate mobilele urâte şi să-şi imagineze în loc propriile lor mobile foarte urâte. Cuplul mai în vârstă era căsătorit de mult timp, cel mai tânăr – de foarte puţin. Asta se vede întotdeauna din modul în care se ceartă cei care se iubesc. Cu cât cei doi sunt de mai mult timp împreună, cu atât e nevoie de mai puţine cuvinte pentru a se certa.

Anna-Lena şi Roger – perechea mai în vârstă – erau pensionaţi de mai mulţi ani, dar nu de suficient de mulţi pentru a se fi obişnuit cu ideea. Încă se stresau încontinuu, deşi nu mai era nicio grabă cu nimic. Anna-Lena era o femeie cu sentimente puternice, iar Roger – un bărbat cu păreri de neclintit. Dacă vă întrebaţi cumva cine sunt cei care scriu pe internet recenziile acelea de o-stea-din-cinci-posibile un pic prea detaliate, despre unelte şi ustensile de bucătărie (sau piese de teatru, distribuitoare de bandă adezivă şi pisici decorative din sticlă), să ştiţi că Anna-Lena şi Roger sunt. Uneori nici nu încercau uneltele sau ustensilele respective, bineînţeles, dar nu erau ei oamenii pe care să-i împiedice atâta lucru de la o recenzie acră. Că, dacă ai sta să încerci, să citeşti şi să afli adevărul despre orice chestie tot timpul, n-ai mai avea timp *să-ţi placă* nimic! Anna-Lena era îmbrăcată

cu un pulover de o culoare pe care, altfel, nu o vezi decât pe parchet, iar Roger, cu blugi şi o cămaşă cadrilată, care primise una dintre acele recenzii unu-din-cinci pe internet, pentru că „intrase la apă câţiva centimetri!". Asta s-a întâmplat la puţin timp după ce cântarul lui Roger a fost catalogat drept „în mod evident calibrat greşit".

Anna-Lena trase de o perdea şi zise:

— Perdele verzi? Cine, Doamne iartă-mă, îşi pune perdele verzi? Ce-i mai taie capul pe unii în ziua de azi! Or fi daltonişti. Sau irlandezi.

Nu i se adresa cuiva anume, se obişnuise să gândească uneori cu voce tare, fiindcă e mai comod aşa când oricum nimeni nu te mai ascultă de mult timp.

Roger lovea uşor cu piciorul plintele parchetului, mormăind din când în când: „Asta-i desprinsă!", fără să o asculte pe Anna-Lena. Plintele erau, probabil, desprinse şi din cauză că Roger le tot lovea de vreo zece minute, dar, pentru un om ca Roger, adevărul e adevăr, indiferent care e cauza. Atunci Anna-Lena îi spuse în şoaptă ce credea ea despre ceilalţi potenţiali cumpărători. Iar Anna-Lena era la fel de bună la şoptit precum era la a tăcea, aşa că ţipetele ei în şoaptă au fost ca un soi de pârţuri în avion – te-aştepţi să nu simtă nimeni dacă le dai drumul pe rând. Nu reuşim niciodată să fim pe cât de discreţi ne imaginăm că suntem.

— Femeia aia de pe balcon, Roger, ce treabă are ea cu apartamentul? Se vede că-i prea bogată ca să vrea

apartamentul, ce caută aici? Şi a intrat şi cu pantofii. La vizionări trebuie să-ţi scoţi pantofii, ştie toată lumea!

Roger nu-i răspunse.

Anna-Lena se uită urât la Zara prin uşa de la balcon, de parcă Zara făcuse pârţ. Apoi se aplecă spre Roger şi îi şopti iar:

— Şi femeile alea din hol? Nu prea par să-şi permită să cumpere ceva aici! Nu par, nu?

Atunci Roger se opri din lovit plintele, se întoarse spre nevastă-sa şi o privi drept în ochi. Şi îi zise trei cuvinte pe care nu i le-a mai spus niciunei alte femei pe lume:

— Ce dracu', dragă!

Niciodată nu se ceartă mult. Sau poate că se ceartă tot timpul. Când eşti de atâta vreme împreună nu mai e nicio diferenţă între a înceta să te cerţi şi a înceta să-ţi mai pese.

— Ce dracu', dragă! De data asta fă bine şi adu-ţi aminte să le spui ăstora cu care vorbeşti pe-aici că apartamentul are NEVOIE DE RENOVARE! Că atunci nu mai sar ei cu oferte! continuă Roger.

Anna-Lena întrebă derutată:

— Păi şi nu-i bine?

Roger oftă:

— Ce dracu', dragă! Normal că-i bine pentru noi. Noi *putem* să renovăm. Pe ăştia se vede de la o poştă că habar n-au cu ce se mănâncă o renovare.

Anna-Lena dădu docilă din cap, strâmbă din nas, adulmecă demonstrativ în jur şi spuse:

— Da' miroase a umezeală, nu-i aşa? Poate chiar a mucegai?

Că aşa a învăţat-o Roger, să întrebe cu voce tare, ca să audă ceilalţi potenţiali cumpărători şi să se neliniştească.

Roger clipi frustrat:

— Ce dracu', dragă! Întreab-o pe agentă, nu pe mine!

Anna-Lena dădu din cap, rănită în orgoliul propriu, şi gândi cu voce tare:

— Exersam şi eu.

Zara îi auzi de pe balcon. Se uita ţintă spre pod. Aceiaşi fiori de panică în trup, aceeaşi greaţă, acelaşi tremur în vârful degetelor când vedea podul. Poate că se autoiluzionase că într-o zi se va simţi mai bine sau, în orice caz, mai puţin rău. Sau că într-o zi se va simţi atât de rău, încât va sări şi ea. Aruncă o privire peste balustrada balconului, dar nu i se păru suficient de sus. Singurul lucru pe care cel care sigur vrea să trăiască şi cel care în mod cert vrea să moară îl au în comun este că, dacă vrei să sari de undeva, vrei să fii al naibii de sigur că e de la înălţimea potrivită. Doar că Zara nu ştia care dintre cei doi este, căci, dacă nu-ţi mai place viaţa, nu înseamnă neapărat că preferi să mori. Preţ de zece ani mersese la vizionările astea de apartamente, se uitase ţintă la pod de pe balcoane, stând în echilibru pe tot ce era mai rău în ea.

Auzi alte voci în apartament – celălalt cuplu, mai tânăr, Julia și Ro. Una era blondă, cealaltă brunetă și se ciondăneau zgomotos, cum te cerți, de obicei, când ești tânăr și crezi că orice sentiment care îți zburdă printre hormoni e unic. Julia era cea gravidă, iar Ro era cea enervantă. Hainele uneia arătau de parcă și le făcea singură din mantii furate de la vrăjitori morți, iar ale celeilalte arătau de parcă vindea droguri în fața unei arene de bowling. Ro (nume de alint, desigur, dar i se spunea așa de atâta timp, încât începuse și ea să se prezinte drept „Ro", iar ăsta era doar unul dintre multele motive pentru care Zara o găsea enervantă) se plimba încolo și-ncoace, gesticulând cu telefonul și repetând: „Nici *pic* de acoperire!", până când Julia i-o reteză:

— Vai, ce nasol, îți dai seama, va trebui să *socializăm* dacă ne mutăm aici! Și nu mai schimba subiectul întruna, trebuie să hotărâm ce facem cu păsările!

Nu erau aproape niciodată de acord una cu cealaltă, dar, în apărarea lui Ro, nici ea nu știa întotdeauna dacă erau de acord sau nu. Adeseori, când o întreba: „Te-ai supărat?", Julia îi răspundea „NU!!!" și-atunci Ro ridica din umeri, la fel de nepăsătoare precum o familie lipsită de griji din reclamele acelea la produse de curățenie. Iar asta o enerva pe Julia și mai rău, fiindcă evident că era supărată, ce naiba? Dar, de data asta, știa până și Ro

că nu erau de acord, fiindcă acum se certau, după cum spuneam, din cauza păsărilor. Ro avea deja păsări când s-a împrietenit cu Julia – nu ca să le mănânce, ci ca animale de companie. „E pirat?“ a întrebat-o maică-sa pe Julia când a venit vorba despre păsările lui Ro pentru prima oară. Julia le-a suportat, pentru că era îndrăgostită și pentru că s-a gândit că, la urma urmelor, cât puteau trăi niște păsări?

S-a dovedit că puteau trăi al naibii de mult. Când Julia și-a dat seama, într-un târziu, și a încercat să gestioneze situația ca un adult, furișându-se într-o noapte și dându-le drumul afară, pe fereastră, una dintre mizerabile a căzut jos, pe stradă, și a murit. Doar UNA singură! Julia a fost nevoită să invite a doua zi copiii din bloc la suc, când Ro era la serviciu, ca să poată da vina pe ei că au lăsat colivia deschisă. Și celelalte păsări? Celelalte nu s-au clintit din colivie. Păi nu-i adevărată batjocură la adresa evoluției că asemenea creaturi reușesc să supraviețuiască?

— Eu una n-am de gând să omor păsări, am încheiat discuția! zise Ro ofuscată, uitându-se în jur, cu mâinile în buzunarele rochiei.

Avea rochie cu buzunare pentru că îi plăcea să se îmbrace elegant, dar, în același timp, să aibă cum să-și ocupe mâinile.

— OK, OK, OK! Ce zici de apartament? Eu zic să-l luăm! zise Julia răsuflând din greu, căci liftul era stricat.

De fiecare dată când Ro le zicea prietenilor sau rudelor „așteptăm un copil“, de parcă graviditatea era vreun sport de echipă, Juliei îi venea să-i toarne ceară topită în ureche când dormea. Nu că Julia n-ar fi iubit-o pe Ro, căci o iubea atât de mult, încât uneori devenea insuportabil, dar vizionaseră peste douăzeci de apartamente în ultimele două săptămâni, iar Ro găsise ceva în neregulă la fiecare. Era ca și cum nu voia să se mute. În același timp, Julia se trezea în fiecare noapte, în actualul lor apartament, ca să se joace jocul preferat al gravidelor – „mișcă bebe sau am gaze?“ – și pe urmă nu putea adormi fiindcă și Ro, și păsările sforăiau. Așa că Julia era mai mult decât dornică să se mute în orice altă casă cu mai mult de o cameră.

— Nici pic de acoperire! repetă Ro bosumflată.

— Dă-o încolo de acoperire, îl luăm și gata! zise Julia hotărâtă.

— Hm, nu sunt așa de sigură. Trebuie să văd camera pentru... hobby-uri, spuse Ro.

— Aia e o garderobă cu intrare separată, adică un dressing, o corectă Julia.

— *Sau* cameră pentru hobby-uri! Stai să iau ruleta! spuse Ro voioasă, căci una dintre trăsăturile ei de caracter cele mai șarmante și absolut enervante era că, după ce se certau, Ro se putea însenina cât ai clipi dacă se gândea la brânză.

— Ştii foarte bine că n-o să te las să maturezi brânză în dressingul meu! spuse Julia hotărâtă.

Apartamentul în care locuiau acum avea o boxă căreia Julia îi spunea Muzeul Pasiunilor Abandonate. O dată la trei luni, Ro făcea o nouă obsesie – rochii din anii '50, supă de midii, servicii de cafea vechi, antrenamente crossfit, bonsai sau vreun documentar audio despre Al Doilea Război Mondial. Apoi îşi ocupa tot timpul liber cu studiul respectivului subiect, cu neclintită dedicaţie, pe forumuri online populate de oameni cărora, în mod evident, n-ar trebui să li se dea voie să aibă wi-fi în celulele căptuşite cu poliuretan în care erau încuiaţi. Pe urmă se plictisea şi schimba pasiunea la fel de rapid. Singurul ei interes care rămăsese constant era colecţionatul de pantofi şi nimic nu poate defini un om mai bine decât faptul că deţine două sute de perechi şi nu are niciodată pantofi greşiţi, fie ploaie, fie zăpadă.

— Ba nu, nu ştiu *foarte bine*! Încă n-am măsurat şi nu ştiu dacă încape brânza! Şi mai sunt şi plantele mele, că tre... începu Ro.

Tocmai hotărâse să se apuce de cultivat plante cu ajutorul lămpilor cu căldură, în camera pentru hobby-uri sau dressing sau ce era...

Şi o ţinură aşa o vreme.

*

Între timp, Anna-Lena pipăi o pernă de pe canapea și se gândi la rechini. În ultimul timp se gândise mult la ei, fiindcă ea și Roger începuseră să semene cu doi rechini în căsnicie. O durere mută mocnea în Anna-Lena. Pipăi mai departe perna și încercă să-și abată gândurile, zicându-și: „Asta-i de la IKEA? De la IKEA e, da. O recunosc. Au și pe model înflorat. E mai frumoasă aia cu flori. Da' oamenii fac cum îi taie capul, firește!"

Pe Anna-Lena puteai s-o trezești și-n miezul nopții să-ți recite catalogul IKEA. De ce ai vrea să faci așa ceva nu știu, dar ideea e că *ai putea*. Anna-Lena și Roger au fost în toate magazinele IKEA din țară. Roger are el defectele și neajunsurile lui, Anna-Lena știe ce gândește lumea, dar la IKEA îi reamintește că o iubește. Prin chestii mărunte, dar, când ești împreună cu cineva de multă vreme, lucrurile alea mici înseamnă mult. Odată, de curând, când mâncau prânzul la IKEA, Roger a propus să-și ia fiecare *și* o prăjitură. Fiindcă a înțeles că era o zi importantă pentru Anna-Lena și că ei i-ar fi plăcut să fie importantă și pentru el. Fiindcă așa o iubește el.

Mai pipăi oleacă perna care era mai frumoasă pe modelul înflorat și se uită discret, în felul acela despre care Anna-Lena crede că e discret, la cele două femei, gravida și soția ei. Roger se uită și el la ele. Cu broșura de la agenta imobiliară în mâini, mormăi:

— Ce dracu', dragă, ia uite! Camera mică e trecută drept „dormitor copii"! Ce, nu poate să fie un dormitor obişnuit? Ce dracu'?

Lui Roger nu-i plăcea când erau gravide la vizionări, fiindcă gravidele dau banii pe orice, fără să se uite la preţ. Şi nu-i plăceau nici camerele pentru copii. De aceea Anna-Lena îi punea o grămadă de întrebări când treceau prin departamentul pentru copii la IKEA. Ca să-i distragă atenţia de la durerea perfidă. Fiindcă aşa îl iubeşte ea.

Dând cu ochii de Roger, Ro zâmbi cu gura până la urechi, de parcă nu era în război cu Julia.

— Salutare! Eu sunt Ro şi ea e Julia, zisă Jullan, nevastă-mea! Pot să-mprumut un pic ruleta? Am uitat-o pe-a mea.

— În niciun caz! o repezi Roger, strângând atât de tare în mâini ruleta, minicalculatorul şi carneţelul, încât îi zvâcneau sprâncenele.

— Hei, calmează-te, nu vreau decât să-mprumut... încercă Ro să-l liniştească.

— Fiecare cu ale lui! o întrerupse Anna-Lena tăios.

Ro îi privi surprinsă. Iar surprinderea o nelinişte. Iar neliniştea îi dădea senzaţia de foame. Şi, cum nu prea era nimic de mâncare prin preajmă, se întinse şi luă o lămâie verde din castronul de pe măsuţa de lângă canapea. Anna-Lena văzu şi izbucni:

— Ce Doamne iartă-mă faci? Alea nu-s de mâncat! Sunt pentru vizionare!

Ro dădu drumul lămâii și își ascunse mâinile în buzunarele rochiei. Se întoarse lângă Julia și mormăi:

— Hm, nu-i de noi apartamentul ăsta, iubito! E frumos, nu zic, dar plin de energie negativă. Aici n-o să putem să fim *noi* la superlativ, zic eu. Mai ții minte când ți-am povestit despre *energiile interioare*, în luna aia în care mă hotărâsem să mă fac designer de interioare? Când am citit că trebuie să dormim întorși spre răsărit? Și pe urmă am uitat dacă era vorba de cap sau de picioare și... aș... în fine, s-o lăsăm baltă! Nu vreau apartamentul ăsta. Mergem?

Zara era pe balcon. Adună țăndările sentimentelor, își compuse o expresie plină de dispreț și se întoarse în sufragerie. Chiar în clipa aceea, femeia gravidă începu să țipe. Mai întâi gutural, ca un animal înfuriat lovit cu piciorul, apoi se putură distinge și cuvinte:

— NU! AJUNGE! GATA, RO! ÎȚI SUPORT PĂSĂRILE ȘI GUSTURILE MUZICALE JALNICE, ÎNDUR ȘI MULTE ALTE RAHATURI, DAR EU UNA NU PLEC PÂNĂ NU CUMPĂRĂM APARTAMENTUL ĂSTA NICI DACĂ TREBUIE SĂ NASC AICI, PE JOS!

*

În apartament se lăsă o tăcere mormântală. Toată lumea se holba la Julia, cu excepția Zarei, care, din pragul ușii balconului, se uita țintă la o siluetă cu un pistol în mână și o cagulă pe cap, care, încremenită de frică, se holba la rându-i la Zara. Trecură o secundă, două, dar Zara fu singura din încăpere care pricepu ce urma să se întâmple.

Apoi Anna-Lena se prinse și ea și țipă:

— Aoleu, hoțu'!

Gurile tuturor se deschiseră în același timp, dar nimeni nu spuse nimic. La vederea unui pistol, frica poate anestezia simțurile, poate amorți tot, mai puțin funcțiile absolut necesare ale creierului, poate anula orice alt zgomot de fond. Încă o secundă, două, în care tot ce auzi e propriul puls. Inima se oprește, apoi începe să bată nebunește. Mai întâi vine șocul că nu înțelegi ce se întâmplă, apoi vine șocul că pricepi *exact* ce se întâmplă. Instinctul de supraviețuire și anxietatea morții se luptă și lasă loc unor gânduri surprinzător de iraționale. Nu e deloc ciudat ca o persoană care vede un pistol să se gândească: „Oi fi închis cafetiera de dimineață?“ în loc de: „Ce-o să se-ntâmple cu copiii mei?“

Dar spărgătorul tăcea, părând a împărtăși spaima celorlalți. În cele din urmă, șocul se transformă în derută și Anna-Lena reuși să îngaime:

— Sau? De-AIA ai venit, nu, să furi?

La care cagula păru că voia să protesteze, dar nu apucă, fiindcă Anna-Lena începu să tragă de Roger de parcă era o perdea verde, țipând:

— Scoate banii, Roger!

Roger privi sceptic toată scena, cu ochii mijiți, vizibil prins într-o complicată luptă interioară, căci, pe de o parte, Roger era foarte zgârcit, iar pe de alta nu voia să moară într-un apartament cu asemenea potențial de renovare. Așa că își scoase portofelul din buzunarul de la spate al pantalonilor, că acolo își țin bărbații întotdeauna portofelul. Mă rog, dacă nu sunt la plajă, că atunci și-l țin într-un pantof. Nu găsi nimic de valoare în portofel, pare-se, așa că se întoarse spre prima persoană de lângă el, care, din întâmplare, era Zara și o întrebă:

— N-ai ceva bani gheață?

Zara părea șocată, dar greu de zis dacă din cauza pistolului sau a întrebării:

— Bani gheață? Drăguță, arăt eu ca una care vinde droguri sau ce?

Între timp, privirea spărgătorului rătăcea înnebunită prin încăpere. Clipi des, sudoarea îi picura parcă și din ochi. Își îndreptă cagula și urlă:

— NU... NU SUNT HO... VOIAM DOAR... apoi se corectă, gâfâind: ADICĂ VOIAM SĂ FUR! DAR NU DE LA VOI! ACUM MAI DEGRABĂ SE CHEAMĂ LUARE DE OSTATICI! SCUZE! AM O ZI CEVA MAI COMPLICATĂ, OK?

Așa a început totul.

CAPITOLUL 30

Audiere de martor
Data: 30 decembrie
Numele martorului: Anna-Lena

Jack: Bună ziua, numele meu este Jack!

Anna-Lena: Nu mai vreau să vorbesc cu niciun polițist!

Jack: Vă înțeleg perfect. Am doar câteva întrebări scurte.

Anna-Lena: Dacă era Roger aici, ți-ar fi spus că sunteți niște capete seci cu toții, că vă scapă spărgătorii și când sunt încuiați în apartamente!

Jack: De aceea și trebuie să vă pun câteva întrebări. Ca să reușim să găsim făptașul.

Anna-Lena: Vreau acasă!

Jack: Vă înțeleg, credeți-mă! Încercăm doar să punem cap la cap ce s-a întâmplat în apartament. Îmi puteți spune cum au decurs lucrurile când a intrat făptașul cu pistolul?

Anna-Lena: Femeia aia, Zara, a intrat încălțată. Și cealaltă, Ro, sau cum îi zice, a mâncat din lămâi. Nu se poate să te porţi aşa la o vizionare, nu se poate, nu! Există reguli nescrise!

Jack: Poftim?

Anna-Lena: A mâncat din lămâi. Lămâile pentru vizionare! Cum să mănânci din lămâile pentru vizionare? Alea sunt puse acolo de decor, nu sunt de mâncare! Chiar am vrut să o caut pe agenta imobiliară şi să-i zic, ca să o dea afară pe Ro, că nu se poate să te porţi aşa la o vizionare. Dar atunci a intrat arătarea aia cu pistolul!

Jack: Exact! Și ce s-a întâmplat atunci?

Anna-Lena: Ar trebui să vorbiţi cu Roger. Are memorie foarte bună!

Jack: Soţul dumneavoastră? Eraţi împreună la vizionarea apartamentului?

Anna-Lena: Da. Roger a zis că e o investiţie foarte bună. Masa asta e de la IKEA? De la IKEA e, da. O au şi pe ivoriu. S-ar fi potrivit mai bine cu culoarea pereţilor.

Jack: Ştiţi, nu sunt eu responsabilul cu decoraţiile interioare ale camerelor noastre de interogatoriu.

Anna-Lena: Ce, dacă e cameră de interogatoriu nu poate să arate plăcut? Dacă tot aţi fost la IKEA, aia pe ivoriu era chiar lângă asta, în rafturile cu autoservire. Şi voi, nimic, tot pe-asta aţi luat-o! Mă rog, fiecare face cum vrea, fireşte!

Jack: O să încerc să vorbesc cu şeful meu despre asta.

Anna-Lena: N-ai decât să faci cum pofteşti!

Jack: Când Roger a zis că e „o investiţie bună", voia să spună că nu urma să locuiţi în apartament? Că urma să-l cumpăraţi doar ca să-l vindeţi ulterior?

Anna-Lena: De ce întrebi?

Jack: Încerc să înţeleg cine era în apartament şi de ce, ca să putem exclude că vreunul dintre ostatici are vreo legătură cu făptaşul.

Anna-Lena: O legătură?

Jack: Credem că l-a ajutat cineva.

Anna-Lena: Vrei să zici eu şi Roger?

Jack: Nu, nu. Sunt doar întrebări de rutină. Asta e tot.

Anna-Lena: Adică zici că o fi Zara aia?

Jack: N-am spus asta.

Anna-Lena: Ai spus: „Credem că l-a ajutat cineva." Zara aia era dubioasă, mi-am dat seama de cum am văzut-o! E limpede că e prea bogată să vrea apartamentul. Şi am auzit-o pe gravidă spunându-i nevesti-sii că i se pare că Zara arată ca „Cruella de Vil". Cred că e dintr-un film. În orice caz, o dubioasă. Sau ziceţi că o fi Estelle? Zău? Are aproape nouăzeci de ani, nu-mi spune că vă apucaţi acum să daţi vina pe oameni de nouăzeci de ani că ajută spărgătorii? Asta se cheamă muncă modernă de poliţie sau ce?

Jack: Nu acuz pe nimeni.

Anna-Lena: Eu şi Roger n-ajutăm pe nimeni la vizionări de apartamente, de asta poţi să fii sigur. Roger zice

că, imediat ce am trecut pragul vreunei case, suntem ca în război, toată lumea ne e dușman. De asta mă pune să le zic tuturor că apartamentul are nevoie de multă renovare și că o să fie scump rău. Și că parcă miroase a umezeală oleacă, nu? Treburi dintr-astea. Roger e un negociator foarte bun! Am făcut investiții foarte bune!

Jack: Prin urmare, ați mai făcut asta înainte? Ați cumpărat vreun alt apartament doar ca să-l vindeți ulterior?

Anna-Lena: Dacă nu vinzi, investiția n-are niciun sens, așa zice Roger. Și de-aia cumpărăm. Roger renovează, eu mobilez și pe urmă îl vindem și cumpărăm altul.

Jack: O îndeletnicire neobișnuită pentru doi pensionari.

Anna-Lena: Mie și lui Roger ne place să avem proiecte comune.

Jack: Vă simțiți bine?

Anna-Lena: Da.

Jack: Mi s-a părut că plângeți.

Anna-Lena: Am avut o zi destul de grea!

Jack: Îmi cer scuze! A fost nedelicat din partea mea.

Anna-Lena: Știu că Roger nu pare foarte sensibil, dar este, să știi! El a zis că trebuie să avem un proiect comun, fiindcă îi e teamă că altfel nu mai avem despre ce să vorbim. I se pare că nu sunt suficient de interesantă să-și petreacă toată ziua cu mine fără să avem ceva de făcut.

Jack: Cu siguranţă nu poate fi adevărat.

Anna-Lena: Ce ştii tu despre asta?

Jack: Bănuiesc că nu ştiu nimic. Îmi cer scuze! Trebuie să pun câteva întrebări despre ceilalţi potenţiali cumpărători.

Anna-Lena: Roger e mai sensibil decât pare.

Jack: OK. Îmi puteţi spune câte ceva despre celelalte persoane aflate la vizionare?

Anna-Lena: Voiau acasă.

Jack: Acasă?

Anna-Lena: Roger zice că există două feluri de cumpărători. Cei care vor o investiţie şi cei care *vor acasă*. Ăia care vor acasă sunt nebuni mânaţi de sentimente, în stare să plătească orice sume, crezând că, dacă se mută într-un cămin nou, toate problemele lor se rezolvă.

Jack: Nu prea înţeleg ce vreţi să spuneţi.

Anna-Lena: Eu şi Roger nu amestecăm sentimentele în alegerea investiţiilor. Dar alţii o fac. Femeile alea două de la vizionare, de pildă, gravida şi cealaltă.

Jack: Julia şi Ro?

Anna-Lena: Da!

Jack: Credeţi că erau din categoria celor care „vor acasă"?

Anna-Lena: Mai mult decât evident. Genul de oameni care merg la vizionări şi se gândesc că s-ar simţi mai bine dacă ar locui acolo. Că acolo s-ar trezi dimineaţa fără să le fie greu să respire. Că acolo n-ar mai fi

nevoiţi să se uite în oglindă apăsaţi de o piatră invizibilă pe inimă. Că acolo s-ar certa mai puţin. Că şi-ar putea atinge mâinile ca la începutul căsniciei, când nu se puteau abţine. Asta cred oamenii ăştia.

Jack: Mă scuzaţi că îmi permit să întreb, dar plângeţi din nou?

Anna-Lena: Nu te priveşte pe dumneata!

Jack: OK, OK! Dar pot să remarc că vă gândiţi destul de mult la sentimentele celor întâlniţi la vizionările de apartamente, nu?

Anna-Lena: Mai mult Roger cugetă la chestiile astea. Roger e foarte inteligent, asta să-ţi fie clar! Trebuie să-ţi cunoști inamicul, așa zice el. Iar inamicul nu vrea decât să cumpere, să termine odată şi să nu mai fie nevoit să se mute niciodată. Dar Roger nu e aşa. Am văzut odată un documentar despre rechini, că Roger e foarte interesat de documentare, şi există o specie care nu se opreşte niciodată din înotat. Ceva cu oxigenul, nu pot respira dacă nu se mişcă fără încetare. Aşa am ajuns şi noi în căsnicie.

Jack: Îmi cer scuze, dar nu înţeleg.

Anna-Lena: Ştii ce e cel mai rău când eşti pensionar?

Jack: Nu.

Anna-Lena: Ai prea mult timp să gândeşti. Omul are nevoie de o ocupaţie, aşa că eu şi Roger am devenit nişte rechini. Dacă nu suntem tot timpul în mişcare, căsnicia noastră se sufocă. Aşa că am ajuns să cumpărăm, să

renovăm şi să vindem apartamente. Eu i-am propus să ne apucăm de golf mai bine, dar lui Roger nu-i place golful.

Jack: Mă scuzaţi că vă întrerup, dar mă tem că ne abatem de la subiect. O să vă rog să-mi povestiţi despre luarea de ostatici, nu despre dumneavoastră şi soţul dumneavoastră.

Anna-Lena: Păi asta şi e problema!

Jack: Care?

Anna-Lena: Că nu cred că mai vrea să fie al meu.

Jack: Ce vă face să spuneţi asta?

Anna-Lena: Ştii dumneata câte magazine IKEA sunt în ţară?

Jack: Nu.

Anna-Lena: Douăzeci. Ştii în câte am fost eu şi Roger?

Jack: Nu.

Anna-Lena: În toate. În fiecare. În cel mai nou am fost de curând. Şi nu credeam că Roger a ţinut minte, dar când ne-am dus în restaurant, să mâncăm prânzul, Roger s-a oprit deodată şi a zis: „Să nu luăm şi câte o prăjitură?" Noi nu mâncăm niciodată prăjitură la IKEA. Întotdeauna prânzul, dar niciodată desert. Şi-atunci am ştiut că a ţinut minte. Nu pare el prea romantic, dar uneori Roger e cel mai romantic bărbat din lume, asta să-ţi fie clar!

Jack: Sună foarte romantic, într-adevăr.

Anna-Lena: Pare el dur aşa, la prima vedere, dar nu urăşte copiii.

Jack: Poftim?

Anna-Lena: Toată lumea crede că Roger urăște copiii, fiindcă se supără așa de tare când agenții imobiliari scriu „dormitor copii" în anunțuri. Dar el se supără doar fiindcă asta cu camera de copii – zice el – ridică prețul pe metru pătrat al naibii de mult. Dar nu urăște copiii. Iubește copiii! De asta trebuie să-i distrag atenția când trecem prin departamentul cu mobilă pentru copii la IKEA.

Jack: Îmi pare rău.

Anna-Lena: De ce?

Jack: Din câte înțeleg, n-ați putut avea copii. De asta am spus că-mi pare rău.

Anna-Lena: Avem doi copii!

Jack: Îmi cer scuze, am înțeles greșit.

Anna-Lena: Ai copii?

Jack: Nu.

Anna-Lena: Ai noștri sunt de vârsta dumitale, dar nu vor să aibă copii. Băiatul nostru zice că preferă să se concentreze pe carieră, iar fata zice că planeta e oricum suprapopulată.

Jack: Aha.

Anna-Lena: Îți dai seama ce părinți proști am fost dacă propriii noștri copii nu vor să devină și ei părinți?

Jack: Nu m-am gândit...

Anna-Lena: Roger ar fi fost un bunic foarte bun, asta să-ți fie clar! Dar acum nici măcar bărbatul meu nu mai vrea să fie.

Jack: Sunt convins că orice s-ar fi întâmplat, vă veţi rezolva problemele.

Anna-Lena: Habar n-ai ce s-a întâmplat. Nu ştii ce-am făcut, a fost vina mea totul! Dar nu voiam decât să termin odată, că sunt deja ani buni de apartament după apartament şi m-am săturat. Dar n-aveam niciun drept să-i fac asta lui Roger. N-ar fi trebuit să-l plătesc pe afurisitul ăla de iepure!

CAPITOLUL 31

E mai greu decât s-ar putea crede să iei ostatici dacă sunt nişte idioţi.

Ezită. Cagula îi dădea mâncărimi şi toată lumea se holba din toate părţile. Se căzni să îndruge ceva, dar Roger rupse tăcerea, arătându-i palma goală:

— N-avem bani gheaţă!

Anna-Lena repetă şi ea imediat peste umărul lui Roger:

— N-avem *bani*, pricepi?

Femeia îşi frecă demonstrativ vârfurile degetelor unele de celelalte. Anna-Lena părea a crede că Roger vorbea o limbă pe care numai ea o înţelegea, de parcă el ar fi fost un cal, iar Anna-Lena ar fi avut puterea magică de a-l înţelege şi de aceea încerca tot timpul să traducă spusele lui pentru cei din jur. Când erau la restaurant şi Roger cerea nota, Anna-Lena se întorcea imediat spre chelner şi mima cu buzele: „N-o-t-a, te rog!“, în timp ce scria cuvântul în palmă cu un creion imaginar. Roger

ar fi crezut, cu siguranţă, că e foarte enervant, dacă ar fi ascultat vreodată ce spunea Anna-Lena.

— Nu-mi trebuie banii voştri... tăceţi un pic, vă rog... Vreau să aud dacă... spuse spărgătorul, ascultând cu atenţie la uşă, să vadă dacă erau poliţişti pe scară.

— Ce cauţi aici dacă nu vrei bani? Dacă ai de gând să ne iei ostatici, poate ar fi bine să-ţi formulezi mai *clar* solicitările! pufni Zara de lângă uşa balconului, de parcă voia să dea de înţeles că a văzut şi spărgători mai competenţi.

— Lăsaţi-mă un pic să mă gândesc! se rugă spărgătorul.

Din păcate, avea să constate că oamenii aflaţi în apartament nu erau deloc dispuşi să facă întocmai cum li se cerea. Te-ai gândi că, dacă ai un pistol, lumea o să te asculte, dar unora care n-au văzut în viaţa lor un pistol li se pare atât de improbabil să se întâmple aşa ceva, încât şi când se întâmplă, le vine greu să ia în serios un pistol îndreptat asupra lor.

Roger nici la televizor nu prea văzuse pistoale, fiindcă lui Roger îi plac documentarele despre rechini, aşa că, arătându-i din nou palma goală (acum gesticula cu mâna cealaltă, ca să-i arate că vorbea serios), întrebă cât se poate de clar şi fără să ezite:

— Zi, e *jaf* sau nu? Sau acum o dai pe *luare de ostatici*? Hotărăşte-te odată, ce vrei?

Anna-Lena păru un pic neliniştită că Roger a schimbat mâna, fiindcă nu era niciodată de bine când Roger

gesticula în faţa cuiva cu ambele mâini în decurs de câteva minute, aşa că ţipă în şoaptă:

— Poate ar fi bine s-o luăm mai uşurel cu provocatul, Roger!

— Ce dracu', dragă, n-avem şi noi dreptul să fim informaţi corect? răspunse Roger enervat, apoi întorcându-se spre uşă, repetă: Zi odată, e jaf sau NU?

Anna-Lena se întinse peste umărul lui Roger, întinse degetul mare şi arătătorul şi, fluturându-le demonstrativ, mimă cu buzele mai întâi două „*Pac, pac!*", apoi, binevoitoare: „Jaf?"

Cagula respiră adânc de câteva ori, strângând din ochi, cum faci când copiii se ceartă pe bancheta din spate a maşinii şi te stresezi, îţi pierzi cumpătul, ţipi la ei un pic mai tare decât intenţionezi, iar ei se sperie şi tac brusc şi pe urmă te urăşti pentru ce ai făcut. Că nu vrei să fii un astfel de părinte. Cu tonul acela de imediat după, când le ceri iertare şi le spui că îi iubeşti, dar că trebuie să te concentrezi pe şofat – cu tonul acela îi rugă pe toţi cei aflaţi în apartament:

— Puteţi, vă rog, să... vă întindeţi un pic pe jos şi să tăceţi? Ca să pot să... gândesc?

Nimeni nu se întinse pe jos. Roger refuză, spunând:

— Până nu primim informaţii ca lumea, nu!

Zara protestă:

— Nu vezi cum arată podeaua? Ăsta e motivul pentru care clasa de mijloc poate să aibă animale de companie în casă, pentru ei e totuna!

Julia îi ceru s-o scutească fiindcă:

— Ştii ceva, pe mine şi într-un fotoliu dacă mă pui, îmi trebuie douăzeci de minute să mă ridic. Eu una nu mă-ntind nicăieri!

Abia atunci spărgătorul observă că Julia era gravidă. Ro sări repede în faţa ei, cu mâinile ridicate protector în aer şi spuse zâmbind forţat:

— N-o băga în seamă pe nevastă-mea! E mai ţâfnoasă aşa! Nu trage! Facem exact cum ai zis!

— Da' nu sunt deloc ţâfnoasă, ce nai... protestă Julia.

— Are p-i-s-t-o-l! şuieră Ro.

Ro nu mai arătase atât de speriată de când încercase să-şi pozeze pantofii odată şi reuşise să activeze setarea de selfie în loc de poză obişnuită.

— Nici măcar nu pare adevărat! spuse Julia, de parcă singurul pericol în a fi împuşcat era vreo reacţie alergică la nichel.

— Aha, perfect, atunci hai să riscăm! E vorba *doar* de viaţa copilului nostru, nimic important! o luă Ro peste picior.

Atunci spărgătorul simţi că îşi pierde răbdarea şi arătă spre Julia.

— N-am... n-am văzut că eşti gravidă. Poţi să pleci. Nu vreau să rănesc pe nimeni, cu atât mai puţin vreun copil. Am nevoie să mă gândesc un pic.

Atunci lui Roger îi veni o idee genială, cum numai lui Roger îi putea da prin cap:

— Da! Aşa facem! Mergeţi! izbucni el.

Apoi adăugă grav:

— Adică poţi să le dai drumul la toţi. La urma urmelor, îţi ajunge un ostatic. Mai simplu, nu?

Roger se bătu convingător cu degetul peste piept, ca să nu încapă îndoială cine era ostaticul la care se referea şi spuse:

— Plus agenta! Rămân eu cu agenta imobiliară.

Julia îl privi suspicioasă şi se răţoi:

— Ţi-ar cam plăcea, ăăă? Ca să-i faci tu o ofertă pentru apartament cât suntem plecaţi noi, ăştilalţi, nu?

— Nu-ţi băga nasul unde nu-ţi fierbe oala! i-o reteză Roger.

— Nici să nu te *gândești* că te lăsăm singur cu agenta! spuse Julia hotărâtă.

Roger îşi clătină demn guşa dublă şi adăugă:

— Apartamentul ăsta nu-i de voi! Aici e nevoie de cineva ÎNDEMÂNATIC!

Julia avea prea mult spirit de competiţie ca să tolereze comentariul, așa că zbieră:

— NEVASTĂ-MEA E AL NAIBII DE ÎNDEMÂNATICĂ!

— Ce? se miră Ro, de parcă era vorba despre vreo altă nevastă a Juliei, despre care ea nu ştia.

Anna-Lena gândi cu voce tare:

— Nu ţipa! Nu te gândeşti la copil?

Roger încuviinţă belicos:

— Exact! Nu te gândeşti la copil?

Anna-Lena se bucură că Roger o auzise, pe când ochii Juliei se înnegriră de furie:

— Nu plec nicăieri până nu cumpăr apartamentul, babalâcule!

Atunci Ro o trase exasperată de braţ pe Julia şi îi spuse printre dinţi:

— Chiar trebuie să te cerţi tot timpul, cu toată lumea?

Căci Ro mai văzuse privirea aceea din ochii Juliei. La prima lor întâlnire, acum câţiva ani, Julia fuma în faţa unui bar, în timp ce Ro era înăuntru şi comanda. Două minute mai târziu, un paznic s-a apropiat de Ro, i-a arătat-o pe Julia prin fereastră şi a întrebat-o: „Eşti cu ea?" Ro a dat din cap că da, iar paznicul a dat-o afară. Se pare că, în faţa barului era un pătrat, zona destinată fumătorilor, dar paznicul o prinsese pe Julia cu ţigara aprinsă la vreo doi metri distanţă de locul respectiv. Iar când a rugat-o să se mute în spaţiul special destinat fumatului, Julia s-a apucat să ţopăie pe linia de marcaj şi să-şi bată joc de el: „Aici e bine? Dar AICI? Dacă ţin ţigara în afară, dar eu sunt în pătrat e bine? Sau aici? Dacă *ţigara* e în afară, dar suflu *fumul* în pătrat e ok?" Când Julia consuma alcool, avea oareşicare greutăţi în a respecta regulile, ceea ce ar fi putut părea o trăsătură de caracter nu tocmai de arătat la prima întâlnire romantică, dar, când paznicul a dat-o afară din bar, Ro l-a întrebat de

unde știa că venise cu Julia, iar el i-a răspuns acru: „Când i-am zis să plece de-acolo, a făcut semn spre tine și mi-a zis că aia e iubita ei și nu pleacă fără ea!“ Era prima dată când Ro era iubita cuiva. Și, în seara aceea, a trecut de la îndrăgostire năvalnică la iubire fără cale de întoarcere.

Pe urmă s-a dovedit că personalitatea Juliei când era abțiguită era exact aceeași ca personalitatea Juliei când era gravidă, așa că fuseseră opt luni destul de pestrițe, dar na, viața e plină de surprize.

— Jullan, te rog! încercă iar Ro.

Dar Julia pufni:

— Dacă plecăm acum, se poate să se vândă până ne întoarcem! Câte apartamente am văzut până acum? Douăzeci? La toate le-ai găsit noduri în papură și purici în brânză. Iar eu una nu mai pot, îl iau pe ăsta, la naiba! Așa că să nu vină careva să-mi zică mie să...

— P-i-s-t-o-l! repetă Ro.

— Auzi, Ro, tu trebuie să scoți o maimuță de cinci kile din tine din clipă în clipă? Nț! Așa că, gura!

— Nu-i cinstit s-o bagi la înaintare pe-asta cu gravida de câte ori ne certăm, Jullan, am mai vorbit despre asta... murmură Ro și își băgă mâinile adânc în buzunarele rochiei.

Atunci Julia pricepu că poate mersese prea departe, căci atât de adânc în buzunare Ro nu-și mai băgase mâinile de când copiii din vecini lăsaseră deschisă colivia cu păsări.

— Scuzaţi... Nu vreau să întrerup, dar... spuse spărgătorul, dregându-şi uşor vocea şi ridicând pistolul mai sus, ca să le reamintească tuturor ce se petrecea, de fapt.

Julia îşi încrucişă braţele pe burtă şi spuse sus şi tare, să le fie limpede tuturor:

— Nu plec nicăieri!

Ro scoase un oftat atât de adânc, că ar fi trebuit să sapi mult şi bine ca să-l găseşti şi dădu din cap hotărâtă:

— Nici eu fără ea!

Şi ar fi putut fi un moment dintr-acelea cu adevărat mişcătoare, dacă Zara n-ar fi distrus totul luând-o în zeflemea pe Ro:

— *Ţie* nu ţi-a zis nimeni să te cari, că nu *tu* eşti borţoasă!

Atunci Ro îşi băgă atât de adânc mâinile în buzunare că le găuri şi şopti:

— E o experienţă comună, de fapt...

Roger, tot mai frustrat că nimeni nu părea să priceapă ce era cu adevărat important şi anume faptul că Roger nu primise nicio informaţie, gesticulă cu ambele mâini şi izbucni:

— Ce vrei, de fapt? Zi! Apartamentul sau ce?

Anna-Lena făcu un pătrat în aer cu mâinile, încercând să mimeze „apartament“. Cagula gemu şi zise cu resemnare:

— De ce aş... n-ai cum... Vrei să zici dacă încerc să fur... apartamentul?

Auzind vorbele astea spuse cu voce tare, Roger păru să priceapă cât de aiurea suna, dar, întrucât Roger era un om care nu greşea niciodată, nici măcar atunci când în mod evident greşea, exclamă:

— Să ştii că are potenţial enorm dacă e renovat!

În spatele lui Roger, Anna-Lena lovi demonstrativ aerul cu un mic ciocan imaginar.

Cagula îşi drese din nou vocea şi, cu o incipientă durere de cap, spuse:

— Hai, nu vă-ntindeţi un pic? Doar un pic? Am încercat să... adică voiam să sparg o bancă, nu să... asta nu era în plan!

Se lăsă tăcerea, din diverse motive. Un timp nu se mai auziră decât suspinele din cagulă. Nu era o combinaţie plăcută vederii – o persoană care plânge cu un pistol în mână –, aşa că nimeni nu prea ştia cum să se poarte.

Ro o înghionti pe Julia mormăind:

— Uite ce-ai făcut!

La care Julia mormăi şi ea:

— Ba TU ai...

Roger se întoarse spre Anna-Lena şi îi şopti:

— Da' chiar *are* potenţial, dacă e renovat!

La care Anna-Lena răspunse cu însufleţire:

— Nu-i aşa? Aşa e! Ai absolută dreptate! Da'... miroase oleacă a umezeală, oleacă miroase, nu? Sau chiar a mucegai, miroase, nu?

De sub cagulă încă răzbăteau suspine, dar nimeni nu voia să se uite într-acolo, fiindcă, după cum ziceam, e greu să te simți în largul tău cu o persoană care are și pistol, și o cădere nervoasă în același timp. Într-un târziu, Estelle se apropie încet. Ori nu înțelegea prea bine ce se întâmpla, ori pricepuse mai bine decât oricine. Acum, cinstit vorbind, poate părea ciudat că Estelle n-a fost menționată mai devreme în povestea asta, dar nu e din cauză că Estelle ar fi ușor de uitat, ci pentru că e foarte greu să ți-o aduci aminte. Estelle are, ca să zicem așa, o personalitate transparentă. Bătrâna de optzeci și șapte de ani, cocârjată precum ghimbirul, întrebă cu blândețe:

— Ești bine, puiule?

Și, cum nu primi niciun răspuns, continuă să trăncănească blajin:

— Pe mine mă cheamă Estelle și venisem să văd apartamentul pentru fii-mea, știi? Knut, bărbată-miu, parchează mașina. Nu-i deloc treabă ușoară să găsești loc de parcare pe-aici, vezi bine, și mai ușor nici c-o să fie când s-o umple strada de mașini de poliție. Iertare, poate te-am stresat. N-am vrut să spun că-i vina ta că nu găsește Knut loc de parcare, firește. Te simți bine, puiule? Vrei un pahar cu apă?

Pistolul nu părea să o sperie pe Estelle. Pe de altă parte, Estelle era o persoană atât de bună, încât și dacă

ar fi fost omorâtă, sigur ar fi luat drept un compliment faptul că ucigașul a băgat-o în seamă fix pe ea. Cagula își șterse ochii și reuși să îngaime:

— Da, mulțumesc.

— Avem și lămâi verzi! strigă Ro, arătând spre castronul de pe măsuța de lângă canapea.

Erau pe puțin două duzini de lămâi, care se pare că erau decorațiunea preferată pentru vizionări de apartamente. Te-ai putea gândi că, dacă s-ar interzice brusc meseria de agent imobiliar, Pământul s-ar acoperi cu un strat gros de lămâi verzi și doar adolescenții posesori de cuțitașe și o pasiune inexplicabilă pentru bere mexicană ar supraviețui.

Estelle aduse un pahar cu apă, iar spărgătorul își ridică un pic cagula, ca să poată bea.

— Un pic mai bine? întrebă ea.

Spărgătorul încuviință în tăcere și îi întinse înapoi paharul.

— Îmi pare rău pentru... tot!

— Ei, puiule, nu face nimic! spuse Estelle. Și voiam să-ți zic că te-ai gândit bine să nu furi apartamentul. Ar fi o prostie, să știi, fiindcă poliția și-ar da imediat seama unde locuiești! Auzi, dar ce bancă voiai tu să jefuiești? Asta aici aproape? Păi n-au făcut-o din aia fără numerar?

— Ba da, mersi. Am văzut! răspunse spărgătorul.

— Bravo! zise Zara.

Atunci spărgătorul își ieși din fire, se întoarse spre ea și țipă, cum țipi la copii când se ceartă pe bancheta din spate a mașinii:

— N-AM ȘTIUT, OK? Toată lumea face GREȘELI!

Roger, al cărui instinct când țipa cineva era să țipe și mai tare, indiferent de context, strigă și el:

— EU VREAU SĂ FIU INFORMAT! ACUM!

La care spărgătorul urlă:

— LASĂ-MĂ SĂ MĂ GÂNDESC UN PIC!

La care Roger zbieră:

— NU TE PRICEPI DELOC LA SPARGERI, SĂ ȘTII!

La care spărgătorul răcni, fluturând pistolul:

— NOROCUL TĂU!

Atunci Ro făcu doi pași în față și strigă:

— LINIȘTE, TOATĂ LUMEA! NU-I BINE PENTRU COPIL!

Ceea ce era adevărat, copiii nu cresc armonios când se țipă în jurul lor. Ro citise asta în aceeași carte în care scria că graviditatea este „o experiență comună pentru cuplu". Se întoarse spre Julia de parcă aștepta o medalie pentru replica asta, dar Julia își dădu iritată ochii peste cap.

— Serios, Ro? Îți flutură pistolul pe la nas și pe tine te doare că ridică vocea?

Estelle continuă să-i vorbească prietenos, atingându-i blând brațul cu care ținea pistolul:

— Doamnele o să aibă un copil împreună, deși sunt din... mda, știi tu.

Îi făcu apoi cu ochiul, de parcă era de la sine înțeles ce voia să spună. Cum dinspre cagulă nu văzu niciun semn că se făcuse înțeleasă, Estelle își netezi cutele fustei și încercă altfel:

— Eu zic că n-are rost să ne certăm, în orice caz. N-ar fi mai bine să ne prezentăm? Eu sunt Estelle. Nu ne-ai spus cum te cheamă.

La care spărgătorul își lăsă capul într-o parte și arătă scurt spre cagulă:

— Ăăă... Asta cu prezentatul... cam cum v-ați gândit?

Estelle dădu imediat înțelegătoare din cap în loc de scuze și se întoarse spre ceilalți.

— Da, da, poate că trebuie s-avem puțină înțelegere că dorește să păstreze anonimatul. Dar poate dumneata ne spui cum te cheamă? continuă ea, întorcându-se spre Roger.

— Roger, mormăi el.

— Și pe mine Anna-Lena! spuse Anna-Lena, obișnuită să nu fie întrebată niciodată.

— Eu sunt Ro și pe nevastă-mea o cheamă JuliAU! spuse Ro, ducându-și brusc mâna la fluierul piciorului.

Spărgătorul îi privi și salută scurt:

— OK. Îmi pare bine!

— Uite, acum ne cunoaștem cu toții! Ce plăcere! exclamă Estelle, bătând fericită din palme.

Pentru o persoană atât de mititică, bătea din palme cu surprinzătoare forță. Ceea ce nu era tocmai o idee genială într-o cameră în care cineva agită un pistol, fiindcă toată lumea, crezând că bătăile bruște din palme erau împușcături, se aruncă pe podea.

Spărgătorul se uită cu surprindere la trupurile întinse pe jos. Se scărpină în creștetul cagulei, apoi se întoarse spre Estelle și spuse:

— Mulțumesc, drăguț din partea dumneavoastră!

Anna-Lena zăcea ghemuită pe covorul de lângă canapea. Respiră cu greu vreo jumătate de minut, până când își dădu seama că era din cauză că Roger, crezând că auzise o împușcătură, se aruncase peste ea.

CAPITOLUL 32

Audiere de martori
Data: 30 decembrie
Numele martorului: Estelle

Jim: Îmi pare foarte rău că a trebuit să treceți printr-o asemenea experiență. O să încercăm să vă ducem acasă cât mai repede cu putință.

Estelle: Ei, n-are nimic, drept să-ți zic, a fost chiar înviorătoare. Nu se întâmplă prea multe lucruri interesante când ai aproape nouăzeci de ani!

Jim: Nu, nu, desigur. Mai întâi de toate, colegul meu m-a rugat să vă arăt desenul acesta. L-am găsit pe scara blocului și credem că înfățișează o maimuță, o broască și un elan. Îl recunoașteți cumva?

Estelle: Nu, din păcate, nu. Chiar e un elan?

Jim: O fi, nu știu, o fi. Dar putem să-l lăsăm deoparte, sincer să fiu. Îmi puteți spune, pe scurt, de ce vă aflați la vizionarea apartamentului?

Estelle: Eram cu soţul meu, Knut. Adică, mă rog, el nu era acolo atunci. Căuta loc de parcare. Voiam să vedem apartamentul pentru fiica noastră.

Jim: Aţi observat ceva anume legat de ceilalţi potenţiali cumpărători, înainte să intre spărgătorul?

Estelle: A, nu, înainte să intre am discutat doar cu doamnele acelea drăguţe care... ştii dumneata, sunt... din Stockholm.

Jim: Cine anume?

Estelle: Eh, dumnealor *din Stockholm*.

Jim: Îmi faceţi cu ochiul ca şi cum ar trebui să ştiu ce vreţi să spuneţi.

Estelle: Ro şi Jullan. O să aibă copii împreună. Deşi sunt, ştii dumneata, *din Stockholm*.

Jim: Vreţi să spuneţi lesbiene?

Estelle: Nu-i nimic greşit în asta.

Jim: Nici n-am spus că ar fi, nu?

Estelle: În ziua de azi e perfect normal.

Jim: Bineînţeles. Nici n-am spus altceva.

Estelle: Mie una mi se pare minunat, da, că iubirea e liberă în ziua de azi.

Jim: Vă asigur că sunt întru totul de acord.

Estelle: Pe vremea mea ar fi stârnit vâlvă, să ştii, să te căsătoreşti şi să faci copii ca... ştii dumneata.

Jim: Ca stockholmezii?

Estelle: Da. Dar mie una mi-a plăcut întotdeauna Stockholmul. Oamenii trebuie să fie lăsaţi în pace să-şi

trăiască viaţa cum vor. Nu că aş fi fost eu vreodată la Stockholm, fireşte că nu. Eu nu sunt, n-am fost niciodată, eu sunt fericită în căsnicia mea. Cu Knut. Şi mă mulţumesc cu lucruri de-astea obişnuite, da.

Jim: Nu mai am nici cea mai vagă idee despre ce vorbim.

CAPITOLUL 33

Când primele sirene de poliție se auziră pe stradă, spărgătorul se repezi pe balcon și se uită peste balustradă. Așa au apărut pe internet primele poze neclare cu „mascatul cu pistol“. Pe urmă veniră și mai mulți polițiști.

— Rahat! Rahatrahatrahat! repetă spărgătorul ca pentru sine și intră în fugă înapoi în apartament.

Toți, mai puțin Julia, erau încă întinși pe jos.

— Nu mai pot să stau, trebuie să merg la toaletă! Vrei să-mi fac nevoile pe podea? se răsti Julia defensiv, fără ca spărgătorul măcar să fi deschis gura.

— Nu c-ar fi mare diferență, spuse Zara dezgustată, ridicând capul de pe parchet.

Ro, care părea rodată în a fi bălăcărită fără să fi spus ceva, se ridică în fund și îi zise încurajator spărgătorului, punându-i prietenește o mână pe picior:

— N-o lua personal când se rățoiește Julia. E sensibilă că bebe face discotecă în mațele ei, știi?

— Sfera personală, Ro!!! urlă Julia.

Julia şi Ro au o sferă personală, deşi doar Julia ştie exact care sunt graniţele ei.

— Ai zis că n-am voie să le spun chestii altor cumpărători, n-ai zis nimic de spărgători! se apără Ro.

— Nu sunt spărgă... încercă şi spărgătorul să se apere.

Dar Julia sări pe dată:

— Nu contează, Ro! Lasă prietenia deoparte, că ştii ce se întâmplă! Te-apuci să le spui toată povestea vieţii tale şi pe urmă ai mustrări de conştiinţă când facem o ofertă mai bună decât a lor pentru apartament!

— Asta s-a întâmplat o SINGURĂ dată! ţipă Ro.

— De TREI ori! ţipă şi Julia, smucind uşa toaletei.

Ro se ridică şi explică scuzându-se:

— Julia zice şi că sunt ca ăia care refuză să mai mănânce rulouri de peşte după ce au văzut spectacole la delfinariu.

Spărgătorul încuviinţă cu multă înţelegere:

— Aşa sunt şi fetiţele mele.

Ro zâmbi.

— Ai fetiţe? Câţi ani au?

Spărgătorul spuse atunci cu o voce spartă de emoţie:

— Şase şi opt.

Zara tuşi cu subînţeles şi se băgă în discuţie:

— Şi? Le laşi moştenire afacerea de familie?

Spărgătorul clipi des cu un aer rănit şi se uită la pistol:

— N-am mai făcut niciodată... asta. N-am mai dat niciun jaf!

— Sper din tot sufletul că aşa-i, fiindcă te descurci şocant de prost! îi spuse Zara pe şleau.

— Musai să fii aşa de critică? se oţărî Ro.

— Nu sunt critică, îi fac evaluarea! i-o reteză Zara.

— Poate că nici tu n-ai fi aşa de pricepută la jefuit oameni! zise Ro.

— Nu jefuiesc oameni, ci bănci! interveni spărgătorul.

— Şi cam unde te vezi aşa, pe o scară de la unu la zece? întrebă Zara.

Spărgătorul o privi cu amărăciune:

— De un doi aşa...

— Vreun plan de scăpare ai măcar? întrebă Zara.

— Termină cu exigenţele astea! Nimeni nu devine mai bun dacă e criticat! o critică Ro.

Zara o cercetă atent de sus până jos:

— Asta e personalitatea ta în mod normal? Şi eşti mulţumită?

— TU vorbeşti, care... începu Ro.

La care spărgătorul încercă să calmeze spiritele:

— Vă rog, n-aţi putea să... N-am niciun plan. Încerc să mă gândesc. Nu trebuia să ia întorsătura asta...

— Ce anume? întrebă Ro.

— Viaţa, suspină spărgătorul.

Zara îşi scoase telefonul din buzunar şi spuse:

— Gata, sunăm la poliţie, să facem un pic de ordine pe-aici!

— Nu! Nu face asta! o rugă spărgătorul.

Zara îşi dădu exasperată ochii peste cap:

— De ce ţi-e frică? Nu crezi că poliţia ştie deja că eşti aici? Trebuie să le dai măcar un telefon să le spui suma revendicată!

— Nu putem să sunăm, că nu-i acoperire în apartament, spuse Ro.

— Suntem în ghetou sau ce? întrebă Zara şi scutură telefonul, de parcă asta ar fi ajutat la ceva.

Ro îşi înfipse mâinile în buzunarele rochiei şi spuse gânditoare, mai mult pentru sine:

— Poate că nici nu-i aşa de rău... Copiii care cresc într-un mediu fără ecrane sunt mai inteligenţi, aşa am citit. Tehnologia împiedică dezvoltarea normală a creierului.

Zara dădu din cap ironică:

— Zău? Ia zi-mi cum e cu câştigătorii Premiului Nobel care au crescut în sate Amish.

— Există studii care spun că radiaţiile emise de telefoanele mobile cauzează cancer, se încăpăţână Ro.

— Ha, dar ia zi, cum ar fi să vă mutaţi aici, copilului să-i stea în gât o nucă, să se sufoce şi să moară, fiindcă n-aveţi cum să chemaţi salvarea, că n-ai acoperire? întrebă Zara.

— Ce tot zici? De unde să ia copilul nuca?

— A strecurat-o careva noaptea prin deschizătura pentru scrisori.

— Eşti dusă cu capul?

— De ce? Nu EU îmi las copilul să moară sufocat...

Atunci le întrerupse Julia, care apăru brusc lângă ele:

— De ce vă certaţi?

— Ea a început! Eu am vrut să fiu drăguţă şi să ştii că NU e ca atunci când n-am vrut să mănânc rulouri de peşte! urlă Ro defensiv, arătând spre Zara.

Julia gemu. Se uită la Zara cu aerul că-şi cere scuze:

— Ţi-a povestit Ro de chestia cu parcul pentru animale? Delfinii nici măcar nu sunt peşti.

— Ce-are una de-a face cu alta? Şi parcă te duceai la toaletă! i-o reteză Ro.

— E ocupat, spuse Julia, ridicând din umeri.

Spărgătorul se scărpină pe cagulă. Numără persoanele aflate în încăpere, apoi întrebă bâlbâindu-se:

— Stai... stai un pic... cum adică e ocupat?

— E ocupat! repetă Julia, de parcă asta ajuta la ceva.

Se duse şi trase de uşa toaletei. Era încuiată.

Şi uite-aşa povestea asta devine una despre un iepure.

CAPITOLUL 34

Estelle: Vreau să spun că sunt sigură că Stockholmul e un oraş deosebit de plăcut. Dacă îţi plac stockholmezii. Şi să ştii că Knut n-are nici el prejudecăţi, că odată, în tinereţe, când i-am făcut ordine în birou, am găsit într-un sertar o revistă întreagă despre Stockholm.

Jim: Îmi pare bine să aud.

Estelle: Atunci nu l-am crezut. Ba chiar ne-am ciondănit zdravăn din cauza asta, eu şi Knut.

Jim: Înţeleg. Aşadar, aţi vorbit cu Ro şi Julia înainte să intre spărgătorul?

Estelle: Au păsări. Şi se certau întruna. Dar aşa, într-un fel drăgălaş. Şi celălalt cuplu se certa, Roger şi Anna-Lena, dar nu la fel de drăgălaş.

Jim: De ce se certau Roger şi Anna-Lena?

Estelle: Din cauza iepurelui.

Jim: Care iepure?

Estelle: Vai, e o poveste lungă, drept să-ţi zic! S-au certat şi pe preţul pe metru pătrat, vezi dumneata. Roger e îngrijorat că toată lumea încearcă să ridice preţul pe

metru pătrat. A zis că afurisiţii de agenţi imobiliari, băncile şi stockholmezii manipulează piaţa imobiliară.

Jim: Staţi puţin, voia să spună că homosexualii manipulează piaţa imobiliară?

Estelle: Homosexualii? Cum să facă asta? Asta chiar e prea de tot! Cine a zis aşa ceva?

Jim: Dumneavoastră aţi zis că stockholmezii fac asta.

Estelle: A, da, dar vreau să zic stockholmezii, nu *stockholmezii*.

Jim: E vreo diferenţă?

Estelle: Da, una e stockholmezii şi alta e *stockholmezii*.

Jim: Îmi cer scuze, dar sunt derutat. Permiteţi-mi să consemnez totul în ordine cronologică.

Estelle: Fireşte, fireşte, eu una n-am nicio grabă.

Jim: Mă scuzaţi, dar poate ar fi bine să ne întoarcem la prima întrebare?

Estelle: Care era întrebarea?

Jim: Dacă aţi observat ceva anume legat de ceilalţi potenţiali cumpărători?

Estelle: Zara părea tristă. Annei-Lena nu i-au plăcut perdelele verzi. Iar Ro se temea că garderoba nu e suficient de încăpătoare. Deşi e ditamai dressingul, cum se zice acum, fiindcă are intrare separată. N-am ştiut nici eu până nu i-a zis Julia aşa.

Jim: Nu, staţi puţin, nu se poate! Nu există nicio garderobă cu uşă pe planul cadastral.

Estelle: Poate arată mai mică pe hârtie.

Jim: Dar planul trebuie să fie la scară, nu?

Estelle: Aha, zici?

Jim: Pe planul cadastral, garderoba n-are nici măcar o jumătate de metru pătrat. Încăperea despre care vorbiți ce dimensiuni are?

Estelle: Nu mă pricep la măsurători. Dar Ro zicea că vrea s-o amenajeze pentru hobby-uri. Dânsa maturează brânză, vezi dumneata. Și cultivă flori. Sau, mă rog, ceva plante, în orice caz. Julia nu e deloc încântată. Odată Ro a încercat să facă șampanie și a pătat sertarul cu chiloții Juliei și, după cum a zis Ro, s-a lăsat cu „scandalul dracului".

Jim: Mă scuzați, putem să ne concentrăm pe mărimea garderobei?

Estelle: Julia insistă că e un dressing. Că are intrare separată.

Jim: E suficient spațiu să se ascundă cineva acolo?

Estelle: Cine să se ascundă?

Jim: Oricine.

Estelle: Bănuiesc că da. E important?

Jim: Nu, nu, poate că nu. Dar colegul meu m-a rugat să întreb toți martorii despre eventuale ascunzători în apartament. O cafea?

Estelle: Ar fi nemaipomenit de bine-venită o cafea, de ce să nu recunosc...

CAPITOLUL 35

Spărgătorul se holbă la uşa toaletei, apoi la ostatici şi întrebă:

— Credeţi că e cineva înăuntru?

Zara îi întoarse întrebarea într-un mod care putea fi interpretat drept sarcastic:

— Da' tu ce crezi?

Spărgătorul clipi des, de-ai fi zis că încerca să spună ceva în codul Morse:

— Deci *crezi* că e cineva acolo?

— Auzi, părinţii tăi aveau deja același nume de familie când s-au cunoscut? întrebă Zara.

La care Ro simţi nevoia să-i ia apărarea şi spuse tăios:

— Da' chiar trebuie să te porţi ca o cotoroanţă?

La care Julia îi trase iar una în fluierul piciorului şi şuieră:

— Ia nu-ţi mai băga tu nasul în toate, Ro!

— Păi nu zici *tu* mereu că trebuie să ne-nvăţăm copilul să le ţină piept ălora care îi hărţuiesc pe alţii? N-am de gând să tac şi s-o las să vorbească aşa cu... protestă Ro.

— Cu cine, Ro? Asta-i hărţuire? Ce să-ţi povestesc, să nu cumva să-i jignim pe spărgătorii care se apucă să ne ameninţe cu pistoale! mârâi Julia.

— Nu sunt... dădu să zică spărgătorul, dar Julia ridică prevenitor un deget şi continuă:

— Ştii ceva, tu eşti de vină pentru tot, aşa că ai face bine să-ţi ţii fleanca!

Zara, după ce îşi studie praful de pe haine, dezgustată de parcă tocmai se ridicase dintr-o grămadă de fecale, comentă:

— Bine că măcar *una* dintre mamele odraslei voastre nu-i comunistă!

Julia se întoarse ca arsă spre ea:

— *Şi* tu să-ţi ţii fleanca!

Între timp, Roger se ridică precaut. O ajută şi pe Anna-Lena să se ridice. Ea îl privi în ochi, el nu ştiu încotro să se uite, căci nu erau obişnuiţi să se atingă fără să fie lumina stinsă. Anna-Lena roşi, Roger se întoarse şi se apucă să ciocănească distrat pereţii, încercând să pară ocupat. Întotdeauna ciocănea pereţii apartamentelor, Anna-Lena nu prea ştia de ce, dar Roger zicea că trebuie să vadă „dacă merge să dai găuri în ei." Era important pentru Roger să se poată da găuri în pereţi şi la fel de important era dacă sunt pereţi de susţinere sau nu. Că, dacă dărâmi un perete de susţinere, se prăbuşeşte tavanul. Şi puteai afla ce fel de perete este doar dacă îl

ciocăneai. Sau dacă erai Roger. Aşa că făcea asta la fiecare vizionare de apartament – *cioc, cioc, cioc*. Anna-Lena se gândea uneori că orice persoană are secunde care trădează ce fel de om este, mici momente în care vezi până în adâncul sufletului cuiva. Pentru Roger, ciocăniturile erau clipele acelea. Căci uneori, atât de fugar încât doar Anna-Lena apuca să bage de seamă, Roger se uita plin de speranţă la perete după ce ciocănea. Se uita ca un copil. Ca şi cum spera că, într-o bună zi, cineva o să-i răspundă la ciocănit. Erau clipele favorite ale Annei-Lena cu Roger.

Cioc, cioc, cioc. Cioc. Cioc. Cioc.

Roger se opri brusc din ciocănit. Auzise discuţia dintre Ro, Julia şi Zara despre uşa încuiată a toaletei. Un fior îl trecu pe şira spinării când se gândi că, în spatele uşii, se putea ascunde ce era mai rău – un alt cumpărător. Aşa că se hotărî pe loc să preia controlul asupra situaţiei. Se apropie de uşa toaletei, ridică mâna să ciocănească, dar Anna-Lena ţipă:

— NU!

Roger se întoarse mirat spre nevastă-sa. Anna-Lena tremura, roşie până în vârful unghiilor:

— Te rog... nu deschide uşa! şopti ea.

Roger nu o mai văzuse niciodată atât de speriată şi îi era peste poate să priceapă ce o înfricoşa. Lângă ei, Zara

se uita de la unul la celălalt. Şi, cum era de aşteptat, se apropie de toaletă şi bătu la uşă. După o clipă, dinăuntru se auzi o ciocănitură.

Atunci pe bărbia Annei-Lena se rostogoliră lacrimi.

CAPITOLUL 36

Audiere de martor
Data: 30 decembrie
Numele martorului: Roger

Jack: Vă simţiţi bine?

Roger: Asta ce întrebare mai e?

Jack: Vă curge sânge din nas.

Roger: A, da, da, mi se întâmplă uneori. Şarlatanul ăla de doctor a zis că e de la „stres". Nu-ţi bate capul, dă-i înainte cu întrebările mai bine.

Jack: OK, de acord. Aşadar, aţi mers la vizionarea de apartament împreună cu soţia dumneavoastră, Anna-Lena?

Roger: De unde ştii?

Jack: Scrie în documentele mele.

Roger: De unde ai tu documente despre nevastă-mea?

Jack: De la audierile martorilor.

Roger: N-ai de ce să ai tu hârtii despre nevastă-mea!

Jack: O să vă rog să vă calmaţi!

Roger: Sunt al dracului de calm!

Jack: Din experienţa mea, asta obişnuiesc să spună oamenii când îşi pierd calmul.

Roger: N-am de gând să răspund la întrebări despre nevastă-mea!

Jack: Nu, nu, bine. Îmi puteţi răspunde la întrebări despre făptaş atunci?

Roger: De unde să ştiu dacă pot, până nu mă întrebi?

Jack: Să începem cu... unde credeţi că se ascunde?

Roger: Cine?

Jack: Despre cine credeţi că vorbesc?

Roger: Făptaşul?

Jack: Nu, lupul!

Roger: Cine?

Jack: Aş, mă refeream la o poveste pentru copii... Am fost sarcastic, nu mă băgaţi în seamă...

Roger: N-am niciun motiv să citesc cărţi pentru copii.

Jack: Îmi cer scuze. Îmi puteţi spune unde credeţi că se ascunde făptaşul?

Roger: De unde să ştiu eu?

Jack: Iertaţi-mi întrebarea, dar avem motive întemeiate să credem că făptaşul este încă în apartament. Mă gândesc că ne puteţi fi de ajutor, căci soţia dumneavoastră a spus că studiaţi cu atenţie fiecare apartament înainte să mergeţi la o vizionare. Şi că aveţi grijă să verificaţi măsurătorile din planul cadastral.

Roger: Nu poți avea încredere în agenții imobiliari. Unii dintre ei n-ar putea măsura nici măcar o riglă cu rigla!

Jack: Întocmai, asta am vrut să spun. Ați observat ceva special legat de acest apartament?

Roger: Da, agenta era o neghioabă.

Jack: De ce?

Roger: Lipsea un metru pătrat din planul cadastral, între pereți.

Jack: Serios? Între care pereți anume? Îmi puteți arăta pe planul cadastral?

Roger: Uite, acolo! Se și aude când ciocănești. E un spațiu acolo.

Jack: Și la ce ar putea servi acel spațiu?

Roger: Probabil apartamentul ăsta și cel vecin erau unul singur cândva, când oamenii erau mai bogați și apartamentele mai ieftine. Acum piața imobiliară e manipulată, ca să înșele oamenii de rând. E vina agenților imobiliari. Și a băncilor. Și a stockholmezilor! Umflă prețurile și ce mai fac ei acolo! De ce dracu' îți dai ochii peste cap?

Jack: Îmi cer scuze! Nu vreau să mă amestec. Dar dumneavoastră și soția dumneavoastră ați cumpărat și ați vândut mai multe apartamente în ultimii ani, nu? A'sta nu manipulează piața?

Roger: Ce, acuma e imoral să faci bani?

Jack: N-am spus asta.

Roger: Sunt un negociator bun şi asta nu e o crimă, să-ţi fie clar!

Jack: Nu, nu este, desigur.

Roger: Mă rog, sau aşa credeam, că sunt un negociator bun.

Jack: Nu înţeleg.

Roger: Am fost inginer, înainte să mă pensionez. Nu scrie în hârtiile alea ale tale?

Jack: Poftim? Nu.

Roger: Adică nu e ceva relevant, nu? O viaţă întreagă la slujbă, dar nu e destul de important de scris în hârtiile alea? Ştii tu ce-au făcut în ultimii ani?

Jack: Nu.

Roger: S-au prefăcut. Ca şi ea.

Jack: Soţia dumitale?

Roger: Nu, *lupul*.

Jack: Poftim?

Roger: Crezi că doar generaţia ta poate să fie sarcastică, mucosule?

CAPITOLUL 37

Julia făcu semn spre ușa toaletei, întinse mâna spre pistol și spuse autoritar:

— Dă-mi pistolul!

— Nici... nici gând! Ce vrei să faci? bălmăji spărgătorul și ascunse pistolul sub geacă, de parcă era un pisoi și cineva tocmai întrebase dacă a văzut careva vreun pisoi pe-acolo.

— Sunt gravidă și trebuie să merg la toaletă! Dă-mi pistolul să împușc broasca! insistă Julia.

— Nu! scânci spărgătorul.

Julia își aruncă enervată brațele în aer:

— Atunci fă-o tu! Împușcă yala aia odată!

— Nu vreau!

Ochii Juliei se îngustară amenințător.

— Cum adică nu vrei? Ne ții ostatici, poliția mișună pe-afară și ai o persoană necunoscută încuiată în toaletă. Poate să fie oricine! Trebuie să pui lumea la respect! Altfel cum vrei să faci carieră? Nu poți să-i lași mereu pe alții să-ți spună ce să faci!

— Păi și *tu* îmi spui ce să fac! încercă spărgătorul să se apere.

Dar Julia i-o reteză pe loc:

— Împușcă odată yala aia când îți zic!

Iar spărgătorul păru gata să facă întocmai, dar nu apucă. Căci se auzi un mic clic, clanța se lăsă încet și din toaletă se auzi o voce:

— Nu trage! Te rog, nu trage!

Un bărbat îmbrăcat în costum de iepure ieși din toaletă. Mă rog, dacă e să fim corecți, nu era tocmai un costum, ci doar un cap, pentru că, în rest, bărbatul era îmbrăcat doar în chiloți și șosete. Avea cincizeci și ceva de ani și, diplomatic spus, nu avea un fizic pe care îmbrăcămintea sumară sau cantitatea de piele să-l pună într-o lumină măgulitoare.

— Te rog, nu mă împușca, îmi fac doar treaba! strigă bărbatul cu cap de iepure, ridicând brațele.

Avea accent de Stockholm. Și chiar era din Stockholm, după cum avea să se dovedească. Adică unul născut în Stockholm, nu doar „stockholmez", cum zic Jim și Jack în loc de „idiot". (Ceea ce nu înseamnă deloc că omul nu putea fi *și* idiot în același timp, bineînțeles, doar e o țară liberă.) Dar nu era nici „stockholmez" în sensul în care folosește Estelle cuvântul pentru a descrie acel gen de uniune care nu e în niciun fel greșită (dar *dacă* ar fi fost „stockholmez" *și* în sensul acela, n-ar fi fost

nicio problemă, fireşte!). În fine, era doar un stockholmez obişnuit, care ţipă înfricoşat din capul de iepure:

— Zi-le să nu mă-mpuşte, Anna-Lena!

Toată lumea amuţi, dar nimeni nu era mai tăcut decât Roger. Se holbă la Anna-Lena, care se uita la iepure şi plângea, frământându-şi degetele şi evitând privirea uluită a lui Roger. Nici nu-şi mai amintea când îşi surprinsese bărbatul ultima oară, că nu te mai ţii de chestii de-astea când eşti căsătorit de atâta vreme. Că doar, în viaţă, ideea e să găseşti acel lucru unic, traiul cu acea unică persoană cu care totul devine ceva de la sine înţeles. Dar atunci, în clipa aceea, totul se spulberase pentru Roger, Anna-Lena ştia prea bine. Şopti deznădăjduită:

— Nu-i face rău! E Lennart!

— Îl CUNOŞTI? izbucni Roger.

Anna-Lena încuviinţă distrusă:

— Da, dar nu-i ce crezi tu, Roger!

— E... e... un alt cumpărător? se poticni Roger până reuşi să formuleze imposibilul.

Anna-Lena nu avu putere să răspundă, aşa că Roger se întoarse pe călcâie şi se repezi spre toaletă cu asemenea furie, încât Julia şi Ro (Zara se dădu repede la o parte din calea lui) fură nevoite să-l ţină, ca să nu sară la gâtul iepurelui.

— De ce plânge nevastă-mea? Cine eşti? Eşti şi tu cumpărător? Răspunde odată! tună Roger.

Nici atunci nu primi vreun răspuns pe loc. Anna-Lena suferea în tăcere. Roger fusese întotdeauna un om important şi respectat la serviciu, până şi şefii îl ascultau. Roger nu „ieşise“ la pensie, ci fusese lovit de pensionare ca de o boală. În primele luni trecuse cu maşina pe lângă birou chiar şi de câteva ori pe zi, doar fiindcă, în adâncul sufletului, spera că se va dovedi că cei de acolo nu se descurcă fără el. Dar s-au descurcat. N-a fost deloc greu de înlocuit. L-au trimis acasă, iar compania a continuat să existe, ca şi cum nimic nu s-ar fi întâmplat. Iar asta i-a apăsat greu umerii lui Roger şi l-a făcut să păşească mai anevoie.

— RĂSPUNDE! îl somă el pe intrus, dar acesta era ocupat să-şi scoată capul de iepure care se înţepenise.

Broboane de sudoare se prelingeau de pe un fir de păr pe altul, apoi pe spatele bărbatului, ca într-un dezgustător joc de noroc cu bile, iar chiloţii îi alunecaseră şi stăteau strâmb.

Spărgătorul tăcea chitic deoparte, aşa că Zara decise că era timpul pentru încă puţină critică. Îi trase un ghiont încurajator şi zise:

— Fă şi tu ceva!

— Ce? întrebă mirat spărgătorul.

— Preia comanda! Păi aşa se iau ostatici? o admonestă Zara.

— Da’ eu nu iau ostatici, eu jefuiesc bănci! se smiorcăi spărgătorul.

— Ha, nu crezi că ți-ai făcut calcule cam optimiste?

— Nu te mai lua de mine, te rog frumos!

— Pfff! Împușcă iepurele, fă nițică ordine pe-aici și pune lumea la respect! E de-ajuns să-l împuști în picior!

— NU, NU TRAGE! urlă iepurele.

— Nu-mi mai da ordine! o imploră spărgătorul.

— S-ar putea să fie polițist, insinuă Zara.

— Chiar dacă, tot nu vreau...

— Atunci dă-mi pistolul!

— Nu!

Zara se întoarse impasibilă spre iepure.

— Tu cine ziceai că ești? Ești polițist? Răspunde sau tragem!

— Dacă-i așa, EU trebuie să trag! Nu așa ai zis? protestă spărgătorul.

Zara se uită condescendent la cagulă și zise condescendent:

— Îhm. Sigur, sigur, tu tragi...

La care spărgătorul bătu cu piciorul în podea și explodă frustrat:

— Nimeni nu m-ascultă! Sunteți cei mai răi ostatici care pot exista!

— Te rog, nu trage! S-a înțepenit masca! urlă Lennart din capul iepurelui. Anna-Lena poate să vă explice tot! Suntem... sunt cu... ea!

*

Lui Roger i se taie răsuflarea. Se întoarse încet spre nevastă-sa, atât de încet cum Anna-Lena nu-şi amintea să se mai fi întors Roger vreodată spre ea din anii '90 încoace, când se întâmplase ca ea să ia caseta video greşită şi să înregistreze o telenovelă peste un documentar important despre antilope. Roger nu găsise atunci cuvinte să redea trădarea ei, aşa cum nu le găsea nici acum. Ei doi nu fuseseră niciodată oamenii care să se exprime cu uşurinţă. Anna-Lena crezuse că, poate, avea să fie mai uşor odată ce aveau copii, dar n-a fost deloc aşa, dimpotrivă. Când eşti părinte, tot oxigenul familiei e consumat, preţ de câţiva ani, de sentimentele copiilor. Iar emoţiile pot fi atât de intense, încât unii adulţi nu apucă ani de zile să-şi mărturisească propriile trăiri. Şi, dacă n-ai avut şansa să vorbeşti despre asta suficient de lung timp, în cele din urmă nu mai ştii cum se face.

Roger îşi arăta iubirea pentru Anna-Lena în alte moduri – lucrurile mărunte, de zi cu zi, cum ar fi să controleze şuruburile şi balamalele uşii cu oglindă a dulăpiorului ei din baie, ca să se asigure că se deschide şi închide fără să opună nici cea mai mică rezistenţă. Căci, la ora aceea din zi la care îşi deschidea dulapul din baie, Anna-Lena nu voia să întâmpine nicio rezistenţă, Roger ştia prea bine. Anna-Lena devenise interesată de decoraţiuni interioare târziu, dar citise într-o carte că orice decorator de interioare are nevoie de o „ancoră“ în fiecare nou proiect. Ceva imuabil, stabil, care susţine

totul ca o coloană vertebrală, de la care porneşte decorarea unui interior și se dezvoltă în cercuri concentrice tot mai largi. Pentru Anna-Lena ancora era dulăpiorul ei din baie. Iar Roger pricepea asta pentru că înţelegea valoarea obiectelor care nu pot fi mutate încolo şi-ncoace într-un spaţiu, cum ar fi un perete de rezistenţă – nu-l poţi adapta, trebuie să te adaptezi tu după el. Aşa că, atunci când se mutau, dulăpiorul din baie era ultimul obiect pe care Roger îl deşuruba şi primul pe care îl fixa înapoi în baia noului apartament. Aşa îşi arăta el iubirea. Iar ea uite de ce se ţinea!

Spre uluirea lui, Anna-Lena recunoscu:

— El e Lennart. Noi... suntem... ăăă... avem o... N-ar fi trebuit să afli, iubitule!

Tăcere. Trădare.

— Adică voi doi... tu şi... aţi... pe la spatele meu? îngăimă Roger.

— Nu-i ce crezi tu! insistă Anna-Lena.

— Nu-i deloc ce crezi tu! se jură iepurele.

— Nici gând! întări Anna-Lena.

— Mă rog, poate că e un pic ce crezi tu, da' depinde ce crezi! recunoscu iepurele.

— Gura, Lennart! sări Anna-Lena.

— Atunci n-ai decât să-i zici adevărul! spuse iepurele.

Anna-Lena oftă din rărunchi și închise ochii.

— Lennart e doar un... Ne-am cunoscut pe internet. N-am vrut să... S-a întâmplat pur şi simplu, Roger!

Roger începu să gesticuleze necontrolat, spumegând de furie. Se întoarse apoi spre spărgător, arătă spre iepure şi spuse în şoaptă:

— Cât vrei ca să-l împuşti?

— Ce-ar fi să mă mai lăsaţi toţi în pace cu împuşcatul ăsta? gemu spărgătorul.

— Facem s-arate a accident! îi promise Roger.

Anna-Lena făcu câţiva paşi disperaţi spre Roger, încercând să-l atingă cu vârful degetelor.

— Roger, iubitule, linişte-te, te rog!

Dar Roger nu părea nici pe departe gata să se calmeze. Arătând spre iepure cu toată mâna, se jură:

— O să mori, m-auzi? O să mori!

Panicată, Anna-Lena reuşi să scape singurele cuvinte la care se putu gândi ca să-i distragă atenţia lui Roger:

— Roger! Dacă moare careva aici, apartamentul o să fie locul faptei şi atunci creşte preţul pe metru pătrat! Că oamenilor le plac la nebunie chestiile astea cu crime!

Atunci Roger se opri, cu pumnii încă vibrând, trase adânc aer în piept şi reuşi să se adune cât de cât. Preţul pe metru pătrat era... preţul pe metru pătrat, totuşi. Umerii i se prăbuşiră, apoi Roger se prăbuşi cu totul, şi pe dinăuntru, şi pe dinafară. Cu privirea înfiptă în podea, şopti:

— De cât timp? Tu şi împieliţatul ăla de... iepure?

— De un an, răspunse Anna-Lena.

— Un AN!?

— De dragul tău am făcut-o, Roger!

Roger începu să tremure, derutat și descumpănit. Buzele i se mișcau, dar sentimentele se încăpățânau să nu iasă. Bărbatul cu cap de iepure prinse ocazia să explice cum stătea, de fapt, treaba și spuse pe un ton de care numai un bărbat de vârstă mijlocie cu dialect de Stockholm e în stare:

— Auzi, măi Roggan? Pot să-ți zic Roggan? Să nu te simți prost din cauza chestiei ăsteia! E normal ca femeile să apeleze la mine, pricepi, fiindcă eu sunt gata să fac chestii pe care bărbații lor poate că nu vor să le facă.

Chipul lui Roger se schimonosi de furie.

— Ce chestii? Ce fel de relație aveți voi doi, de fapt?

— Relație de *afaceri*, sunt un profesionist de felul meu! ripostă iepurele.

— Profesionist? L-ai și PLĂTIT să te culci cu el, Anna-Lena? urlă Roger.

Anna-Lena făcu ochii cât cepele.

— Ai înnebunit? se rățoi ea.

Iepurele se apropie de Roger, dornic să clarifice neînțelegerea.

— Aaa, nu, nu sunt profesionist din ăla! Nu mă culc cu oameni. Mă rog, nu la slujbă. Sunt distrugător de vizionări. Distrugător de vizionări profesionist, uite cartea mea de vizită!

Iepurele pescui dintr-o șosetă o carte de vizită pe care scria *Lennart Fără Frontiere*. De fapt, *Lennart Fără Frontiere SRL*, ca să fie clară seriozitatea firmei.

Anna-Lena își mușcă obrazul pe dinăuntru și spuse:

— Da. Lennart m-a ajutat. Ne-a ajutat!

— Ce dracu'? izbucni Roger.

Iepurele încuviință mândru de sine:

— Da, da, măi, Roggan! Uneori sunt vecinul alcoolic, alteori închiriez apartamentul de deasupra celui deschis pentru vizionări și mă uit la filme erotice, cu volumul dat foarte, foarte tare.

Apoi, arătând demonstrativ spre propria-i persoană de jos în sus, de la șosetele trei sferturi, la pieptul gol și până la capul de iepure pe care nu reușise să și-l scoată, continuă:

— Dar asta-i cea mai scumpă combinație din portofoliul meu! „Iepurele-care-face-caca", pricepi? punctă el, cu aerul că se prezintă. Pachetul premium! Clientul îl comandă, iar eu mă strecor la vizionări și mă ascund în toaletă. Când ceilalți cumpărători deschid ușa toaletei, dau cu ochii de un bărbat dezbrăcat, cu cap de iepure, care face caca. Nimeni nu-și mai revine după asta! Podelele sau tapetele urâte le înlocuiești și uiți de ele, nu? Dar un iepure care se cacă?

Iepurele ciocăni demonstrativ pe tâmple și adăugă:

— Aia îți rămâne pe creier! Acolo nu vrei să te muți!

Uitându-se la iepure, cei de faţă pricepură fără urmă de îndoială ce voia să zică.

Anna-Lena întinse mâna spre braţul lui Roger, dar Roger şi-l trase ca ars. Femeia suspină:

— Roger, iubitule, îţi aduci aminte vizionarea aia de anul trecut, în casa de cărămidă roşie de la început de secol, în care fusese schimbată toată ţevăria? La un moment dat a apărut brusc un vecin beat, care a început să arunce cu spaghete şi chiftele în ceilalţi cumpărători?

Roger pufni cu atâta înverşunare, că se umplu de salivă pe buze.

— Normal că-mi amintesc! Am cumpărat apartamentul cu trei sute douăzeci şi cinci de mii de coroane sub preţul pieţei!

Iepurele încuviinţă satisfăcut:

— Nu că vreau să mă dau mare, da' vecinul beat care aruncă spaghete e unul dintre pachetele mele cele mai populare!

Roger se holbă la Anna-Lena.

— Vrei să zici că... Dar... negocierile mele cu agenţii imobiliari? Toată *tactica* mea?

Anna-Lena nu avu putere să se uite în ochii lui.

— Te-ntristezi atât de tare când pierzi o licitaţie pentru un apartament. Voiam să... câştigi.

Dar Anna-Lena nu spunea chiar adevărul gol-goluţ – faptul că ajunsese şi ea una care voia „acasă", voia să termine cu căutările, tânjea să meargă la cinema şi să vadă

vreo scorneală și nu încă un documentar la televizor; faptul că nu mai voia să fie un rechin. Îi era teamă că o asemenea trădare ar fi fost prea mult pentru Roger.

— De câte ori? șopti Roger devastat.

— Trei, minți Anna-Lena.

— Ba de șase! Știu adresele pe de rost, prima a fost... o corectă iepurele.

— Gura, Lennart! suspină Anna-Lena.

Lennart dădu din cap docil, apoi se apucă să tragă din nou de capul de iepure. Și o ținu așa o vreme, până când strigă bucuros:

— Hai că acu' și-a dat drumul, cred!

Între timp, Roger fixă îndelung podeaua cu privirea o vreme, cu degetele făcute ghem în pantofi, căci Roger e unul dintre aceia care au sentimentele în vârful picioarelor. Apoi începu să se plimbe într-un semicerc larg, spre ușa de la balcon și înapoi. Lovi din întâmplare cu piciorul o plintă a parchetului și înjură încet, încet de tot, și plinta, și pe împielițatul de iepure.

— Fir-ai al dracului... fir-ai al dracului... al dracului... mormăi el, căutând cea mai urâtă înjurătură posibilă.

În cele din urmă o găsi:

— Fir-ai al dracului de *stockholmez*!

Degetele de la picioare îl dureau la fel de tare ca inima, așa că strânse pumnii, ridică privirea din podea, traversă apartamentul în grabă și, fără ca nimeni să-l

poată opri, îl doborî pe iepure la pământ – cu toată forţa dragostei, dintr-o singură lovitură.

Iepurele căzu grămadă în pragul toaletei. Din fericire, capul de iepure absorbi izbitura pumnului lui Roger, iar moliciunea fizicului lui Lennart (la urma urmelor, avea densitatea unei găluşti) absorbi şocul aterizării. Când deschise ochii, o văzu pe Julia aplecată asupra lui.

— Mai mişti? întrebă ea.

— S-a înţepenit iar capul, răspunse el.

— Eşti rănit?

— Nu cred.

— Bine. Atunci dă-te la o parte, că trebuie să fac pipi!

Iepurele mormăi o scuză şi ieşi pe brânci din baie. Îi întinse Juliei o carte de vizită şi dădu din cap spre burta ei cu atâta râvnă, că îi căzură urechile peste ochi.

— Fac şi petreceri pentru copii. Dacă nu-ţi iubeşti odraslele...

Julia închise uşa după el. Dar păstră cartea de vizită. Orice părinte normal ar fi făcut la fel.

Anna-Lena se uită la Roger, dar el refuză să-i întoarcă privirea. Îi curgea sânge din nas – doctorul i-a spus Annei-Lena că era o reacţie la stres, întrucât Roger fusese diagnosticat ca suferind de epuizare la locul de muncă.

— Sângerezi, mă duc s-aduc hârtie, şopti ea.

Dar Roger se şterse cu mâneca.

— Sunt doar niţel obosit, ce dracu'!

Roger se duse hotărât spre hol, mai mult ca să fie singur, ceea ce îl făcu să înjure „bucătăria deschisă, în stil american". Anna-Lena vru să se ducă după el, dar pricepu că Roger avea nevoie de puţină distanţă, aşa că se întoarse şi se băgă în garderobă, cât mai departe de el cu putinţă. Se aşeză pe un mic taburet şi izbucni în plâns. Nu băgă de seamă că în garderobă bătea un aer rece, ca şi cum era vreo fereastră deschisă. Dacă asta e posibil într-o garderobă...

În sufragerie rămaseră făptaşul şi o grămadă de stockholmezi, şi la propriu, şi la figurat. „Stockholm" este, la urma urmelor, mai mult o expresie decât un loc, atât pentru bărbaţi ca Roger, cât şi pentru cei mai mulţi dintre noi. Un cuvânt simbolic care întruchipează toţi oamenii enervanţi care stau în calea fericirii noastre, toţi cei care se cred mai buni decât noi – directorii băncilor care ne refuză împrumutul, psihologii care ne pun întrebări când tot ce vrem sunt pastile de somn, indivizii care ne iau de sub nas apartamentul visurilor noastre şi iepurii care ne fură nevestele. Toţi cei care nu ne văd, nu ne înţeleg, cărora nu le pasă de noi. Toţi oamenii au stockholmezi în viaţa lor, doar că uneori le zic „ăia din New York" sau „politicienii de la Bruxelles" sau „nemernicii" din oricare altă parte unde oamenii se cred mai buni chiar şi decât se cred stockholmezii înşişi.

Toţi cei aflaţi în apartament în ziua aceea aveau complexele, demonii şi anxietatea lor: Roger era rănit în orgoliul propriu, Anna-Lena voia „acasă“, Lennart nu-şi putea scoate capul de iepure, Julia era obosită, Ro era îngrijorată, Zara suferea, iar Estelle... mda... nu prea ştia nimeni ce era cu Estelle. Poate că nici Estelle însăşi. Uneori „Stockholm“ poate fi chiar şi un compliment: un vis despre un spaţiu mai amplu, unde putem fi altcineva. Ceva la care visăm, dar pentru care ne lipseşte îndrăzneala. Toată lumea din apartament se lupta cu propria-i poveste.

— Iertaţi-mă! rupse tăcerea brusc spărgătorul.

Nimeni nu zise nimic. Cum pereţii erau foarte subţiri şi afurisita de bucătărie era „deschisă, în stil american“, îi auziseră cu toţii vocea, chiar şi în garderobă, în hol şi prin uşa toaletei. Şi, poate că nu aveau mare lucru în comun, dar fiecare dintre ei știa ce înseamnă să faci o greşeală.

— Iertaţi-mă! repetă spărgătorul cu o voce pierită.

Şi, chiar dacă nimeni nu i-a răspuns, aşa a început totul. Adevărul despre cum a reuşit să scape din apartament este că spărgătorul avea nevoie să spună cuvintele acelea, iar cei aflaţi acolo aveau nevoie să ierte pe cineva.

„Stockholm“ poate fi şi un sindrom.

CAPITOLUL 38

Jack: OK, OK. Putem să ne concentrăm pe întrebările mele?

Roger: Împielițatul ăla de iepure! Ăștia ca el manipulează piața imobiliară! Băncile, agenții imobiliari și afurisiții de iepuri. Manipulează tot! Totul e fals!

Jack: Acum vă referiți la Lennart, să înțeleg? Este pe lista mea de martori, dar nu avea capul de iepure când a ieșit din apartament. Ce vreți să spuneți prin „totul e fals"?

Roger: Totul! Lumea întreagă e falsă! Până și la serviciu se prefăceau toți.

Jack: Mă refeream la vizionare.

Roger: Ha! Eu la serviciu m-am îmbolnăvit, dar ce-ți pasă ție? Oamenii sunt înlocuibili în nenorocita asta de societate de consum, nu?

Jack: N-am vrut să spun asta.

Roger: Am nimerit un neghiob de doctor care a zis că sunt „epuizat". Nu eram epuizat, ce dracu', eram un pic obosit. Și nitam-nisam, toată lumea a început

să mă cocoloşească, şeful voia să discute cu mine despre „mediul de muncă". Iar eu nu voiam decât să muncesc, pricepi? Sunt un bărbat adevărat! Dar în ultimul an îmi dădeau numai sarcini de lucru inventate, proiecte care nici măcar nu existau. Nu mai aveau nevoie de mine, doar le era milă. Şi credeau că nu înţeleg, dar m-am prins! Sunt un bărbat adevărat, ce dracu'! Pricepi?

Jack: Absolut!

Roger: Un bărbat adevărat vrea să fie privit în ochi şi să i se spună cinstit când nu mai e de folos. Dar ei s-au prefăcut. Şi-acum Anna-Lena face la fel. Se pare că n-am fost niciodată un negociator bun, ci afurisitul ăla de iepure a fost, de la bun început!

Jack: Înţeleg.

Roger: Pot să te-asigur că nu pricepi nimic, mucosule!

Jack: Înţeleg că toate astea v-au rănit, am vrut să spun.

Roger: Ştii tu ce s-a întâmplat la serviciu după ce m-am pensionat?

Jack: Nu.

Roger: Nimic! Nu s-a întâmplat nimic. Totul a mers înainte, ca de obicei.

Jack: Îmi pare rău!

Roger: Mă îndoiesc.

Jack: Îmi puteţi da mai multe detalii despre spaţiul dintre pereţi? Îmi puteţi arăta pe planul cadastral?

Despre ce suprafaţă este vorba? Suficientă ca un adult să poată sta în picioare?

Roger: Uite acolo. Cel puţin un metru. Când au împărţit vechiul apartament în două, probabil au făcut încă un perete, în loc să-l îngroaşe pe ăla care era.

Jack: De ce?

Roger: De neghiobi!

Jack: Şi au lăsat un spaţiu între ele?

Roger: Da.

Jack: Vreţi să spuneţi că e posibil ca făptaşul nostru să se fi pitit în perete?

Roger: Nu-i nimic de glumit.

Jack: Aşteptaţi-mă aici!

Roger: Unde te duci?

Jack: Trebuie să vorbesc cu colegul meu!

CAPITOLUL 39

Roger stătu o vreme lângă ușa de la intrare, ținându-se strâns de rădăcina nasului cu degetele de la o mână, ca să oprească sângerarea, în timp ce cu cealaltă mână strângea clanța. Spărgătorul se apropie de el, văzu ce făcea, dar nu avu inimă să-l oprească, așa că îi zise:

— Mergi, Roger, dacă vrei. Înțeleg...

Roger șovăi. Trase ușor de clanță, dar nu deschise. Lovi cu piciorul o plintă până se desprinse.

— Nu-mi spune tu mie ce să fac!

— OK, zise spărgătorul, pentru că nu se simțea în stare să-i atragă atenția că taman asta se presupune că face orice spărgător.

După asta nu prea au mai avut ce să vorbească, dar spărgătorul se scotoci în buzunar și scoase un pachet cu vată. I-l întinse și spuse încet:

— Uneia dintre fetițele mele îi curge uneori sânge din nas, așa că am mereu la mine...

Roger luă sceptic vata. Își băgă câte un ghemotoc în fiecare nară. Ținea încă strâns clanța ușii, dar picioarele

nu-l ascultau să părăsească apartamentul. Nu ştiau încotro în lume s-o apuce fără Anna-Lena.

În hol era o bancă. Spărgătorul se aşeză la un capăt al ei, iar Roger la celălalt. În cele din urmă, sângerarea se opri. Roger se şterse cu mâneca la nas şi la ochi. O bună bucată de vreme nu spuseră nimic. Într-un târziu, spărgătorul zise:

— Îmi pare rău că v-am băgat pe toţi în chestia asta! N-am vrut să fac rău nimănui. Aveam nevoie de şase mii cinci sute de coroane pentru chirie, de-asta voiam să jefuiesc banca. Dar aveam de gând să dau toţi banii înapoi. Cu dobândă!

Roger nu spuse nimic. Ridică o mână şi ciocăni peretele din spatele lui. Încet, aproape blând, ca şi cum se temea că peretele s-ar fi putut sparge. *Cioc, cioc, cioc.* Nu era suficient de abil emoţional ca să recunoască, pur şi simplu, că Anna-Lena era stâlpul lui de rezistenţă. Aşa că, în schimb, zise:

— Fixă sau variabilă?

— Poftim? spuse spărgătorul.

— Ai spus că voiai să dai banii înapoi cu dobândă. Ce fel de dobândă, fixă sau variabilă?

— Nu m-am gândit.

— Poate să fie o diferenţă al naibii de mare! spuse Roger.

*

Că parcă spărgătorul nu avea destule motive de îngrijorare.

Între timp, Julia ieși din baie. Din obișnuință, se uită acuzator spre Ro, care era în sufragerie:

— Unde-i Anna-Lena?

Ro o privi nedumerită, la fel ca atunci când aflase că există un mod corect și unul greșit de a pune vasele în mașina de spălat.

— S-a băgat în dressing, cred.

— Singură?

— Da?

— Și nu te-ai dus să vezi ce face? Tocmai a certat-o babalâcul ăla al ei cu sindrom premenstrual, deși TOT ce face de dragul lui face, iar tu nu te duci să vezi cum îi e? Dacă e pe cale să divorțeze și tu o lași singură? Cum poți să fii atât de INSENSIBILĂ?

Ro își rulă încurcată limba între dinți.

— Stai așa... nu-nțeleg. Vorbim despre Anna-Lena sau despre... tine acum? Adică am făcut ceva care te-a supărat și acum te prefaci că ești indignată din cauza Annei-Lena ca să pricep eu, că uneori...

— Uneori chiar nu pricepi *nimic*! murmură Julia și se îndreptă spre garderobă.

— Voiam doar să zic că uneori nu ești supărată pe ce spui tu că ești supărată! Și voiam să știu dacă sunt

insensibilă fiindcă sunt insensibilă sau dacă... încercă Ro să strige după ea.

Dar Julia îi răspunse cu un limbaj al trupului de obicei destinat comunicării cu bărbații nervoși care conduc mașini nemțești.

Ro se duse și luă o lămâie din castron și începu s-o mănânce angoasată, cu tot cu coajă. Dar o văzu la fereastră pe Zara, de care îi era puțin teamă, căci tuturor oamenilor inteligenți le era frică de Zara, așa că se mută în hol.

Acolo îi găsi pe Roger și pe spărgător, fiecare pe un capăt de bancă. În toată căsnicia ei, Ro a auzit că trebuie să bage la cap „că oamenii au limite personale", dar încă n-a priceput ea prea bine. Așa că se moțoci între ei pe bancă. „Moțoci" poate că nu e un cuvânt adevărat, dar așa zice tatăl lui Ro. Și el are lipsuri în înțelegerea granițelor personale, astfel că Julia zice că dacă el și Ro s-ar uita pe o hartă ar vedea doar mare. Dar, cu bune și cu rele, tot ce știe Ro despre viață de la taică-su a învățat.

Spărgătorul trase cu coada ochiului spre ea, deloc în largul său, Roger o privi iritat, dar Ro se moțocise atât de bine între ei, încât amândoi stăteau acum cu fundul pe jumătate în aer.

— Lămâie? îi îmbie ea jovială.

Dădură din cap că nu. Ro se uită la Roger și își ceru scuze:

— *Sorry* că nevastă-mea ți-a zis babalâc cu sindrom premenstrual.

— Ce mi-a zis?

— A, poate că nici n-ai auzit. Nimic...

— Ce-nseamnă aia? Ce dracu' e aia babalâc cu sindrom premenstrual?

— N-o lua în nume de rău, de cele mai multe ori nimeni nu pricepe jignirile Juliei. Zice chestii pe un ton răutăcios, e un talent al ei. Şi sunt sigură că tu şi Anna-Lena n-aveţi de gând să divorţaţi.

Roger se holbă la ea, cu ochii mai mari decât urechile:

— Cine a zis ceva de vreun *divorţ*?

Ro începu să tuşească, scuipând coji de lămâie. Undeva, în acea parte a creierului ei care controlează logica şi raţiunea, mii de impulsuri nervoase ţopăiau şi urlau: „TACI! ACUM!“ Cu toate astea, Ro se trezi zicând:

— Nimeni, chiar nimeni n-a zis nimic despre vreun divorţ! Sunt sigură că se rezolvă. Da' dacă *nu* se rezolvă, mi se pare foarte romantic când se despart oameni mai în vârstă. Mă bucur când văd pensionari care încă se gândesc că mai au timp să găsească pe altcineva de care să se îndrăgostească, e aşa de frumos!

Roger îşi încrucişă braţele. Cu buzele abia întredeschise, spuse:

— Mersi, paiaţa dracu'! Eşti ca o carte din aia de auto-ajutorare, doar că invers.

Impulsurile nervoase din creier reuşiră, în cele din urmă, s-o prindă pe Ro de limbă. Încuviinţă şi, înghiţind în sec, se scuză:

— *Sorry!* Vorbesc prea mult, Julia îmi zice mereu. Zice că sunt atât de optimistă, încât sunt în stare să deprim lumea. Că întotdeauna eu văd jumătatea plină a paharului, dar că asta e suficient să facă pe cineva să se înece și...

— Mda, greu de imaginat de ce-ți zice așa ceva! pufni Roger.

Ro răspunse abătută:

— Sau... obișnuia să-mi zică... De când a rămas însărcinată suntem așa de serioase. Că toți părinții sunt serioși și încercăm și noi să intrăm în rândul lumii. Uneori simt că nu sunt pregătită pentru atâta responsabilitate. Uneori mi se pare că și telefonul vrea prea mult de la mine, când cere să-i fie actualizat vreun program și atunci țip: MĂ SUFOCI! Și la copii nu poți să țipi așa. Iar copiii au nevoie să fie actualizați tot timpul, că sunt în stare să crape și dacă doar trec strada sau mănâncă o alună! Și mi-am scăpat telefonul de trei ori doar azi, eu nu știu dacă sunt pregătită să am grijă de o ființă umană!

Roger întrebă înțelegător:

— Și cât de gravidă e? Julia, adică.

Ro se lumină la față pe loc.

— Foarte! Se poate întâmpla oricând!

Sprâncenele lui Roger zvâcniră spasmodic. Apoi adăugă, aproape la fel de binevoitor:

— Aha! Auzi, dacă *nu* vrei să cumperi apartamentul, te-aș sfătui să nu riști să nască aici. Că atunci o să aibă

valoare sentimentală pentru ea. Şi mai creşte şi preţul pe metru pătrat ceva de groază!

Ro poate că ar fi trebuit să se supere la asemenea vorbe, dar, de fapt, păru că s-a întristat.

— O să mă gândesc.

De la celălalt capăt de bancă, spărgătorul oftă şi spuse cu resemnare:

— Poate că totuşi am făcut ceva bun pe ziua de azi? Toată drama asta cu luarea de ostatici pesemne că scade preţul pe metru pătrat, nu?

Roger pufni dispreţuitor:

— Ba din contră! Agenta aia imobiliară sigur scrie mare în următorul anunţ: „Bine cunoscut de la TV!" şi-atunci e şi mai rău!

— Iartă-mă! murmură spărgătorul.

Ro se sprijini cu spatele de perete, molfăindu-şi lămâia, cu tot cu coajă. Spărgătorul o privi admirativ.

— N-am văzut în viaţa mea pe cineva mâncând lămâie aşa, cu totul. E bună?

— Deloc! recunoscu Ro.

— E bună împotriva scorbutului. Odinioară marinarii mâncau lămâi pe corabie, o informă Roger.

— Ai fost marinar? întrebă Ro.

— Nu, da' mă uit mult la televizor, răspunse Roger.

Ro încuviinţă gânditoare, aşteptând, poate, ca vreunul dintre ei să o întrebe ceva şi, cum niciunul nu se sinchisi, spuse fără ocolişuri:

— Sinceră să fiu, eu nu vreau să cumpăr apartamentul ăsta până nu-l vede taică-miu și zice dacă e OK. Că tata a verificat tot ce am cumpărat vreodată și mi-a zis dacă e OK, înainte să iau vreo decizie. Că tata știe tot, gen.

— Și când vine? întrebă Roger suspicios.

Apoi scoase un carnețel și un creion pe care scria IKEA și începu să scrijelească febril cifre și ipoteze cu prețuri pe metru pătrat. Într-o coloană a unui tabel își notă toți factorii de risc care puteau crește prețul apartamentului: naștere, crimă (dacă se dă la TV), stockholmezi. Într-o altă coloană scrisese factorii care puteau scădea prețul: umezeală, mucegai, nevoia de renovare.

— Nu vine, spuse Ro, apoi continuă, mai mult oftând decât vorbind: E bolnav. Demență senilă. E internat la un azil. Urăsc că se zice că e „internat" și nu că locuiește acolo. Nu i-ar fi plăcut defel casa aia, că totul e stricat și robinetele curg, aparatele de aer condiționat fac zgomot, cârligele ferestrelor sunt slăbite și nimeni nu repară nimic. Tata repara tot. Și știa răspunsul la orice. N-aveam curaj nici să cumpăr un carton de ouă cu data de expirare prea aproape fără să-l sun să-l întreb dacă e OK.

— Îmi pare foarte rău să aud asta, spuse spărgătorul.

— Mulțumesc, șopti Ro. Da' e OK... Ouăle țin mai mult decât crede lumea, așa zice tata.

Roger scrise *demență senilă* în tabel și se întristă când își dădu seama că asta nu-l bucura deloc. Nu mai conta cine erau ceilalți posibili cumpărători, dacă nu o avea pe

Anna-Lena. Aşa că puse carneţelul şi creionul înapoi în buzunar. Apoi mormăi:

— E adevărat! Politicienii manipulează piaţa, ca să mâncăm noi ouăle mai repede.

Văzuse asta la televizor, într-un documentar difuzat imediat după cel cu rechinii. Roger nu prea era interesat de ouă, dar uneori se uita la televizor până târziu, după ce Anna-Lena adormea, pentru că nu voia ca ea să se trezească şi să-şi mute capul de pe umărul lui.

Ro îşi frământa degetele, căci Ro e una dintre aceia care au sentimentele în vârful degetelor, şi spuse:

— Nu i-ar fi plăcut caloriferul de la azil lui tata. Că sunt din alea moderne, care reglează automat temperatura din casă în funcţie de aia de afară, să nu trebuiască să-ţi baţi capul singur.

— Pfff! sări Roger, ca şi cum era unul dintre cei care cred cu putere că trebuie să poţi să decizi singur ce temperatură vrei în casă.

Ro zâmbi vag.

— Da' tata o iubeşte pe Julia. Doamne, ce o mai iubeşte! A fost aşa de mândru că m-am căsătorit cu ea! Zice mereu: „Fata asta e grozavă!", continuă ea, apoi izbucni brusc: O să fiu un părinte oribil!

— Nu, nici gând! o consolă spărgătorul.

Dar Ro nu se lăsă:

— Ba da, pe bune! Nu ştiu nimic despre copii. Odată am avut grijă de copilul vărului meu şi nu voia

să mănânce. Se văita tot timpul că-l doare burta. Așa că i-am zis că-l doare fiindcă îi cresc aripile și că toți copiii care nu mănâncă se transformă în fluturi.

— Ce drăguț! spuse spărgătorul zâmbind.

— Bine, dup-aia s-a dovedit că avea apendicită acută, adăugă Ro.

— Aoleu! spuse spărgătorul, fără să mai zâmbească.

— Păi eu ce ziceam? Nu știu nimic! Taică-miu o să moară și eu o să am un copil și voiam să fiu un părinte ca el și n-am apucat să-l întreb cum se face. Că trebuie să știi o groază de chestii când ești părinte. Și Jullan mă pune să HOTĂRĂSC eu tot timpul, dar eu nu pot să hotărăsc nici dacă... să cumpăr ouă. N-o să mă descurc! Jullan zice că găsesc ceva în neregulă la toate apartamentele intenționat, doar fiindcă mi-e frică să... nu știu. Doar fiindcă mi-e frică!

Lipit și el de perete, Roger se scobea sub unghia degetului mare cu vârful creionului IKEA. Înțelegea chiar foarte bine de ce se temea Ro: să cumpere un apartament fără nicio hibă și să fie nevoită să recunoască apoi că, de fapt, ea era problema. Lui Roger nu-i fusese deloc greu să recunoască asta în sinea lui în ultimii ani, doar că nu era în stare s-o spună cu voce tare, fiindcă era nespus de mânios. Oamenii ajung atât de ranchiunoși din cauza a ceea ce bătrânețea le răpește – capacitatea de a fi utili sau, cel puțin, pe aceea de a pretinde că le place ceea ce

fac. Anna-Lena îl citise cât se poate de bine, era conştient de asta. Anna-Lena ştia prea bine că el nu mai avea nimic să-i ofere. Simţea că, pentru ea, căsnicia lor devenise doar admiraţie prefăcută şi împieliţaţi de iepuri ascunşi în baie. Un apartament în plus sau în minus, ce mai conta? Aşa că Roger se scobi sub unghie cu creionul IKEA până când vârful se rupse, apoi îşi drese scurt glasul şi îi dădu lui Ro cel mai de preţ cadou la care se putu gândi:

— Ar trebui să cumpăraţi apartamentul ăsta, tu şi nevastă-ta. N-are niciun cusur. Şi nu trebuie să faceţi nici mari renovări. Nici pic de umezeală sau mucegai, baia e într-o stare excelentă, iar asociaţia de locatari are plăţile la zi. Sunt câteva plinte desprinse, dar se rezolvă, spuse el.

— Nici plinte nu ştiu să repar, şopti Ro.

Roger tăcu îndelung, îndelung, până când rosti trei dintre cele mai grele cuvinte pe care un bărbat mai în vârstă i le poate spune unei femei mai tinere:

— Te descurci tu.

CAPITOLUL 40

Jim își ia o cafea din bucătăria secției de poliție, dar nu apucă să o bea, căci Jack vine în goană de la audierea lui Roger și strigă:

— Trebuie să mergem înapoi la apartament! Știu unde se ascunde spărgătorul! În perete!

Jim nu pricepe ce Doamne iartă-mă mai înseamnă asta, dar îl urmează. Pleacă de la secție, se urcă în mașină și se întorc la locul faptei, cu mari speranțe că totul se va lămuri de îndată ce vor intra în apartament, că vor descoperi că au scăpat din vedere ceva evident, că vor găsi răspunsul înainte să ajungă stockholmezii acolo și își vor recăpăta respectul de sine.

Și au dreptate, în parte, bineînțeles. Chiar au scăpat din vedere ceva evident.

În hol, un polițist tânăr stă de pază, ca să împiedice reporterii sau vreun alt băgăreț curios să intre în apartament. Jack și Jim îl cunosc, firește, orașul ăsta e prea mic ca să nu-l știe. Și, dacă uneori se glumește pe seama

unor poliţişti tineri care „nu-s tocmai cele mai ascuţite cuţite din sertar“, ei, bine, poliţistul ăsta nici măcar nu e în sertar, ca să zicem aşa. Nu bagă de seamă că Jim şi Jack trec pe lângă el şi intră în apartament. Cei doi se privesc nemulţumiţi.

— Eu pe ăsta nu l-aş lăsa să păzească niciun loc al faptei, dacă ar fi după mine, mormăie Jack.

— Eu pe ăsta nu l-aş lăsa să-mi păzească nici berea până mă duc să mă uşurez! mormăie Jim, la rându-i, fără să se sinchisească să explice care situaţie ar fi mai gravă.

Dar e întotdeauna lipsă de personal înainte de Anul Nou, aşa că nu-şi permit luxul să-şi aleagă colegii.

Se împart, fiecare caută în altă parte. Jack ciocăneşte toţi pereţii, mai întâi cu încheieturile degetelor, apoi cu lanterna de buzunar. Jim încearcă să pară că şi el ştie ce are de făcut şi atunci ridică un pic canapeaua, să vadă dacă nu se ascunde careva acolo. Pe măsuţa din sufragerie sunt cutii de pizza, aşa că Jim se uită să vadă dacă a rămas ceva. Lui Jack i se umflă nările de nervi când îl vede.

— Pe bune, tată, adică dacă găseai resturi, chiar aveai de gând să le mănânci? Pizza asta a zăcut aici toată ziua!

Jim dă jignit drumul capacului cutiei şi mormăie:

— Pizza ţine...

— Ca o capră care caută prin gunoaie, serios! îl bodogăneşte Jack.

Continuă să ciocănească cu grijă pereţii, mai întâi tare, apoi mai încet, mai întâi plin de speranţă, apoi

din ce în ce mai disperat. Palmele caută pe tapet așa cum primele priviri caută cheile după ce ți-au scăpat într-un lac. Pojghița de încredere i se crapă cu fiecare ciocănit și deznădejdea reprimată toată ziua răzbate prin toți porii.

— Fir-ar să fie! M-am înșelat. Nicio șansă să fie aici!

Jack se uită lung la porțiunea din perete unde ar trebui să se afle spațiul despre care vorbea Roger. Dar nu pare să fi fost niciun gol în perete. Ca spărgătorul să fie înăuntru ar fi trebuit spart peretele, apoi zidit omul în perete, după care zugrăvit frumos totul la loc. N-ar fi avut nimeni timp. Jack debitează o serie de înjurături combinând organe sexuale și animale de pe lângă casa omului. Spatele îi pârâie când se sprijină descurajat de perete. Jim vede sentimentul eșecului pe chipul fiului, distanța tot mai mică dintre urechi și umeri, așa că încearcă, cu toată grija de părinte, să-l încurajeze:

— În garderobă?

— E prea mică! răspunde Jack tăios.

— Doar pe hârtie. Din câte zice doamna aceea, Estelle, e, de fapt, un dressing, că are intrare separată...

— Ce?

— Așa a zis. N-am scris în procesul verbal de la audiere?

— Și de ce n-ai zis nimic? izbucnește Jack, îndreptându-se într-acolo.

— N-am știut că e important, se apără Jim.

Când Jack bagă capul pe uşa garderobei şi caută întrerupătorul, se loveşte cu fruntea de un umeraş, în acelaşi loc unde are deja un cucui mare. Îl doare aşa de tare, încât, de furie, îi trage un pumn umeraşului. Aşa că acum îl dor şi degetele. Dar Jim are dreptate, e o garderobă mai mare decât reiese din planul cadastral.

CAPITOLUL 41

Cineva bătea la uşa garderobei.

Cioc, cioc, cioc.

— Intră! spuse Anna-Lena, plină de speranţă.

Speranţa i se spulberă, nu era Roger.

— Pot să intru? întrebă Julia blând.

— De ce? întrebă Anna-Lena, ferindu-şi chipul, căci, pentru ea, plânsul era ceva mai personal chiar şi decât mersul la toaletă.

Julia ridică din umeri.

— M-am săturat de toţi! Şi pare că şi tu la fel, poate că avem ceva în comun.

Anna-Lena fu nevoită să recunoască în sinea ei că nu mai avusese nimic în comun cu nimeni, în afară de Roger, de multă vreme, şi că nu i-ar displăcea. Încuviinţă tăcută, aşezată pe un taburet, sub bara plină ochi cu costume bărbăteşti vechi, puse pe umeraşe.

— Scuză-mă că plâng. Ştiu că am greşit, şopti ea.

Julia se uită în jur, căutând ceva pe care să se așeze. În fundul garderobei, găsi o scară de metal și se așeză pe treapta cea mai de jos. Apoi spuse:

— Când am rămas gravidă, primul lucru pe care mi l-a zis mama a fost: „Acum trebuie să-nveți să plângi în garderobă, Jullan, că sperii copiii dacă plângi în fața lor!“

Anna-Lena își șterse lacrimile și își iți capul dintre costume:

— Ăsta a fost *primul* lucru pe care ți l-a zis?

— Am fost un copil-problemă, așa că dispoziția ei era așa, mai aparte, zâmbi Julia.

Anna-Lena zâmbi și ea slab. Arătă grijulie spre burta Juliei:

— Te simți bine? Și tu și... bebele?

— Da, da, mulțumesc. Fac pipi de treizeci și cinci de ori pe zi, urăsc șosetele și am ajuns să cred că teroriștii care trimit amenințări cu bomba în transportul în comun sunt, de fapt, doar gravide care simt cum MIROS oamenii în autobuz. Fiindcă miros rău de tot! Poți să crezi că ieri, alaltăieri s-a așezat lângă mine unul care mâncase salam. Salam, auzi! Dar da, mulțumesc, ne simțim bine și eu, și bebele!

— Groaznic să fii luată ostatic când mai ești și gravidă, spuse Anna-Lena cu blândețe.

— Aș, e la fel de groaznic și pentru tine. Eu doar am ceva mai mult de cărat.

— Ți-e frică rău?

Julia dădu liniștită din cap că nu.

— Nu, chiar nu. Nici pistolul nu cred că e adevărat, drept să-ți spun!

— Nici eu nu cred, încuviință Anna-Lena, deși habar n-avea.

— Vine imediat poliția, trebuie doar să fim calmi! o asigură Julia.

— Sper, zise Anna-Lena.

— Eu zic că-i e mai frică decât nouă!

— Să știi că ai dreptate!

— Tu cum te simți?

— Nu... nu prea știu. L-am rănit tare pe Roger!

— Aș, ceva îmi spune că tu ai îndurat destule rahaturi din partea lui de-a lungul anilor și că sunteți chit.

— Nu-l cunoști pe Roger! E mai sensibil decât crede lumea. Doar că ține la principii.

— Sensibil și principial, am mai auzit eu de-ăștia, încuviință Julia, gândindu-se că era o descriere bună pentru toți bărbații din istorie care porniseră vreodată un război.

— Odată, un tânăr cu barbă neagră l-a rugat pe Roger să-i dea locul de parcare dacă tot plecăm și atunci Roger a așteptat douăzeci de minute înainte să elibereze locul. Din principiu!

— Șarmant, spuse Julia.

— Nu-l cunoști! insistă Anna-Lena, cu chipul strălucind.

— Cu tot respectul cuvenit, Anna-Lena, dacă Roger ar fi atât de sensibil cum spui tu că e, atunci s-ar fi băgat el în dressing să plângă.

— E sensibil... în sinea lui. Dar nu pot să pricep cum de... când l-a văzut pe Lennart s-a gândit imediat că avem o... *relaţie*. Cum să creadă aşa ceva despre mine?

Julia căută o altă poziţie, cât de cât mai comodă şi îşi văzu chipul răsfrânt în metalul scării. Nu era deloc flatant ce vedea.

— Dacă Roger crede că-l înşeli, e problema lui, nu a ta.

Anna-Lena îşi ţinea mâinile strâns pe coapse, ca să nu-i mai tremure. Privirea îi rămăsese fixată într-un punct.

— Nu-l cunoşti pe Roger!

— Cunosc destui ca el.

Bărbia Annei-Lena se clătină uşor într-o parte şi în cealaltă.

— A aşteptat douăzeci de minute din principiu, înainte să mute maşina. Pentru că dimineaţă, la ştiri, a fost un tip, un politician, care a zis să nu-i mai ajutăm pe imigranţi. Că vin aici şi li se pare că totul li se cuvine şi că aşa nu poate funcţiona o societate. Şi a înjurat o grămadă şi a zis că sunt toţi la fel. Iar Roger a votat cu partidul în care e tipul ăsta, ştii? Roger are păreri foarte hotărâte despre economie şi acciza pe carburant şi chestii de-astea şi nu-i place când vin stockholmezii şi decid ei cum să-şi

ducă traiul cei din afara Stockholmului. Şi-atunci poate deveni foarte sensibil. Uneori se exprimă el aşa mai grosolan, da, dar are principii, nimeni nu poate să spună că Roger n-are principii. Ei, şi-n ziua aia, când a vorbit politicianul la televizor, eram la un mall, chiar înainte de Crăciun, şi parcarea era plină de maşini care căutau un loc când să plecăm. Cozi lungi, lungi de tot, ştii? Şi tânărul acela cu barbă neagră ne-a văzut că dăm să ieşim şi s-a apropiat de maşina noastră şi ne-a întrebat dacă plecăm şi, dacă da, dacă Roger putea să-i dea locul de parcare cu pricina.

La care Julia se pregăti să se ridice şi să facă din garderoba cu intrare separată una cu ieşire separată.

— Ştii ceva, Anna-Lena? Nu cred că am chef să aud finalul poveştii ăsteia...

Anna-Lena dădu înţelegătoare din cap, căci în mod cert nu era prima dată când cineva nu voia să-i asculte poveştile. Dar, cum era atât de obişnuită să gândească mereu cu voce tare, termină totuşi de povestit:

— Erau atât de multe maşini la coadă, încât i-a luat tânărului douăzeci de minute să ajungă cu maşina unde eram noi parcaţi. Iar Roger a refuzat să scoată maşina până n-a ajuns omul înapoi. Avea şi doi copii cu el, tânărul, eu n-am văzut, dar a văzut Roger. Şi când am plecat de-acolo, i-am zis lui Roger că sunt mândră de el şi el a zis că asta nu înseamnă că şi-a schimbat părerile despre economie, accize sau stockholmezi. A zis că şi-a dat seama

că, în ochii tânărului aceluia, el și politicianul de la televizor arătau exact la fel, fiindcă sunt de aceeași vârstă și au ochii de aceeași culoare. Și de-aia Roger n-a vrut ca tânărul cu barbă neagră să creadă că asta înseamnă că el este exact ca politicianul ăla!

Anna-Lena își șterse nasul cu mâneca unui sacou din garderobă. Și își dori să fi fost al lui Roger.

Mai trebuie spus că, în timp ce Anna-Lena povestea istorioara asta, Julia încerca să se ridice de pe scară să plece, o manevră care i-a luat ceva timp. Și dură la fel de mult să se așeze la loc când auzi finalul. Abia după aceea, Julia deschise gura – mai întâi tuși, cu răsuflarea întretăiată de efort, apoi izbucni în râs:

— N-am mai auzit de mult ceva atât de frumos și de țicnit, Anna-Lena!

Anna-Lena strâmbă jenată din nas.

— Ne certăm mult pe politică, eu și Roger, că avem păreri foarte diferite, dar se zice... *eu* zic că oamenii se pot înțelege și fără să fie de acord unii cu alții, nu? Știu că lumea crede că Roger e un nemernic, dar nu e mereu nemernic exact așa cum crede lumea.

Julia recunoscu:

— Eu și Ro votăm cu partide diferite.

Mai vru să adauge că asta era din cauză că Ro gândea ca o hipiotă nebună când era vorba despre politică,

dar asemenea chestii nu le descoperi decât după câteva luni de relație, însă se abținu. Fiindcă poți să iubești pe cineva în ciuda a ceea ce este.

Anna-Lena își șterse iar fața cu mâneca sacoului.

— N-ar fi trebuit să fac lucruri pe la spatele lui! Roger era foarte bun la slujbă, ar fi trebuit să fie șef, dar n-a avut șansa. Și se supără așa de tare când nu... câștigă. Voiam doar să se simtă ca un învingător. De-aia am sunat la *Lennart Fără Frontiere* și mi-am zis că încerc doar o dată, dar... cu fiecare dată, e tot mai ușor. Te iluzionezi că... Eh, tu ești tânără, ți-e greu să-nțelegi, dar... minciuna devine mai ușoară cu fiecare încercare. Mi-am zis că o fac de dragul lui Roger, dar a fost de dragul meu. Am mobilat atâtea apartamente ca să le fac să arate exact cum trebuie să arate un cămin adevărat, astfel încât oricine ar veni la vizionare să gândească: „Ooo, aici mi-ar plăcea să locuiesc!“, dar acum îmi doresc să fiu și eu una care să poată zice asta. Să fiu din nou cineva care locuiește undeva. Eu și Roger n-am mai locuit undeva de atâta vreme. Doar am... trecut prin diverse case.

— De cât timp sunteți împreună?

— De când aveam eu nouăsprezece ani.

Julia cântărește îndelung întrebarea, apoi spune:

— Cum reușiți?

Anna-Lena răspunde fără să șovăie:

— Îl iubeşti pe celălalt până când nu mai puteţi trăi unul fără altul. Pe urmă, nici când nu mai iubeşti o vreme, tot nu mai poţi trăi... fără celălalt.

Julia tace preţ de câteva minute. Mama ei trăia singură, dar părinţii lui Ro erau căsătoriţi de patruzeci de ani. Oricât o iubea Julia pe Ro, gândul ăsta o speria uneori. Patruzeci de ani. Cum să ai putere să iubeşti atâta amar de vreme? Arătând cu un gest scurt spre pereţii garderobei, zâmbi şi îi spuse Annei-Lena:

— Nevastă-mea mă înnebuneşte. Vrea să facă vin şi să matureze brânză aici, în dressing.

Anna-Lena scoase capul, cu dâre albe de lacrimi pe obraji, dintre două perechi de pantaloni cu dungi tot albe şi răspunse, cu aerul că dezvăluie un secret jenant:

— Uneori şi Roger mă scoate din minţi. Foloseşte föhnul să se usuce la... înţelegi tu... pe sub prosop. Nu se poate folosi... acolo. Când văd, îmi vine să ţip la el!

Julia se cutremură.

— Bleah! Şi Ro face exact ca el! E aşa de dezgustător că-mi vine să vomit.

Anna-Lena îşi muşcă buza.

— Trebuie să recunosc că nu m-am gândit niciodată că şi voi aveţi probleme dintr-astea. Mi-am imaginat mereu că e mai uşor dacă trăieşti cu o... femeie.

Julia izbucni în hohote de râs.

— Nu te îndrăgosteşti de un sex, Anna-Lena. Te îndrăgosteşti de un idiot sau o idioată.

Anna-Lena râse şi ea, mult mai zgomotos decât era obişnuită. Apoi se priviră una pe cealaltă. Anna-Lena avea dublul vârstei Juliei, dar, în clipele acelea, aveau totul în comun. Amândouă erau căsătorite cu idioţi care nu pricepeau diferenţa dintre păr şi... păr. Anna-Lena zâmbi cu privirea pe burta Juliei.

— Când e termenul?

— Eu una sunt gata ACUM! M-auzi, extraterestrule? răspunse Julia, jumătate pentru Anna-Lena, jumătate pentru micul ei extraterestru.

Anna-Lena nu părea să ştie ce e un extraterestru, dar închise ochii şi spuse:

— Avem un băiat şi o fată. Sunt de vârsta ta. Dar nu vor să aibă copii. Roger nu s-a împăcat deloc cu ideea. Poate că n-ai cum să pricepi dacă îl întâlneşti în treacăt, dacă nu-l cunoşti, dar ar fi un bunic foarte bun, de i s-ar da şansa.

— Bine, dar mai e timp, nu? întrebă Julia, mai mult din cauză că, dacă Anna-Lena avea copii de vârsta ei, nu voia să se simtă prea bătrână ca să fie mamă.

Anna-Lena dădu tristă din cap.

— Nu. Au hotărât deja. Fiecare face cum vrea, fireşte... Aşa e acum. Fiică-mea zice că Pământul e suprapopulat şi că are anxietate climatică. Nu ştiu de ce n-ajunge anxietatea obişnuită. Musai să fie una nouă?

— De-asta nu vrea copii?

— Da. Aşa zice. Sau n-am înţeles eu bine. Poate că-i mai bine pentru mediul înconjurător dacă sunt mai puţini oameni, nu ştiu. Tot ce-mi doresc e ca Roger să se simtă din nou important.

Julia nu părea să înţeleagă logica spuselor ei.

— Adică nepoţii l-ar face să se simtă important?

Anna-Lena schiţă un zâmbet.

— Ai ţinut vreodată de mână un copil de trei ani, în drum spre casă de la grădiniţă?

— Nu.

— Niciodată nu eşti mai important ca atunci!

Tăcură amândouă, tremurând uşor din cauza curentului de aer care răzbătea în garderobă, dar nici una, nici cealaltă nu se întrebă de unde venea.

CAPITOLUL 42

Estelle ieşi neauzită în hol – trupul ei bătrân devenise atât de uşor în ultimii ani, încât ar fi putut fi un vânător desăvârşit, dacă n-ar fi vorbit atât de mult. Se uită blajin pe rând la Roger, la Ro şi la spărgător şi, cum nimeni nu păru să bage de seamă prezenţa ei, îşi drese uşor glasul şi întrebă:

— Îmi permiteţi să-ntreb dacă vă e cumva foame? E mâncare în congelator, aş putea încropi ceva. Adică vreau să zic că sigur e mâncare. În bucătărie. De obicei oamenii au ceva de mâncare în bucătărie.

Estelle nu ştia un mod mai bun de a-şi arăta grija faţă de alţii decât întrebându-i dacă le era foame. Spărgătorul zâmbi amar, dar cu recunoştinţă.

— N-ar fi rău ceva de mâncare, mulţumesc, dar nu vreau să deranjez.

Ro, din contră, încuviinţă exaltată, din niciun alt motiv decât acela că-i era atât de foame, de ar fi fost în stare să mănânce lămâi verzi cu tot cu coajă.

— Ce-ar fi să comandăm pizza? zise ea.

Gândul o entuziasmă atât de tare, încât îi dădu un cot lui Roger, care părea adâncit în gânduri. Ridică privirea.

— Ce-i?

— Pizza! repetă Ro.

— Pizza? La ora asta? pufni Roger, uitându-se la ceas.

Spărgătorul, care tocmai realiză ceva, oftă:

— Nu. Că n-am bani nici să plătesc pizza. Nici ostatici nu pot să iau fără să-i las să moară de foame...

Roger își încrucișă atunci brațele și se uită fix la spărgător – pentru prima oară nu acuzator, ci mai degrabă curios.

— Pot să te-ntreb ce plan ai? Cum te gândești să scapi de aici?

Spărgătorul clipi des și spuse fără ocolișuri:

— Nu știu. Nu m-am gândit prea departe. Am încercat doar... Am nevoie de bani pentru chirie, fiindcă sunt în divorț și avocatul a zis că dacă n-am o locuință o să-mi ia copiii. Fetițele mele. O poveste lungă, n-are rost să vă încarc cu... Iertare, mai bine o las baltă! Îmi dau și eu seama!

— Dacă ne lași baltă acum și ieși pe stradă, e posibil să te omoare poliția, zise Ro, deloc încurajator.

— Vai de mine, cum să spui așa ceva! zise Estelle.

— S-ar putea să aibă dreptate, că pe ăia pe care îi consideră înarmați și periculoși îi împușcă din prima! întări Roger.

Cagula se umezi în jurul ochilor.

— Nici măcar nu-i un pistol adevărat.

— Mda, nu prea pare adevărat, fu de acord Roger, bazându-se pe lipsa lui totală de experiență în materie.

Spărgătorul șopti:

— O idee proastă. O singură idee proastă. N-am niciun plan. Dacă vor să mă-mpuște, n-au decât să mă-mpuște. Oricum nu sunt în stare să fac nimic ca lumea!

Apoi se ridică degrabă și porni cu avânt spre ușa de la intrare.

Ro fu cea care îi tăie calea. În parte pentru că spărgătorul le vorbise despre copiii săi, bineînțeles, dar și pentru că Ro, fix în acea fază din viața ei, înțelegea foarte bine sentimentul de a nu fi în stare să faci nimic ca lumea. (Bine, în parte și pentru că lui Ro îi place pizza mult, mult, mult de tot.) Așa că izbucni:

— Alo? Renunți ACUM după toată tărășenia asta? Stai măcar să comandăm pizza! În filmele cu luări de ostatici, poliția trimite întotdeauna pizza. Gratis!

Estelle își încrucișă mâinile în poală și zise:

— N-am nimic împotrivă. Credeți că vine cu salată din aia bună lângă?

Roger mormăi, fără să ridice privirea:

— Gratis? Serios?

— Serios ca pietrele la rinichi! îl asigură Ro. Ostaticii primesc *întotdeauna* pizza în filme! Trebuie doar să ne gândim cum să contactăm poliția, ca să comandăm!

Roger fixă podeaua cu privirea vreme îndelungată. Apoi trase cu coada ochiului spre ușa închisă a garderobei din celălalt capăt al apartamentului, încercând să o simtă pe Anna-Lena dincolo de ușă. Pielea de sub ochi îi tresărea spasmodic. Apoi odată se hotărî, căci, după Roger, atâta gândit și răzgândit nu ducea niciodată la nimic bun. Își bătu ferm genunchii cu palmele și se ridică. Luă inițiativa. O febrilitate îi cuprinse tot trupul.

— OK! Mă ocup eu de pizza!

Roger mărșălui spre balcon. Estelle se strecură în bucătărie să aducă farfurii. Ro se duse spre garderobă să o întrebe pe Julia ce fel de pizza voia. Pe banca goală din holul pustiu, cu pistolul în mână, spărgătorul murmură în cagulă:

— Cei mai răi ostatici! Sunteți *cei mai răi* ostatici din câți ar putea să existe!

CAPITOLUL 43

Jack și Jim întorc garderoba cu susul în jos, dar nu găsesc nici urmă de spărgător. Cufărul din fundul încăperii e gol, cu excepția câtorva sticle de vin, mai mult sau mai puțin goale, ascunse de cine știe ce bețiv. Smulg de pe umerașe toate hainele, costume bărbătești și rochii care arată de parcă au fost toate croite înainte să se inventeze televizorul în culori, dar nu găsesc nimic. Jim asudă atât de tare în timpul căutărilor, încât nici nu bagă de seamă curentul rece din încăpere. Dar Jack se oprește brusc și adulmecă stresat aerul, ca un labrador la un festival de muzică.

— Miroase a țigări! constată el, masându-și cucuiul de pe frunte.

— Poate vreunul dintre cumpărători a tras un fum pe ascuns, e de înțeles, na, în situația aia, își dă cu părerea Jim.

— Bine, dar atunci ar fi mirosit MAI MULT a fum. În restul apartamentului nu miroase deloc, e ca și cum cineva a... aerisit aici?

— Cum să aerisești garderoba?!

Jack nu răspunde, ci cercetează metodic încăperea, căutând sursa curentului de aer pe care, mai întâi, crede că şi l-a imaginat. Deodată apucă scara de metal care zace răsturnată pe podea, dă la o parte un maldăr de haine, se suie pe scară şi începe să bată cu palma tavanul până când simte că peretele cedează într-un loc.

— E un soi de gură de aerisire veche aici!

Jim nu apucă să zică nimic. Jack a băgat deja capul prin gura de aerisire. Aşa că îşi face de lucru scuturând sticlele de vin găsite în cufăr. Ia o înghiţitură dintr-una care nu e chiar goală. Că şi vinul ţine, fireşte, ca şi pizza.

Jack strigă dinăuntru:

— E un canal îngust, cred că din pod vine curentul.

— Un canal? Cât să se poată târî cineva prin el şi să iasă în altă parte? întreabă Jim.

— Naiba ştie, e foarte îngust, dar poate că o persoană mică de statură ar încă... stai aşa...

— Vezi ceva?

— Încerc să luminez, să văd unde duce, dar e ceva aici, ceva... pufos.

— Pufos? repetă Jim neliniştit, gândindu-se la toate animalele pe care Jack sigur n-ar vrea să le găsească moarte într-un canal de aerisire.

Că lui Jack nu-i plac nici măcar animalele vii.

Jack înjură, apucă obiectul şi îl aruncă spre Jim. E un cap de iepure.

CAPITOLUL 44

Roger se uită la poliţişti, peste balustrada balconului, îşi luă avânt şi strigă:

— Vrem mâncare!

— Salvare? Sunteţi răniţi? strigă înapoi unul dintre poliţişti.

Poliţistul, pe nume Jim, nu auzea prea bine şi nu avea prea multă experienţă în situaţii cu luare de ostatici. De fapt n-avea deloc experienţă, dacă e s-o spunem pe-aia dreaptă.

— Nu! Înfometaţi! ţipă Roger.

— Încoronaţi? urlă mirat poliţistul.

Lângă el, un alt poliţist mai tânăr încerca să-l facă să tacă, să poată auzi ce striga Roger, dar poliţistul în vârstă nu-l auzi, bineînţeles.

— NU! PIZZA! strigă Roger, dar, întrucât avea câte un ghemotoc de vată înfipt în fiecare nară, cuvintele lui aduceau mai mult a „miţa".

— MIŢA? MIŢA E RĂNITĂ? zbieră poliţistul mai bătrân.

— DA' CHIAR N-ASCULTAȚI?

— ÎNȚEPAȚI?

— TATĂ, TACI ODATĂ S-AUD CE ZICE! urlă şi poliţistul mai tânăr către poliţistul mai bătrân.

Dar Roger plecase deja de pe balcon, de-a dreptul frustrat. Nu mai înjurase aşa de când o nenorocită de organizaţie făcuse o campanie şi schimbase numele prăjiturii lui favorite fiindcă numele vechi era considerat jignitor sau aşa ceva. Mărşălui înapoi în apartament, gesticulând cu carneţelul şi creionul IKEA.

— Facem o listă şi le-o aruncăm! îi anunţă el. Care ce pizza vrea? Hai, pe rând! Zi! îi ordonă el spărgătorului.

— Eu? Nu contează, de care o fi! chiţăi jalnic spărgătorul.

— Auzi, ai muştar pe sinapse sau ce? Hotărăşte şi tu o dată în viaţă, altfel n-o să te respecte nimeni! se răsti Zara de pe canapea (pe care se aşezase după ce luase un prosop din baie şi îl pusese între ea şi husa canapelei, că Dumnezeu ştie ce indivizi din clasa de mijloc or fi stat acolo înainte).

— Nu pot să mă hotărăsc! îngăimă spărgătorul, iar acestea erau, probabil, cele mai sincere cuvinte care îi ieşiseră din gură în ziua aceea.

Când eşti copil, tânjeşti să fii om mare şi să decizi singur totul, dar când ajungi la maturitate, îţi dai seama că asta e partea cea mai grea. Că trebuie să ai tot timpul opinii, să decizi cu ce partid să votezi şi ce tapet îţi place,

ce preferințe sexuale ai și care iaurt îți reflectă cel mai bine personalitatea. Să alegi și să fii ales de alții, clipă de clipă, tot timpul. „Cel mai rău lucru într-un divorț e că, fix când credeai că ai terminat deja cu multe dintre alegeri, trebuie s-o iei de la capăt. Și doar aveam tapet și un serviciu de douăsprezece persoane, mobila de pe balcon era aproape nouă și copiii urmau să învețe să înoate. Aveam o viață împreună, n-ajungea?" se gândi spărgătorul. Ajunsese în punctul acela din viață când vrei ca totul să fie... gata. Când nu mai vrei să explorezi iar terenuri necunoscute și să încerci să afli iar cine ești. Încercă să-și facă ordine printre atâtea gânduri, dar n-apucă, bineînțeles, căci Zara avea noi instrucțiuni:

— Trebuie să vii cu revendicări!

Roger întări:

— Are dreptate, să știi! Altfel, polițiștii se agită și încep să tragă. Am văzut eu un documentar despre asta. Dacă ai luat ostatici, trebuie să le zici ce vrei, ca să poată începe negocierile.

Cu un aer nefericit, spărgătorul răspunse cu sinceritate:

— Vreau acasă la copiii mei!

Roger cugetă îndelung, apoi zise:

— Hai că te trec cu o Capricciosa, că aia îi place oricui! Următorul! Ce pizza?

Se uită la Zara, care părea a fi în stare de șoc.

— Eu? Eu nu mănânc pizza, drăguță!

Când ieşea la restaurant, Zara comanda întotdeauna crustacee şi avea grijă să ceară să-i fie servite cu tot cu carapace, fiindcă astfel era sigură că personalul din bucătărie nu i-a atins mâncarea. Dacă restaurantul nu avea crustacee, Zara comanda ouă fierte. Ura fructele de pădure, dar aprecia bananele şi nucile de cocos. Pentru Zara, Iadul era un loc unde diavolul le servea damnaţilor un bufet deschis în fiecare zi, iar ea era nevoită să stea la coadă în spatele unuia care era răcit.

— Toată lumea mănâncă pizza! E gratis! ţinu Roger să o lămurească, fonfăind din cauza ghemotoacelor de vată din nas.

Zara strâmbă din nas, iar restul feţei i se schimonosi şi el.

— Oamenii mănâncă pizza cu mâinile. Aceleaşi cu care şi *renovează*!

Dar Roger nu se lăsă, bineînţeles. Studie geanta, pantofii şi ceasul Zarei, apoi continuă să scrijelească în carneţel.

— Te trec cu cea mai scumpă, bine? Poate au ceva cu trufe, brânză mucegăită, foiţă de aur sau vreun pui de broască ţestoasă pe cale de dispariţie. Vreo afurisită de Marinara de lux, na! Următorul!

Estelle, stresată că trebuia să se hotărască atât de repede, zise:

— Iau şi eu ca Zara!

Roger miji sceptic ochii spre ea şi scrise „Capricciosa" în carneţel.

Fu rândul lui Ro, ceea ce îi aduse pe chip o expresie pe care numai o mamă sau un producător de defibrilatoare ar putea-o aprecia:

— Pentru mine una cu carne de kebab și sos de usturoi! Cu mult sos. Și multă carne. Să fie ușor arsă. Stai să văd ce vrea Jullan!

Bătu iar în ușa garderobei.

— CE-I? țipă Julia dinăuntru.

— Comandăm pizza, te-ai hotărât? strigă Ro.

— VREAU O HAWAII FĂRĂ ANANAS ȘI FĂRĂ ȘUNCĂ, DA' CU BANANE ȘI ALUNE ÎN SCHIMB. ȘI ZI-LE SĂ N-O ARDĂ!

Ro trase atât de adânc aer în piept, că îi trosni coloana vertebrală. Se aplecă ușor spre ușă.

— Nu poți măcar o dată să iei și tu o pizza care e în meniu, iubito? O pizza obișnuită? Musai să sun eu mereu și să le dau instrucțiuni de parcă îndrum un orb să aterizeze un avion?

— ȘI CU MAI MULTĂ BRÂNZĂ DACĂ E DE CALITATE! ÎNTREABĂ-I DACĂ AU BRÂNZĂ BUNĂ!

— DE CE NU POȚI SĂ IEI UNA DIN MENIU CA ORICE OM NORMAL?

Julia ori n-a auzit ce a zis Ro, ori pur și simplu nu i-a păsat, cert e că țipă în continuare din garderobă:

— ȘI MĂSLINE! DA' SĂ NU FIE DIN ALEA VERZI!

— Asta nu e Hawaii, murmură Ro foarte încet, ca pentru sine.

— BA E!

Roger făcu tot posibilul să noteze tot. Apoi uşa garderobei se deschise, Julia scoase capul şi spuse brusc, cât se poate de prietenos:

— Anna-Lena vrea ce iei şi tu, Roger.

Roger încuviinţă tăcut, cu ochii în carneţel. Fu nevoit să se ducă în bucătărie şi să transcrie totul pe o foaie nouă, fiindcă pe cea dinainte nu mai putu scrie când se udă. Când Roger se întoarse în sufragerie, iepurele ridică respectuos mâna.

— Eu aş dori o... se auzi din capul de iepure.

— Capricciosa! îl întrerupse Roger.

Clipi des să-şi alunge lacrimile şi îi aruncă iepurelui o privire ca şi cum voia să-l prevină că nu era cazul să fie vegetarian sau alte rahaturi din astea.

Aşa că iepurele dădu ascultător din cap şi şopti:

— Scot şunca, nu face nimic, nicio problemă!

Apoi Roger căută ceva suficient de greu de care să lege foaia de hârtie. În cele din urmă, privirea îi căzu pe un obiect ce părea a avea exact densitatea dorită.

Aşa s-au petrecut lucrurile când poliţiştii au auzit pe cineva strigând de la balcon, iar când s-au uitat în sus Jack a încasat o lămâie verde drept în cap. De la distanţa aia, lămâia i-a făcut ditamai cucuiul. Dar e şi ăsta un soi de „ascultat activ".

CAPITOLUL 45

Jack nu reuşeşte să intre decât pe jumătate în gura de aerisire din tavanul garderobei. Pe urmă, ca să-l ajute să iasă, Jim e nevoit să se urce pe scară şi să-l tragă de picioare cu toată forţa, ca pe un şoarece care s-a băgat într-o sticlă cu suc şi, după ce a băut conţinutul, s-a umflat şi a rămas înţepenit. Când Jack reuşeşte în sfârşit să iasă, cad amândoi grămadă – Jim cu un bubuit, Jack cu o bufnitură. Zac prăbuşiţi pe podea, printre confecţii de damă din secolul trecut, în timp ce capul de iepure se rostogoleşte de câteva ori, speriind de moarte motoceii de praf, care o iau la fugă. Jack se lansează într-o nouă demonstraţie verbală a cunoştinţelor sale despre anatomia animalelor din fauna de la ţară, apoi se adună de pe jos şi zice:

— Da, e un canal de aerisire acolo, sus, dar e sigilat la celălalt capăt. Fumul de ţigară poate că iese, un om n-are cum, nicio şansă!

Jim pare supărat să audă asta, dar e mai mult din cauză că Jack e supărat. Tatăl mai rămâne o vreme în

garderobă, după ce fiul iese în trombă, ca să-i lase timp să dea roată prin sufragerie şi să termine de înjurat. Când iese în cele din urmă din garderobă, îl găseşte pe Jack în picioare lângă şemineu, cufundat în gânduri.

— Crezi c-o fi fugit pe-acolo? întreabă Jim.

— Crezi că e Moş Crăciun? i-o întoarce Jack, cu atâta ciudă, că se căieşte imediat.

Dar în şemineu e cenuşă, încă uşor caldă – cineva a făcut focul de curând. Când Jack răscoleşte uşor cu lanterna de buzunar, găseşte rămăşiţele unei cagule de spărgător. O ridică şi o cercetează în lumină. Se uită la sângele de pe podea, la mobila din jur, încercând să combine indiciile, să rezolve odată misterul.

Între timp, Jim măsoară apartamentul cu pasul, aparent fără nicio intenţie. Intră în bucătărie, deschide frigiderul (ceea ce dovedeşte că nu se plimba prin casă chiar fără intenţie). Găseşte salată din aceea pe care pizzeriile o dau gratis la orice comandă, pusă într-un castron, acoperit grijuliu cu folie din plastic. Cine face aşa ceva în timpul unei luări de ostatici? Şi, încă şi mai important, simte Jim, cine face asta cu *salata* de la pizzerie? Ce ţăcănit cu papilele gustative amputate se poate gândi: „ASTA o să fie bună şi mâine?" Jim închide frigiderul şi se întoarce în sufragerie. Jack e tot lângă şemineu, cu resturile cagulei în mână şi umerii căzuţi.

— Nu ştiu, tată, nu ştiu cum a putut să iasă din apartament, am încercat să mă gândesc din toate unghiurile posibile şi imposibile şi tot nu pricep...

Jack pare dintr-odată atât de trist, încât taică-su încearcă să-l îmbărbăteze, punându-i întrebări:

— Şi sângele? Cum a putut să piardă atâta sânge şi tot să...

Din hol, o voce îl întrerupe pe neaşteptate. E poliţistul care păzeşte intrarea în apartament:

— A, păi nu e sângele spărgătorului! spune el nepăsător, căutând ceva printre dinţi.

— Despre ce vorbeşti? întreabă Jack.

— Şşşânşşefefuşişă, spune poliţistul, cu mâna băgată în gură până la cot, ca şi cum sângele nu era deloc mai important decât suvenirul de la prânz rămas între dinţi.

Mâna scoate o bucăţică de nucă. Gura zâmbeşte şi se bucură.

— Poftim? întreabă Jim, pierzându-şi răbdarea.

Poliţistul arată jovial spre sângele de pe podea.

— Ziceam că-i sânge de recuzită. Uite cum se usucă! Sângele adevărat n-arată aşa, zice el, încă ţinând în mână bucăţica de nucă, parcă nehotărât dacă să o arunce sau să o înrămeze drept amintire a acestei prestaţii personale deosebite.

— De unde ştii? întreabă Jim.

— Mai fac pe magicianul în timpul liber. De fapt, sincer să fiu, fac pe *poliţistul* în timpul liber!

Poliţistul se aşteaptă ca Jim şi Jack să râdă, dar se dovedeşte că estimările lui au fost optimiste. Tuşeşte uşor încurcat şi adaugă:

— Mai fac şi câte un spectacol pe ici, pe colo. Aziluri de bătrâni, chestii din astea. Şi uneori mă prefac că mă tai şi atunci folosesc sânge de recuzită. Sunt destul de bun, să ştii. Dacă ai un pachet de cărţi la tine, îţi ar...

Cu mutra unuia care n-a avut un pachet de cărţi la el în viaţa lui, Jack arată spre sângele de pe podea şi întreabă:

— Eşti foarte sigur că nu e sânge adevărat?

Poliţistul încuviinţează foarte sigur pe el.

Jack şi Jim se privesc gânditori. Apoi îşi aprind lanternele, deşi toate becurile din casă sunt aprinse şi încep să cerceteze apartamentul centimetru cu centimetru. O dată, şi încă o dată, şi încă o dată. Se uită cu atenţie peste tot, dar nu văd nimic. Pe masă, lângă cutiile cu pizza e un castron cu lămâi verzi. Toate paharele sunt aşezate frumos pe suporturi, ca să nu păteze masa. Pe podea e marcat locul unde poliţiştii au găsit pistolul. Iar lângă marcaj e o măsuţă cu o mică veioză.

— Tată? Telefonul pe care i l-am trimis infractorului, unde l-am găsit când am intrat? întreabă Jack deodată.

— Acolo, pe măsuţa aia, răspunde Jim.

— Asta explică totul, oftează Jack.

— Ce explică?

— Am gândit greşit de la bun început.

CAPITOLUL 46

Audiere de martori
Data: 30 decembrie
Numele martorilor: „Jullan“ și „Ro“

Jack: Întrucât ați fost martore la o infracțiune gravă, trebuie să insist să discut cu voi separat, nu împreună.

Jullan: De ce?

Jack: Fiindcă așa trebuie.

Jullan: Scuze, ești posedat cumva de vreun drac care vorbește ca maică-mea? Cum adică „fiindcă așa trebuie“?

Jack: Sunteți martori implicați într-o investigație a poliției. Există reguli.

Jullan: E vreuna dintre NOI suspectă sau?

Jack: Nu.

Jullan: Bun așa, atunci stăm împreună. Și știi de ce?

Jack: Nu.

Jullan: Fiindcă așa trebuie!

Jack: Dumnezeule, o adunătură de martori mai duși cu capul nu cred să mai fi existat!

Jullan: Pardon?

Jack: N-am spus nimic.

Jullan: Ba ai zis, crezi că n-aud ce mormăi acolo?

Jack: Nu era nimic. OK, ai câştigat, n-aveţi decât să staţi împreună!

Ro: Jullan se teme doar c-o să zic ceva aiurea dacă nu e lângă mine.

Jullan: Taci, iubito!

Ro: Vezi?

Jack: Pentru numele lui Dumnezeu, voi nu tăceţi o clipă? Am zis OK! Vă audiez împreună! Dar nu se face aşa!

Ro: Dar chiar trebuie să fii atât de nervos?

Jack: Nu sunt nervos!

Ro: OK!

Jullan: Îhm, nu eşti nervos deloc!

Jack: O să am nevoie de numele voastre adevărate.

Ro: Sunt numele noastre adevărate.

Jack: Ba sunt nume de alint, nu?

Jullan: Auzi, n-ar fi mai bine să te concentrezi pe audiere? Ce contează numele? Trebuie să merg la toaletă.

Jack: OK, OK, sigur, că doar „Cum te cheamă?“ e o întrebare foarte complicată!

Jullan: Lasă mormăitul şi pune întrebările!

Jack: Păi da, că eu sunt doar un poliţist, normal că *tu* trebuie să decizi mersul lucrurilor pe-aici.

Jullan: Ce?

Jack: Nimic. Trebuie să îmi confirmați dacă ați fost în apartament pe toată durata luării de ostatici. Deci... ați fost?

Ro: Ostatici în sus, ostatici în jos. Sună așa de dur.

Jullan: Ro, bagă-ți mințile în cap! Ce am fost, dacă nu ostatici? Amenințați cu pistolul din greșeală?

Ro: Am fost mai degrabă consecințe nefericite ale unor decizii proaste, gen.

Jullan: Fiindcă s-a întâmplat să se-mpiedice careva și să cadă cu nasul în cagula de spărgător?

Jack: Puteți, vă rog, să-mi răspundeți la întrebare?

Jullan: Care întrebare?

Jack: Ați fost tot timpul în apartament?

Ro: Jullan a fost în camera pentru hobby-uri destul de mult timp.

Jullan: Nu-i cameră pentru hobby-uri!

Ro: În fine, în garderobă. Mai lasă-mă cu etichetările astea!

Jullan: Știi foarte bine cum îi zice!

Jack: Vrei să zici că ai stat în garderobă? Cât? Vreau să zic până ai ieșit din garderobă.

Jullan: Ce-ai zis?

Jack: Adică vreau să zic... Nu, nu *asta* vreau să zic.

Jullan: Aha, deci ce vrei să zici exact?

Jack: Nimic. N-am vrut să spun că ai ieșit din garderobă ca vreun eufemism pentru ceva, ci mă refeream la simpla ta prezență fizică în, după cum am zis, garderobă.

Jullan: Am fost în apartament tot timpul, da.

Ro: Tu de ce ești nervoasă?

Jullan: O fi de la HORMONI, Ro! ASTA vrei să zici?

Ro: Neee, nici gând! Sau, în orice caz, nu asta vreau să spun, așa că nu se pune.

Jack: Îmi dau seama că ați avut o zi grea, dar încerc să înțeleg unde se afla fiecare în diferite momente. De pildă când s-a livrat pizza.

Ro: De ce atunci?

Jack: Pentru că e ultima oară când știm sigur că și făptașul se afla în apartament.

Ro: Eu am stat pe șezlong când s-a mâncat pizza.

Jack: Pe ce?

Jullan: Pe capătul ăla mai lung al canapelei. Ăla ca un divan, gen.

Ro: Nu, nu, de câte ori să-ți spun că nu e ca un divan? Știi cum îți dai seama că un șezlong nu e un divan? Că atunci AR FI FOST DIVAN!

Jullan: Băi, eu una nu mai pot, ne certăm acum ca atunci când n-am știut ce e aia o comodă de baie? Tu știi ce e o comodă de baie?

Jack: Cine, eu? Vreo șopârlă?

Jullan: Vezi? Ce ți-am zis?!

Ro: NU E O ȘOPÂRLĂ!

Jullan: Cică e dulapul ăla din baie, de sub chiuvetă.

Jack: Habar n-aveam.

Jullan: Niciun om zdravăn la cap nu ştie ce e aia.

Ro: Auzi, dar voi aţi crescut în peşteră? Pe bune? O comodă e un fel de continuare a lavoarului. Măcar asta ştii ce e?

Jack: Un lava...ce?

Jullan: Dar tu cum de ştii ce e aia un lavoar şi totuşi îi zici dressingului *garderobă*?

Ro: Fiindcă *dressing* e un cuvânt inventat de bloggerii ăia care o dau cu detox cu sucuri şi care n-au făcut un rahat solid de trei ani, dar un lavoar e o mobilă adevărată!

Jullan: Vezi ce trebuie să îndur? A făcut o obsesie pentru lavoare anul trecut, fiindcă îi trăsnise să se facă tâmplar. Asta fix înainte să vrea să se facă instructoare de yoga şi fix după ce i-a dat prin cap să se facă speculant la bursă.

Ro: De ce trebuie să exagerezi tot timpul? Nu voiam să mă fac speculant la bursă.

Jullan: Dar ce?

Ro: Agent de bursă.

Jullan: Care-i diferenţa?

Ro: N-am avut timp să-mi dau seama. Că în acelaşi timp devenisem interesată de brânzeturi.

Jack: V-aş ruga să ne întoarcem la întrebarea mea.

Ro: Pari stresat. Nu-i bine să-ţi muşti limba aşa!

Jack: Aş fi mai puţin stresat dacă mi-aţi răspunde la întrebare.

Jullan: Am stat pe canapea şi am mâncat pizza. Poftim răspunsul!

Jack: Mulţumesc! Şi cine se afla în apartament în acel moment?

Jullan: Noi două. Estelle. Zara. Lennart. Anna-Lena şi Roger. Spărgătorul.

Jack: Şi agenta imobiliară?

Jullan: Sigur.

Jack: Unde se afla agenta?

Jullan: Fix atunci?

Jack: Da.

Jullan: Ce sunt eu, GPS-ul tău sau ce?

Jack: Nu vreau decât să verific dacă toată lumea era adunată în jurul mesei şi mânca pizza.

Jullan: Bănuiesc că da.

Jack: Bănuieşti?

Jullan: Auzi, care-i problema ta? Sunt gravidă şi eram ameninţaţi cu pistolul! Aveam alte chestii la care să mă gândesc, că nu sunt vreo educatoare care numără rucsacuri în autobuzul pentru excursie!

Ro: Asta-i o bomboană?

Jack: E o gumă de şters.

Jullan: Nu mai mânca orice rahat pe care îţi pică ochii!

Ro: Am întrebat şi eu!

Jullan: Ştii că deschide frigiderul la toate vizionările de apartamente? Ţi se pare normal?

Jack: Sincer să fiu chiar nu-mi pasă.

Ro: Dar VOR să deschizi frigiderul! Face parte din strategia agenţilor imobiliari, ştie toată lumea. Odată am găsit tacos în frigider. Şi încă sunt printre cei mai buni trei tacos din viaţa mea.

Jullan: Stai un pic, tu chiar ai mâncat?

Ro: Dar asta vor!

Jullan: Ai mâncat ce ai găsit în frigiderul unor străini? Glumeşti?

Ro: Dar ce-are? Era pui. Sau cel puţin aşa cred. Totul are gust de pui după ce stă în frigider o vreme. Mai puţin carnea de broască ţestoasă. Ţi-am povestit când am mâncat broască ţestoasă?

Jullan: Ce? Nu! Nu mai povesti, că vomit aici! Serios!

Ro: Cum adică nu mai povesti? Tu zici mereu că vrei să ştim totul una despre cealaltă!

Jullan: Îhm, m-am răzgândit. Simt că ştim fix suficient una despre alta.

Ro: Ţie ţi se pare ciudat că am mâncat tacos la vizionare?

Jack: O să vă rog să nu mă amestecaţi în chestia asta.

Jullan: I se pare o chestie bolnavă!

Ro: Ba n-a zis asta! Vrei să-ţi zic eu o chestie bolnavă? Jullan ascunde dulciuri. Asta ţi se pare comportament de adult?

Jullan: Ascund ciocolată SCUMPĂ, da, fiindcă sunt căsătorită cu o rozătoare.

Ro: Minte! Odată am descoperit că a cumpărat ciocolată fără zahăr! Fără zahăr! Şi a ascuns-o şi pe-aia, de parcă nu m-aş fi putut abţine să mănânc ciocolată fără zahăr! De parcă aş fi vreo sociopată dementă!

Jullan: Şi după aia ai mâncat-o!

Ro: Da, ca să te învăţ minte. Nu pentru că mi-ar fi plăcut!

Jullan: Auzi, eu una sunt gata să-ţi răspund la întrebări!

Jack: Uau, ce noroc pe capul meu!

Jullan: Pui întrebările alea sau nu?

Jack: OK. Când făptaşul v-a dat drumul şi aţi ieşit din apartament, vă mai amintiţi cine a coborât cu voi?

Jullan: Toţi ostaticii, normal.

Jack: Poţi să-i enumeri pe cei care au coborât cu voi?

Jullan: Sigur! Eu şi Ro, Estelle, Lennart, Zara, Anna-Lena şi Roger.

Jack: Şi agenta imobiliară, nu?

Jullan: Da, şi agenta.

Jack: Mă gândesc că agenta a fost cu voi tot timpul în apartament, nu?

Jullan: Mai avem mult?

Ro: Mi-e foame!

CAPITOLUL 47

Orice profesie are tehnicitatea ei pe care nimeni din afara branşei nu o poate înţelege – unelte, mijloace auxiliare şi termeni complicaţi. Meseria de poliţist are, poate, mai multe laturi tehnice decât multe altele. Limbajul ei se schimbă constant, iar poliţiştii mai în vârstă rămân în urmă cu jargonul profesiei în acelaşi ritm în care poliţiştii tineri îl îmbogăţesc. Şi de-asta Jim nu ştia cum se numeşte exact „drăcia aia de telefon special". Tot ce ştia era că aparatul avea ceva tehnologie aparte, pentru că puteai să suni cu el chiar şi din locuri aproape fără acoperire de reţea şi că Jack a fost de-a dreptul exaltat când au primit unul la secţie. Bine, telefoanele îl puteau entuziasma pe Jack un pic mai mult decât considera Jim că e normal. În orice caz, telefonul acela l-au trimis în apartament, spre sfârşitul luării de ostatici, aşa că, până la urmă, s-a dovedit că nu era rău să ai unul la secţie. De fapt, chiar lui Jim i-a venit ideea cum să facă şi nu era deloc puţin mândru de asta. Imediat după ce ostaticii au fost eliberaţi, stockholmezul a sunat pe telefon ca să

negocieze cu făptaşul să se predea de bunăvoie. Şi atunci au auzit împuşcătura.

Bineînţeles, Jack i-a explicat lui Jim toate funcţionalităţile telefonului, în detaliu, dar Jim îi zice tot „drăcia aia de telefon special care are acoperire şi când nu-i acoperire". Şi, înainte să trimită telefonul în apartament, Jack i-a spus lui Jim să se asigure că telefonul nu era pe „silenţios". Dar bineînţeles că Jim n-a verificat.

Iar acum, în apartament, Jack se uită de jur împrejur.

— Tată, ai verificat dacă era pe silenţios înainte să-l trimitem?

— Da, da, da, normal! răspunse Jim.

— Deci... nu?

— Oi fi uitat, na, oi fi uitat.

Jack îşi masează frustrat faţa cu palmele.

— Adică e posibil să fi fost doar pe vibraţii?

— O fi fost, na, o fi fost.

Jack pipăie măsuţa pe care au găsit telefonul când au intrat în apartament. Abia se ţine pe cele trei picioare şubrede, pură sfidare la adresa gravitaţiei. Se uită la locul marcat pe podea unde au găsit pistolul. Urmăreşte cu privirea ceva invizibil şi se apropie de perdeaua verde. Glonţul e înfipt în perete.

— Făptaşul nu s-a împuşcat, constată Jack încet.

Nici măcar nu era în apartament când s-a descărcat arma, va descoperi Jack mai târziu.

— Nu-nţeleg! exclamă Jim în spatele lui, dar nu nervos, cum vorbesc unii taţi, ci mândru, cum doar puţini taţi vorbesc.

Lui Jim îi place să-l audă pe fiu-său explicându-i lucruri care sunt dincolo de puterea lui de înţelegere, dar de data asta, Jack nu pare deloc mulţumit de deducţiile sale:

— Telefonul era pe măsuţa asta instabilă, tată. Pistolul era, probabil, pus lângă telefon. Când am sunat noi, după ce au fost eliberaţi ostaticii, telefonul a început să vibreze, măsuţa s-a clătinat, pistolul a căzut şi s-a descărcat din greşeală. Noi am crezut că spărgătorul s-a împuşcat, dar el nici măcar nu era aici. Plecase deja. Sângele... sângele de recuzită sau ce naiba e... a fost vărsat pe jos înainte.

Jim îşi priveşte lung fiul. Se scarpină în firele scurte de barbă.

— Ştii ceva? Pe de-o parte, pare cea mai isteaţă infracţiune din lume, pe de alta...

Jack încuviinţează tăcut, scărpinându-şi cucuiul care încă îi împodobeşte fruntea şi continuă propoziţia tatălui:

— ...pe de alta, pare că făptaşul e complet idiot.

Unul dintre ei are, bineînţeles, dreptate.

Jack se aşază pe canapea, Jim se prăbuşeşte de parcă i-a făcut cineva brânci. Jack îşi ia geanta, scoate însemnările de la toate audierile de martori şi le împrăştie în

jur, fără să spună ce gândeşte. Le citeşte încă o dată. Când termină şi ultima foaie, începe să-şi muşte metodic limba, tot mai adânc, căci acolo simte Jack stresul.

— Sunt un idiot! zice el.

— De ce? întreabă Jim.

— La dracu'! Fir-ar a dra... sunt un IDIOT! Câţi oameni erau în apartament, tată?

— Vrei să zici câţi cumpărători?

— Nu, vreau să zic în total. Câţi oameni erau în *total* în apartament?

Jim începe să trăncănească, sperând că aduce cu unul care pricepe ceva din toată tărăşenia:

— Păi hai să vedem... şapte cumpărători. Sau stai oleacă... mda... de fapt, doar Ro şi Jullan, Roger şi Anna-Lena şi Estelle erau interesaţi să cumpere apartamentul...

— Cinci, încuviinţează Jack nerăbdător.

— Cinci, da, cinci erau. Şi mai era Zara, care nu prea ştim de ce era acolo. Şi Lennart, care venise fiindcă îl angajase Anna-Lena. Deci avem... unul, doi, trei, patru, ci...

— În total şapte persoane! spune Jack.

— Plus făptaşul, adaugă Jim.

— Exact. Plus... agenta imobiliară.

— Plus agenta, da, adică nouă, da! zice Jim, brusc entuziasmat de propriile-i abilităţi matematice.

— Eşti sigur, tată? oftează Jack.

Se uită fix la taică-su, aşteptând să-i cadă fisa, dar Jim nu se prinde. Absolut deloc. Îl priveşte pe Jack ca acum mulţi, mulţi ani, când s-au uitat împreună la un film şi, la sfârşit, Jack a trebuit să-i explice lui Jim: „Haide, măi tată, ăla chel era MORT! De-aia îl vedea doar băieţelul!" La care Jim a exclamat: „Adică era stafie? Stai oleacă, cum să fie stafie? Că se vedea, nu?"

A râs atunci, soţia lui Jim şi mama lui Jack, Doamne, ce a mai râs! Doamne, ce dor le e de ea! Datorită ei încă sunt atât de înţelegători unul cu altul, chiar dacă ea s-a dus.

Jim a îmbătrânit repede după moartea ei. S-a împuţinat, n-a mai putut trage în piept aerul pe care l-a pierdut deodată cu ea. În noaptea aceea, la spital, s-a simţit ca într-o copcă, în ape îngheţate. Când nu s-a mai putut ţine şi a alunecat în hăul negru din suflet, i-a şoptit furios lui Jack:

— Am încercat să vorbesc cu Dumnezeu, chiar am încercat, dar ce fel de zeu e ăsta care lasă un preot să se îmbolnăvească atât de rău? N-a făcut decât bine pe lume, ce zeu e ăsta care i-a dat aşa o boală tocmai EI?

Jack nu i-a putut răspunde atunci. Încă nu poate. A stat tăcut în sala de aşteptare, ţinându-şi strâns tatăl în braţe, până când n-a mai ştiut ale cui lacrimi îi curg pe gât. S-au mâniat pe soare a doua zi, doar pentru că a

răsărit nepăsător, şi n-au iertat lumea care şi-a văzut de trai mai departe fără ea.

Când a venit vremea, Jack s-a ridicat ca un bărbat matur şi, cu spatele drept, a străbătut coridorul, a deschis câteva uşi şi s-a oprit în faţa uşii ei. Un tânăr mândru, cu convingeri puternice. Nu era religios, dar maică-sa nu-l muştruluise niciodată pentru asta, fiindcă ea era genul acela de preot pe care toată lumea îl critică – cei religioşi îi imputau că nu era suficient de religioasă şi toţi ceilalţi o certau că *era* religioasă. Fusese pe vase cu marinari, în deşert cu soldaţi, în închisoare cu criminali şi la spital cu păcătoşi şi atei. Se pricepea să petreacă şi să facă glume porcoase, indiferent cine erai. Dacă întreba cineva ce ar spune Dumnezeu despre asta, răspunsul ei era mereu acelaşi:

— Nu suntem noi mereu de acord, dar cred că Dumnezeu ştie că fac tot ce-mi stă în putinţă. Şi cred că ştie că lucrez pentru El, dar în slujba oamenilor.

Dacă o ruga cineva să-i spună cum vede ea lumea, îl cita pe Martin Luther: „Chiar dacă aş şti că lumea se va sfârşi mâine, eu tot aş planta un măr azi.“ Fiu-său iubea plăcinta ei cu mere, dar n-a reuşit niciodată să-l facă să creadă în Dumnezeu, căci religia i-o poţi băga cuiva în cap cu forţa, dar *credinţa* nu se învaţă. Dar, în noaptea aceea, complet singur la capătul unui coridor prost luminat, într-un spital unde ea fusese de atâtea ori la căpătâiul muribunzilor, Jack a îngenuncheat şi l-a rugat pe Dumnezeu să nu-i ia mama.

Iar când Dumnezeu a luat-o, Jack s-a apropiat de patul ei şi i-a strâns mâna într-a lui, puţin prea tare, parcă sperând că astfel avea să se trezească şi să-l certe că o doare mâna. Apoi i-a şoptit îndurerat:

— Nu-ţi face griji, mamă, o să am grijă de tata!

Şi-a sunat sora, iar ea i-a promis, ca întotdeauna. Doar că avea nevoie de bani de avion. Bineînţeles. Jack i-a trimis bani, dar sora n-a venit la înmormântare. Jim n-a zis niciodată că e „narcomană" sau „dependentă de droguri", căci taţii nu pot spune aşa ceva. El zice mereu că fiică-sa e „bolnavă", îi e mai uşor aşa. Dar Jack spune lucrurilor pe nume: „drogată". E cu şapte ani mai mare decât el şi, la diferenţa asta de vârstă, când eşti mic nu ai o soră, ai un idol. Când s-a mutat de acasă, Jack n-a putut merge cu ea. Când a pornit în căutarea de sine, Jack n-a putut s-o ajute. Când a căzut pradă drogurilor, Jack n-a putut s-o salveze.

De-atunci sunt doar ei doi, Jack şi Jim. Îi trimit bani de fiecare dată când sună şi, de fiecare dată, ea minte că o să vină acasă, doar să-i trimită bani de avion. Poate şi un pic în plus, pentru ceva datorii, nu multe, le rezolvă ea, numai să-i trimită... Iar ei ştiu că n-ar trebui, fireşte. Întotdeauna ştii lucrurile astea. Dependenţii fac abuz de droguri, iar rudele fac abuz de speranţă. Se ţin cu dinţii de ultima speranţă. De fiecare dată când vede un număr necunoscut pe ecranul telefonului, tatăl speră că e ea, în timp ce fratele se sperie că de data asta cineva îi va anunţa

că a murit. Aceleași întrebări nerostite le trec amândurora prin minte: Ce fel de polițist e cel care nu e în stare să aibă grijă de propria-i fiică? Ce fel de dumnezeu lasă un preot să moară de o asemenea boală? Ce fel de fiică nu vine nici măcar la înmormântarea propriei mame?

Când el și sora lui încă locuiau acasă, când încă erau cât de cât fericiți, Jack și-a întrebat mama într-o seară cum de suporta să stea la căpătâiul oamenilor aflați pe moarte, în ultimele lor ore, știind că nu-i poate salva. Mama l-a sărutat pe creștet și i-a zis:

— Cum se mănâncă un elefant, dragul meu?

Iar el a răspuns bosumflat, cum răspund copiii la glume pe care le-au auzit de zeci de ori:

— Bucată cu bucată, mamă!

Ea a râs și a adăugat:

— Nu putem schimba nimic, nici măcar oamenii, decât puțin câte puțin. Așa că ajutăm când avem posibilitatea, dragul meu. Îi salvăm pe cei pe care putem să-i salvăm. Facem ce putem. Apoi găsim o cale să ne convingem că e... de-ajuns, astfel încât să putem trăi cu propriile eșecuri fără să ne înecăm.

Jack nu și-a putut ajuta sora. Nu l-a putut ajuta pe bărbatul de pe pod. Cei care sar în gol... sar și duși sunt. Noi, ceilalți, trebuie să ne ridicăm din pat și în ziua următoare. Preoții ies pe ușă să-și facă datoria. Polițiștii, la fel.

Jack se uită la sângele de recuzită de pe podea, la gaura de glonț din perete, la măsuța pe care fusese telefonul și la masa mai mare unde erau cutiile de pizza. Se uită la Jim. Tatăl ridică brațele cu veselă resemnare și zâmbește ușor:

— Mă dau bătut! Tu ești geniul, băiete! Care-i concluzia?

Jack face semn spre cutiile de pizza. Își dă la o parte o șuviță de păr de pe cucui. Numără din nou:

— Roger, Anna-Lena, Ro, Julia, Estelle, Zara, Lennart, spărgătorul și agenta imobiliară. Sunt nouă persoane.

— Nouă, da.

— Dar când mi-au aruncat lămâia în cap, scria doar opt pizza pe bilet.

Jim se gândește atât de intens, că îi vibrează nările.

— Poate că spărgătorului nu-i place pizza?

— Se prea poate.

— Nu crezi?

— Nu.

— De ce?

Jack se ridică și pune la loc în geantă depozițiile martorilor. Își mușcă limba.

— Mai e la secție agenta imobiliară?

— Mai e, da.

— Sună și zi-le să n-o lase să plece!

Cutele de pe fruntea lui Jim sunt atât de adânci, că ai putea rătăci lucruri în ele.

— Bine, dar... de ce, băiete? Ce-i a...

Atunci Jack îşi întrerupe tatăl:

— Nu cred că au fost nouă persoane în apartament. Cred că au fost opt. Noi am luat-o ca de la sine înţeles că una dintre ele a fost tot timpul acolo! Fir-ar să fie, tată, acum pricepi? *Spărgătoarea* nu s-a ascuns şi n-a fugit, a fost tot timpul sub nasul nostru!

E prima oară când Jack îi spune aşa făptaşului.

CAPITOLUL 48

Spărgătoarea era singură în hol. Auzea vocile celor pe care îi luase ostatici, dar puteau la fel de bine veni dintr-un alt timp. Parcă trecuseră eternităţi între ea şi ceilalţi, secole întregi între ea, cea de acum, şi ea, cea de dimineaţă. Apartamentul era plin de oameni, dar nimeni nu împărţea cu ea consecinţele celor întâmplate, iar asta e cea mai rea singurătate din lume: când nimeni nu te însoţeşte acolo unde mergi. Peste o clipă urmau să iasă toţi din apartament, dar ceilalţi aveau să fie victime, de îndată ce păşeau pe trotuar. Iar ea... făptaşul. Dacă poliţia n-o împuşca pe loc, o băga la închisoare... nici nu ştia pentru cât timp... decenii, poate? Avea să îmbătrânească într-o celulă. Nu-şi va putea vedea fetiţele învăţând să înoate.

Fetele. Of, fetele! Maimuţa şi broasca aveau să crească nevoite să fie nişte mincinoase. Spera ca măcar tatăl lor să fie suficient de deştept să le înveţe să mintă bine. Să mintă că mama lor era moartă şi nu să spună adevărul. Îşi scoase încet cagula. Nu mai avea niciun sens să o

poarte, ştia şi ea, totul fusese doar o iluzie copilărească. N-avea cum să scape de poliţie. Şuviţele de păr îi căzură pe gât, umede şi încâlcite. Cântări pistolul în palmă, apoi îl strânse între degete – puţin câte puţin. Doar cutele tot mai adânci ale pielii şi încheieturile albite ale degetelor albite trădau strânsoarea. Deodată arătătorul începu să pipăie trăgaciul. Se gândi calmă: „Dacă ar fi pistol adevărat, m-aş împuşca?"

N-apucă să termine bine gândul, că degetele cuiva îi prinseră mâna. Nu îi smulseră pistolul din mână, ci doar îl coborâră spre podea. Zara o privi pe spărgătoare în ochi, fără empatie sau urmă de îngrijorare, dar şi fără să ridice mâna de pe pistol.

Încă din prima clipă a luării de ostatici, Zara a încercat să nu se gândească la ceva anume. De fapt, a făcut tot ce a putut să nu gândească deloc, căci, atunci când suferi cât suferise ea preţ de zece ani, e aproape vital să poţi să faci asta. Însă ceva se strecură pe sub platoşa ei când o văzu pe spărgătoare cu pistolul în mână – o scurtă amintire din orele petrecute în cabinetul cu tabloul înfăţişând o femeie pe un pod.

Odată, într-una dintre şedinţe, psihologa s-a uitat la Zara şi i-a zis:

— Ştii, Zara? Lucrul ciudat când vine vorba despre anxietate este că încercăm să vindecăm haosul cu haos.

O persoană care se bagă într-o situaţie catastrofală arareori dă înapoi. De cele mai multe ori continuăm, ba chiar accelerăm. Ne-am creat o existenţă în care îi vedem pe alţii izbindu-se de un zid, dar ne aşteptăm ca noi să reuşim să trecem *prin* zid. Cu cât ne apropiem mai mult, cu atât suntem mai convinşi că soluţii din ce în ce mai improbabile ne vor salva miraculos, în timp ce toţi cei care se uită la noi aşteaptă să vadă... izbitura.

Zara s-a uitat în jur – pe pereţii cabinetului, nicio diplomă. Dintr-un motiv sau altul, întotdeauna persoanele cu cele mai impresionante diplome le ţin în sertar. A întrebat, fără sarcasm:

— Ai învăţat vreo teorie despre cum funcţionează oamenii?

— Sute! a răspuns psihologa zâmbind.

— Şi în care crezi?

— În cea care spune că, dacă exersezi suficient de mult timp, poţi ajunge să nu mai simţi diferenţa dintre a zbura şi a cădea.

Deşi gândurile nu-i dădeau pace, amintirea asta trezi ceva în Zara. Punând ferm mâna pe pistol, spuse, pe cât de binevoitor îi putea vorbi o femeie de calibrul Zarei unei spărgătoare aflate în situaţia spărgătoarei. Patru cuvinte:

— Nu face vreo prostie!

*

Spărgătoarea se uită în ochii Zarei, cu privirea golită de expresie și pieptul golit de aer. Dar nu făcu nicio prostie. Ba chiar zâmbi vag. Un moment neașteptat pentru amândouă. Zara se întoarse pe călcâie și o luă repede spre balcon, aproape speriată. Scoase o pereche de căști din geantă, și le puse la urechi și închise ochii.

Un pic mai târziu, mâncă pizza pentru prima oară în viața ei. Neașteptată experiență și asta – o Capricciosa, pe care o găsi dezgustătoare.

CAPITOLUL 49

Jack sare din mers din maşina de poliţie. Intră ca o furtună în secţie şi, apropiindu-se în fugă de camera de interogatoriu unde e agenta imobiliară, dă cu capul de uşă înainte să apuce să o deschidă. Jim vine gâfâind după el. Încearcă să-şi liniştească fiul, dar în zadar.

— La bună ved... începe agenta.

Dar Jack urlă cât îl ţin bojocii:

— ŞTIU CINE EŞTI!

— Nu înţeleg... spune agenta uluită.

— Jack, te rog, linişteşte-te! gâfâie Jim din pragul uşii.

— TU EŞTI! zbiară Jack, fără să dea vreun semn că s-ar putea linişti.

— Eu? se miră agenta.

Îl priveşte pe Jack în ochi, părând foarte mulţumită că nu există cărţi de telefon prin preajmă.

Ochii lui Jack sclipesc triumfători când se apleacă peste masă cu pumnii ridicaţi şi spune printre dinţi:

— Trebuia să mă prind de la început! N-a fost nicio agentă imobiliară în apartament. TU eşti spărgătorul!

CAPITOLUL 50

Ce idioţenie! Cum să nu priceapă de la bun început? Lui Jack i se părea mai mult decât evident acum, fireşte. Poate că din vina maică-sii. Ea i-a făcut să rămână uniţi, pe el şi pe taică-su, dar tot ea îi distrage uneori atenţia, iar astăzi, dintr-un motiv sau altul, mama i se cuibărise în minte, fir-ar să fie! La fel de bătăioasă de dincolo de moarte cum era şi în viaţă, femeia asta! Şi de-o fi existat pe lume preot mai gălăgios decât ea, doi sigur n-au fost! Mereu în conflict cu cineva, cel mai mult cu fiu-său. Şi n-au încetat să se certe nici după ce a murit ea. Căci cel mai mult ne certăm nu cu cei care sunt atât de diferiţi de noi, ci cu cei care ne seamănă.

Uneori călătorea, când se întâmplau catastrofe prin lume şi organizaţiile pentru ajutor umanitar căutau voluntari, încontinuu criticată şi de biserică, şi de cei din afara ei. Ba era prea religioasă, ba prea puţin. Ba era mai bine să nu ajute deloc, ba să o facă în alt loc decât unde mergea ea. Nimic nu le vine mai uşor oamenilor care nu ridică un deget decât să-i critice pe cei care chiar

încearcă să înceapă de undeva. Odată, când era la capătul lumii, a nimerit într-o revoltă de stradă. Sărind în ajutorul unei femei care sângera, a fost ea însăşi rănită la o mână cu un cuţit. A fost dusă la spital şi a reuşit să împrumute un telefon să sune acasă. Jim aştepta în faţa televizorului, uitându-se la ştiri. A ascultat-o răbdător, ca de obicei, uşurat şi fericit să audă că era în viaţă, dar, când Jack a înţeles ce s-a întâmplat, i-a smuls telefonul din mână şi a ţipat până şi-a auzit propria voce cu ecou în receptor:

— Ce căutai acolo? De ce trebuie să-ţi rişti viaţa? NU TE GÂNDEŞTI LA FAMILIA TA?

Mama a înţeles, fireşte, că fiul ţipa de frică şi grijă, aşa că i-a răspuns ca de obicei:

— Corăbiile sunt mai în siguranţă în port, dragul meu, dar nu pentru asta sunt făcute corăbiile.

Atunci Jack i-a spus ceva ce a regretat pe loc:

— Crezi că Dumnezeu o să te apere de cuţite doar pentru că eşti preot?

Mama era într-un spital, la celălalt capăt al lumii, dar a simţit frica fără margini a fiului. În şoapte pe jumătate înecate în lacrimi, i-a răspuns:

— Dumnezeu nu ne apără de cuţite, copile! De asta ne-a dat semeni pe lume, ca să ne apărăm unii pe alţii.

Afurisita aia de femeie căpoasă te lăsa fără replică! Jack ura faptul că o admira atât de mult. Jim, la rându-i, o iubea de i se tăia răsuflarea. După aceea n-a mai călătorit

la fel de des şi niciodată la fel de mult timp. Apoi s-a îmbolnăvit, au pierdut-o şi lumea a rămas fără încă o pavăză.

În ziua de dinainte de Revelion, când se întâmpla toată povestea asta cu luarea de ostatici, când erau jos, în faţa blocului şi şefii le-au zis să-i aştepte pe stockholmezi, Jim şi Jack s-au gândit amândoi mult la ea, la ce ar fi făcut dacă ar fi fost acolo.

Când lămâia aia verde îl pocni în cap pe Jack şi constatară că hârtia în care era înfăşurată era o comandă de pizza, pricepură amândoi că o şansă mai bună de a încerca să ia legătura cu spărgătorul nu aveau.

Aşa că Jack îl sună pe negociator. Omul le dădu dreptate, cu toate că era stockholmez.

— Da, da, am putea deschide un canal de comunicare dacă le livrăm pizza. Dar bomba de pe scară? întrebă el.

— Nu e nicio bombă! răspunse Jack sigur de el.

— Te juri că aşa e?

— Mă jur! Dacă vrei şi înjur, că m-a învăţat maică-mea destule. Făptaşul ăsta nu e periculos, doar speriat.

— De unde ştii?

— Dacă era periculos şi ştia ce face, nu comanda pizza pentru ostatici aruncând cu LĂMÂI, ce dracu'! Lasă-mă să vorbesc cu el, pot să...

Jack se opri brusc. Era gata să spună: „Pot să-i salvez pe toți!“, dar înghiți în sec și continuă:

— ...rezolv. Pot să rezolv situația.

— Ați vorbit cu vecinii? mai vru să știe negociatorul.

— Blocul e gol, îl asigură Jack.

Negociatorul era încă blocat în trafic din cauza accidentului de pe autostradă. Nici măcar mașinile de poliție nu puteau ieși din blocaj, așa că negociatorul fu de acord cu planul lui Jack până la urmă. Dar, în același timp, le ceru să introducă un telefon în apartament, astfel încât să îl poată suna el însuși pe spărgător pentru a negocia eliberarea ostaticilor. „Ca să culeagă el toți laurii când se rezolvă situația!“ își zise Jack posac.

— Bine, am un telefon bun, spuse Jack.

Și chiar avea, „drăcia aia de telefon special care are acoperire și când nu-i acoperire“, cum îi zicea Jim.

— Sun după ce termină de mâncat pizza, e mai ușor să negociezi când oamenii sunt sătui, spuse negociatorul, de parcă recita ceva învățat la cursurile pentru negociatori.

— Ce facem dacă nu deschide? întrebă Jack.

— Lăsați pizza și telefonul la ușă.

— Și cum putem să fim siguri că ia telefonul în apartament? întrebă Jack.

— De ce să nu-l ia?

— Ți se pare că spărgătorul ăsta a luat decizii raționale și logice până acum? Poate se stresează și crede că e o capcană.

Atunci lui Jim îi veni brusc o idee, ceea ce îl luă prin surprindere chiar şi pe el:

— Îl punem într-o cutie cu pizza!

Jack se uită şocat la taică-su câteva clipe bune. Apoi încuviinţă încet şi îi spuse negociatorului:

— Îl punem într-o cutie cu pizza.

— Da, da, e o idee bună! încuviinţă negociatorul.

— Ideea lui tata! spuse Jack mândru.

Jim se întoarse ca să nu vadă fiu-său cât de jenat se simţea. Căută pe Google ce pizzerii erau prin apropiere. Sună la una dintre ele şi transmise comanda cât se poate de simplă şi normală: opt pizze şi „o uniformă din aia cum au băieţii de la livrare“. Doar că Jim făcu greşeala să spună că era poliţist, iar proprietarul pizzeriei era perfect capabil să citească ştirile locale pe reţelele de socializare. Aşa că îi făcu reducere lui Jim fiindcă luase atâtea pizze, dar îi ceru dublu ca să-i închirieze hainele. Jim îl întrebă furios pe proprietar dacă era cumva un anumit personaj dintr-o poveste englezească de Crăciun, de la mijlocul secolului nouăsprezece, la care omul îl întrebă calm dacă ştia ce înseamnă „cerere şi ofertă“. Când Jim veni cu pizzele şi hainele, Jack încercă să le ia, dar Jim nu le dădu drumul.

— Ce faci? Am zis că intru eu! spuse Jack hotărât.

Jim dădu din cap că nu.

— Nu. Încă nu ştim dacă e o bombă sau nu pe scară. Intru eu!

— De ce să te duci *tu* dacă e o bombă? Mă duc *eu*, ce dr... se împotrivi Jack.

Dar Jim nu se lăsă:

— Eşti sigur că nu-i o bombă, băiete, da?

— Da!

— Bun aşa. Atunci ce contează dacă mă duc eu?

— Auzi, câţi ani ai, unşpe?

— Da' TU câţi ai?

Jack căută disperat un contraargument:

— Nu pot să te las...

Jim îşi pusese deja hainele de la pizzerie, în mijlocul străzii, deşi era ger. Nu se uitară unul la celălalt.

— Maică-ta nu m-ar ierta dacă te trimit pe tine, spuse Jim, cu capul în pământ.

— Și pe mine m-ar ierta dacă te trimit pe tine? Ai fost bărbatul ei! spuse Jack cu faţa spre stradă.

Jim se uită spre cer.

— Dar a fost mama ta.

Și el te lăsa uneori fără replică, moş afurisit!

CAPITOLUL 51

Secţia de poliţie. Camera de interogatoriu. Agenta imobiliară s-a albit la faţă. Se bâlbâie înfricoşată:

— Spă-spărgătorul? E-eu? C-cum s-să f-fi-iu...

Jack mărşăluieşte prin încăpere, dirijând cu braţele o orchestră invizibilă, foarte satisfăcut.

— Cum de nu m-am prins din prima? Nu ştii *nimic*! Tot ce-ai îndrugat despre apartament n-avea nici cap, nici coadă. Niciun agent imobiliar *adevărat* nu e chiar atât de nepriceput!

Agenta pare gata să izbucnească în plâns.

— Fac şi eu ce pot, să ştii! Tu ştii cât de greu e să fii agent imobiliar în ziua de azi?

Jack face ochii mari.

— Dar NU eşti! Eşti o SPĂRGĂTOARE!

Agenta se uită distrusă la Jim, care ascultă din pragul uşii, şi caută un pic de susţinere. Dar Jim o priveşte trist, fără să zică nimic. Jack bate cu pumnii în masă şi o ţintuieşte furios cu privirea:

— Ar fi trebuit să mă prind din prima! Când ceilalţi martori au povestit cum a fost cu luarea de ostatici, n-au spus nimic despre tine. Fiindcă nu erai acolo! Recunoaşte! Ne-ai distras atenţia când ai cerut artificii, apoi ai ieşit din apartament pe sub nasul nostru. Spune adevărul!

CAPITOLUL 52

Adevărul? Adevărul nu e aproape niciodată pe cât de complicat credem noi că este. Dar sperăm să fie complicat, pentru că astfel ne simţim mai deştepţi când înţelegem cum stau lucrurile. Aceasta este o poveste despre un pod, despre idioţi, despre o luare de ostatici şi o vizionare de apartament. Dar şi o poveste de dragoste. De fapt, mai multe.

Ultima oară când a fost la psihologă, înainte de toată tevatura cu luarea de ostatici, Zara a ajuns mai devreme. Bine, ea nu întârzia niciodată, evident, dar era neobişnuit să intre în cabinet înainte de ora stabilită.

— S-a întâmplat ceva? s-a mirat Nadia.

— Adică? a întrebat Zara sfidător.

— De obicei, nu ajungi mai devreme. Ce-i cu tine?

— Păi nu-i treaba ta să-ţi dai seama dacă e ceva cu mine?

Nadia a oftat:

— Am întrebat şi eu.

— Ce e aia, varză neagră?

Nadia s-a uitat fugar spre recipientul din plastic de pe birou şi a încuviinţat:

— Da, îmi luam prânzul.

Alţi pacienţi ar fi luat replica drept o insinuare. Nu Zara, evident.

— Eşti vegană, a zis ea, fără semn de întrebare.

Psihologa a tuşit, aşa cum tuşeşti când te enervezi că eşti previzibil.

— Asta nu-nseamnă neapărat că sunt vegană. Adică *sunt*, dar cineva poate mânca varză şi dacă nu e vegan, nu?

Zara s-a strâmbat.

— Dar salata aia e cumpărată de la restaurant, adică puteai să alegi altă mâncare, dar ai luat varză.

— Şi asta fac doar veganii?

— Da, dacă nu cumva vreo lipsă de vitamine îţi afectează deciziile economice.

Atunci Nadia a zâmbit:

— Ce desconsideri, faptul că sunt vegană sau faptul că am plătit pentru o salată?

— Se poate foarte bine să te desconsider din mai multe motive deodată.

Nadia a înghiţit ultima îmbucătură de salată, deodată cu ultimele fărâme de încredere de sine, a închis cutia din plastic şi a întrebat:

— Cum te-ai simţit de când nu ne-am mai văzut, Zara?

În loc să răspundă, Zara a scos o sticluță cu dezinfectant de mâini, și-a frecat atentă degetele și, cu spatele la biroul Nadiei, a constatat:

— Pentru o psihologă, ai multe cărți care nu sunt despre psihologie.

— Tu despre ce crezi că sunt?

— Identitate. De-aia ești vegană.

— Nu poți fi vegan din alte motive?

— Cum ar fi?

— E bine pentru mediul înconjurător.

— Posibil, dar eu cred că ăștia ca tine sunt vegani fiindcă asta vă face să vă simțiți mai buni decât alții. Cred că de-asta ai și postura asta proastă – lipsă de calciu.

Nadia s-a îndreptat discret de spate, încercând din răsputeri să nu arate ca una care se îndreaptă de spate.

— Tu plătești ședința asta, Zara. Pentru una gata să critice alegerile economice ale altora, pari destul de dispusă să cheltuiești mulți bani discutând despre... mine. Vrei să vorbim despre asta?

Zara a cântărit întrebarea o clipă, fără să-și ia privirea de pe raftul cu cărți.

— Poate data viitoare.

— Îmi pare bine.

— De ce?

— Că o să fie o „data viitoare".

Atunci Zara s-a întors, a studiat-o atent pe Nadia, să vadă dacă glumea. N-a reușit să-și dea seama, așa că

s-a aşezat la loc pe scaun, şi-a frecat din nou mâinile cu dezinfectant, s-a uitat pe fereastra din spatele Nadiei şi a numărat ferestrele clădirii de peste drum. Apoi a zis:

— Nu mi-ai recomandat pastile antidepresive. Cei mai mulţi psihologi asta ar fi făcut.

— Ai întâlnit mulţi psihologi?

— Nu.

— Deci ţi-ai pus singură diagnosticul?

Zara s-a uitat la tabloul de pe perete.

— Înţeleg că nu vrei să-mi dai pastile de somn, ţi-e frică să nu mă sinucid. Dar n-ar trebui să-mi dai antidepresive?

Nadia a împăturit două şerveţele nefolosite şi le-a pus în sertarul biroului, apoi i-a răspuns:

— Ai dreptate. Nu ţi-am sugerat medicaţie. Antidepresivele sunt făcute să niveleze extremele trăirilor tale. Dacă doza e corectă, pacientul nu se mai întristează la fel de mult ca înainte, dar adesea nici la fel de fericit nu se mai simte.

Apoi a ridicat palma orizontal în aer şi a continuat:

— Devii... plat. S-ar putea crede că pacienţilor care iau antidepresive cel mai mult le lipseşte senzaţia de fericire deplină, dar, de fapt, cei mai mulţi spun că ar vrea să poată plânge din nou. Văd un film trist cu persoana iubită şi ar vrea să... simtă acelaşi lucru.

— Mie nu-mi plac filmele, a zis Zara categoric.

Nadia a izbucnit în râs.

— Nu, nu, normal că nu-ţi plac. Dar nu cred că trebuie să ai mai puţine sentimente, Zara. Tu cred că trebuie să simţi mai mult. Nu cred că eşti deprimată, cred că eşti singură.

— Sună a analiză de-a dreptul neprofesionistă.

— Se prea poate.

— Şi dacă plec de-aici şi mă sinucid?

— Nu cred.

— Adică?

— Tocmai mi-ai spus că o să fie o „data viitoare“.

Zara şi-a fixat privirea pe bărbia Nadiei.

— Şi ai încredere în ce zic?

— Da.

— De ce?

— Am înţeles că nu vrei să laşi oamenii să se apropie de tine fiindcă asta te face să te simţi slabă. Dar nu cred că ţi-e teamă să fii rănită, cred că ţi-e teamă să nu-i răneşti pe alţii. Eşti o persoană mai empatică şi cu o moralitate mai solidă decât vrei să admiţi.

Zara s-a simţit profund jignită, dar nu se putea hotărî dacă era din cauză că Nadia o făcuse „slabă“ sau din cauză că o numise „morală“.

— Poate că, pur şi simplu, nu cred că merită să-mi pierd timpul vorbind cu oameni de care oricum o să mă plictisesc.

— Cum poţi şti dacă nu încerci niciodată?

— Păi sunt *aici*, nu? Şi n-a durat mult până m-am plictisit de tine.

— Încearcă, te rog, să iei întrebarea în serios.

Dar în zadar. Zara a schimbat subiectul, ca de obicei:

— Deci, de ce EŞTI vegană?

Nadia a oftat obosită.

— Chiar trebuie să vorbim despre *asta* iar? OK, sunt vegană pentru că îmi pasă de criza climatică. Dacă toată lumea ar deveni vegană, am putea...

Zara a întrerupt-o, plină de dispreţ:

— Să împiedicăm topirea gheţarilor?

Nadia i-a răspuns atunci cu răbdarea îndelung exersată a veganilor care petrec Crăciunul cu rude mai în vârstă:

— Nu direct, nu. Dar a fi vegan e parte din soluţia globală. Iar faptul că gheţarii se topesc este...

— Dar pinguinii la ce ne trebuie? a întrerupt-o Zara candid.

— Voiam să spun că topirea calotei glaciale e un simptom, nu problema în sine. Ca şi dificultăţile tale cu somnul.

Zara a continuat să numere ferestre.

— Există broaşte pe cale de dispariţie despre care cercetătorii spun că mănâncă atât de multe insecte, încât am muri sufocaţi din cauza ţânţarilor dacă ar dispărea. Dar pinguinii? Pe cine ar afecta dispariţia pinguinilor, în afară de producătorii de geci cu puf?

Atunci Nadia şi-a pierdut şirul ideilor, ceea ce, probabil, era şi intenţia Zarei.

— Dar nu se fac... Ce?! Tu crezi că gecile cu puf se fac din pinguini? Se fac din *gâşte*!

— Deci gâştele nu sunt la fel de importante ca pinguinii? Asta nu prea sună vegan.

— N-am spus asta.

— Aşa s-a înţeles.

— Să ştii că ai dezvoltat un obicei!

— Care?

— Să schimbi subiectul de îndată ce discuţia se apropie de vreun sentiment adevărat.

Zara a cugetat o clipă la spusele Nadiei, apoi a întrebat:

— Dar urşii?

— Poftim?

— Dacă te atacă un urs, l-ai omorî?

— De ce să mă atace?

— Poate te răpeşte cineva, te droghează şi te trezeşti cu un urs, într-o cuşcă, şi trebuie să te lupţi pe viaţă şi pe moarte.

— Acum chiar ai întrecut măsura. Şi vreau să subliniez faptul că am o pregătire temeinică în psihologie şi un prag de toleranţă destul de ridicat la aşa ceva.

— Nu mai fi aşa sensibilă! Răspunde la întrebare: ai omorî ursul, dacă n-ar fi nevoie să-l mănânci? Şi nu

întreb dacă l-ai omorî cu furculița. Dacă ai avea un cuțit, l-ai omorî?

Nadia a oftat din greu:

— Iar începi?

— Ce?

Nadia s-a uitat la ceas. Zarei nu i-a scăpat asta. A numărat din nou toate ferestrele de două ori. Nadiei nu i-a scăpat asta. O vreme și-au evitat privirile. Apoi Nadia a continuat:

— Permite-mi să te întreb altfel: ridiculizezi mișcarea pentru mediul înconjurător pentru că e opusul pieței financiare, domeniul în care lucrezi tu?

Zara i-a retezat-o mai repede decât se aștepta chiar și ea. Uneori nu știm nici noi cât de puternice ne sunt părerile, până când nu ni se oferă ocazia:

— Auzi? Mișcarea pentru mediu n-are nevoie de ajutor ca să fie ridicolă! Și nu apăr piața financiară, ci sistemul economic.

— Care e diferența?

— Piața e simptomul, sistemul e problema.

Nadia a încuviințat, de parcă ar fi priceput ce însemna asta.

— Noi, oamenii, am inventat sistemul economic, nu? Adică e ceva artificial.

Răspunsul Zarei a sunat surprinzător de lipsit de aroganță, ba chiar cu urme de compasiune:

— Asta e problema. L-am făcut prea puternic. Am uitat cât suntem de lacomi. Ai un apartament al tău?

— Da.

— Ai credit?

— N-are toată lumea?

— Nu. Creditul era, înainte, ceva ce trebuia plătit înapoi în cu totul alte condiţii. Dar acum orice familie cu copii mici şi venituri medii poate lua credit pe sume pe care nu le-ar putea economisi nici într-o viaţă întreagă. Atunci nu se mai poate spune că banca dă *credit*, de fapt, oferă *finanţare*. Şi atunci locuinţele nu mai sunt locuinţe. Sunt investiţii.

— Nu înţeleg ce înseamnă asta exact.

— Înseamnă că săracii ajung şi mai săraci, bogaţii şi mai bogaţi, iar adevărata diferenţă de clasă socială este cea dintre cei care primesc credit şi cei care nu. Căci, oricât ar câştiga cineva, la sfârşitul lunii tot stă treaz noaptea şi îşi face griji pentru bani. Toată lumea se uită în curtea vecinului şi se întreabă: „Cum naiba îşi permit *atâtea*?" Fiindcă toată lumea consumă peste nivelul propriilor venituri. Aşa că nici cei cu adevărat bogaţi nu se simt cu adevărat bogaţi, pentru că singurul lucru scump pe care îl pot cumpăra este o versiune mai scumpă a ceva ce au deja. Pe credit.

Nadia arăta ca o mâţă care vede un om pe patine pentru prima oară.

— Am să... Stai să mă gândesc... Am auzit odată un om care lucra la un cazinou spunând că nimeni nu se ruinează pierzând, ci toată lumea se ruinează încercând să recâştige banii pierduţi. Asta vrei să spui? De asta se prăbuşesc bursa şi piaţa imobiliară?

Zara a ridicat din umeri.

— Sigur, dacă asta te face să te simţi mai bine.

Atunci psihologa a pus brusc, fără să înţeleagă nici ea de ce, o întrebare care i-a tăiat răsuflarea pacientei:

— Dar tu? Ai mai multe mustrări de conştiinţă faţă de clienţii cărora *nu* le-ai aprobat creditul sau faţă de cei cărora le-ai dat un credit mult *prea mare*?

Pe chipul Zarei nu se citea nimic, dar se ţinea atât de strâns de braţele scaunului, încât, când le-a dat drumul, tot sângele îi fugise din palme. Şi-a frecat din nou degetele cu dezinfectant, ca să le ascundă paloarea şi a evitat privirea Nadiei numărând ferestre.

— Ştii ceva? Dacă „prietenii animalelor" chiar ar fi prietenii animalelor, nu m-ar îndemna să mănânc porci fericiţi! a pufnit ea dispreţuitor.

Nadia şi-a dat exasperată ochii peste cap.

— Nu înţeleg ce are asta de-a face cu întrebarea mea?

Zara a ridicat din umeri.

— Toată vorbăria asta despre agricultură ecologică şi toate reclamele despre găini crescute în aer liber şi porci fericiţi... Nu e mai lipsit de etică din partea mea să mănânc un porc fericit? Nu e mai bine să împart cu

familia şi prietenii mei un porc care a avut o viaţă mizerabilă decât un porc *carpe diem*? Ţăranii zic că porcii fericiţi au carnea mai bună. Bănuiesc că aşteaptă până când porcul e îndrăgostit sau tocmai a făcut purcei. Când e cel mai FERICIT, îl împuşcă în cap şi îl împachetează în vid. Asta se cheamă tratament etic?

Psihologa a oftat.

— Să înţeleg că nu vrei să vorbeşti despre clienţii tăi şi creditele lor.

Zara şi-a înfipt unghiile în palmă.

— Te-ai gândit vreodată că veganii vorbesc mereu despre salvarea planetei, de parcă de noi are nevoie planeta? Planeta va supravieţui miliarde de ani şi fără oameni. Nu ne ucidem decât pe noi înşine.

Ca de obicei, Zara nu i-a răspuns la întrebare. Nadia s-a uitat din nou la ceas, dar s-a căit imediat, pentru că Zara a văzut şi s-a pregătit să plece. Ca de obicei. Zara nu voia să ajungă în situaţia de a fi rugată să plece. Din cauza asta, învăţase să nu scape din ochi ceasurile oamenilor. Dacă persoana din faţa ta se uită a doua oară la ceas, te ridici şi pleci. Nadia s-a ruşinat şi a bălmăjit:

— Avem timp... dacă vrei... nu mai am niciun pacient după tine.

— Dar eu am treabă, drăguţă! răspunse Zara.

Nadia şi-a regăsit stăpânirea de sine şi i-a pus o altă întrebare:

— Poţi să-mi spui măcar un lucru despre tine, ceva personal?

— Pardon?

Nadia s-a ridicat şi, înclinându-şi capul uşor într-o parte, a încercat să-i prindă privirea Zarei.

— În tot timpul petrecut împreună, n-am simţit niciodată că mi-ai spus nimic cu adevărat personal. Orice... Care e culoarea ta preferată? Îţi place arta? Ai fost îndrăgostită vreodată?

Zara a ridicat mirată din sprâncene până la rădăcina părului.

— Crezi că aş dormi mai bine dacă aş fi îndrăgostită?

Nadia a izbucnit în râs.

— Nu! Era doar o întrebare. Ştiu foarte puţin despre tine.

Dintre toate clipele bizare dintre ele, aceasta a fost cea mai ciudată. Zara a rămas câteva minute în picioare, în spatele scaunului pe care stătuse. Apoi a tras adânc aer în piept şi i-a povestit Nadiei ceva ce nu îi mai spusese niciunui alt om:

— Îmi place muzica. Ascult... muzică foarte, foarte tare, de cum ajung acasă. Mă ajută să mă concentrez.

— Doar când ajungi acasă?

— Nu pot să dau muzica tare la birou. Şi nu merge decât dacă dau volumul foarte, foarte tare.

Zara s-a ciocănit demonstrativ pe frunte, de parcă ar fi vrut să-i arate Nadiei ce anume nu mergea.

— Ce fel de muzică? a întrebat Nadia cu multă precauție.

— Rock. Death metal mai exact.

— Aoleu!

— Asta-i o evaluare profesionistă?

Jenată, Nadia a chicotit foarte neprofesionist. Dar la facultatea de psihologie nu înveți să chicotești.

— A fost doar *foarte* neașteptat! De ce death metal?

— E atât de zgomotos, încât se face liniște în cap.

Încheieturile degetelor Zarei s-au albit pe mânerul genții. Nadia a văzut. A scos un blocnotes din sertarul biroului, a scris ceva și i-a întins foaia de hârtie.

— Rețetă pentru pastile de somn? a întrebat Zara.

Nadia a dat din cap că nu.

— Numele modelului unor căști foarte bune. Le găsești aici, la magazinul de electronice de la parterul blocului. Cumpără-le, ca să-ți poți asculta muzica indiferent unde ești, când simți că ți-e greu! Poate te-ajută să ieși mai mult în oraș. Să întâlnești lume... Poate chiar să te... îndrăgostești?

Psihologa s-a căit, bineînțeles, imediat că i-a scăpat asta. Zara n-a zis nimic. A pus foaia de hârtie în geantă, s-a uitat în treacăt la scrisoarea aflată pe fundul genții, apoi a închis-o repede. A ieșit, iar Nadia a strigat după ea, neliniștită că mersese prea departe:

— Nu-i nevoie să te îndrăgostești, Zara, n-am vrut să spun asta! Am vrut doar să te încurajez să încerci ceva

nou. Cred că trebuie să-ţi dai… să-ţi dai şansa… de a te plictisi de cineva!

Zara era deja în lift. Când s-au închis uşile, s-a gândit iar la creditele oamenilor. La cele pe care le aprobăm şi la cele pe care le refuzăm. Apoi a apăsat pe butonul roşu.

CAPITOLUL 53

Jos, în faţa blocului, Jack încerca să găsească un alt mod de a intra în contact cu spărgătorul, astfel încât să nu-l lase pe Jim să urce cu pizzele. Se gândi, se gândi şi se tot gândi, căci or fi tinerii din ziua de azi foarte siguri de orice, dar până şi Jack credea că era mai bine să fie sută la sută sigur că bomba nu era bombă, înainte să-şi trimită tatăl pe scara blocului.

— Aşteaptă, tată, am... începu el, apoi continuă în telefon, către negociator: Înainte să intrăm cu pizzele, aş vrea să înţeleg mai bine situaţia. O să urc în blocul de peste drum. Poate reuşesc să văd de-acolo ce se întâmplă pe scară.

Negociatorul se arătă sceptic:

— La ce să ajute asta?

— Poate că la nimic, recunoscu Jack, dar poate că reuşesc să văd prin ferestrele scării blocului dacă e o bombă. Înainte să-mi trimit colegul acolo, aş vrea să ştiu că am făcut tot ce se putea.

Negociatorul acoperi receptorul cu mâna, vorbi cu altcineva, pesemne cu vreun împielițat de şef. Apoi reveni la telefon şi spuse:

— Da, da, bine.

Nu-i spuse că aprecia faptul că Jack îşi numea tatăl „coleg" când situaţia era critică, dar chiar îl admira pentru asta.

Aşa că Jack traversă şi urcă în blocul de peste drum. Negociatorul, rămas la telefon, îl întrebă după vreun etaj şi jumătate:

— Ce faci?

— Urc scările! răspunse Jack.

— Nu e lift?

— Nu-mi plac lifturile.

Negociatorul păru atunci că îşi loveşte exasperat fruntea cu telefonul.

— Deci eşti gata să intri într-un bloc unde se pare că avem o bombă şi un spărgător înarmat, dar ţi-e frică de lifturi?

Jack răspunse tăios:

— Nu mi-e FRICĂ de lifturi! Mi-e frică de şerpi şi de cancer, am spus că nu-mi PLAC lifturile!

Negociatorul păru să rânjească în receptor:

— Nu poţi să ceri întăriri?

— Personalul disponibil e deja la locul faptei. Se ocupă de îngrădirea zonei şi de evacuarea clădirilor din

apropiere. Am cerut întăriri, dar își așteaptă nevestele. Amândoi.

— Adică?

— Au băut. Trebuie să-i aducă soțiile cu mașina.

— Au băut? La ora asta? În ziua de *dinainte* de Revelion? se miră negociatorul.

— Nu știu cum e la Stockholm, dar noi pe-aici luăm Anul Nou foarte în serios, răspunse Jack.

Negociatorul începu să râdă:

— Stockholmezii nu iau nimic în serios, știi și tu.

Jack râse și el. Șovăi preț de câteva trepte, apoi îi puse negociatorului întrebarea care îl rodea de mult:

— Ai mai avut vreodată un caz cu luare de ostatici?

Negociatorul ezită și el:

— Da, da, am mai avut.

— Și cum s-a terminat?

— Le-a dat drumul ostaticilor după ce am vorbit patru ore.

Jack încuviință tăcut și se opri la penultimul etaj. Se uită pe fereastră printr-un mic binoclu. Văzu firele electrice împrăștiate pe podea, ieșind din lada de carton pe care era scris ceva cu cariocă neagră. Nu putea băga mâna în foc ce scria exact, de la distanța aceea, dar arăta al naibii de asemănător cu „CRĂCIUN".

— Nu-i nicio bombă, spuse el în telefon.

— Dar ce e?

— Luminiţe de Crăciun, din alea de împodobit balconul.

— Bine.

Jack urcă mai departe, la ultimul etaj. Dacă spărgătorul nu trăsese jaluzelele, poate că reuşea să vadă ceva în apartament.

— Cum l-ai făcut să se predea? întrebă el în telefon.

— Pe cine?

— Pe cel care a luat ostatici. Data trecută.

— Ei, chestiile obişnuite, o combinaţie din tot ce am învăţat. Nu folosi negaţii, nu spune niciodată „nu merge", „nu se poate" sau „nu vreau". Încearcă să găseşti ceva comun cu infractorul. Încearcă să-i înţelegi motivele.

— Pe bune, aşa l-ai făcut să se predea?

— Nu, am glumit.

— Serios?

— Da, serios. Am vorbit patru ore şi apoi a tăcut brusc. Ăsta e, de fapt, primul lucru pe care-l învăţăm...

— Să-l ţinem de vorbă? Să nu-l lăsăm să tacă în receptor?

— Da, exact. Nu mai ştiam ce să-i zic, aşa că am riscat şi l-am întrebat dacă vrea să audă un banc bun. A tăcut vreun minut, apoi a zis: „Da, zici sau nu?" Aşa că i-am zis-o pe aia cu doi irlandezi într-o barcă. O ştii?

— Nu, răspunse Jack.

Negociatorul trase adânc aer în piept şi spuse:

— Păi zice aşa: doi fraţi irlandezi ies pe mare la pescuit. Vine o furtună şi îşi pierd ambele vâsle. Plutesc în derivă, pe întuneric, valurile lovesc barca din toate părţile şi sunt convinşi că le-a sunat ceasul. Dar, deodată, unul dintre fraţi vede ceva lucind în întuneric şi reuşeşte să pescuiască o sticlă. Scot dopul şi PUFFF! Din sticlă iese un duh magic, care le spune că le poate îndeplini o dorinţă, oricare ar fi ea. Aşa că fraţii se uită de jur împrejur la marea învolburată şi unul dintre ei tocmai se pregătea să spună dorinţa evidentă, când celălalt izbucneşte vesel: „Ştiu! Fă toată marea să fie bere Guinness!“ Celălalt frate se holbează la el ca la un idiot, dar în fine, se învoieşte, bere să fie! Şi-atunci PUFFF! Valuri de Guinness. Duhul dispare. Primul frate se uită la celălalt şi izbucneşte: „Fir-ai al dracului de idiot! O dorinţă aveam şi noi şi tu ai cerut Guinness! Îţi dai seama ce-nseamnă asta?“ Celălalt frate dă ruşinat din cap că nu. Atunci primul frate îşi aruncă enervat braţele în aer şi spune...

Negociatorul tăcu câteva clipe pentru efect dramatic, dar nu apucă să termine poanta, că Jack completă, de la celălalt capăt al firului:

— Acum trebuie să ne pişăm în barcă!

Negociatorul râse de făcu telefonul să hârâie.

— Deci îl ştiai!

— Maică-mii îi plăceau bancurile. Auzi, chiar l-ai făcut să se predea povestindu-i asta?

Negociatorul tăcu, puţin prea mult.

— Poate i-a fost teamă să nu-i zic încă unul.

Jack băgă de seamă că negociatorul încerca să glumească, dar nu prea reuşea. Ajunse la ultimul etaj şi se uită spre balconul de peste drum. Se opri mirat.

— Ce naiba... ce ciudat!

— Ce anume?

— Văd apartamentul cu ostaticii. E o femeie pe balcon.

— O femeie?

— Da, cu căşti.

— Cu căşti?

— Da.

— Ce fel de căşti?

— Câte feluri de căşti sunt? Ce contează?

Negociatorul oftă.

— OK, da, o întrebare prostească. Ce vârstă are femeia?

— Peste cincizeci. Cincizeci şi ceva, poate.

— Mult peste cincizeci sau cincizeci şi un pic?

— La dra... nu ştiu! O babă. O babă obişnuită.

— Bine, bine, calm! Pare înfricoşată?

— Pare... plictisită. Nu, nu pare deloc în vreun pericol, asta-i clar.

— E o luare de ostatici foarte bizară.

— Exact. Iar pe scară nu-i nicio bombă. Şi spărgătorul a încercat să jefuiască o agenţie bancară fără numerar.

Am zis de la început – n-avem de-a face cu un profesionist.

Negociatorul cugetă o clipă, apoi încuviinţă:

— Da, ai dreptate.

Încercă să pară sigur de el, dar Jack îi simţi ezitarea. Tăcură amândoi îndelung. Apoi Jack îl rugă:

— Spune-mi adevărul, cum s-a terminat luarea de ostatici atunci?

Negociatorul spuse oftând:

— A eliberat ostaticii, dar s-a împuşcat înainte să reuşim să intrăm.

Cuvintele acelea aveau să-l urmărească pe Jack toată ziua, ca lipite direct pe timpane.

Începu să coboare. Negociatorul îşi drese glasul şi spuse:

— Auzi, Jack, pot să te întreb ceva? De ce ai refuzat slujba de la Stockholm?

Lui Jack îi dădu prin cap să mintă, dar nu avu energie.

— De unde ştii?

— Am vorbit cu şefa mea înainte să plec spre voi. Am întrebat despre echipa locală, ştii. Mi-a zis să iau legătura cu Jack, că e „al naibii de bun". Şi că ţi-a oferit un post de mai multe ori, dar ai refuzat.

— Am un post.

— Nu ca ăla pe care ţi-l oferă ea.

Jack izbucni defensiv:

— Eh, voi, stockholmezii gândiţi că toată lumea se învârte în jurul rahatului vostru de oraş.

Negociatorul râse:

— Auzi, eu am crescut într-un sat de unde trebuia să mergi patruzeci de minute cu maşina ca să cumperi lapte. Oraşele ca al tău erau oraşe mari pentru noi la vremea aia. Iar ăştia ca tine erau *stockholmezii* noştri.

Jack râse şi el scurt:

— Bănuiesc că oricine e stockholmezul cuiva la un moment dat.

— Care-i problema? Ţi-e teamă că n-ai face faţă la Stockholm?

Jack îşi şterse palmele pe pantaloni.

— Acum faci pe psihologul sau ce?

— Pare că ai nevoie de unul!

— Ce-ar fi să ne vedem fiecare de treabă?

Negociatorul şovăi preţ de-o răsuflare, apoi îl întrebă:

— Taică-tu ştie că ţi s-a oferit postul?

Jack se pregătea să răspundă, dar nu apucă. În secunda următoare, uitându-se pe fereastră, văzu că taică-su nu mai era în stradă, aşteptând aşa cum îi ordonase el.

— Ce *dracu'*!? urlă Jack.

Apoi închise telefonul şi o luă la goană în jos pe scări.

CAPITOLUL 54

Zara tocmai ieşise pe balcon când a văzut-o Jack, aflat în momentul acela în blocul de peste drum. După ce i-a spus spărgătoarei să nu facă „vreo prostie“, simţi nevoia, mai mult decât oricând, de puţin aer proaspăt. Dacă vedeai doar spatele Zarei, în timp ce se îndrepta spre balcon, ai fi zis că şi-a pierdut răbdarea. Dacă îi vedeai chipul însă, pricepeai cât de fragilă era. S-a surprins pe ea însăşi acolo în hol. A pierdut controlul. A *simţit* ceva. Poate că altora toată treaba asta le-ar fi provocat doar o uşoară neplăcere – ca atunci când descoperi că ai aceleaşi gusturi muzicale ca părinţii tăi sau când muşti din ceva care arată a ciocolată şi descoperi că e pateu de ficat –, dar Zarei sentimentul acesta îi produse panică. Oare era pe cale să cadă pradă empatiei?

Îşi frecă destoinic degetele cu dezinfectant, numără ferestrele blocului de vizavi încă o dată, şi încă o dată, încercând să tragă adânc aer în piept. Era deja de prea mult timp în apartamentul ăsta, oamenii îi invadau spaţiul personal şi nu era deloc obişnuită cu asta. Se lipi

cu spatele de zidul apartamentului, ca să n-o vadă cei adunaţi jos, în stradă. Îşi apăsă căştile pe urechi, dădu volumul mai tare, până când zgomotul asurzitor şi trepidaţiile muzicii acoperiră zgomotul şi trepidaţiile din capul ei. Până când basul bătea mai tare decât inima.

Acolo găsi ce căuta, preţ de o fragilă secundă – acordul de încetare a focului cu sine însăşi.

Privi îndelung iarna care se aşeza peste oraş. Îi plăcea tăcerea anotimpului, dar nu şi făţărnicia lui. Când vine iarna, toamna a făcut deja cea mai mare parte a muncii, s-a ocupat de frunze şi a şters vara din mintea oamenilor. Tot ce trebuie să facă iarna e să sosească mărşăluind cu cizme grele şi câteva grade sub zero şi să culeagă laurii – ca unul lăudat că a pus carnea pe grătar douăzeci de minute, deşi n-a pregătit o cină în viaţa lui.

Nu auzi uşa deschizându-se, dar simţi o ureche de pluş atingându-i părul. Lennart ieşi pe balcon, se opri lângă ea şi ciocăni discret pe una dintre căşti.

— Ce-i? îl repezi ea.

— Fumezi? o întrebă Lennart.

Nu reuşise încă să-şi scoată capul de iepure, dar masca avea o gaură prin care Lennart ştia că putea trage un fum, două.

— Cu siguranţă nu! spuse Zara şi îşi puse la loc casca pe ureche.

Lennart se miră, deşi nu se vedea prin indiferenţa constantă a capului de iepure. Zara arăta ca una care fuma, dacă nu fiindcă îi plăcea, măcar doar ca să facă aerul irespirabil pentru cei din jur. Iepurele ciocăni din nou pe o cască, Zara o ridică, fără niciun chef.

— Ce faci pe balcon atunci? întrebă el.

Zara îl studie pe îndelete – de la şosetele albe, trei sferturi, picioarele dezgolite şi chiloţii cu elasticul slăbit, până la pieptul gol, cu păr care începuse să-i albească.

— Ţi se pare cumva că eşti în situaţia de a pune sub semnul întrebării alegerile personale ale altora? întrebă ea, dar nu reuşi să-şi verbalizeze pe deplin iritarea, ceea ce o irită la culme.

Lennart se scărpină pe ochii de iepure mari şi morţi şi răspunse:

— A, nici eu, doar aşa, pe la petreceri şi când sunt luat ostatic!

Râse. Zara – nu. Iepurele amuţi. Zara îşi puse casca la loc pe ureche, dar el ciocăni din nou în ea, bineînţeles.

— Pot să mai stau un pic cu tine? Mi-e frică să nu mă pocnească iar Roger dacă mă-ntorc înăuntru.

Zara nu răspunse, ci îşi trase la loc casca pe ureche. Iepurele ciocăni iar.

— Ai venit la safari sau ce? întrebă el.

Zara îl fulgeră mirată cu privirea.

— Asta ce mai înseamnă?

— E doar o observaţie. La vizionările de apartamente e întotdeauna cineva ca tine. Cineva care nu vrea apartamentul, ci e doar curios, se uită. Ca la safari. Încearcă un alt stil de viaţă. În meseria mea întâlnesc mulţi dintr-ăştia.

Privirea Zarei era plină de otravă, dar gura rămase mută. E neplăcut să fii studiat de alţii, îţi vine să-ţi strângi mai bine hainele pe trup, mai ales când eşti obişnuit să fii tu cel care îi studiază pe ceilalţi. Instinctul o zgândărea să-i zică vreo două lui Lennart, să pună ceva distanţă între ei, dar, spre propria-i surprindere, îl întrebă:

— Nu ţi-e frig?

Iepurele dădu din cap că nu şi Zara trebui să se ferească, să n-o pocnească vreo ureche. Apoi Lennart îşi pipăi chipul flauşat şi râse pe înfundate:

— He, he, se zice că pierdem şaptezeci la sută din căldura corpului prin cap şi, cum ăsta s-a înţepenit, pierd doar treizeci la sută în momentul ăsta!

„Ce idiot!" îşi zise Zara, dar se abţinu.

Iepurele se fâstâci şi zise jenat:

— Aş, era doar o glumă! Bănuiesc că nu sunt prea sensibil la diferenţele de temperatură.

Nu era tocmai ceva cu care un bărbat îmbrăcat doar cu chiloţi lăbărţaţi s-ar lăuda când temperatura e sub zero grade, constată Zara. Îşi puse din nou căştile, sperând că asta era de ajuns ca să scape de el, dar simţi,

înainte ca Lennart să-i ciocănească din nou în căşti, că bărbatul avea de gând să înceapă o propoziţie cu cuvântul „eu".

— Eu, de fapt, sunt actor. Asta cu distrugerile de vizionări e doar aşa... ocupaţie secundară.

— Ce interesant! zise Zara, pe un ton pe care doar copiii sau vânzătorii de abonamente de telefonie l-ar putea considera drept o invitaţie de a continua dialogul.

— Sunt vremuri grele pentru lucrătorii din cultură, continuă iepurele, dând grav din cap.

Zara îşi lăsă resemnată căştile pe gât şi pufni:

— Şi asta-i scuza ta ca să profiţi de faptul că sunt vremuri grele şi pentru agenţii imobiliari? Cum se face că voi, „lucrătorii din cultură" nu ziceţi niciodată că ar fi bun capitalismul decât atunci când aveţi *voi* de câştigat?

Vorbele îi scăpară fără să vrea, nu ştia de ce. Printre urechile iepurelui vedea încă podul în depărtare. Urechile fluturară gânditoare în vântul de decembrie.

— Scuze, dar nu prea pari genul căruia îi pasă de vânzătorii de apartamente, zise el.

Zara pufni iar, şi mai arţăgoasă:

— Nu-mi pasă nici de vânzători, nici de cumpărători. Dar îmi pasă de faptul că nu pari a pricepe că ocupaţia ta secundară manipulează sistemul economic.

Capul de iepure zâmbea tâmp şi imobil, în timp ce, înăuntru, Lennart cugeta, cât se poate de concentrat.

Apoi zise cele mai idioate vorbe care îi pot ieşi pe gură unui om sau unui iepure:

— Ce treabă am *eu* cu sistemul economic?

Zara îşi frecă mâinile cu dezinfectant. Număra ferestrele.

— Piaţa ar trebui să se regleze singură, dar ăştia ca tine distrug echilibrul cererii şi ofertei, spuse ea, mai degrabă resemnată decât nervoasă.

Iepurele ripostă atunci cât se poate de previzibil:

— Nu-i adevărat! Dacă nu fac eu asta, o face altul. Nu încalc legea! Un apartament e cea mai mare investiţie pe care o face lumea şi atunci vor cel mai bun preţ, eu doar ofer un serviciu care...

— Locuinţele n-ar trebui să fie investiţii, spuse Zara înnegurată.

— Dar ce?

— Locuinţe.

— Eşti comunistă sau ce? întrebă iepurele râzând.

Zarei îi veni atunci să-i tragă una peste bot, dar se abţinu şi spuse:

— Când a fost criza financiară acum zece ani, un om a sărit de pe podul ăla din cauza prăbuşirii pieţei imobiliare, care a început la celălalt capăt al lumii. Nevinovaţii au fost concediaţi, iar vinovaţii au primit bonusuri. Ştii de ce?

— Hai că acum exagerezi un pic...

— Din cauză că ăstora ca tine nu le-a mai păsat de echilibrul sistemului.

Din capul de iepure, Lennart pufni uşor dispreţuitor, deoarece încă nu pricepuse cu cine se băgase în discuţie:

— Eu zic să te calmezi, criza financiară a fost din vina băncilor, nu fac eu...

— Regulile? Asta vrei să zici? Că nu faci tu regulile, tu doar joci jocul? îl întrerupse Zara obosită, căci ar fi preferat să bea nitroglicerină şi apoi să sară pe o trambulină decât să asculte al nu ştiu câtelea bărbat care încerca să-i explice responsabilitatea economică.

— Da! Adică nu! Dar...

Zara petrecuse suficient timp în comitete de conducere, printre bărbaţi din grupul-ţintă pentru purtători de butoniere, şi ştia exact care era restul monologului lui Lennart, aşa că hotărî să-i economisească timpul şi să-i cruţe corzile vocale:

— Permite-mi să ghicesc unde baţi cu discursul ăsta! Nu-ţi pasă de vânzătorul apartamentului ăstuia, nu-ţi pasă nici de Roger şi Anna-Lena, ci doar de tine însuţi. Şi o să te aperi susţinând că nu se poate trişa pe piaţa imobiliară, pentru că *piaţa* nu există cu adevărat, e ceva *artificial*, inventat de oameni. Doar cifre într-un computer. Aşa că TU n-ai nicio responsabilitate, nu?

— Nu... începu Lennart.

Dar nici n-apucă să-şi tragă răsuflarea, că Zara se răsti mai departe:

— Și pe urmă o să-mi mai spui nu știu ce nerozii din cărțile de psihologie pe înțelesul tuturor, cum că banii n-au valoare, fiindcă sunt și ei doar o convenție. Și, pe urmă, o să-mi ții *lecția de istorie*, bineînțeles. Tu, marele deștept, te vei gândi că o înveți pe mititica și nepriceputa de mine nițică teorie economică și istoria înființării bursei. Și poate o să-mi povestești și despre Hanoi 1902, când orașul a încercat să combată o invazie de șobolani oferindu-le locuitorilor recompense pentru fiecare șobolan omorât a cărui coadă o duceau la poliție. Și la ce a dus asta? Oamenii au început să hrănească șobolanii! Știi câți bărbați mi-au povestit asta ca să-mi demonstreze că oamenii obișnuiți sunt egoiști și nedemni de încredere? Știi câți ca tine întâlnește fiecare femeie din lume zi de zi, câți care cred că fiecare gând care le dă prin creierele lor reduse, de bărbați, e un adevărat cadou pentru noi dacă ni-l împărtășesc?

În apărarea lui Lennart trebuie spus că, la momentul acela, făcuse deja trei pași înapoi, spre balustradă. Dar Zara era de neoprit, ca să zicem așa. El apucă să zică doar „Eu...", înainte ca ea să i-o reteze:

— Tu? Tu, ce? TU nu ești lacom, ci toți CEILALȚI? Asta voiai să spui?

Iepurele dădu din urechi că nu.

— Nu! Nu! Îmi cer scuze! N-am știut că a sărit cineva de pe pod... Îl cunoș...

Obrajii Zarei pulsau, grumazul îi lucea, roşu ca sângele, sub căşti. Nu mai vorbea cu Lennart – cu cine vorbea exact nici ea nu ştia –, dar se simţea de parcă aşteptase zece ani să-i strige toate astea cuiva. Oricui. Mai mult ei înseşi. Aşa că urlă mai departe:

— Ăştia ca tine şi ca mine sunt PROBLEMA, nu pricepi? Ne apărăm mereu că noi doar oferim un serviciu. Că suntem doar parte din mersul pieţei. Că e vina oamenilor. Că sunt lacomi şi că nu trebuia să ne dea banii. Şi pe urmă *noi* ne întrebăm de ce bursele se prăbuşesc şi oraşul e plin de şobolani...

Privirea Zarei era sălbăticită de ură. Mici rotocoale de aburi îi ieşeau din nările umflate. Iepurele nu spuse nimic, ochii care nu clipeau niciodată o priviră pe Zara, care încerca să-şi calmeze bătăile inimii.

Din capul de iepure se auzi deodată un zgomot sacadat, iar Zara crezu mai întâi că prostălăul făcuse un atac cerebral sau ceva, apoi îşi dădu seama că Lennart râdea în hohote, din tot sufletul. Aruncându-şi braţele în aer, bărbatul zise:

— Nici nu mai ştiu despre ce vorbeşti, serios! Mă dau bătut! Ai câştigat! Ai câştigat!

Ochii Zarei se îngustară de frică, dar şi de furie. Îi fusese mai uşor să se descarce în faţa iepurelui decât a altor oameni, pentru că nu fusese nevoită să-l privească în ochi pe Lennart. Şi nu era pregătită să facă faţă

sentimentului. Îşi îndoi şi îndreptă repetat degetele pe coapse. Apoi spuse încet:

— Am câştigat, zău? Dar Roger şi Anna-Lena? Au câştigat şi ei? El încearcă să se îmbogăţească, iar ea încearcă să-l facă fericit şi amândoi amână un divorţ inevitabil. Dar asta te bucură doar pe tine, că atunci trebuie să cumpere *două* apartamente...

Atunci se întâmplă ceva. Lennart ridică vocea, pentru întâia oară:

— GATA, AJUNGE! Asta chiar... chiar... chiar NU cred!

— Şi-atunci tu în ce *crezi*? se stropşi Zara la rândul ei.

Şi, indiferent ce anume a dus la momentul acela, important e că vocea Zarei sună frânt. Închise ochii, îşi încleştă pumnii pe căşti. Aşteptase zece ani să o întrebe cineva şi pe ea acelaşi lucru. Aşa că aproape căzu pe spate când Lennart îi răspunse:

— În iubire.

Lennart rosti cuvântul cu atâta uşurinţă, de parcă nu era deloc un cuvânt mare. Zara nu se aşteptase la asta. Lennart continuă cu o voce mai joasă, pe un ton de om rănit:

— Vorbeşti de parcă m-aş bucura să divorţeze oamenii. Dimpotrivă. Nimeni nu poate merge la o mie de

vizionări de apartamente dacă nu crede că există mai multă iubire pe lume decât ură.

Nici măcar Zara nu mai avu replică. În plus, tot nu părea să-i fie frig „dobitocului cu cap de iepure", ceea ce o enerva la culme. „Mai taci cu iubirea aia şi degeră naibii odată, ca un dobitoc obişnuit!" se gândi ea şi se pregăti să-l concedieze cu câteva vorbe nimicitoare. Dar tot ce reuşi să zică fu:

— Pe ce te bazezi când zici asta?

Urechile de iepure se clătinară uşor.

— Pe toate apartamentele care nu sunt de vânzare.

Zara îşi pipăi gânditoare grumazul cu degetele. Nu era un răspuns complet idiot, ceea ce o înfurie, bineînţeles – faptul că Lennart n-avea decenţa să fie un dobitoc tipic. Un dobitoc care mai era şi romantic, pe deasupra, era aproape insuportabil şi acel „aproape" poate înnebuni o femeie cu căşti.

Aşa că tăcu, cu privirea aţintită spre pod. Apoi oftă resemnată şi scoase două ţigări din geantă. Pe una i-o băgă iepurelui în gaura din mască, pe cealaltă şi-o înfipse în colţul gurii. Măcar iepurele se dovedi suficient de isteţ să nu comenteze că nu-i *zisese* ea acum câteva minute că *nu* fumează? Ceea ce Zara aprecie. Când îi întinse bricheta, reuşi să-şi dea foc la nas şi fu nevoit să se pocnească singur cu palmele ca să stingă flacăra. Zara aprecie şi asta.

Fumară fără grabă. Apoi Lennart spuse apăsat, dar nu acuzator, uitându-se peste acoperișurile blocurilor:

— Poți să crezi ce vrei despre mine, dar Anna-Lena e unul dintre puținii clienți cu care... țin. Nu vrea să-și îmbogățească bărbatul, vrea doar să-l facă să se simtă util. Toată lumea o ia ca de la sine înțeles că ea e aia supusă și oprimată, că s-a ținut în umbră și s-a sacrificat de dragul carierei lui, dar știi ce slujbă avea înainte să se pensioneze?

— Nu, recunoscu Zara.

— Era analist-șef la o mare întreprindere de producție. Una americană. N-am crezut la început, fiindcă femeia e mai zăpăcită decât o pungă plină cu teluri, dar... persoană mai educată și mai inteligentă n-ai să găsești în apartamentul ăsta, ți-o jur! Când copiii lor erau mici, cariera lui Roger începuse să meargă bine. Doar că a ei mergea și mai bine și-atunci Roger a refuzat un post de șef, ca să stea acasă cu copiii, în timp ce ea mergea în călătorii de afaceri. Urma să stea doar câțiva ani, dar cariera i-a mers din bine în mai bine, în timp ce a lui a rămas pe loc. Și, cu cât diferența de salariu dintre ei era mai mare, cu atât mai greu le venea să facă schimb de roluri. După ce copiii au crescut și Anna-Lena și-a împlinit toate visurile, i-a zis lui Roger: „Acum e rândul tău!“ Dar nimeni nu i-a mai oferit poziții de conducere. Era prea bătrân. Și ei nu știu cum să vorbească despre asta, că nu-și găsesc cuvintele, n-au exersat niciodată discuția asta. Așa că

ea încearcă să-l răsplătească acum, tot mutându-se din apartament în apartament, renovând şi având... proiecte comune. Roger nu mai are copii de care să se îngrijească toată ziua, aşa că se simte inutil. Iar Anna-Lena vrea... acasă. Şi n-ai decât să crezi ce vrei despre mine, dar nu poţi să zici că nu-i susţin pe ăştia doi.

Zara îşi aprinse încă o ţigară, mai mult ca să-şi ţină privirea ocupată urmărind tutunul incandescent.

— Ţi-a povestit Anna-Lena toate astea?

— Ai fi surprinsă să ştii câte îmi povesteşte lumea.

— Ba n-aş fi deloc, şopti Zara.

Ar fi vrut să-i spună că are nevoie de distanţă. Că nu se poate abţine să-şi frece mâinile cu dezinfectant. Că numără toate obiectele din orice încăpere fiindcă asta o calmează. Că îi place foaia de calcul şi prognoza economică pentru că ea crede în ordine. Dar ar fi vrut şi să-i spună că sistemul economic, căruia îşi dedicase toată viaţa şi cariera, era problema, pentru că oamenii au făcut sistemul prea puternic. Pentru că am uitat cât suntem de lacomi, dar, mai ales, am uitat cât suntem de slabi. Şi asta ne distruge.

Toate astea ar fi vrut să i le zică, dar, ajunsă la vârsta ei, se obişnuise cu faptul că oamenii oricum nu înţelegeau sau nu voiau să înţeleagă ce spunea ea. Aşa că tăcu, dorindu-şi să nu fi spus nimic nici înainte.

Îşi fumară şi a doua ţigară. Zarei îi displăcea compania lui mai puţin decât se aşteptase, iar ziua aceea îi

adusese mai multe trăiri decât era pregătită să absoarbă, așa că degetele căutară instinctiv căștile când urechile de iepure se aplecară iar spre ea. Vedea că Lennart voia să o mai întrebe ceva, ca să continue discuția. Iar Zara ura asta, căci bărbații nu știau decât două întrebări: „Cu ce te ocupi?“ și „Ești măritată?“

Dar afurisitul de Lennart își luă avânt și o întrebă:

— Ce asculți?

„Fir-ar să fie!“ își zise Zara. „N-ai putea naibii să degeri și să nu mai fii interesat de mine?“ Deschise gura, avea atâtea de spus, dar nu reuși să zică decât:

— Spărgătoarea aia o să se dea bătută în curând. Poliția poate sparge ușa din clipă în clipă. Ar trebui să-ți pui niște pantaloni!

Iepurele încuviință dezamăgit. O lăsă cu căștile puse, muzica dată la maximum, numărând ferestre la nesfârșit. N-o fi o poveste de dragoste din aia despre care să scrii poezii, n-o fi, nu. Dar s-au făcut knockout unul pe altul, atunci și acolo.

CAPITOLUL 55

Estelle bătu timid la uşa garderobei. Julia deschise.

— Voiam doar să vă spun că pizzele sunt pe drum, dar mă gândeam că tu, care trebuie să mănânci pentru doi, poate eşti înfometată, biata de tine. Vrei o gustare până vine pizza? E ceva mâncare în congelator. Adică sigur trebuie să fie, lumea ţine mâncare în congelator, de obicei, zise Estelle.

— Mulţumesc frumos, nu-i nevoie, spuse Julia zâmbind.

Îi plăcea că Estelle o întrebase asta şi se gândi că mai mulţi oameni ar trebui să întrebe „Ţi-e foame?“ în loc de „Cum te simţi?“.

— Bine, bine, nu vă mai deranjez, spuse Estelle şi dădu să închidă uşa garderobei.

— Vrei să intri? întrebă Julia, pe un ton pe care, sincer vorbind, îl foloseşti doar dacă speri ca răspunsul să fie „Nu“.

— Cu mare plăcere! ciripi Estelle.

Intră, închise uşa după ea, se strecură pe lângă scara pe care stătea Julia şi se aşeză pe ultimul loc unde se mai putea sta, pe cufărul aflat în fundul garderobei. Îşi împreună mâinile pe genunchi, zâmbi blând şi spuse:

— Eh, până la urmă a ieşit bine, nu? N-am mâncat pizza de ani de zile. Neîndoielnic, toată treaba asta cu ostatici şi jaf armat nu e tocmai plăcută pentru nimeni, dar eu zic că totuşi e încurajator că e o spărgătoare şi nu un spărgător. Nu? E bine că femeile îşi intră şi ele în drepturi, nu?

Julia îşi puse degetul mare pe un anume punct între ochi, apăsă tare şi reuşi să se stăpânească suficient cât să răspundă:

— Îhm... Ne ameninţă cu pistolul, dar... sigur... *Girl power!* Fetele la putere!

— Nu cred că-i adevărat pistolul ăla! spuse repede Anna-Lena.

Julia închise ochii ca să nu se vadă cât e de iritată. Estelle zâmbi curioasă şi spuse:

— Aşa, aşa, v-am întrerupt, fireşte, babă nebună ce sunt! Despre ce vorbeaţi?

— Despre căsătorie, suspină Anna-Lena.

— O! exclamă Estelle, de parcă tocmai începuse categoria ei preferată la un concurs de cunoştinţe generale la televizor.

Julia se mai înmuie văzându-i entuziasmul şi o întrebă:

— Knut îl cheamă pe soţul tău, nu? De cât timp sunteţi căsătoriţi?

Estelle numără în tăcere până când nu mai avu cifre.

— De-o veşnicie! Aşa e când îmbătrâneşti. Nu mai există vreun alt timp înainte de Knut.

Juliei îi plăcu mult răspunsul Estellei, trebui să recunoască în sinea ei.

— Cum ţii în viaţă o căsnicie atâta vreme? întrebă ea.

— Te lupţi, răspunse sincer Estelle.

Răspunsul ăsta nu-i plăcu la fel de mult Juliei.

— Nu sună prea romantic.

Estelle zise mustăcind:

— Trebuie să-l asculţi pe celălalt tot timpul. Dar nu chiar *tot* timpul. Că dacă îl asculţi *tot* timpul există riscul să nu-l mai poţi ierta după aia.

Julia îşi scărpină ursuză pleoapele şi zise:

— Eu şi Ro eram destul de bune la a ne împăca. Atât de bune, că uneori ne certam intenţionat, doar ca să ne împăcăm. Dar acum sunt... hm, nu ştiu. Nu mai sunt aşa de sigură de... noi, uneori.

Estelle îşi învârti gânditoare verigheta şi îşi umezi buzele.

— Când ne-am îndrăgostit, eu şi Knut am făcut un pact despre cum să ne certăm. Knut zicea că nimeni nu rămâne îndrăgostit ca la început şi atunci începi să te

cerţi, fie că vrei, fie că nu vrei. Aşa că am făcut un contract, ca o convenţie din aia de la Geneva, în care ţările se pun de acord cu regulile în caz de război. Şi ne-am promis unul altuia ca, indiferent cât de supăraţi am fi, să nu zicem dinadins lucruri doar ca să ne rănim unul pe altul. Şi am zis că n-avem voie să ne certăm doar de dragul de a câştiga conflictul. Pentru că, până la urmă, unul singur ar câştiga şi nicio căsnicie nu supravieţuieşte după aşa ceva.

— Şi a funcţionat? întrebă Julia.

— Nu ştiu, recunoscu Estelle.

— Nu ştii?

— Nu, am rămas mereu îndrăgostiţi ca la început.

Era pur şi simplu imposibil să nu-ţi placă de ea. Estelle se uită de jur împrejurul garderobei o vreme, ca şi cum încerca să-şi amintească ceva, apoi se ridică şi se uită cu grijă sub capacul cufărului.

— Ce faci? întrebă Julia.

— Mă uitam şi eu, se scuză Estelle.

Annei-Lena nu-i pică deloc bine gestul Estellei, căci Anna-Lena considera că există reguli nescrise pentru cât de discret sau indiscret poţi fi la vizionările de apartamente.

— Nu se face aşa ceva! Nu se poate să te uiţi în cuferele oamenilor, chiar dacă sunt deschise! Doar în sertarele de la bucătărie. În alea e voie să te uiţi, dar numai câteva secunde, doar ca să vezi cât de mari sunt. N-ai voie

să numeri tacâmurile sau să judeci oamenii pentru stilul lor de viață sau alte cele. Există... reguli! E voie să deschizi mașina de spălat vase, dar nu pe cea de spălat rufe.

— Eu zic că ai fost la prea multe vizionări de apartamente... zise Julia.

— Știu, oftă Anna-Lena.

— Uite, au vin! strigă Estelle bucuroasă și scoase două sticle din cufăr.

— Vin? repetă Anna-Lena, brusc însuflețită.

Se pare că era voie să cauți prin cuferele oamenilor după vin.

— Vreți? le îmbie Estelle.

— Sunt gravidă, îi aminti Julia.

— Și nu-i voie să bei vin dacă ești gravidă?

— Nu-i voie să bei niciun fel de alcool.

— Nici... vin?

Ochii rotunzi ai Estellei erau plini de bunăvoință. Doar vinul e făcut din struguri. Copiilor le plac strugurii.

— Nici vin! confirmă Julia răbdătoare.

Se gândi cum a răspuns Ro odată: „Tot timpul! Beau pentru trei acum!", când doctorița le-a întrebat, la un control de rutină, dacă obișnuiesc să consume mult alcool. Doctorița n-a priceput că Ro glumea și atmosfera a devenit brusc tensionată. Julia izbucni în râs amintindu-și.

— Am făcut ceva? întrebă Estelle îngrijorată.

Bău direct din sticlă, apoi i-o întinse Annei-Lena, care luă și ea două înghițituri, ceea ce păru un gest complet nefiresc pentru ea. Dar na, era o zi ciudată pentru toată lumea.

— Nu, nu, mi-am adus aminte de o chestie pe care a făcut-o nevastă-mea, spuse Julia, încercând, fără succes, să se oprească din râs.

— Nevasta Juliei e o idioată! Exact ca Roger! o lămuri Anna-Lena binevoitoare pe Estelle, luând încă o dușcă de vin mai mare decât gura, ceea ce duse la un atac de tuse usturătoare.

Julia se aplecă și o bătu pe Anna-Lena pe spate. Estelle îi veni și ea în ajutor, luându-i sticla din mână și golind-o încet-încet. Apoi spuse:

— Knut nu-i deloc idiot! Chiar nu e! Dar îi ia o grămadă să parcheze mașina. Aș fi vrut să fie aici, ca să... Nu m-așteptam să fiu luată ostatică de una singură...

Julia zâmbi.

— Nu ești singură, ești cu noi! Și spărgătoarea asta nu pare să vrea să facă rău nimănui, sunt sigură că se rezolvă până la urmă. Pot să te-ntreb ceva?

— Firește, copilă dragă, firește!

— *Știai* că e vin în cufăr? De ce ai căutat fix acolo?

Estelle roși. După o lungă ezitare, răspunse:

— Și eu ascund vin în garderobă la mine acasă. Knut zicea că e o prostie. Ăăă, *zice* că e o prostie. Dar te gândești că alții fac și ei la fel și mi-am zis că, dacă

aici locuieşte cineva care îşi face griji că vin oamenii în vizită şi găsesc sticle cu vin şi se gândesc „Aha, aici sigur locuieşte vreun alcoolic“, atunci în garderobă ar ascunde vinul.

Anna-Lena mai luă două înghiţituri, sughiţă tare şi spuse:

— Alcoolicii n-au sticle cu vin nedesfăcute acasă. Au sticle goale.

Estelle îi zâmbi recunoscătoare şi răspunse fără să se mai gândească:

— Drăguţ din partea ta să zici asta. Knut ar fi fost de acord cu tine, cu siguranţă!

Ochii bătrânei luciră, nu doar de la vin. Fruntea Juliei se încreţi atât de adânc când văzu privirea Estellei, încât ziceai că are o nouă frizură. Se întinse şi, atingând blând braţul Estellei, şopti:

— Estelle, Knut nu parchează maşina, nu-i aşa?

Buzele ei subţiri se strânseră triste şi Estelle recunoscu în cele din urmă, abia auzit:

— Nu.

CAPITOLUL 56

Audiere de martor
Data: 30 decembrie
Numele martorului: Lennart

Jack: Permiteţi-mi să repet, să mă asigur că am înţeles! Nu eraţi prezent la vizionarea de apartament în calitate de potenţial cumpărător, ci eraţi plătit de Anna-Lena ca să distrugeţi vizionarea?

Lennart: Exact! *Lennart Fără Frontiere*, eu sunt! Vrei cartea mea de vizită? Distrug şi petreceri de burlaci, să ştii, de exemplu dacă ăla care se însoară ţi-a furat gagica.

Jack: Aşadar, asta e profesia dumneavoastră? Distrugător de vizionări?

Lennart: Nu, de meserie sunt actor. Doar că e cam subţire treaba cu actoria acum. Dar am jucat în *Neguţătorul la Veneţia* aici, la teatrul local, să ştii.

Jack: Adică „*din* Veneţia".

Lennart: Nu, nu, de-aici, teatrul local!

Jack: Vreau să spun că aşa se numeşte piesa, *Neguțătorul* din *Veneția*, nu *Neguțătorul la Veneția*. În fine, îmi mai puteți spune altceva despre făptaş?

Lennart: Nu cred. Ți-am zis tot ce mi-am adus aminte.

Jack: Bine. O să vă rog însă să aşteptați aici, în caz că mai avem alte întrebări.

Lennart: Nicio problemă!

Jack: A, o ultimă întrebare. Ştiți cumva care a fost treaba cu jocurile de artificii?

Lennart: Adică?

Jack: Artificiile pe care le-a cerut spărgătorul.

Lennart: Ce-i cu ele?

Jack: De regulă, cei care iau ostatici nu cer jocuri de artificii ca să-i elibereze. Normal e să ceară bani.

Lennart: Cu tot respectul cuvenit, *normal* e să nu iei ostatici deloc, nu?

Jack: E o observație pertinentă, dar nu considerați că jocurile de artificii reprezintă o condiție ciudată? Asta a cerut făptaşul ca să vă elibereze.

Lennart: Nu ştiu. E Anul Nou. Nu le plac tuturor jocurile de artificii?

Jack: Nu şi proprietarilor de câini.

Lennart: Aha.

Jack: Adică?

Lennart: M-am mirat şi eu. Credeam că toți polițiştii iubesc câinii.

Jack: N-am zis că nu-mi plac câinii!

Lennart: Cei mai mulţi ar fi zis că artificiile nu le plac *câinilor*. Dar tu ai zis „proprietarilor de câini".

Jack: Nu îmi plac animalele prea mult.

Lennart: Scuze! Deformaţie profesională. În meseria mea înveţi să citeşti oamenii.

Jack: Actor?

Lennart: Nu. Cealaltă meserie. Auzi, toată lumea a rămas la secţie?

Jack: Care toată lumea?

Lennart: Păi ceilalţi care erau în apartament, ştii.

Jack: Vă gândiţi la cineva anume?

Lennart: Zara, de exemplu.

Jack: De exemplu?

Lennart: Nu-i nevoie să faci mutra aia de parcă am întrebat ceva necuviincios. Ce, n-am voie să-ntreb?

Jack: Da, Zara a rămas. De ce?

Lennart: Aşa, mă gândeam şi eu. Oamenii te fac curios, uneori. Şi ea e singura persoană, de mult timp, pe care n-am putut-o descifra. Am încercat, dar zău dacă o pricep. De ce râzi?

Jack: Nu râd.

Lennart: Ba da!

Jack: Îmi cer scuze, n-am vrut! Are tata o vorbă, de asta râdeam.

Lennart: Care?

Jack: Zice că pe cea pe care n-o înţelegi, o iei de nevastă, apoi îţi petreci viaţa încercând să o înţelegi.

CAPITOLUL 57

„Moartea, moartea, moartea“, se gândi Estelle. Odată, acum mulţi ani, a citit undeva că scriitoarea ei preferată avea obiceiul să înceapă orice conversaţie la telefon cu: „Moartea, moartea, moartea.“ Astfel, subiectul era încheiat din start şi atunci se putea vorbi despre altceva. Pentru că altfel, după o anumită vârstă, toate discuţiile au tendinţa să nu mai fie despre viaţă, ci doar despre cealaltă. Estelle înţelegea şi ea, de la o vreme. Aceeaşi scriitoare mai zicea că „trebuie să-ţi trăieşti viaţa împrietenindu-te cu moartea“, dar Estellei îi venea greu. Îşi aminti, de pe vremea când le citea copiilor ei poveşti la culcare, spusele lui Peter Pan: „A muri va fi o foarte mare aventură!“ „Poate pentru cel care porneşte în aventura aia, nu şi pentru noi, ăştia rămaşi în urmă“, şi-a zis Estelle. Pe ea nu o mai aşteptau decât o mie de răsărituri, în viaţa ca o închisoare frumoasă.

Obrajii îi tremurau la orice mişcare, amintindu-i constant că a îmbătrânit, pielea i se subţiase atât de tare, încât se mişca tot timpul ca sub adierea unui vânt pe care

doar ea îl simțea. N-avea nimic împotriva bătrâneții, de fapt, doar împotriva singurătății. Când îl cunoscuse pe Knut, nu fusese o dragoste așa cum citise prin cărți, ci, mai degrabă, o poveste despre cum un copil și-a găsit prietenul de joacă perfect. Când Knut o atingea pe Estelle, chiar și atunci, în ultimele clipe, se simțea de parcă se cățăra în copaci sau sărea de pe pontoane la scăldat. Cel mai mult îi lipsea să-l facă să râdă dimineața, până când împroșca în jur cu ou de atâta râs. Cu vârsta, era tot mai distractiv, mai ales după ce îi căzuseră dinții.

— Knut a murit, spuse ea cu voce tare pentru întâia oară, înghițind cu greu vorbele.

Julia se uita în podea, într-o tăcere nehotărâtă. Anna-Lena se gândi o vreme să spună ceva, dar se aplecă spre Estelle și o bătu ușor cu sticla de vin pe umăr. Estelle luă sticla și dădu pe gât două înghițituri, înainte să i-o înapoieze, apoi continuă, mai mult ca pentru sine:

— Dar se pricepea să parcheze Knut! Putea să facă o parcare laterală și cu ochii închiși. Așa că, uneori, când mă doare cel mai tare, dacă văd ceva amuzant, mă gândesc: „La asta ar fi râs Knut de-ar fi sărit ou pe tapet." Și-atunci... fantazez că e aici și chiar râde. Nu era perfect, nu există bărbat perfect, o știe și Dumnezeu, dar, de fiecare dată când mergeam undeva și ploua, oprea galant mașina chiar în fața intrării. Ca să intru la căldură până... parca.

Între cele trei femei se strecură tăcerea, le smulse neauzită cuvintele şi niciuna nu mai ştiu ce să zică. „Moartea, moartea, moartea“, se gândi Estelle.

Când Knut era pe patul de moarte, într-una dintre ultimele nopţi, Estelle l-a întrebat:

— Ţi-e frică?

Iar el i-a răspuns:

— Da.

Apoi a întins degetele spre părul ei şi a adăugat:

— Dar o să fie bine la oleacă de linişte şi tihnă. Poţi să-mi scrii asta pe piatra de căpătâi.

Atunci Estelle a pufnit în râs de i-au sărit mucii pe perna lui. Şi când Knut s-a dus, a plâns Estelle până n-a mai putut respira. Trupul ei n-a mai fost la fel după aceea, s-a cocârjat şi nu s-a mai putut îndrepta niciodată.

— El era ecoul meu. Tot ce fac acum e mai tăcut, le spuse ea.

Annei-Lena îi luă ceva să deschidă gura, căci, deşi mai avea puţin şi se îmbăta, nu-şi pierduse încă tactul şi bunul-gust de a nu se arăta lacomă. Secunde irosite, de bună seamă, căci, atunci când în sfârşit deschise gura, nimic nu-i mai putu ascunde speranţa din glas:

— Deci... dacă bărbată-tu nu parchează maşina, pot să te-ntreb... chiar voiai să vezi apartamentul pentru fiică-ta sau?

— Nu, nu, fiica mea are casă, locuieşte cu soţul ei şi doi copii, răspunse Estelle ruşinată.

Chiar într-o suburbie a Stockholmului, de fapt, dar asta nu le mai spuse Estelle, căci simţea că nu era nevoie să complice discuţia asta şi mai mult.

— Deci ai venit doar să... te uiţi? întrebă Anna-Lena.

— Serios, Anna-Lena, nu se bate cu tine şi cu Roger pe apartamentul ăsta! Nu mai fi aşa insensibilă! i-o reteză Julia.

Anna-Lena se uită lung în sticlă şi mormăi:

— Ce, nu poate omu' să-ntrebe?

Estelle le bătu pe rând recunoscătoare pe mână şi şopti:

— Nu vă certaţi din cauza mea, copilelor! Sunt prea bătrână ca să merite.

Julia dădu bosumflată din cap că a înţeles şi se ţinu de burtă. Anna-Lena făcu aproximativ acelaşi lucru cu sticla de vin.

— Câţi ani au nepoţii tăi? întrebă ea.

— Sunt adolescenţi, răspunse Estelle.

— Îmi pare rău, spuse Anna-Lena cu compătimire.

Estelle zâmbi vag. Lucrurile astea le ştii doar dacă ai trăit cu adolescenţi în aceeaşi casă. Ştii că nu există nimic pe lume pentru ei decât propria persoană şi că părinţii lor sunt ocupaţi cu toate crizele existenţiale posibile – şi ale lor, şi ale adolescenţilor. Nu mai era loc şi pentru Estelle acolo, mai mult încurca. Voiau să le răspundă la

telefon când o sunau de ziua ei, dar, în rest, considerau că timpul ei stă pe loc, că era ca o decorație drăguță, pe care o scoți doar de Crăciun și Paște. Vocea Estellei căută cuvintele potrivite, căci se dezobișnuise să i se mai dea șansa să-și spună povestea:

— Nu... n-am venit să cumpăr apartamentul. Doar că n-am nimic de făcut. Uneori merg la vizionări de apartamente ca să ascult ce mai zice lumea, ce mai visează. Când își caută casă, oamenii visează cel mai mult. Știți, a durat mult până a murit Knut. A fost la azil mulți ani, iar eu... nu puteam să mă apuc să trăiesc ca și cum el era mort, dar... nici viu nu mai era. Nu cu adevărat. Așa că... am trăit cu viața pe pauză, ca să zic așa. Luam autobuzul până la azil în fiecare zi și stăteam cu el. Îi citeam cărți. La început tare, spre sfârșit încet. La asta se ajunge. Dar aveam ceva de făcut. Orice om are nevoie să facă una, alta.

Anna-Lena își zise că, într-adevăr, Estelle avea dreptate, orice om are nevoie de un proiect.

— Viața trece așa de repede. Mai ales când ai serviciu, gândi Anna-Lena cu voce tare. Dar păru profund jignită când își dădu seama că Julia o auzise.

— Ce lucrai? întrebă tânăra.

Anna-Lena trase adânc aer în piept, șovăitoare și mândră în același timp:

— Am fost analist la o întreprindere de producție. Mă rog, analist-șef, deși n-am vrut să fiu șefă.

— Șefă? repetă Julia, rușinându-se pe loc de propriul ton.

Annei-Lena nu-i scăpă mirarea din vocea Juliei, dar era obișnuită cu reacția asta, nu i-o luă în nume de rău. În altă situație ar fi schimbat subiectul, de data asta poate că vinul vorbi în locul ei, căci se trezi gândind iar cu voce tare:

— Da, am fost. Dar n-am vrut să fiu. Șefă, adică. Dar directorul executiv a zis că tocmai de aia mă pune șefă. Zicea că nu trebuie să conduci echipe spunându-le oamenilor ce să facă, ci lăsându-i să facă doar ce pot. Așa că am încercat să fiu mai mult un trainer decât un șef. Și știu că oamenii nu cred, dar chiar sunt un trainer bun. Când m-am pensionat, cel puțin doi dintre angajații mei mi-au spus că au înțeles abia la discursul de adio că le-am fost șefă timp de mai mulți ani. Unii poate ar fi luat-o drept o jignire, dar mie mi s-a părut... frumos. Dacă poți face pe cineva să creadă că se descurcă singur în ceva, atunci ai făcut treabă bună!

Julia zâmbi:

— Ești plină de surprize, Anna-Lena!

Anna-Lena se lumină la față de parcă era cel mai frumos compliment pe care îl auzise în viața ei. Apoi tristețea și rușinea îi umbriră din nou privirea. Închise ochii repede și îi deschise încet.

— Toată lumea crede... când ne vede prima oară lumea crede că eu sunt aia care trăiește în umbra lui

Roger. Dar nu-i deloc aşa! Roger ar fi trebuit să aibă şansa să ajungă şef. Dar eu... mi-a mers atât de bine la serviciu, din bine în mai bine, aşa că el a refuzat postul de conducere, ca să-i poată duce şi aduce pe copii de la grădiniţă şi toate cele. Pe când eu am călătorit şi mi-am văzut de carieră, gândindu-mă mereu că la anul e rândul lui. Nu i-a mai venit rândul niciodată.

Anna-Lena amuţi. Pentru prima oară Julia nu mai ştiu ce să zică. Estelle părea să caute ceva de făcut cu mâinile. În cele din urmă deschise cufărul şi cotrobăi iar. Scoase chibrituri şi un pachet de ţigări.

— Tiii, ia uite! izbucni ea veselă.

— *Cine* locuieşte aici, de fapt? întrebă Julia.

— Vrea cineva? le oferi Estelle.

— Nu fumez! răspunse Anna-Lena repede.

— Nici eu. Adică m-am lăsat. Doar uneori... Tu fumezi? întrebă Estelle întorcându-se spre Julia, dar adăugă imediat: A, nu, că nu e voie dacă eşti gravidă. Pe vremea mea se putea. Fumai mai puţin, fireşte, dar se fuma. Dar tu nu fumezi deloc, nu?

— Nu, deloc, răspunse Julia răbdătoare.

— Tinerii din ziua de azi! Sunteţi atât de conştienţi de cum vă creşteţi copiii. Am auzit un medic pediatru la televizor care zicea că, acum o generaţie, părinţii veneau la el şi-i spuneau: „Copilul nostru face pipi pe el. Ce are?" Acum părinţii vin şi-l întreabă: „Copilul nostru face pipi pe el. Unde am greşit?" Vă învinuiţi pentru orice.

Julia îşi sprijini capul de peretele garderobei şi zise:

— Sigur facem şi noi aceleaşi greşeli ca şi voi. Doar că alte versiuni ale aceloraşi greşeli.

Estelle învârti gânditoare pachetul de ţigări în mână.

— Fumam pe balcon, fiindcă Knut nu suporta fumul de ţigară în casă. Şi fiindcă îmi plăcea priveliştea. De la noi se vedea până departe, la pod. Da, exact ca din apartamentul ăsta. Îmi plăcea foarte mult vederea, da. Dar... poate vă amintiţi, acum zece ani, a sărit un om de pe podul ăla. A scris în toate ziarele. Şi eu... când am citit la ce oră s-a aruncat, mi-am dat seama că s-a întâmplat chiar când ieşisem eu pe balcon la fumat. Knut m-a strigat să vin să văd ceva la televizor. Am lăsat ţigara afară, a ars singură în scrumieră, şi am intrat în fugă în casă. În timpul ăsta, omul s-a suit pe balustrada podului şi a sărit. După asta n-am mai fumat pe balcon.

— Estelle, dragă, dar nu e vina ta că a sărit cineva de pe pod, încercă Julia să o consoleze.

— Şi nici a podului, adăugă Anna-Lena.

— Poftim?

— Nu-i nici vina podului dacă sare careva de pe el. Îmi amintesc foarte bine, să ştiţi, fiindcă Roger a luat-o foarte rău.

— Îl cunoştea pe bărbatul acela? întrebă Estelle.

— Nu, nu, nu. Dar ştie multe despre pod. Ştiţi, Roger a fost inginer, a construit poduri. Nu şi podul *ăla*, dar, dacă îţi pasă atât de mult de poduri cum îi pasă

lui Roger, până la urmă îţi pasă de toate podurile. La televizor au vorbit despre bărbatul ăla de parcă ar fi fost vina podului. Roger s-a întristat foarte tare din cauza asta. A zis că menirea podurilor e să aducă oamenii mai aproape unii de alţii.

Julia se gândi că era un lucru pe cât de ciudat, pe atât de romantic de zis despre poduri. Cuvintele Annei-Lena sau faptul că îi era foame şi era vlăguită o făcură să se confeseze brusc:

— Eu şi logodnica mea am fost în Australia acum câţiva ani. Voia să facă bungee jumping de pe un pod.

— Logodnica? Adică Ro? întrebă Estelle.

— Nu, fosta logodnică.

Era o poveste lungă. De fapt, toate poveştile sunt lungi, dacă le spui de la începutul începutului. Povestea noastră, de pildă, ar fi putut fi mult mai scurtă, dacă era despre trei femei într-o garderobă. Dar este şi despre doi poliţişti, iar unul dintre ei tocmai urca scările spre apartament.

CAPITOLUL 58

Aşadar, ce s-a întâmplat jos, în stradă, a fost că Jack, înainte să intre în blocul de peste drum, i-a zis lui taică-su să-l aştepte acolo. Să nu cumva să plece, sub nicio formă. Şi, mai ales, să nu intre în blocul în care luarea de ostatici era în toi. Doar să-l aştepte, aşa i-a zis fiul.

Dar Jim numai asta n-a făcut, bineînţeles.

A luat pizzele şi a urcat spre apartament, iar când s-a întors jos, vorbise deja cu spărgătoarea.

CAPITOLUL 59

În garderobă, Julia se căia deja, evident, că a deschis gura despre fosta ei logodnică și încercă s-o dreagă:

— Ei, eram logodită când am cunoscut-o pe Ro. Lăsați, e o poveste lungă, n-are a face...

— Păi avem timp berechet pentru povești lungi! spuse Estelle, care găsise încă o sticlă cu vin în cufăr.

— Logodnica ta voia să sară de pe un pod? repetă Anna-Lena șocată.

— Da. Bungee jumping, știi, chestia aia când sari de la înălțime cu o coardă elastică în jurul picioarelor.

— Sună nebunesc!

Julia își masă tâmplele cu vârfurile degetelor.

— Așa zic și eu. Dar ea voia să facă lucruri tot timpul. Să *încerce* tot. În călătoria aia mi-am dat seama că nu pot să trăiesc cu ea, fiindcă eu nu vreau să încerc chestii tot timpul. Începuse să-mi fie dor de viața de zi cu zi, de banal. Iar ea nu voia să se plictisească. Așa că am plecat din Australia cu o săptămână mai devreme decât ea,

spunându-i că trebuie să mă-ntorc la lucru. Atunci am sărutat-o pe Ro prima oară.

Julia chicoti. În parte de ruşine şi, în parte, fiindcă era prima oară după multă vreme când se gândea la începuturile poveştii lor de dragoste. Când eşti ocupat cu viaţa care vine după primii fiori, uiţi clipele acelea de început. Când urmează să devii părinte împreună cu persoana iubită simţi brusc că e imposibil să-ţi mai aminteşti un alt timp, când iubeai pe altcineva.

— Cum v-aţi întâlnit, tu şi Ro? întrebă Estelle, cu urme de vin în colţurile gurii.

— Prima oară? A intrat în magazinul meu. Am un magazin de flori, ştiţi? Voia să cumpere lalele. Asta cu câteva luni înainte să plec în Australia. Atunci nu m-am gândit prea mult la ea, am băgat de seamă doar că e... frumoasă, normal, asta vede oricine...

Estelle încuviinţă cu convingere:

— Da, asta mi-am zis şi eu când am văzut-o! Frumoasă foc! Şi atât de exotică!

Julia oftă.

— Exotică? Fiindcă are altă culoare de păr decât mine şi tine?

Estelle se posomorî.

— Nu mai e voie să zicem aşa?

Julia nu ştia de unde să înceapă să-i explice că nevastă-sa nu era un fruct, aşa că răsuflă scurt şi continuă:

— În fine, era frumoasă. Foarte frumoasă. Chiar mai frumoasă decât e acum. Nu că... să nu-i ziceţi cumva... La naiba, e încă frumoasă! M-am gândit atunci că n-aş zice nu să mă... mda, ştiţi, cu ea... Dar na, eram într-o relaţie. Doar că a continuat să vină să cumpere lalele. Chiar şi de mai multe ori pe săptămână. Şi mă făcea să râd, în hohote, din toată inima. Nu întâlneşti des oameni ca ea. Şi, când i-am povestit maică-mii, a zis: „De ăia care sunt doar frumoşi te poţi lipsi, Jullan. Dar ăştia care te fac să râzi, ehe, cu ăştia stai şi-o veşnicie!“

— Înţeleaptă mamă! zise Estelle.

— Da.

— E pensionară?

— Da.

— Ce meserie avea?

— Făcea curat în birouri.

— Şi taică-tu ce făcea?

— Bătea femei.

Estelle încremeni, Anna-Lena se încordă. Julia se uită la amândouă şi se gândi la maică-sa, la cea mai frumoasă latură a ei – întotdeauna privea viaţa în ochi şi, indiferent ce îi arunca soarta în spate, rămăsese o romantică incurabilă. Iar pentru asta e nevoie de o inimă cum puţini au pe lume.

— Biată copilă! şopti Estelle.

— Porcu' dracu'! murmură Anna-Lena.

Julia ridică indiferentă din umeri, aşa cum fac copiii nevoiţi să se maturizeze prea devreme, alungând sentimentele.

— L-am lăsat. N-a venit după noi, nu ne-a căutat. Nici măcar nu l-am urât, că nu m-a lăsat mama. Câte i-a făcut, iar ea tot nu m-a lăsat nici măcar să-l urăsc. Mi-am dorit să întâlnească pe altcineva, un om bun, care să o facă să râdă, dar zicea mereu că eu îi sunt de ajuns. Dar... când i-am povestit despre Ro, atunci mama a văzut ceva în mine, ceea ce m-a făcut, la rându-mi, să văd ceva în ea. Poate că sună... nu ştiu cum să explic. Ceva ce a trăit şi ea cândva şi la care a renunţat, înţelegeţi? Şi m-am gândit... oare aşa se simte? Chestia aia despre care vorbesc toţi? Aia adevărată?

Anna-Lena îşi şterse câteva picături de vin de pe bărbie.

— Şi dup-aia?

Julia clipi de câteva ori, mai întâi repede, apoi încet şi continuă:

— Logodnica mea era încă în Australia. Ro a venit la florărie într-o zi. Vorbisem cu mama la telefon de dimineaţă şi a râs când i-am zis că nu ştiam ce simţea Ro sau dacă simţea ceva pentru mine. Mama a zis: „Auzi, Jullan, nimănui nu-i plac lalelele chiar atât de mult!“ Am încercat eu să zic că nu e nimic, dar mama mi-a zis că deja îmi înşelam logodnica, fiindcă mă gândeam prea mult la Ro. A zis că Ro era „aventura mea cu flori“. Şi m-a buşit

plânsul. Pe urmă a intrat Ro şi am... am izbucnit în râs când mi-a zis ceva, de-am scuipat-o pe faţă din greşeală. A râs şi ea. Pe urmă a prins curaj, că eu n-aveam deloc şi m-a întrebat dacă vreau să ies cu ea în oraş, să bem ceva. Am zis da. Când am ieşit, eram atât de emoţionată, încât m-am îmbătat criţă. Am ieşit să fumez şi m-am luat la ceartă cu un paznic care nu m-a mai lăsat să intru. Aşa că i-am arătat-o prin fereastră pe Ro, care era înăuntru la bar şi i-am zis că nu plec fără iubita mea. Paznicul s-a dus şi i-a zis. Ro a ieşit şi a devenit... iubita mea. Mi-am sunat logodnica şi am rupt logodna. Sunt sigură că se distrează non-stop şi acum. Iar eu... ce naiba să zic, îmi place să mă plictisesc cu Ro. Sună aiurea? Îmi place să mă cert cu ea pe canapele şi animale de companie. Ea e viaţa mea de zi cu zi. E... toată lumea mea.

— Şi mie îmi place viaţa de zi cu zi, recunoscu Anna-Lena.

— Mama ta avea dreptate. Cei care ne fac să râdem ne-ajung o viaţă întreagă, spuse Estelle.

Se gândi la un scriitor britanic care a spus că nimic în lume nu e irezistibil de contagios precum buna dispoziţie. Apoi îşi aduse aminte spusele unei scriitoare americane, care a zis că singurătatea e precum foamea – nu bagi de seamă cât de înfometat eşti până nu începi să mănânci.

*

Julia își aminti cum maică-sa, când i-a spus că o să aibă un copil, s-a uitat la burta ei, apoi la burta lui Ro și a întrebat-o:

— Și cum ați hotărât care să rămână gravidă?

Julia s-a enervat, bineînțeles, și i-a răspuns ironic:

— Am tras la sorți, mamă!

Mama s-a uitat cât se poate de serioasă ba la una, ba la cealaltă și a întrebat:

— Și cine a câștigat?

Julia râse amintindu-și. Le spuse femeilor din garderobă:

— Ro o să fie o mamă fantastică! Poate face orice copil să râdă, la fel ca mama, că umorul lor a rămas la fel de fin ca la nouă ani.

— Și tu o să fii o mamă fantastică! o asigură Estelle.

Pungile moi de sub ochii Juliei se mișcară ușor când clipi.

— Nu știu. Totul mi se pare atât de... enorm. Totul. Și toți părinții par să fie atât de... *haioși* tot timpul. Glumesc și se prostesc și toți zic că trebuie să te joci cu copiii, iar mie nu-mi place să mă joc. Nu mi-a plăcut să mă joc nici când eram copil. Și mi-e teamă că o să-mi dezamăgesc copilul. Toată lumea mi-a zis că o să fie altfel când o să fiu gravidă, dar mie nici nu-mi plac *toți* copiii. Credeam că asta o să se schimbe, dar mă întâlnesc cu prieteni care au copii și mi se par la fel ca înainte să fiu însărcinată, nesuferiți și lipsiți de umor.

Atunci Anna-Lena spuse, scurt şi la obiect:

— Nu trebuie să-ţi placă toţi copiii. Doar unul. Iar copiii n-au nevoie de cei mai buni părinţi din lume, copiii au nevoie de părinţii *lor* şi atât. Sinceră să fiu, de multe ori au nevoie doar de un şofer.

— Mulţumesc că mi-ai zis toate astea, şopti Julia sinceră. Mi-e doar frică să nu fie nefericit. Să nu-mi moştenească anxietatea şi nesiguranţa.

Estelle o mângâie pe creştet. Încet, atât de dragul Juliei, cât şi al ei înseşi.

— Lasă că se fac oameni şi copiii tăi. Deşi... oamenii mari nu-s zdraveni la cap, să ştii!

— Ce încurajator! zâmbi Julia.

Estelle continuă să o mângâie blând pe cap.

— O să faci tot ce-o să poţi, Julia? O să-ţi aperi copilul cu preţul vieţii? O să-i cânţi şi o să-i citeşti poveşti şi o să-i promiţi că până mâine îi trece ce-l doare?

— Da.

— O să-l educi să nu fie un idiot dintr-ăia care nu-şi scot rucsacul când merg cu transportul în comun?

— O să fac tot ce pot! promise Julia.

Estelle se gândi atunci la un alt scriitor care, acum aproape o sută de ani a spus: „Copiii voştri nu sunt copiii voştri, ci fiii şi fiicele dorului vieţii de ea însăşi."

— O să te descurci de minune! Nu e musai să-ţi placă să fii mamă, nu tot timpul.

Anna-Lena întări şi ea:

— Mie caca nu mi-a plăcut, nu, nu mi-a plăcut deloc! La început a mai fost cum a mai fost, dar, când ajung pe la un an aşa, zici că e de labrador. Nu de pui de labrador, da, de labra...

— OK! exclamă Julia, doar ca să o facă să tacă.

— E ceva cu consistenţa la o anumită vârstă, zici că e lipici, îţi rămâne pe sub unghii şi pe urmă când te scarpini pe faţă, în drum spre serviciu...

— Gata! Mersi, ajunge! protestă Julia.

Dar Anna-Lena nu reuşi să frâneze:

— Cel mai rău e când încep să-şi aducă prietenii de joacă acasă şi, pe nepusă masă, te strigă din toaletă un mic necunoscut de cinci ani că vrea să fie şters la fund. Şi hai, rahatul copiilor tăi îl mai suporţi, dar pe-al plozilor altora...

— MERSI! insistă Julia.

Anna-Lena îşi strânse buzele. Estelle chicoti.

— O să fii o mamă bună! Şi eşti o soţie bună! adăugă ea, deşi Julia nu apucase să mărturisească şi teama că nu era o soţie bună.

Julia îşi ţinea burta în palme, cu privirea aţintită pe unghii.

— Crezi? Uneori mi se pare că prea o cicălesc pe Ro, deşi o iubesc!

Estelle zâmbi şi spuse:

— Ştie, crede-mă! Încă te mai face să râzi?

— Da! Doamne, da!

— Atunci ştie c-o iubeşti!

— Nespus de mult! Uau, ce mă mai face să râd! Tot timpul! Prima dată când eu şi Ro am făcut... ştiţi... începu Julia zâmbind.

Dar se opri brusc, căutând un cuvânt care să nu le îngrozească pe niciuna dintre cele două femei mai în vârstă.

— Ce? întrebă Anna-Lena, neînţelegând.

Estelle o înghionti, clipind cu subînţeles:

— Ei, ştii tu, prima dată când *s-au dus la Stockholm.*

— AAA! izbucni Anna-Lena, roşind din cap până-n picioare.

Julia nu păru să o fi auzit. Privirea îi era aţintită în gol. Undeva acolo, în minte, era o glumă pe care o făcuse Ro în taxi, atunci, prima dată, şi voia să le-o spună. Dar, deodată, îşi aminti cu totul altceva şi începu să povestească poticnit:

— Eu... ce varză sunt, am uitat! Spălasem şi atârnasem cearşafuri albe la uscat pe uşa dormitorului... Ro a deschis uşa şi i-au căzut în cap. A tresărit speriată. A încercat să ascundă, dar m-am prins. Am întrebat-o ce are. Mai întâi n-a vrut să-mi spună... Nu voia să mă încarce atât de devreme cu chestiile ei. Îi era frică să n-o părăsesc înainte să fim împreună. Dar am bătut-o la cap, că sunt superbună la cicălit şi, până la urmă, am vorbit toată noaptea. Mi-a povestit cum a ajuns în Suedia cu familia ei. Au trecut munţii, în miezul iernii, iar copiii

aveau câte un cearşaf alb, cu care să se acopere şi să se arunce în zăpadă când auzeau elicoptere. Ca să nu fie văzuți. Iar părinții fugeau fiecare în altă direcție, astfel încât cei din elicopter să tragă spre ținte mobile şi nu spre... Eu una nu ştiu cum aş fi...

Stăpânirea de sine a Juliei se sparse ca o pojghiță de gheață pe o băltoacă. Dâre de lacrimi, fine ca firul de păr, i se prelingeau pe obraji. Apoi clacă cu totul. Gulerul bluzei se udă leoarcă. Se gândi la tot ce îi povestise Ro în noaptea aceea, la cruzimile inimaginabile de care oamenii sunt în stare contra oamenilor, la demența bolnavă a războiului. Se gândi apoi la cum Ro, după toate astea, reuşise totuşi să devină o persoană care are darul să-i facă pe alții să râdă. Pentru că părinții ei au învățat-o, în drumul peste munți, că umorul e ultima linie de apărare a sufletului. Atâta vreme cât râdem, suntem încă vii. Jocurile de cuvinte şi glumele fără perdea le-au fost revolta contra deznădejdii. I-a povestit toate astea în prima lor seară şi, de-atunci, Ro e viața de zi cu zi şi toată lumea Juliei.

Și uite-aşa ajungi să înveți să trăieşti cu păsări în casă.

— Aventură cu flori, încuviință Estelle încet. Îmi place.

Tăcu preț de câteva minute. Apoi spuse repede:

— Am avut şi eu o aventură odată! Knut n-a aflat niciodată!

— Vai de mine! gemu Anna-Lena, simţind că lucrurile începeau s-o ia razna.

— Eh, ştiţi, n-a fost deloc acum multă vreme. Eram deja bătrână. Dar poţi să cazi pradă tentaţiei şi târziu în viaţă, râse Estelle.

— Cu cine? întrebă Julia.

— Un vecin de bloc. Citea mult, ca şi mine. Knut nu citea niciodată. Zicea că scriitorii sunt precum muzicienii care nu trec niciodată la subiect. Dar bărbatul ăsta, vecinul, avea întotdeauna o carte la subraţ când ne întâlneam în lift. Eu, la fel. Într-o zi mi-a întins cartea pe care o avea cu el şi mi-a zis: „Am terminat-o, ar trebui s-o citeşti şi tu." Aşa am început să ne împrumutăm cărţi. Citea opere fantastice. A fost ca şi cum... n-am cuvinte să descriu, mă tem... A fost ca şi cum călătoream cu cineva. Oriunde în lume. În spaţiul cosmic. A durat ceva vreme. Am început să îndoi colţul paginilor unde găseam ceva care îmi plăcea foarte mult, iar el a început să scrie mici comentarii pe margine. Doar câte un cuvânt, aşa: „frumos" sau „adevărat". Asta-i forţa literaturii, ştiţi, să fie ca mici scrisori de dragoste între oameni care nu pot vorbi despre sentimentele proprii decât prin cuvintele altora. Într-o vară, am deschis o carte şi a căzut nisip din ea şi-atunci am ştiut că i-a plăcut atât de mult, încât n-a putut s-o mai lase din mână. Când şi când, primeam câte o carte cu paginile umflate şi ştiam că a plâns citind-o. Într-o zi i-am spus asta în lift şi mi-a răspuns că eu eram singura care ştia lucrurile astea despre el.

— Atunci ați... zise Julia, zâmbind cu subînțeles.

— Nu, nu, nu, vai... chițăi Estelle, părând că voia să adauge că poate, că eventual ar fi vrut să se fi întâmplat, dar uite că nu s-a întâmplat. Noi n-am... niciodată, nu s-a întâmplat niciodată, n-am fi... niciodată.

— De ce nu? întrebă Julia.

Estelle zâmbi, mândră și nostalgică în același timp, cum doar la o anumită vârstă, după o anumită viață, poți fi.

— Pentru că dansezi cu cel cu care te-ai dus la petrecere. Iar eu m-am dus cu Knut.

— Deci... ce s-a întâmplat? întrebă Anna-Lena.

Răsuflarea Estellei nu se grăbea nicăieri. Nu mai avea mari secrete de mărturisit. Era, poate, chiar ultimul.

— Într-o zi, în lift, mi-a dat o carte și, în ea, cheia de la apartamentul lui. A zis că n-avea rude apropiate și că voia ca un vecin să aibă cheia „în caz că se-ntâmplă ceva“. Și eu n-am zis nimic, n-am făcut nimic, dar mi s-a părut că... ar fi vrut... să se-ntâmple ceva.

Estelle zâmbi. Și Julia.

— Adică în tot timpul ăla n-ați făcut...

— Nu, nu, nu! Am făcut schimb de cărți. Până când a murit, câțiva ani mai târziu. Ceva cu inima. Frații lui au scos apartamentul la vânzare, dar mobilele erau încă în casă cât au fost vizionările. Așa că m-am dus și m-am prefăcut că sunt interesată să cumpăr. M-am plimbat un pic prin casa lui, am atins masa din bucătărie, umerașele

din dulap... Şi m-am trezit, în cele din urmă, în faţa bibliotecii. Ce lucru de mirare, să cunoşti pe cineva atât de bine prin cărţile pe care le-a citit! Mi-am permis să stau câteva minute şi să mă gândesc cum ar fi fost cu noi doi dacă totul ar fi fost altfel, altundeva în viaţă.

— Şi, pe urmă? şopti Julia.

Estelle zâmbi. Aproape sfidătoare. Fericită.

— Pe urmă m-am dus acasă. Dar am păstrat cheia de la apartamentul lui. Nu i-am spus niciodată lui Knut. A fost aventura *mea*.

Se lăsă tăcerea în garderobă. Într-un târziu, Anna-Lena îşi luă inima în dinţi şi spuse:

— Eu n-am avut niciodată o aventură. Da' odată m-am aventurat să schimb coaforul şi n-am mai avut curaj să trec pe lângă ăla vechi ani de zile.

Nu era cine ştie ce anecdotă, nu era, nu, dar voia şi ea să participe cu ceva. N-avusese timp de vreo relaţie amoroasă. „Cum, Doamne iartă-mă, are lumea timp de aşa ceva? Ce stres! Încă un bărbat?!“ îşi zise Anna-Lena. Ea nu făcuse decât să lucreze şi să fugă spre casă, să lucreze şi să fugă acasă, simţindu-se tot timpul vinovată că nu era de ajuns nici acasă, nici la serviciu. Şi-atunci e uşor să ai compasiune pentru alţii care nu sunt nici ei de ajuns. Şi, de aceea, dintre toate persoanele prezente la vizionare, Anna-Lena fu prima care spuse cu voce tare:

— Eu zic că trebuie s-o ajutăm pe spărgătoare.

Julia ridică fruntea şi privirile li se întâlniră cu un respect regăsit.

— Da! Şi eu! Exact aşa mă gândeam! Nu cred că a făcut-o intenţionat, încuviinţă Julia.

— Doar că nu ştiu cum s-o ajutăm, recunoscu Anna-Lena.

— Nici eu. Poliţia a înconjurat clădirea, probabil, nu ştiu pe unde ar putea fugi, din păcate, oftă Julia.

Estelle continuă să bea vin, învârtind pachetul de ţigări în mână, că n-ai voie să fumezi lângă femei gravide. Cel puţin nu înainte să te îmbeţi suficient de tare cât să poţi spune cu conştiinţa împăcată că erai prea beat ca să bagi de seamă că era o femeie gravidă prin preajmă.

— Ar putea să se deghizeze, spuse ea brusc, stâlcindu-l un pic pe *ze* din *deghizeze*.

Julia dădu nedumerită din cap.

— Ce? Cine să se deghizeze?

— Spărgătoarea, zise Estelle şi mai trase o duşcă.

— În ce să se deghizeze?

Estelle ridică din umeri şi zise:

— Agentă imobiliară.

— Agentă imobiliară?

Estelle dădu din cap că da.

— Aţi văzut voi vreo agentă imobiliară în apartament la vizionarea asta?

— Nu... Acum că zici, nu...

Estelle mai luă o înghiţitură. Dădu din nou din cap.

— Dar sunt aproape sigură că toţi poliţiştii care aşteaptă jos o iau ca de la sine înţeles că e un agent imobiliar într-un apartament unde are loc o vizionare. Aşa că...

Julia se holbă la ea, apoi începu să râdă:

— Dacă spărgătoarea zice că se lasă păgubaşă şi eliberează ostaticii, poate să pretindă că e agenta imobiliară şi să iasă deodată cu noi toţi! Estelle, eşti un GENIU!

— Mulţumesc, mulţumesc! spuse Estelle, uitându-se în sticlă cu un ochi, de parcă voia să-şi dea seama cât mai are până când să poată fuma.

Julia se ridică anevoios, dar grăbită, de pe scara de metal, se apropie de uşa garderobei să o strige pe Ro, dar, când să deschidă, se auzi un ciocănit. Nu tare, dar suficient ca cele trei femei să tresară, de parcă aruncase cineva artificii înăuntru. Julia crăpă uşa şi dădu cu ochii de iepure, care părea ruşinat. Mă rog, cât se putea deduce după mutra inertă a capului de iepure.

— Scuzaţi deranjul, dar am fost trimis să-mi pun pantaloni.

— Şi, ce, sunt aici pantalonii? întrebă Julia suspicioasă.

Iepurele se scărpină încurcat pe gât.

— Nu, nu, nu, îi aveam în baie, înainte să înceapă vizionarea. Da' m-am spălat pe mâini şi am vărsat apă pe pantaloni. Şi, văzând lumânarea aia mirositoare de pe chiuvetă, m-am gândit să-mi usuc pantalonii cu ea. Numai că, din greşeală, mi-am... am... am dat foc la

pantaloni. A trebuit să vărs apă peste TOT, ca să sting focul. Și s-au udat rău pantalonii. Pe urmă a început vizionarea și v-am auzit acolo, în sufragerie. Apoi am auzit-o pe spărgătoare strigând și n-a mai fost timp să... da, pe scurt, pantalonii mei sunt încă uzi. Și m-am gândit că...

Capul de iepure arătă spre costumele de pe umerașe, ca și cum voia să spună că ar împrumuta o pereche de pantaloni de acolo. Din greșeală, urechile iepurelui o atinseră pe Julia pe frunte. Julia făcu un pas înapoi și iepurele crezu că asta era o invitație să intre în garderobă, așa că făcu un pas înainte.

— Ha! Păi intră, sigur, poftește! mormăi Julia.

Iepurele se uită curios în jur.

— Ce plăcut! zise el.

Anna-Lena dispăru în spatele costumelor și își șterse ochii. Estelle își aprinse o țigară, căci de-acum simțea că tot aia era, iar când Anna-Lena îi aruncă o privire mustrătoare, Estelle se apără:

— Aș! Se duce prin aerisire!

Capul iepurelui se lăsă nedumerit într-o parte.

— Care aerisire? întrebă el.

Estelle tuși, din cauza fumului sau a întrebării.

— Adică vreau să zic... pare c-ar fi o gură de aerisire, că vine curent din tavan! Am dedus și eu...

— Despre ce vorbești? întrebă Julia.

Estelle tuși din nou. Apoi se opri. Dar tusea se auzi în continuare, doar că venea din tavan.

Se holbară unii la alţii, iepurele şi cele trei femei – un grup de indivizi pestriţ, ca să nu zicem mai multe, într-o garderobă, la o vizionare de apartament întreruptă de un jaf armat. S-au întâmplat, cu siguranţă, şi lucruri mai ciudate în oraşul ăsta, dar nu cu mult mai ciudate. Estelle apucă să-şi spună că, dacă Knut ar fi deschis uşa garderobei atunci, ar fi râs în hohote, de-ar fi sărit ou peste tot. Ce i-ar mai fi plăcut Estellei! Tusea din tavan continuă, ca atunci când cineva încearcă să-şi înăbuşe tusea, dar e şi mai rău. Ca atunci când te-apucă tusea la cinema.

Julia împinse scara până în fundul garderobei, Estelle se dădu la o parte de pe cufăr, Anna-Lena îl ajută pe iepure să se urce. Iepurele împinse tavanul cu mâinile, până când cedă într-un loc. Era un chepeng care închidea un canal de ventilaţie.

Şi înăuntru era agenta imobiliară.

CAPITOLUL 60

La secţia de poliţie, Jack e pe cale să-şi piardă vocea de furie:

— Spune adevărul! De ce ai cerut jocuri de artificii? Unde e adevărata agentă imobiliară? EXISTĂ vreo agentă imobiliară în toată povestea asta?

Agenta imobiliară, cu sacoul mototolit ca un bot de buldog după orele petrecute pitită în canalul de ventilaţie de deasupra garderobei, tot încearcă să-i explice. Dar, dacă e ceva ce internetul şi prezentul ne-au învăţat, este că nu te poţi aştepta să câştigi într-o discuţie în contradictoriu doar pentru că ai dreptate. Agenta nu poate dovedi că nu e făptaşul, pentru că singurul mod în care ar putea ar fi să-i spună lui Jack unde anume se află acum adevărata spărgătoare, iar agenta n-are nici cea mai vagă idee unde s-a ascuns spărgătoarea. Jack, la rându-i, refuză să o creadă pe agentă că *este* cu adevărat agenta imobiliară, pentru că asta ar presupune că îi scapă ceva evident, ceea ce ar însemna că, de fapt, Jack nu e prea deştept, iar Jack pur şi simplu nu e pregătit să recunoască aşa ceva.

Jim a tăcut pe aproape toată durata audierii, dacă se poate numi „audiere“ când, de fapt, a constat în întregime din zbieretele lui Jack către agentă. Pune cu grijă o mână pe umărul fiului şi îi spune:

— Ce-ar fi să luăm o pauză, băiete?

Jack face ochii cât cepele de nervi şi urlă:

— Te-a păcălit, tată, nu pricepi? Tu te-ai dus sus cu pizzele şi ai lăsat-o să te PĂCĂLEASCĂ!

Rănit şi pus la punct, Jim se prăbuşeşte înapoi pe scaun.

— Haide, măi, băiete, o mică pauză? O cafea... un pahar cu apă...

— Nu! Până nu-nţeleg ce dracu' se-ntâmplă, nicio pauză! spune Jack printre dinţi.

N-o să reuşească să înţeleagă.

CAPITOLUL 61

Ceea ce s-a întâmplat, de fapt, a fost că, atunci când Jack a închis brusc telefonul, în timp ce vorbea cu negociatorul şi a ieşit în goană din blocul de peste drum, Jim tocmai ieşea din blocul cu luarea de ostatici. Jack se înfurie, bineînţeles, pe Jim că s-a dus în bloc, deşi el i-a zis să-l aştepte pe stradă.

Jim încercă să-l ia cu binişorul:

— Calm, băiete, calm! Nu era nicio bombă pe scară. Doar luminiţe de Crăciun!

— ŞTIU FOARTE BINE! DE CE-AI INTRAT ÎN BLOC ÎNAINTE SĂ MĂ-NTORC?

— Pentru că ştiam că altfel n-ai să mă laşi. Am vorbit cu spărgătorul.

— NORMAL că nu te-aş fi lăsat să... Stai, CE?

— Am zis că am vorbit cu spărgătorul.

Apoi Jim îi povesti exact ce s-a întâmplat. Mă rog, cât de exact putu. Căci treaba e că darul povestirii nu e tocmai unul dintre talentele lui Jim. Nevastă-sa zicea

mereu că Jim e genul care spune orice glumă începând cu poanta de la sfârşit, apoi se opreşte, îşi dă seama şi zice: „A, nu, stai că mai era ceva înainte! Iubito, ce se-ntâmpla înainte de faza aia haioasă?", apoi o ia de la capăt, doar ca s-o spună tot anapoda. Jim nu-şi aminteşte niciodată finalul filmelor, aşa că le poate vedea de nu ştiu câte ori şi tot se miră când se dovedeşte cine e criminalul. Nu e as la jocuri de societate sau concursuri de cultură generală de la televizor – era, la un moment dat, un concurs care le plăcea nevesti-sii şi lui fiu-său, cu nişte vedete care călătoresc virtual cu trenul şi trebuie să ghicească, pe baza unor indicii, în ce loc au ajuns. Ea obişnuia să-l imite pe Jim care, plin de entuziasm, ghicea la întâmplare, de pe canapea, de la mari oraşe spaniole la ţări africane şi sătuce norvegiene de pescari, în timp ce se arăta traseul trenului pe ecran. „Am avut dreptate!" jubila el la sfârşit, la care Jack comenta: „Păi da, că dacă ghiceşti TOT timpul, până la urmă ai dreptate!" Iar ea râdea. Cât de dor îi era lui Jim! Cu el sau de el, nu conta, ea râdea mereu.

Jim îi povesti că şi-a încercat norocul şi a intrat în bloc când Jack a plecat spre clădirea de peste drum, fiindcă Jim ştia că asta ar fi făcut şi ea. S-a simţit foarte, foarte idiot când a ajuns la etajul cu „bomba" şi şi-a dat seama că luminiţele de Crăciun erau luminiţe de Crăciun. Da, de-a dreptul idiot. Dar ea ar fi râs dacă ar fi văzut faza. Aşa că a urcat mai departe.

La ultimul etaj erau două apartamente. În cel din stânga se petrecea luarea de ostatici, iar cel din dreapta era apartamentul tinerei perechi care se certa ba pe coriandru, ba pe storcătoare de fructe – cei la care Jim sunase acum ceva timp (și despre divorțul cărora știa mai multe detalii decât e normal să știe un om obișnuit). Ca să fie sigur că apartamentul era gol, a ridicat ușor clapa orificiului pentru scrisori de pe ușă. Înăuntru era întuneric, iar grămada de plicuri de pe podea dovedea că nu fusese nimeni în apartament de multă vreme. Abia pe urmă Jim a sunat la ușa apartamentului cu ostaticii. Nu i-a deschis nimeni, deși a sunat insistent. Până când și-a dat seama că soneria nu funcționa și a bătut la ușă. A bătut de mai multe ori și, în cele din urmă, ușa s-a crăpat și un bărbat îmbrăcat în costum și cu cagulă de spărgător a scos capul.

Se uită mai întâi la pizze, apoi la Jim.

— N-am bani gheață, spuse bărbatul cu cagulă.

— N-are nimic, zise Jim și îi întinse pizzele.

Bărbatul cu cagulă îl privi suspicios.

— Ești copoi?

— Nu.

— Ba ești!

Jim observă că omul tot schimba dialectul, ca și cum nu se putea hotărî. Nu-și putu da seama prea multe despre înfățișarea lui, dacă era înalt sau scund, fiindcă bărbatul nu deschisese ușa larg.

— De ce crezi că sunt poliţist? întrebă Jim, făcând pe nevinovatul.

— Fiindcă niciun curier nu-ţi dă pizzele fără să aştepte bacşiş.

În punctul acela al discuţiei, Jim nu mai găsi cu cale să nege:

— Ai dreptate. Sunt poliţist, dar am venit singur şi neînarmat. E cineva rănit?

— Nu. Sau în orice caz nu mai mult decât erau când au venit, spuse bărbatul.

Jim încuviinţă prietenos:

— Colegii mei, jos în stradă, au început să se îngrijoreze, ştii, fiindcă n-ai venit cu nicio cerere.

Bărbatul cu cagulă de spărgător clipi derutat.

— Păi am cerut pizza!

— Nu, voiam să zic ce ceri ca să eliberezi ostaticii? Nu vrem să fie nimeni rănit.

Bărbatul cu cagulă luă pizzele, ridică un deget (unul respectuos, nu ăla indecent) şi zise:

— Un minuţel!

Apoi îi închise uşa în nas lui Jim. Trecu un minut, trecură două şi, chiar când Jim se pregătea să bată din nou, uşa se deschise cam doi centimetri. Bărbatul cu cagulă scoase din nou capul şi zise:

— Jocuri de artificii.

— Nu înţeleg, zise Jim.

— Vreau jocuri de artificii, să se vadă de pe balcon. Apoi le dau drumul!

— Vorbeşti serios?

— Da' să nu fie prostii din alea ieftine de pocnitori, să nu cumva să mă păcăleşti! Artificii adevărate! Din alea în culori diferite şi din alea care arată ca o ploaie, şi tot fasonul, da?

— Şi dup-aia le dai drumul?

— Şi dup-aia le dau drumul.

— Asta e singura ta cerere?

— Da.

Apoi Jim a coborât înapoi în stradă, Jack s-a întors şi el din blocul de vizavi şi Jim i-a povestit lui fiu-său toate acestea.

Dar trebuie subliniat încă o dată că darul povestirii nu e tocmai unul dintre talentele lui Jim. De fapt, în mare, nu se pricepe deloc. Deci poate că n-a spus totul *exact* aşa cum s-a întâmplat.

CAPITOLUL 62

Roger a avut dreptate când, uitându-se pe planul apartamentului, a constatat că ultimul etaj a blocului fusese, probabil, un singur apartament mare cândva. După ce s-a pus liftul, etajul a fost împărţit în două apartamente, vândute separat, ceea ce a dus la câteva chestii curioase – peretele dublu din sufragerie, dar, mai ales, canalul de aerisire nefolosit de ani de zile, de deasupra garderobei. Uitat de atâta amar de vreme, canalul găsise brusc, întocmai ca oamenii despre care crezi că devin inutili odată cu vârsta, o cale să le amintească tuturor că există. Blocul era vechi, cu pereţi prost izolaţi şi din pod sufla aer rece iarna. Aerul se strecura în garderobă, dar curentul nu se simţea decât dacă stăteai în fundul încăperii, pe cufărul cu vin. Nu era deloc un loc rău unde să fumezi pe furiş, dacă ai asemenea obiceiuri, dar, altfel, aerisirea nu mai avea nicio întrebuinţare de mulţi ani. Până când unei agente imobiliare i-a dat prin cap că acolo era un spaţiu suficient de mare ca o persoană măruntică să se urce şi să se ascundă, ca să nu fie împuşcată de o spărgătoare înarmată.

Canalul de ventilaţie era atât de îngust, încât agenta abia reuşise cu chiu, cu vai să intre. Adică era mult prea îngust ca Lennart să nu rămână înţepenit când băgă capul să vadă cine se ascundea acolo. Ceea ce avu ca efect că, *în sfârşit*, reuşi să-şi scoată capul de iepure. Căzu de pe scară, pe spate, aterizând greoi pe podea. Înspăimântată, agenta imobiliară se aplecă peste capul de iepure şi se iţi prin chepengul gurii de aerisire, să vadă dacă Lennart mai sufla. Drept urmare îşi pierdu echilibrul, căzu din canal şi ateriză pe Lennart. Anna-Lena, cu piciorul prins sub ei, se împiedică şi căzu şi ea, zgâlţâind scara, care căzu la rându-i, lovind chepengul şi făcându-l să se închidă cu o bufnitură. Capul de iepure rămase înăuntru.

Roger, Ro şi spărgătoarea auziră, bineînţeles, hărmălaia şi veniră îngrijoraţi degrabă să vadă ce s-a întâmplat. Toţi cei din garderobă încercau să se târască afară, iar toţi cei care erau afară încercau să-şi dea seama de care părţi anatomice să tragă – o încercare la fel de dificilă ca descurcatul firelor luminiţelor de Crăciun după ce le-ai dat jos de pe balcon şi te-ai certat cu nevasta pe bordeluri, de până la urmă le-ai aruncat pe toate într-o ladă, gândindu-te: „Lasă că le descurc eu la anu'!“

Când reuşiră, în sfârşit, să se ridice cu toţii în picioare, se holbară îngroziţi la chiloţii lui Lennart, căci era greu să nu. Lennart nu pricepu nimic până când Anna-Lena urlă:

— SÂNGEREZI!

Lennart, proaspăt eliberat din capul de iepure, se aplecă cât putu, încercând să vadă ce se petrecea mai jos de propriul buric. Într-adevăr, din chiloţi picura sânge.

— Of, nuuu! ţipă el şi, scotocind sub elasticul chiloţilor, scoase o punguţă care picura şi arăta a ceva ce speri să nu vadă copiii tăi când mergi cu maşina pe autostradă.

O luă la fugă spre toaletă, dar reuşi să se împiedice de marginea covorului din sufragerie şi căzu lat. Punguţa cu sânge îi zbură din mâini şi conţinutul se împrăştie pe podea.

— Ce dra... strigă Roger.

Lennart gemu:

— Nu vă speriaţi! E sânge de recuzită! Aveam o punguţă în chiloţi, că uneori e nevoie de o şmecherie în plus în pachetul „Iepurele-care-face-caca“, dacă trebuie speriaţi oamenii de tot.

— Da' eu n-am comandat ASTA! nu întârzie Anna-Lena să-i asigure.

— Nu, nu, e doar o extra-opţiune! întări Lennart, reuşind cu greu să se ridice în picioare.

— Du-te şi pune-ţi nişte pantaloni! îi ordonă Julia cu asprime.

— Da, chiar aşa! îl rugă şi Anna-Lena.

Ascultător, Lennart se duse în garderobă. Când se întoarse în sufragerie, Zara tocmai se întorcea de pe balcon. Era prima dată când îl vedea cu haine pe el şi fără

capul de iepure. Trebui să admită că arăta mult mai bine. Şi că nu îl ura.

Restul grupului se holba la sângele de pe podea, nesiguri ce să facă mai departe.

— Frumoasă culoare! încercă Ro.

— Modern, aşa! încuviinţă Estelle, care auzise de curând la radio că era *la modă* crima în cultura populară.

Între timp, Roger, cu o nevoie crescândă de a se simţi corect informat, se întoarse spre agenta imobiliară şi o întrebă:

— Tu unde naiba ai fost până acum?

Agenta îşi netezi jenată sacoul prea mare şi cam şifonat.

— A, păi începuse vizionarea şi eram în garderobă, zise ea.

— De ce? o interogă Roger.

— Aveam trac. Aşa păţesc înainte de o vizionare cu multă lume şi, de obicei, mă bag în toaletă şi încerc să mă încurajez singură, ştiţi, cu chestii de genul: „Hai că poţi! Eşti o agentă imobiliară puternică, independentă şi apartamentul ăsta VREA să fie vândut de TINE!" Da' toaleta era ocupată, de-aia m-am băgat în garderobă. Şi, când am auzit...

Făcu un gest politicos, dar speriat, spre femeia din mijlocul încăperii, cu cagula într-o mână şi pistolul în cealaltă. Bine intenţionată, Estelle o întrerupse imediat şi o asigură:

— Da, da, dumneaei e spărgătoarea, dar nu e periculoasă! Ne-a ţinut un pic ostatici, dar s-a purtat frumos cu noi. Şi o să primim şi pizza!

Spărgătoarea dădu din cap ruşinată spre agenta imobiliară şi spuse:

— Scuze! Nu te speria de pistol, nu-i adevărat!

Agenta zâmbi uşurată şi continuă:

— Deci, eram în garderobă şi am auzit pe cineva ţipând „AOLEU, HOŢU'!" şi am reacţionat, ca să zic aşa, instinctiv.

— Cum adică *instinctiv*? vru Roger să ştie.

Agenta îşi scutură hainele de praf.

— Am câteva vizionări importante săptămâna viitoare. Agenţia imobiliară *La bună vedere* e responsabilă în faţa clienţilor săi. Aşa că m-am gândit că n-am voie să mor. Ar fi fost o dovadă de iresponsabilitate. Şi-atunci am văzut aerisirea aia din tavan, m-am urcat şi m-am ascuns acolo.

— Tot timpul ăsta? întrebă Roger.

Agenta încuviinţă cu atâta hotărâre, că îi pârâi spatele:

— Am sperat să pot să ies pe cealaltă parte a canalului, dar n-a mers.

Apoi, părând să-şi aducă aminte ceva foarte important, bătu brusc din palme şi strigă jovială:

— Uf, stau şi vă bat la cap cu prostii! Mai întâi de toate, bine aţi venit la vizionarea agenţiei imobiliare LA

BUNĂ VEDERE! Ce plăcere să văd atâta lume! Doreşte cineva să facă o ofertă direct?

Cei de faţă nu părură deloc impresionaţi de întrebare, aşa că agenta îşi deschise larg braţele:

— Doriţi să vă mai uitaţi un pic? Nicio problemă! Astăzi nu mai am alte vizionări programate!

Sprâncenele lui Roger coborâră încruntate.

— Şi de ce, mă rog, ţii vizionare cu o zi înainte de Revelion? Aşa ceva n-am mai pomenit!

Dar agenta răspunse voioasă, cum numai un agent imobiliar care tocmai a scăpat dintr-un spaţiu foarte, foarte strâmt poate răspunde:

— A fost dorinţa vânzătorului, iar pentru mine nu contează, la agenţia imobiliară *La bună vedere* toate zilele sunt lucrătoare!

Reacţia fu un dat ochii peste cap colectiv. În afară de Estelle care, se cutremură ca de un frison şi zise:

— Ce frig s-a făcut, nu?

— Ba da, chiar că! Mai rece decât în bugetul lui Roger! izbucni Ro, ca să mai destindă atmosfera, dar regretă pe loc, căci Roger nu părea deloc destins.

Julia, pe care o dureau toate şi îşi pierduse răbdarea, îşi făcu loc printre ei cu coatele şi închise uşa de la balcon. Apoi se apropie de şemineu şi începu să pregătească lemne.

— Am putea să facem focul cât aşteptăm pizza, zise ea.

Spărgătoarea rămăsese în mijlocul sufrageriei, cu pistolul în mână, incapabilă să se mişte. Se uită la grupul de ostatici, acum mai mare cu o persoană, ceea ce, spărgătoarea bănuia, avea să-i crească exponenţial şi pedeapsa cu închisoarea. Oftă:

— Nu trebuie să aşteptaţi până vine pizza. Puteţi să plecaţi acum. Toţi. Mă predau şi las poliţia să facă... mda, ce trebuie să facă. Mergeţi voi şi rămân eu aici, ca să nu mai fac niciun rău nimănui. N-am vrut să... iau pe nimeni ostatic. Am nevoie de bani pentru chirie, ca să nu-mi ia fetiţele avocatul fostului meu soţ. A fost... Iertaţi-mă! Sunt o idioată, nu meritaţi să păţiţi asta. Iertaţi-mă!

Lacrimile începură să i se prelingă pe obraji şi femeia nu mai făcu niciun efort să le oprească. Poate faptul că arăta atât de mică în clipele acelea îi impresionă pe ostatici sau, pur şi simplu, fiecare cugetă la cele întâmplate şi la ce însemna asta pentru ei, căci, deodată, izbucniră toţi, vorbind unii peste alţii:

— Dar nu se poate să... începu Estelle.

— N-ai făcut niciun rău nimănui! continuă Anna-Lena.

— Trebuie să existe o soluţie, întări şi Julia.

— Poate găsim o cale de scăpare, sugeră Lennart.

— În orice caz, avem nevoie de oleacă de timp să adunăm toate informaţiile înainte să ne dai drumul! îşi dădu şi Roger cu părerea.

— Licitaţia nici n-a început! spuse agenta imobiliară.

— Am putea să stăm *măcar* până vine pizza, zise Ro.

— Da, nu mai bine ne laşi să mâncăm înainte? Că a fost totuşi foarte plăcut să ne cunoaştem, nu? Şi asta datorită ţie! spuse Estelle.

— Sunt sigură că poliţia n-o să te împuşte sau, în orice caz, nu prea mult, o consolă Anna-Lena.

— Sau lasă-ne să ieşim deodată cu tine! N-o să tragă dacă ieşim toţi deodată! insistă Julia.

— Trebuie să existe o ieşire. Dacă poţi să te strecori la o vizionare, trebuie să se poată şi să te furişezi afară, le aminti Lennart.

— Hai să ne aşezăm şi să facem un plan! le propuse Roger.

— Şi licitaţia! spuse agenta imobiliară plină de speranţă.

— Şi să mâncăm pizza! adăugă Ro.

Spărgătoarea îi privi pe rând, îndelung, îndelung de tot. Apoi şopti recunoscătoare:

— Cei mai răi ostatici!

— Ajută-mă să pun masa! o rugă Estelle, luând-o de braţ.

Spărgătoarea o urmă pe Estelle fără împotrivire şi aduse farfurii şi pahare. Julia continuă să-şi facă de lucru cu lemnele de foc lângă şemineu. Zara se luptă o vreme cu propria-i personalitate, apoi îi întinse Juliei bricheta, fără ca aceasta să i-o fi cerut.

Roger stătea lângă șemineu și, neștiind cum să fie de folos, o întrebă pe Julia:

— Știi cum se face?

Julia se uită urât la el, gata să-i spună că maică-sa o învățase cum se face focul. Se gândi să o zică într-un fel din care Roger să nu-și poată da seama dacă ea și maică-sa îi dăduseră foc lui taică-su. Dar fusese o zi lungă, fiecare auzise povestea celuilalt și-atunci nu prea mai poți să urăști pe cineva, așa că Julia spuse, în schimb, cu o generozitate debordantă:

— Nuuu. Îmi arăți tu cum se face?

Roger încuviință tăcut, se puse pe vine și făcu semn spre lemne:

— Putem... cred că putem, adică... dacă nu cumva vrei să faci singură... putem să facem împreună, mormăi el.

Julia dădu din cap că da, înghițind în sec:

— Cu mare plăcere.

— Mulțumesc, spuse el încet.

Apoi îi arătă cum obișnuia el să facă focul.

— E normal să scoată atâta fum? întrebă Julia.

— E ceva în neregulă cu lemnele, mormăi Roger.

— Serios?

— E ceva în neregulă cu afurisitele astea de lemnele, ce dracu'! Serios, da!

— Ai deschis clapeta de la coș? Pentru fum, știi...

— Normal c-am deschis, ce dracu'!

Julia deschise clapeta de fum. Roger mormăi iar încet, Julia începu să râdă. Nu se uitau unul la celălalt, dar fumul le intra în ochi şi lacrimile le curgeau pe obraji. Julia trase cu ochiul spre Roger.

— Nevastă-ta e de gaşcă, zise ea.

— Şi a ta e OK, zise el.

Scormoniră gânditori în foc, fiecare cu vârful unei surcele.

— Dacă tu şi Anna-Lena chiar vreţi să luaţi apartamentul... începu Julia.

Dar Roger o întrerupse:

— Nu, nu. E un apartament bun pentru copii. Tu şi Ro ar trebui să-l cumpăraţi.

— Nu cred că vrea Ro, le găseşte cusururi la toate, oftă Julia.

Roger scormoni mai apăsat în jăratic şi zise:

— Îi e teamă şi ei, ce dracu'! Îi e teamă că nu-i de ajuns pentru tine şi pentru copil. Trebuie să-i spui că astea sunt doar prostii în capul ei. Îşi face griji că nu ştie să repare plintele parchetului. Trebuie să-i spui că nimeni nu ştie cum se repară o plintă până n-a reparat o plintă pentru prima oară, ce dracu'! Se învaţă!

Julia cugetă la spusele lui, uitându-se fix în şemineu. Roger la fel. Fiecare cu surcica lui. Puţin jăratic, mult fum.

— Pot să-ţi zic ceva personal, Roger? şopti ea după o vreme.

— Mmm.

— Nu trebuie să-i demonstrezi nimic Annei-Lena. Nu trebuie să demonstrezi nimic nimănui. *Ești* de-ajuns!

Scormoniră mai departe în jăratic. Le intră o grămadă de fum în ochi amândurora. Nu mai ziseră nimic.

Atunci se auzi o bătaie la ușă, căci polițistul de afară își dăduse seama, în sfârșit, că soneria nu funcționa.

CAPITOLUL 63

— Deschid eu, se oferi spărgătoarea.

— Nu! Dacă e poliţia? izbucni Ro.

— Trebuie să fie livrarea de pizza, ghici spărgătoarea.

— Ai înnebunit? Nu trimite poliţia pe nimeni să livreze pizza când e vorba de o luare de ostatici! Eşti înarmată şi periculoasă! zise Ro.

— Nu sunt periculoasă! şopti spărgătoarea rănită.

— Hai că n-am vrut să zic *aşa*! se scuză Ro.

Roger se ridică de lângă şemineu, care scotea mult mai puţin fum, şi arătă spre spărgătoare cu o surcică.

— Ro are dreptate. Dacă deschizi uşa, te poate împuşca poliţia. E mai bine să deschid eu!

Julia încuviinţă, un pic cu prea multă însufleţire ca Roger să se simtă tocmai confortabil:

— Da! Lasă-l pe Roger să deschidă! Cine ştie, poate ne vine vreo idee cum să te ajutăm să scapi şi-atunci poliţia n-o să ştie că eşti femeie. O s-o ia ca de la sine înţeles că eşti bărbat!

— De ce? întrebă Roger.

— Pentru că, în mod normal, femeile nu sunt atât de bătute în cap! se băgă în discuţie şi Zara, întotdeauna gata să fie de ajutor.

Spărgătoarea oftă confuză. Dar Anna-Lena făcu un mic, mic pas în faţă şi şopti:

— Roger, te rog, nu deschide! Dacă trag?

Lui Roger îi intră fum în ochi, deşi şemineul nu mai fumega deloc. Nu zise nimic. Atunci Lennart făcu şi el un pas înainte:

— Aş! Lasă-mă pe mine să deschid! Dă-mi cagula şi fac eu pe spărgătorul. Că eu chiar sunt actor, am jucat şi în *Neguţătorul la Veneţia*, aici, la teatrul local!

— Nu se cheamă *Neguţătorul din Veneţia*? întrebă Anna-Lena.

— Zici? întrebă Lennart.

— Ooo, ce-mi place piesa aceea, ştiu şi un citat atât de frumos, despre o lumânare! spuse Estelle cu însufleţire, dar nu-şi putu aminti citatul nici în ruptul capului.

— Doamneee, lăsaţi vorbăria odată şi CONCENTRAŢI-VĂ un pic! urlă Julia la toţi, căci se auzeau din nou bătăi în uşă.

Lennart dădu din cap că a priceput şi întinse mâna spre spărgătoare:

— Dă-mi cagula şi pistolul!

— Nu, dă-le încoace! sări Roger, regăsindu-şi nevoia de afirmare.

Cei doi bărbaţi se împieptoşară, gata de harţă. Mă rog, cât se putură împieptoşa... Roger abia aştepta să-l mai pocnească o dată pe Lennart, cu atât mai mult acum, că nu mai avea capul de iepure. Dar poate că Lennart intui cât de mult suferea adversarul, aşa că, înainte ca Roger să apuce să ridice pumnii, îi spuse:

— Nu te supăra pe nevastă-ta, Roger! Supără-te pe mine!

Roger arăta în continuare foarte supărat, dar vorbele lui Lennart loviră bine în platoşa lui, făcând o mică fisură prin care aerul furiei începu să iasă.

— Am... mormăi el, evitând să se uite spre Anna-Lena.

— Lasă-mă să deschid eu! îl rugă Lennart.

— Te rog, iubitule! şopti Anna-Lena.

Roger ridică privirea doar până la bărbia ei şi văzu că îi tremura. Atunci dădu înapoi. Ar fi putut fi un moment frumos, de fapt, dacă Roger n-ar fi zis:

— Nu c-ar mai conta, dar sper să te-mpuşte doar în picior, Lennart!

Doar că a sunat mai puţin amabil decât intenţiona el.

Chiar atunci Estelle reuşi să-şi amintească în sfârşit citatul din piesă, aşa că turui:

— „Lumina ceea arde-n sala mea. O flăcăruie ce departe luminează! Întocmai ca o faptă bună într-o lume rea!“

Îşi mai aminti şi un alt citat, acela despre cum „întristarea raţiunea-mi întunecă“, dar nu zise nimic cu voce

tare, căci nu voia să strice atmosfera. Spărgătoarea o privi pe femeia măruntă şi bătrână şi spuse:

— Iartă-mă, acum mi-am dat seama că îţi aşteptai soţul! Knut, nu? Parca maşina când am intrat eu... pesemne că-i foarte îngrijorat! spuse ea, cocoşată de povara vinei.

Estelle o bătu uşurel pe braţ.

— A, nu, nu, nu-ţi face griji din cauza asta. Knut a murit deja.

Spărgătoarea se albi la faţă.

— În timp ce erai aici? A MURIT în timp ce... Doamne Dumnezeule!

Estelle dădu din cap că nu.

— Nu, nu, nu! A murit de ceva vreme. Nu se-nvârte totul în jurul tău, copila mea!

— Eu n-am... îngăimă spărgătoarea.

Estelle o bătu iar blând pe mână.

— Am zis că Knut parca maşina doar pentru că uneori mă simt singură. Şi-atunci îmi face bine să pretind că e în drum spre mine. Mai ales în preajma Anului Nou, când obişnuiam să ne uităm împreună la jocurile de artificii de la fereastra bucătăriei. La început ieşeam pe balcon, desigur, dar... n-am mai putut să ies după ce s-a întâmplat ce s-a întâmplat pe pod acum zece ani. O poveste lungă... După aceea, eu şi Knut ne uitam la artificii de la fereastra din bucătărie şi era... Uneori ţi-e dor de lucruri ciudate. Aproape că asta îmi lipseşte cel mai

mult. Knut iubea artificiile, iar eu sunt mai singură decât oricând de Anul Nou. Ei, sunt doar o babă fără minte.

Toată lumea asculta în tăcere. Şi ar fi putut fi un moment frumos, dacă Zara, aflată în celălalt capăt al încăperii, nu şi-ar fi dres glasul şi ar fi comentat:

— Toată lumea crede că de Crăciun sunt cele mai multe sinucideri. Dar e un mit! De Anul Nou sunt cele mai multe!

Asta a stricat oleacă atmosfera. A stricat-o, da.

Lennart se uită la Roger, Roger se uită la spărgătoare, spărgătoarea se uită la toţi, apoi încuviinţă hotărâtă. Când uşa apartamentului se deschise, în prag apăru Jim, poliţistul mai în vârstă. Câteva minute mai târziu, Jim coborî înapoi în stradă şi îi povesti lui fiu-său că a vorbit cu spărgătorul.

CAPITOLUL 64

Jack mărşăluieşte afară din camera de interogatoriu, epuizat de furie. Agenta imobiliară, speriată de moarte, rămâne în încăpere, uitându-se lung după poliţistul cel tânăr care măsoară coridorul cu pasul, înainte şi înapoi. Se întoarce apoi plină de speranţă spre poliţistul mai în vârstă, care a rămas cu ea. Pare trist. Mâinile, de fapt toate părţile corpului, parcă îl încurcă. Neştiind ce să facă, îi întinde agentei paharul cu apă. Deşi femeia îl ia cu ambele mâini, paharul tremură.

— Trebuie să mă crezi, jur că nu sunt eu spărgă... zice ea.

Jim trage cu ochiul spre coridor, unde fiu-său se plimbă de colo colo, izbind pereţii cu pumnii. Apoi încuviinţează scurt, şovăie, încuviinţează din nou, se opreşte şi, în cele din urmă, pune o mână pe umărul ei şi recunoaşte:

— Ştiu.

Agenta e surprinsă. Jim – ruşinat.

Polițistul cel bătrân, care nu s-a simțit în viața lui mai bătrân decât acum, ridică mâna și își răsucește verigheta pe deget. Obicei vechi, un pic de consolare. Întotdeauna i s-a părut că, atunci când vine vorba despre moarte, gramatica e cel mai greu lucru. Încă folosește timpurile greșit adesea, iar Jack nu-l corectează aproape niciodată, căci fiii n-au inimă să le facă asta taților. Poate o dată, de două ori pe an, Jack îi spune: „Tată, n-ar fi timpul să scoți verigheta?", iar tatăl dă din cap mereu ca și cum are de gând, doar că a uitat, trage un pic de verighetă ca și cum e mai înțepenită decât pare și mormăie: „Da, da, o să, o să..." Dar n-o scoate.

Când vine vorba despre moarte, cel mai greu lucru e gramatica. Timpul. Faptul că ea nu se va supăra când ei vor cumpăra o canapea nouă fără să o întrebe. Nu *se va*. Ea *nu este* în drum spre casă. *A fost*. Și chiar *s-a supărat* de-a binelea atunci când Jim și Jack au cumpărat o canapea nouă fără să o întrebe, tiii, ce s-a mai supărat! Călătorea pe jumătate de glob, în haosul planetei, dar, când venea acasă, totul trebuia să fie exact ca înainte, altfel se supăra. Era, bineînțeles, doar una dintre micile ei ciudățenii și obiceiuri: folosea ceapă prăjită pe post de fulgi pentru micul dejun, mânca floricele de porumb cu sos béarnaise și, dacă se întâmpla să caști prin preajma ei, îți băga repede un deget în gură, ca să vadă dacă apucă să-l scoată până să

închizi gura. Uneori îi punea lui Jim fulgi de porumb în pantofi, alteori ouă fierte şi sardine lui Jack în buzunare, doar pentru că mutrele lor la farsele ei o distrau la culme, de fiecare dată parcă tot mai mult. De asta le e dor. De lucrurile pe care ea le făcea aşa sau altminteri. *A fost, este.* A fost soţia lui Jim. Mama lui Jack este moartă.

Gramatica. Da, gramatica e dată naibii, simte Jim. A vrut atât de mult ca fiu-său să reuşească să dezlege misterul ăsta, să rezolve situaţia, să-i salveze pe toţi. Doar că nu s-a putut.

Iese pe coridor. Se uită la Jack. Sunt singuri, nu-i aude nimeni. Fiul se întoarce spre tată, deznădăjduit.

— TREBUIE să fie agenta, tată! TREBUIE să fie... începe Jack, dar cuvintele, tot mai slabe, nu vor să termine propoziţia.

Jim dă încet din cap, dureros de încet şi spune:

— Nu. Nu e ea. Când ai intrat în apartament, spărgătoarea nu mai era acolo, băiete, ai dreptate. Dar nici cu ostaticii n-a ieşit.

Ochii lui Jack rătăcesc înnebuniţi pe coridor. Strânge pumnii şi caută din nou ceva în care să lovească.

— De unde ştii, tată? De unde dracu' ştii tu asta, tată? urlă el, de parcă urlă spre largul mării.

Jim clipeşte ca şi cum încearcă să ţină piept unui val.

— Pentru că nu ţi-am spus adevărul, băiete.

Apoi i-l spune.

CAPITOLUL 65

Toţi martorii luării de ostatici sunt lăsaţi să plece acasă deodată. Cumva, pentru ei, povestea asta se termină la fel de brusc cum a început. Îşi iau obiectele personale şi sunt conduşi politicos spre ieşirea din spate a secţiei de poliţie. După ce uşa se închide în urma lor, se uită uluiţi unii la alţii: agenta imobiliară, Zara, Lennart, Anna-Lena, Roger, Ro, Julia şi Estelle.

— Vouă ce v-au zis? întreabă Roger repede.

— Ne-au pus o grămadă de întrebări, dar am făcut pe proastele! declară Ro satisfăcută.

— Bravo! le laudă Zara.

— Deci niciunul dintre poliţişti nu v-a zis *nimic* deosebit înainte să vă dea drumul? îi interoghează Roger.

Toţi dau din cap că nu. Poliţistul cel tânăr, Jack, a intrat din cameră în cameră, le-a spus că pot pleca şi le-a cerut scuze că audierea a durat atât de mult. Le-a atras atenţia să nu iasă pe uşa din faţă a secţiei, că acolo aşteptau toţi reporterii. Nimic mai mult.

Aşa că acum stau toţi descumpăniţi pe treptele intrării din spate. Se uită neliniştiţi unul la celălalt. În cele

din urmă, Anna-Lena pune întrebarea care e pe buzele tuturor:

— Ea... o fi OK? Când am ieşit din apartament, am văzut poliţistul pe scară, ăla mai bătrân şi m-am gândit: Cum, Doamne iartă-mă, să se poată strecura în celălalt apartament?

— Exact! Când mi-au zis că pistolul e adevărat şi că au auzit o împuşcătură din apartament m-am gândit... Uf... spune agenta imobiliară, fără să vrea să termine gândul.

— Cine o fi ajutat-o, dacă noi nu? se întreabă Roger cu voce tare.

Nimeni nu ştie răspunsul, dar Estelle se uită la telefon, citeşte un mesaj şi dă din cap liniştită. Zâmbeşte uşurată:

— Scrie că e OK!

Anna-Lena zâmbeşte şi ea:

— Să-i transmiţi, te rog, salutări din partea tuturor!

Estelle promite că aşa va face.

În spatele lor, din clădirea poliţiei iese o tânără de douăzeci şi ceva de ani. Încearcă să pară sigură de sine, dar privirea caută disperată în jur un loc spre care să se îndrepte şi pe cineva care să meargă cu ea.

— Te simţi bine, puiule? o întreabă Estelle.

— Ce? Ce treabă ai tu? sare London ca arsă.

Julia se uită la ecusonul fetei – n-a apucat să şi-l scoată când a plecat de la serviciu spre audiere.

— Tu erai la casă în banca unde a fost jaful? întreabă ea.

Șovăind, London dă din cap că da.

— Vai de mine, puiule, și ți-a fost frică rău? întreabă Estelle.

London dă din cap că da, ca și cum trupul răspunde în locul creierului, care nu mai are curaj.

— Nu atunci. Nu când... s-a întâmplat. După. Când... știți, gen când mi-am dat seama că pistolul era adevărat.

Toată lumea de pe trepte dă din cap înțelegătoare. Ro își bagă mâinile în buzunarele rochiei, pe sub haină, face semn cu capul spre o cafenea mică aflată peste drum și zice:

— Vii la o cafea?

London ar vrea să mintă și să zică: „Tanti, am planuri și tre' să merg undeva, că mâine e Revelionul, gen!", dar nu reușește să spună decât:

— Nu-mi place cafeaua.

— Lasă că găsim ceva și pentru tine, îi promite Ro.

Promisiunea îi place lui London, așa că încuviințează încet. Ro devine prima prietenă pe care London și-o face după multă vreme. Poate chiar prima prietenă din viața ei.

— Așteptați-mă! le roagă Julia.

— Ce, ți-e frică să nu fiu JEFUITĂ dacă mă duc singură? chicotește Ro.

Julia nu râde deloc. Ro îşi drege glasul şi mormăie:

— OK, OK, încă nu glumim despre asta, gata, am priceput!

În timp ce traversează, London îi şopteşte:

— Hai c-a fost megatare poanta!

— Tu ce-ai, eşti de la Controlul Tehnic şi Calitativ al Poantelor? mormăie Ro.

— Iubito! Dacă te-mpuşcă vreunul, dau păsările spre adopţie! strigă Julia după ele.

— Chiar A FOST tare! rânjeşte London.

N-a mai râs cu cineva de multă vreme. Poate chiar niciodată.

Câteva zile mai târziu London primeşte o scrisoare de la o spărgătoare care îi cere iertare. Pentru tânăra de douăzeci de ani asta va însemna mai mult decât va fi dispusă să recunoască mulţi ani de acum înainte. Până când se va îndrăgosti, de fapt. Dar asta e o altă poveste.

Julia îi îmbrăţişează pe toţi cei de pe trepte care o lasă să-i îmbrăţişeze. Când ajunge la Estelle, tânăra femeie o priveşte în ochi îndelung pe cea bătrână. Estelle spune:

— Vreau să-ţi dau o carte, de poeta mea preferată.

Julia zâmbeşte.

— Mă gândeam să ne mai întâlnim noi două. Des. Am putea schimba cărţi în lift.

— Cum adică? întreabă Estelle.

Julia se întoarce spre agenta imobiliară.

— Te ocupi tu de hârtii, da?

Agenta dă din cap atât de bucuroasă, că începe să ţopăie. Roger zâmbeşte şi el larg, dintr-odată foarte bine dispus.

— Deci aţi cumpărat apartamentul până la urmă? Preţ bun?

Julia dă din cap că nu şi îl lămureşte:

— Nu, pe ăla. Pe celălalt.

Roger izbucneşte în râs. N-a mai râs de mult. Anna-Lena e atât de fericită, încât trebuie să se aşeze pe trepte, în miezul iernii.

CAPITOLUL 66

Adevărul, adevărul, adevărul.

Aşadar, Jim a coborât înapoi în stradă şi i-a povestit lui Jack exact ce s-a întâmplat când a dus pizzele la apartament. Doar că nu chiar exact, *exact* ce s-a întâmplat. De fapt, deloc exact. Asta, în parte, din cauză că Jim nu se pricepea deloc să povestească, dar mai mult din cauză că Jim era as la a minţi.

Nu Lennart i-a deschis uşa lui Jim, când acesta a urcat cu pizzele. Ci spărgătoarea, adevăratul făptaş. Înainte de asta, şi Roger, şi Lennart au tot insistat să ia ei cagula, dar după o lungă ezitare, spărgătoarea a refuzat. I-a privit pe toţi şi le-a spus, cu recunoştinţă, dar şi hotărâre în glas:

— După cum se vede treaba, nu sunt în stare să fiu un model pentru fiicele mele şi să le învăţ să nu facă chestii idioate. Dar pot măcar să le arăt cum îţi asumi responsabilitatea pentru faptele tale.

Aşa că ea i-a deschis uşa lui Jim când acesta a bătut la uşă.

Capul îi era descoperit, fără cagulă. Părul lung până la umeri avea aceeaşi culoare ca a părului fiicei lui Jim. Uneori doi străini au nevoie de un singur lucru în comun ca să simtă empatie unul pentru celălalt. Privirea i se opri pe verigheta de argint de pe degetul lui Jim – veche şi patinată de vreme. El se uită la verigheta ei, subţire şi discretă, din aur neted, fără pietre preţioase. Nici unul, nici celălalt nu şi-o scoseseră încă.

— Eşti poliţist? întrebă ea, atât de brusc încât Jim îşi pierdu siguranţa de sine.

— De unde ştii...

— Nu cred că poliţia ar trimite pe cineva să livreze pizza dacă bănuieşte că sunt înarmată şi periculoasă, zâmbi ea, mai mult forţat decât senin.

— Nu, nu.. adică da, da... sunt poliţist, încuviinţă Jim şi îi întinse pizzele.

— Mulţumesc, spuse ea şi luă cutiile cu pizza cu o mână, ţinând precar pistolul cu cealaltă.

Jim nu scăpă pistolul din ochi.

— Cum te simţi? o întrebă el, ceea ce poate n-ar fi făcut dacă spărgătoarea ar fi avut cagula pe faţă.

— N-aş zice că am o zi tocmai bună, recunoscu ea.

— E cineva rănit înăuntru?

Spărgătoarea negă indignată:

— N-aş face nimă...

Jim o cercetă îndeaproape, băgă de seamă degetele tremurânde şi urmele de muşcături pe buza de jos. Aruncă o privire în apartament, dar nimeni nu plângea, nu ţipa. Nici măcar speriaţi nu păreau să fie.

— O să te rog să pui un pic pistolul deoparte, zise Jim.

Spărgătoarea încuviinţă, aproape cerându-şi scuze. Se uită peste umăr, la toţi cei din apartament şi apoi îl întrebă pe Jim:

— Pot să le dau pizzele mai întâi? Sunt lihniţi. A fost o zi lungă pentru ei şi... eu...

Jim îi făcu semn că da. Spărgătoarea dispăru în apartament o clipă, se întoarse fără cutii şi fără pistol. Din sufragerie cineva strigă: „Asta NU-i Hawaii!“, la care altcineva replică râzând: „RAHAT, parcă ştii tu ce-i aia Hawaii!“ *Râzând*. Apoi se auzi un pălăvrăgit liniştit, ca între străini care, încet-încet nu mai sunt străini unul pentru altul. Şi poate că e greu de zis cum arată o luare de ostatici normală, dar asta sigur nu era. Jim se uită întrebător la spărgătoare.

— Îmi permiţi să-ntreb cum ai nimerit în situaţia asta?

Spărgătoarea neînarmată trase adânc aer în piept, de se făcu dublă faţă de cât era, apoi răsuflă din rărunchi, de se făcu mai mică decât oricând, şi zise:

— Nici nu ştiu de unde să încep.

Atunci Jim făcu un gest complet neprofesionist. Întinse mâna şi îi şterse lacrimile de pe obraji.

— Nevastă-mea avea o vorbă: Cum se mănâncă un elefant?

— Nu ştiu.

— Bucată cu bucată.

Spărgătoarea zâmbi.

— Le-ar fi plăcut copiilor mei. Au un simţ al umorului dubios.

Jim îşi băgă mâinile în buzunare şi se aşeză greoi pe trepte, lângă uşă. Spărgătoarea şovăi, apoi se aşeză şi ea direct pe jos, cu picioarele încrucişate. Jim zâmbi.

— Şi nevastă-mea avea un simţ al umorului dubios. Îi plăcea să râdă şi să se certe. Pe măsură ce îmbătrânea, era tot mai certăreaţă. Îmi zicea mereu că sunt prea de treabă. Ceea ce-i dubios s-auzi din partea unui preot, nu?

Spărgătoarea râse încet. Încuviinţă.

— Cu cine se certa?

— Cu toţi. Cu biserica, cu enoriaşii, cu politicienii, cu oamenii care cred în Dumnezeu, cu cei care nu cred în Dumnezeu... Era misiunea ei de credinţă să-i apere pe cei fără apărare: pe cei lipsiţi de adăpost, pe refugiaţi, până şi pe infractori. Cică, în Biblie, Isus zice ceva de genul: „Căci am fost flămând şi mi-aţi dat să mănânc, am fost străin şi m-aţi primit, am fost bolnav şi aţi venit să mă vedeţi, am fost în temniţă şi m-aţi vizitat." Şi pe urmă zice că tot ce facem pentru cei mai năpăstuiţi dintre noi,

facem pentru El. Iar nevastă-mea lua totul ATÂT de ad litteram. De-aia se certa mereu.

— A murit?

— Da.

— Îmi pare rău.

Jim dădu din cap recunoscător. Ce ciudat, se gândi el, că după atâta amar de vreme, tot i se părea neverosimil că ea nu mai era. Că inima tot nu se obişnuise că o nebunatică nu-i mai băga chicotind degetul în gură când căsca sau nu-i mai turna făină în faţa de pernă fix înainte să se culce seara. Că nu mai avea cu cine să se certe. Cu cine să facă dragoste. Gramatica asta nenorocită cu care nu se putea obişnui odată!

Zâmbi trist şi zise:

— E rândul tău.

— Să ce? întrebă spărgătoarea.

— Să-mi spui povestea ta. Despre cum ai ajuns aici.

— Cât de lungă să fie povestea?

— Cât de lungă vrei tu. Doar să mi-o zici bucată cu bucată.

Frumos spus. Aşa că spărgătoarea se apucă să-i povestească:

— Bărbatul meu m-a părăsit. Sau, mai degrabă, s-ar putea spune că m-a dat afară din casă. Are o relaţie cu şefa mea. Sunt împreună. S-au mutat în apartamentul nostru, că era doar pe numele lui. Totul s-a întâmplat

atât de repede şi n-am vrut să fac scandal, să fie... haos. De dragul copiilor.

Jim dădu înţelegător din cap. Se uită la verigheta ei, învârtind-o gânditor pe-a sa. Puţine lucruri sunt mai greu de scos decât verigheta.

— Fete sau băieţi? întrebă el.

— Fete.

— La mine unul din fiecare.

— Eu... cineva trebuie să... nu vreau să le...

— Unde sunt acum?

— Sunt cu tatăl lor. Trebuia să le iau în seara asta, să petrecem Anul Nou împreună. Dar acum... eu...

Tăcu. Jim dădu din cap gânditor.

— La ce-ţi trebuiau banii de-ai vrut să jefuieşti banca aia?

Disperarea de pe chipul ei trădă haosul din suflet.

— Să plătesc chiria, mărturisi ea. Îmi trebuie şase mii cinci sute. Avocatul bărbatului meu m-a ameninţat că-mi ia copiii dacă nu mai am locuinţă.

Jim se ţinu strâns de balustrada scării să nu-i cedeze inima. Empatia asta, o trădătoare! Femeia voia să fure şase mii cinci sute de coroane pentru că se temea să nu-şi piardă copiii. Copiii *ei*.

— Există legi, reguli, nimeni nu poate, din punct de vedere juridic, să-ţi ia copiii doar pentru că... începu el, dar regretă imediat şi spuse: Dar ACUM o să poată... că e vorba de JAF armat şi...

Corzile vocale aproape că i se rupseră când şopti:

— Măi, fetiţo, măi, în CE te-ai băgat, măi?

Femeia îşi forţă limba să se mişte, buzele să se deschidă. Cei mai mici muşchi se încordară gata să plesnească.

— Sunt... sunt o idioată! Ştiu, ştiu, ştiu. Nu voiam să fac scandal, nu voiam să îndure copiii mei aşa ceva. Am crezut că pot să rezolv singură tot. Dar totul e un haos. E vina mea, doar a mea. Sunt gata, mă predau, le dau drumul, promit, pistolul e înăuntru, nici măcar nu-i adevă...

Jim îşi zise că era un motiv al naibii de solid să jefuieşti o bancă – teama de conflicte. Încercă să vadă în ea un infractor. Încercă să n-o mai vadă pe fie-sa. Nu reuşi nici una, nici alta.

— Chiar dacă le dai drumul ostaticilor şi te predai, tot la închisoare ajungi. Chiar dacă pistolul nu-i adevărat, spuse el cu părere de rău, deşi era poliţist de prea multă vreme ca să nu ştie că *era* un pistol adevărat.

Nu era nicio altă cale, oricât de multă înţelegere ar avea orice om decent pentru situaţia ei. Nu-i voie să jefuieşti bănci, nu-i voie să umbli de colo colo cu arme de foc. Nu poţi să-i dai drumul unui infractor, dacă l-ai prins în flagrant. Aşa că Jim constată că singura soluţie ca spărgătoarea să n-ajungă la puşcărie era ca el să... n-o aresteze.

Jim se uită în jur. Pe uşa apartamentului cu ostaticii era un afiş pe care scria: „De vânzare! Agenţia imobiliară

LA BUNĂ VEDERE! LA BUNĂ VEDERE!" Jim se uită lung la afiş, încercând să priceapă.

— Curios, zise el într-un târziu.

— Ce? întrebă spărgătoarea.

— Agenţia imobiliară *La bună vedere*. Un nume cam... tont.

— Se poate, zise spărgătoarea, fără să dea prea multă atenţie.

Jim se scărpină pe nas.

— Poate-i doar o coincidenţă, dar mai devreme am vorbit cu proprietarii apartamentului de vizavi. Se despart, fiindcă unuia îi place coriandrul; şi celuilalt îi place, dar nu chiar atât de mult şi pare-se că ăsta-i un motiv întemeiat să te desparţi, dacă eşti tânăr şi ai internet.

Colţurile gurii spărgătoarei se ridicară într-un zâmbet.

— Nimeni nu mai vrea să se plictisească, zise ea.

Simţea că, de fapt, cel mai rău, incomparabil de rău, era faptul că încă îşi iubea soţul. Fiecare venă parcă îi exploda de fiecare dată când se gândea la asta, la faptul că nu se putea abţine să-l iubească, nici măcar după tot ce-i făcuse. Nici măcar acum nu putea să nu se învinuiască doar pe ea. Poate că nu fusese suficient de amuzantă. Cum să-i ceri cuiva să stea cu tine când n-ai niciun haz.

— Păi da, exact! Totul trebuie să fie o mare îndrăgostire pentru tineri, nimic să nu cadă în banalul de zi cu zi. Toţi au capacitatea de concentrare a unei pisici

care vede o minge cu sclipici! zise Jim cu bruscă însuflețire. Deci, cum ziceam, se despart și vând apartamentul. Nu-și aminteau numele agenției imobiliare, ci doar că era un nume cam... tont. Și știi ce? Agenția imobiliară LA BUNĂ VEDERE e un nume tont!

Arătă spre afișul de pe ușa apartamentului în care era agenta. Apoi arătă spre apartamentul de vizavi. Orașul ăsta era prea mic să aibă o grămadă de agenții imobiliare. Nu era nici măcar suficient de mare să aibă mai mult de o frizerie pe nume *Ciufulici*.

— Scuze, dar nu-nțeleg ce-mi arăți, spuse spărgătoarea.

Jim își scărpină barba scurtă.

— Mă gândeam... agenta e înăuntru, cu ceilalți ostatici?

Spărgătoarea dădu din cap:

— Da, îi înnebunește pe toți. Când am intrat cu pizza, tocmai îl pusese pe Roger să stea lângă ușa de la balcon, apoi ea s-a proțăpit în celălalt capăt al apartamentului și i-a aruncat cheile, ca să vadă Roger, după traiectoria cheilor în aer, cât de mare e sufrageria cu bucătărie deschisă.

— Aha! Și cum a mers demonstrația?

— Roger și-a ferit capul și cheile mai-mai să spargă fereastra, zâmbi spărgătoarea.

„Un zâmbet prietenos“, se gândi Jim. Nu era zâmbetul cuiva care avea de gând să facă vreun rău. Se uită din nou la afișul agenției imobiliare.

— Nu ştiu... poate că e... dar dacă e aceeaşi agentă care vinde şi apartamentul de vizavi, poate are cheile la ea şi-atunci...

Nu reuşi să termine gândul.

— Ce vrei să spui? întrebă spărgătoarea.

Jim se ridică, îşi drese glasul, apoi continuă:

— Vreau să spun că dacă agenta are la vânzare şi apartamentul de vizavi şi are cheile la ea, te-ai putea ascunde acolo. Când urcă ceilalţi poliţişti, n-or să deschidă toate uşile deodată să te caute.

— De ce?

Jim ridică din umeri.

— Eh, nu suntem noi poliţişti chiar atât de buni. Toată lumea se va concentra să scoată ostaticii în siguranţă. Dacă le zici ostaticilor să închidă uşa după ei, poliţiştii o vor lua ca de la sine înţeles că spărgătorul... tu, adică, a rămas în apartament. În apartamentul ăsta. După ce spargem uşa şi constatăm că nu eşti acolo, n-o să luăm la rând uşile celorlalte apartamente aşa, alandala, că-i apucă dracii pe şefi. Birocraţie, na. Trebuie să ducem întâi ostaticii la secţie şi să-i audiem ca martori. Nu ştiu... Şi-atunci poate prinzi ocazia şi te furişezi afară. Şi ştii ceva? Şi DACĂ dai nas în nas cu cineva, poţi să pretinzi că LOCUIEŞTI aici! Toată lumea la secţie crede că făptaşul e un bărbat!

Ochii spărgătoarei se măriră de uluire.

— De ce? repetă ea.

— Fiindcă femeile, în mod normal nu fac... chestii dintr-astea, spuse Jim cât de diplomatic putu.

Spărgătoarea își clătină ușor capul.

— Nu, vreau să zic, *de ce*? De ce faci asta pentru *mine*? Ești polițist! Nu-i normal să... știi și tu... Nu-i normal să faci asta pentru mine!

Jim încuviință stânjenit. Își șterse palmele asudate pe pantaloni, apoi fruntea cu încheieturile mâinilor.

— Nevesti-mii îi plăcea să citeze dintr-unul care a zis că... stai, cum era... a zis că chiar dacă ar ști că lumea s-ar duce naibii mâine, el tot ar planta un măr azi.

— Frumos, șopti spărgătoarea.

Jim dădu și el din cap că da. Își șterse ochii cu dosul palmei.

— Nu vreau să... te arestez. Am înțeles că ai făcut o greșeală, dar... se mai întâmplă.

— Mulțumesc.

— Dar acum trebuie să te-ntorci înăuntru și s-o întrebi pe agenta imobiliară dacă are cheia de vizavi. Căci peste puțin timp fiu-miu o să-și piardă răbdarea și o să dărâme ușa și-atunci...

Spărgătoarea clipi des.

— Poftim? Fiul tău?

— E polițist și el. O să fie primul care intră pe ușa aia.

Spărgătoarea se bâlbâi:

— Pare... curajos.

— A avut o mamă curajoasă. Şi ea ar fi jefuit bănci de dragul lui, dacă ar fi fost nevoită. Eu nici măcar nu credeam în Dumnezeu când am cunoscut-o. Ea era frumoasă, eu – nu. Ştia să danseze, eu abia mă ţineam pe picioare. La începutul relaţiei noastre, tot ce aveam în comun era aceeaşi credinţă în munca noastră. Credinţa că trebuie să-i salvăm pe cei pe care-i putem salva.

— Nu ştiu dacă merit să fiu salvată, şopti spărgătoarea.

Jim încuviinţă scurt privind-o în ochi – un om cinstit, onorabil, care urma să facă un lucru ce încălca toate principiile meseriei căreia îşi dedicase toată viaţa – şi îi spuse:

— Caută-mă peste zece ani şi spune-mi dacă am greşit.

Dădu să plece. Spărgătoarea şovăi, înghiţi cu greu şi, în cele din urmă, strigă:

— Stai!

— Da?

— Pot să... e prea târziu să pun condiţii ca să-i las liberi pe ostatici?

— Ce dra...

Jim simţi cum i se ridică părul în cap, mai întâi de uimire, apoi de furie. Spărgătoarea şovăia.

— Jocuri de artificii, spuse ea într-un târziu. E o doamnă în vârstă înăuntru şi obişnuia să se uite la artificii cu soţul ei. A murit soţul. Am ţinut-o ostatică toată ziua şi aş vrea să-i ofer... artificii.

Jim zâmbi cu gura până la urechi. Dădu din cap că da.

Apoi coborî înapoi în stradă şi îşi minţi fiul.

CAPITOLUL 67

Spărgătoarea intră înapoi în apartament. Era sânge pe podea, dar focul ardea vesel în şemineu. Pe canapea, Ro mânca pizza şi o făcea pe Julia să râdă. Roger şi agenta imobiliară se certau pe metri pătraţi trecuţi în cadastru – nu că Roger ar fi vrut să cumpere apartamentul, dar „E important, ce dracu', să fii informat corect!". Zara şi Lennart erau lângă fereastră. Zara mesteca o bucată de pizza, iar Lennart se distra de minune de cât de dezgustată era. Nu părea să-i placă de el, chiar deloc, dar nici să-l urască. El, în schimb, părea să o considere de-a dreptul fantastică.

Anna-Lena stătea singură, cu o farfurie în mână, pe care pizza se răcea neatinsă. Julia o văzu, bineînţeles. Se ridică de pe canapea şi se aşeză lângă ea.

— Eşti OK, Anna-Lena? o întrebă ea.

Anna-Lena se uită spre Roger. Încă nu vorbiseră de când ieşise iepurele din toaletă.

— Da, minţi ea.

Julia o luă de braţ, nu ca să o consoleze, ci cu hotărâre.

— Nu ştiu ce mari greşeli crezi tu că ai făcut, dar faptul că l-ai plătit pe Lennart de atâtea ori, doar ca să-l faci pe Roger să se simtă un învingător, e unul dintre cele mai ţicnite, bizare şi mai romantice chestii pe care le-am auzit vreodată!

Anna-Lena împinse gânditoare pizza cu degetul.

— Roger ar fi trebuit să ajungă şef. Ar fi trebuit să-i dau şansa. M-am gândit tot timpul că la anul e rândul lui. Dar totul merge mai repede decât crezi, anii parcă trec mai mulţi deodată. Uneori mi-am zis că, dacă trăieşti suficient de mult timp cu cineva, cu care ai copii, atunci viaţa e ca şi cum te-ai căţăra în copaci. Sus, jos, sus, jos! Încerci să faci faţă la orice, să faci totul cum trebuie, te caţări, te caţări şi abia dacă îl mai vezi pe celălalt în timpul ăsta. Şi poate că nu-nţelegi asta când eşti tânăr, dar totul se schimbă când ai copii. Uneori simţi că abia dacă-l mai întâlneşti pe bărbatul cu care eşti căsătorită. Ajungem să fim părinţi şi coechipieri, în primul rând, şi căsătoriţi în al doilea rând. Dar... ne căţărăm mai departe, ne mai întâlnim uneori pe drum. M-am gândit că aşa e dat să fie, că aşa trebuie să fie, că aşa e viaţa. Că trebuie să terminăm tot mai întâi, aşa mi-am zis. Şi ceea ce conta, m-am gândit eu, era că ne suim în acelaşi copac, nu? Şi că, mai devreme sau mai târziu, ajungem... sună aşa de preţios... dar da, mi-am zis că, mai devreme sau mai târziu, ajungem pe aceeaşi creangă. Şi

că atunci o s-avem timp să stăm şi să ne ţinem de mână, uitându-se în zare şi admirând priveliştea. Asta credeam eu c-o să facem când îmbătrânim. Dar totul a trecut aşa de repede. Şi n-a mai fost niciodată rândul lui Roger.

Julia încă o ţinea de braţ. Mai puţin ferm, mai alinător.

— Mama zice mereu că nu trebuie să-mi cer scuze pentru cine sunt. Că nu trebuie să-mi cer scuze pentru că sunt bună în ceea ce fac.

Anna-Lena luă şovăind o bucăţică de pizza şi spuse cu gura plină:

— Înţeleaptă mamă!

Tăcură amândouă.

Apoi începură pocniturile.

O dată. De două ori. După câteva clipe urmară pârâiturile şi exploziile – atât de multe şi de dese, încât le pierdură şirul. Lennart, care era cel mai aproape de fereastră, exclamă:

— Uite! Artificii!

Jim trimisese un poliţist tânăr să le cumpere. Pe urmă le-a aprins lângă pod. Lennart, Zara, Julia, Ro, Anna-Lena, Roger şi agenta imobiliară ieşiră pe balcon şi se uitară surprinşi. Într-adevăr, nu erau „prostii din alea ieftine de pocnitori“, ci artificii în toată puterea

cuvântului, în culori diferite. Şi din alea care arată ca o ploaie, şi tot fasonul, căci întâmplarea face că şi lui Jim îi plăceau artificiile.

Estelle şi spărgătoarea se uitau de la fereastra bucătăriei, braţ la braţ.

— I-ar fi plăcut lui Knut, zise Estelle.

— Sper că şi ţie îţi plac, spuse spărgătoarea.

— Foarte mult, copilă dragă, foarte mult! Mulţumesc!

— Îmi pare rău pentru tot ce v-am făcut! suspină spărgătoarea.

Estelle se îmbufnă ca un copil şi spuse:

— Poate am putea să le explicăm poliţiştilor că a fost o greşeală?

— Nu, nu cred.

— Dar ai putea să scapi? Să te-ascunzi undeva?

Estelle mirosea a vin şi pupilele îi alunecau uşor. Spărgătoarea tocmai se pregătea să-i răspundă, dar, cu cât Estelle ştia mai puţine, cu atât mai bine, aşa că tăcu. Astfel bătrâna nu trebuia să mintă de dragul ei la audieri.

— Nu, nu se poate, spuse spărgătoarea.

Estelle o luă de mână, neştiind cum altfel să o ajute. Artificiile erau frumoase. Chiar i-ar fi plăcut lui Knut.

Când jocurile de artificii se terminară, spărgătoarea se duse în sufragerie şi ceilalţi se întoarseră de pe balcon.

Spărgătoarea încercă discret să-i facă semn agentei imobiliare că voia să-i spună ceva, dar agenta nu se prinse, din păcate, căci era ocupată să se certe cu Roger în legătură cu preţul rezonabil al apartamentului, în caz că Julia şi Ro se hotărau să-l cumpere.

— Bine, fie! BINE! se răţoi agenta, în cele din urmă. Pot să scad un pic, dar numai pentru că peste două săptămâni trebuie să scot la vânzare celălalt apartament şi nu vreau să fie la concurenţă cu ăsta!

Roger, Julia şi Ro îşi aplecară miraţi capetele într-o parte până şi le ciocniră.

— Care... celălalt apartament?

Iritată că s-a dat de gol, agenta izbucni:

— Apartamentul de vizavi, pe partea cealaltă a liftului. Nici măcar n-am pus anunţul pe pagina noastră de internet încă, fiindcă orice agent bun ştie că, dacă scoţi la vânzare două apartamente deodată, iei mai puţin pe amândouă. Celălalt apartament arată exact ca ăsta, doar că garderoba e mai mică, dar, dintr-un motiv sau altul, are acoperire mai bună şi asta e foarte important pentru oameni în ziua de azi. Cuplul care locuia acolo se desparte, s-au certat ca chiorii la mine la birou. Au luat toată mobila, a rămas doar un storcător de fructe. Cică nu l-a vrut niciunul, fiindcă are o culoare oribilă...

Agenta continuă să bată câmpii. Roger şi Julia se uitară unul la celălalt, apoi la spărgătoare, apoi la agentă.

— Stai un pic, vrei să zici că scoţi la vânzare apartamentul de vizavi, ăla de după lift? Şi că... nu locuieşte nimeni acolo? întrebă Julia, nesigură dacă a înţeles bine.

Agenta se opri din turuială şi dădu din cap că da. Julia se uită la spărgătoare şi se gândiră amândouă la acelaşi lucru, aceeaşi soluţie.

— Ai cheile de la apartament? întrebă Julia cu un zâmbet plin de speranţă, convinsă că toată istoria asta avea să se termine cu bine.

Din nefericire, agenta o privi pe Julia de parcă întrebarea era complet absurdă şi zise:

— De ce să am cheia? Îl scot la vânzare peste două săptămâni, ai impresia că umblu cu cheile oamenilor la mine? Ce fel de agentă mă crezi?

Roger oftă. Julia oftă şi mai din rărunchi. Spărgătoarei i se tăie răsuflarea cu totul şi o cuprinse deznădejdea.

— Am avut şi eu o *aventură* o dată, spuse Estelle veselă, din celălalt capăt al apartamentului.

Mai găsise o sticlă cu vin în bucătărie.

— Nu acum, Estelle! încercă Julia să o oprească.

Dar bătrâna insistă. Era un pic ameţită, fără îndoială, căci băuse deja prea mult vin pentru o femeie bătrână, încă de când stătuseră de vorbă în garderobă. Gesticulând cu sticla, Estelle continuă:

— Îi plăceau cărţile şi mie la fel. Nu lui Knut, bărbată-miu, lui îi plăcea muzica. E frumoasă şi muzica, poate, dar nu-i *acelaşi* lucru, nu? Sau o fi?

Spărgătoarea clătină din cap politicoasă:

— Nu, nu e. Şi mie îmi plac cărţile.

— Da, aşa şi pare, da, că îţi plac! Tu înţelegi că oamenii au nevoie şi de poveşti, nu doar de istorii! De tine mi-a plăcut din prima, să ştii! Te-ai cam băgat tu în încurcătură cu pistolul şi toată tevatura asta, dar, na, cine n-a greşit vreodată în viaţă? Toţi oamenii interesanţi au făcut vreo prostie mare cândva! Eu, de pildă, am avut o aventură, pe la spatele lui Knut, cu un bărbat care iubea cărţile, ca şi mine. Şi acum, de fiecare dată când citesc, mă gândesc la amândoi, pentru că bărbatul acela mi-a dat o cheie, iar lui Knut nu i-am zis niciodată că am păstrat-o.

— Estelle, dragă, trebuie să... încercă Julia din nou să o întrerupă.

Însă Estellei nu-i păsa. Îşi trecu degetele peste rafturile cu cărţi. În una dintre ultimele dăţi când se întâlnise cu vecinul în lift, acesta îi dăduse o carte foarte groasă, scrisă de un bărbat. Şi subliniase o propoziţie, pe la pagina o sută şi ceva: „Până ne îndrăgostim, suntem adormiţi." Estelle îi dăduse în schimb o carte scrisă de o femeie, aşa că nu avusese nevoie de o sută şi ceva de pagini ca să spună ceva relevant: „Dragostea este faptul că eu vreau ca tu să exişti."

Degetele Estellei se plimbară peste cotoarele cărţilor – ca şi cum visau, nu căutau. O carte căzu de pe un raft, ca din întâmplare, nu ca atinsă de unghiile Estellei cu intenţie. Ateriză pe podea, se deschise, o cheie se rostogoli uşor dintre pagini şi se opri cu un clinchet pe parchet.

Ameţită, cu răsuflarea tăiată, cu vocea poate uşor nedesluşită, dar privirea limpede, Estelle spuse:

— Când s-a îmbolnăvit Knut, am trecut apartamentul pe numele fiicei noastre. M-am gândit că poate vrea să se mute aici cu copiii. O idee prostească, fireşte. Nu vor să se mute aici. Au viaţa lor, casa lor. Am rămas doar eu aici de când... Şi vedeţi şi voi... e prea mare pentru mine. Nu-i un apartament pentru o persoană singură. Aşa că, în cele din urmă, fiică-mea a zis să-l vindem şi să cumpărăm ceva mai mic pentru mine, ca să fie mai uşor de întreţinut. Cred că a vrut să spună ca să fiu *eu* mai uşor de întreţinut. Aşa că a sunat pe la ceva agenţii imobiliare, care i-au zis că, în mod normal, nu organizează vizionări aşa de aproape de Anul Nou, fireşte. Dar eu am insistat... da, m-am gândit că ar fi plăcut să am un pic de companie... acum. Aşa că am plecat de-acasă înainte să vină agenta, m-am întors când a început vizionarea şi m-am prefăcut că sunt un cumpărător oarecare. Fiindcă nu vreau să vând apartamentul ăsta fără să ştiu cine îl cumpără. Că nu-i doar un apartament, e casa mea şi nu vreau să i-l dau cuiva care să-l ţină un pic şi apoi să-l

vândă ca să facă bani. Vreau ca oricine s-ar muta aici să iubească apartamentul aşa cum l-am iubit şi eu. Poate că pentru un tânăr e greu de înţeles...

Nu era adevărat. Toţi cei de faţă înţeleseră perfect ce voia să zică. Dar agenta imobiliară îşi drese glasul şi spuse:

— Adică... fiica ta n-a sunat la agenţia mea din prima, nu?

— A, nu, nu, nu, a sunat la TOATE celelalte înainte să sune la tine. Dar uite ce bine a ieşit până la urmă! zâmbi Estelle.

Agenta îşi scutură de pe sacou fire invizibile de praf, deodată cu siguranţa de sine.

— Deci cheia asta e de la... zise agenta, holbându-se la cheie şi nevenindu-i să-şi creadă ochilor.

Estelle dădu din cap că da.

— De la aventura mea. Locuia în apartamentul de vizavi, cel de după lift. Acolo a şi murit. Am stat în faţa bibliotecii lui cu cărţi când a avut loc vizionarea pentru vânzare şi m-am gândit ce s-ar fi întâmplat dacă l-aş fi cunoscut pe el înainte de Knut. Când îmbătrâneşti, îţi permiţi plimbări dintr-astea prin fantezie. L-a cumpărat o pereche tânără. Dar n-au schimbat broasca.

Julia tuşi cu subînţeles.

— De unde... Iartă-mă, Estelle, dar de unde ştii că n-au schimbat broasca?

Estelle zâmbi stânjenită.

— Când și când am... n-am descuiat niciodată, firește, nu sunt infractoare, dar am... încercat cheia, să văd dacă mai merge. Merge. Apropo, nu mă mir că se despart, cuplul acela tânăr care locuia acolo, că îi auzeam mereu certându-se când fumam în garderobă. Se aude tot din garderobă și na, mai tragi cu urechea la una, la alta. Unele lucruri i-ar șoca și pe stockholmezi, pot să spun.

Spărgătoarea așeză cartea înapoi în raft. Strânse cheia în palmă. Se întoarse spre toți și șopti:

— Nu știu ce să zic.

— Nu zice nimic! Ascunde-te acolo până se termină tot. Apoi du-te acasă la fetițele tale, spuse Estelle.

Cheia dansă în palma spărgătoarei când deschise pumnul. Nu-și putea stăpâni tremuratul.

— N-am nicio casă la care să mă-ntorc. N-am cu ce plăti chiria și nici nu pot să vă cer să mințiți de dragul meu. Poliția o să vă întrebe cine sunt și unde m-am ascuns și nu vreau să vă pun să mințiți!

— Normal că vrem să mințim pentru tine! izbucni Ro.

— Lasă, nu-ți face tu griji pentru noi! o rugă Julia.

— Nici nu trebuie să mințim, zise Roger. Trebuie doar să facem toți pe proștii.

— Aha, păi în cazul ăsta, nicio problemă, ASTA chiar n-o să vă vină greu! spuse Zara.

De data asta Zara n-a vrut să jignească pe nimeni, doar că așa a sunat.

Anna-Lena dădu gânditoare din cap spre spărgătoare.

— Roger are dreptate. Trebuie doar să facem pe proştii! Putem să spunem că nu ţi-ai scos cagula, aşa că nu le putem da semnalmentele tale.

Spărgătoarea încercă să protesteze. Nu o lăsară. Apoi bătu iar cineva la uşă. Roger se duse şi se uită pe vizor. Îl văzu pe Jim. Abia atunci Roger păru să priceapă adevărata problemă.

— Fir-ar să fie! S-a întors poliţistul! E pe scară! Cum o să te duci în apartamentul celălalt? La asta nu ne-am gândit! exclamă el.

— Poate i-am putea distrage atenţia? sugeră Julia.

— Aş putea să-i dau cu suc de lămâie în ochi, se oferi Ro.

— Nu putem să vorbim cu el? spuse Estelle, plină de speranţă.

— Sau am putea să FUGIM toţi deodată, ca să-l derutăm! gândi Anna-Lena cu voce tare.

— Dezbrăcaţi! Asta derutează bine de tot, de obicei! zise Lennart, în calitate de expert.

Se aştepta ca Zara, care era lângă el, să-l facă idiot, dar ea zise:

— L-am putea mitui. Pe poliţist, adică. Cei mai mulţi bărbaţi pot fi cumpăraţi.

Lui Lennart nu-i scăpă faptul că Zara ar fi putut spune „cei mai mulţi *oameni*“ şi nu „bărbaţi“, dar simţi

că, până la urmă, era frumos din partea ei că măcar încerca să fie parte din grup.

Spărgătoarea stătu multă vreme cu cheia în mână, gata, gata să le mărturisească adevărata discuţie cu Jim de mai devreme, dar, într-un târziu, spuse gânditoare:

— Nu. Dacă vă spun cum am de gând să scap, trebuie să minţiţi poliţia. Dar dacă ieşiţi acum şi coborâţi, le puteţi spune adevărul: când aţi închis uşa în urma voastră, eu am rămas înăuntru, iar voi nu ştiţi unde am fugit pe urmă.

Mai întâi părură a vrea să protesteze, apoi încuviinţară docili (până şi Zara). Estelle acoperi cu folie de plastic restul de salată de la pizza şi o puse în frigider. Îşi scrise numărul de telefon pe o bucăţică de hârtie şi i-o băgă spărgătoarei în buzunar şoptindu-i:

— Dă-mi şi mie un mesaj să ştiu că eşti bine, altfel o să-mi fac griji.

Spărgătoarea îi promise că o să-i trimită. Apoi toţi ostaticii ieşiră din apartament – ultimul, Roger, trase cu grijă după el uşa, care se încuie. Apoi coborâră şi ieşiră în stradă, se urcară în maşinile de poliţie şi fură duşi la secţie, ca să fie audiaţi.

Jim rămase singur câteva secunde până ajunse şi Jack, care o luase pe scări.

— A rămas înăuntru? Eşti SIGUR, tată? întrebă Jack.

— Sută la sută! spuse Jim.

— Bine! Negociatorul o să sune imediat pe telefonul din apartament, să încerce să-l facă să se predea de bunăvoie. Altfel, spargem uşa!

Jim încuviinţă. Jack se uită în jur, se apropie de lift, se lăsă pe vine şi ridică o foaie de hârtie.

— Ce-i asta?

— Pare a fi un desen, zise Jim.

Jack puse desenul în buzunar. Se uită la ceas. Era ora la care trebuia să sune negociatorul.

Îl puseseră într-o cutie cu pizza, „drăcia aia de telefon special". Ro l-a găsit. Cum îi era foarte foame, şi-a zis că era ciudat să găsească un telefon acolo, apoi l-a lăsat deoparte şi s-a apucat să mănânce, înainte să-şi pună problema ce era cu el. După ce a terminat de mâncat, a uitat, pur şi simplu, de telefon. Se întâmplau multe chestii – artificii şi câte altele – şi poate că trebuie s-o cunoşti pe Ro ca să ştii cât e de uşor de distras. Sau poate e de ajuns să ştii că, după ce şi-a terminat pizza, s-a apucat să mănânce şi marginile de aluat lăsate de alţii în celelalte cutii. Atunci Roger s-a întors spre ea şi i-a zis să nu-şi facă griji, că el unul era sigur că avea să fie o mamă bună, că numai părinţii buni mănâncă resturile de pizza ale altora. Iar cuvintele lui au emoţionat-o pe Ro în aşa hal, încât a clacat nervos.

Telefonul a rămas pe măsuţa cu trei picioare de lângă canapea, instabilă ca un păianjen pe o bucată de gheaţă.

După ce toţi ostaticii au ieşit din apartament, spărgătoarea a pus pistolul fix lângă telefon, după ce mai întâi l-a şters frumos, fiindcă Roger văzuse un documentar despre cum iau poliţiştii amprente la locul faptei. Ba chiar şi-a aruncat şi cagula de spărgător în foc, că altfel, a zis Roger, „poliţiştii găsesc fire de păr şi ADN şi alte rahaturi".

Spărgătoarea ieşi din apartament. Jim era singur pe hol. Se uitară în treacăt unul la celălalt – ea, recunoscătoare, el, stresat. Îi arătă cheia. Jim răsuflă uşurat.

— Repede! o îndemnă el.

— Voiam doar să-ţi spun... n-am spus nimănui că mă ajuţi. Nu vreau să fie nimeni nevoit să mintă pentru mine la interogatoriu, zise ea.

— Bine! încuviinţă Jim.

Spărgătoarea încercă în zadar să-şi ascundă lacrimile, căci ştia prea bine că, de fapt, îi cerea unui om să mintă pentru ea, poate mai mult decât minţise vreodată în viaţă pentru cineva. Dar Jim n-o lăsă să-şi ceară iertare, ci o împinse spre celălalt apartament şoptindu-i:

— Baftă!

Intră în apartament şi încuie uşa după ea. Rămas singur pe hol câteva clipe, Jim se gândi la soţia lui, sperând că era mândru de el. Sau că măcar nu era foarte supărată pe el. Îl auzi pe Jack urcând scările în goană. Apoi negociatorul sună. Pistolul alunecă de pe măsuţă pe podea.

CAPITOLUL 68

La secţia de poliţie, Jim tocmai i-a spus adevărul, adevărul gol-goluţ, lui Jack. Fiul ar vrea să fie mânios, chiar ar vrea să aibă timp să fie furios, dar, întrucât e un fiu bun, se gândeşte deja la un nou plan. Le dă drumul ostaticilor pe uşa din dos a secţiei şi se duce spre intrarea principală în clădire.

— Nu-i nevoie să faci tu asta, băiete, mă duc eu, zice Jim distrus.

Se abţine să spună: „Iartă-mă că te-am minţit, dar în sufletul tău ştii şi tu că am făcut ce e bine."

Jack dă hotărât din cap că nu.

— Nu, tată. Rămâi aici!

Se abţine să adauge: „Că ai făcut destule probleme!" Apoi Jack iese în faţa secţiei, e întâmpinat de reporteri şi le spune tot ce trebuie să audă – că el a fost însărcinat cu toată operaţiunea, că făptaşul a scăpat şi nimeni nu ştie unde se află.

Câţiva dintre reporteri încep deja să arunce acuzaţii despre „incompetenţa poliţiei", alţii rânjesc

dispreţuitor, gata să-l facă harcea-parcea în rubrici şi postări pe bloguri peste câteva ore. Ruşinea şi eşecul sunt doar ale lui, le duce singur, astfel încât nimeni altcineva să nu poarte vina. În secţie, taică-su şi-a ascuns chipul în mâini.

Mâine-dimineaţă va sosi şi comisia de investigaţie de la Stockholm. Vor citi depoziţiile martorilor, vor discuta cu Jack şi Jim, vor controla toate probele. Apoi stockholmezii, pe un ton mai arogant decât promisiunile din reclamele la detergenţi, vor zice agasaţi că ei n-au resurse de personal să continue investigaţia asta. Nimeni n-a fost rănit în luarea de ostatici, n-a dispărut niciun obiect în timpul spargerii, nu există, practic, nicio victimă în toată istoria asta. Stockholmezii trebuie să dea prioritate situaţiilor unde este cu adevărat nevoie de resursele poliţiei. Şi mai e şi Revelionul, cine naiba vrea să stea să sărbătorească în orăşelul ăsta?

Se vor grăbi spre casă, iar Jack şi Jim îi vor lăsa să plece. Reporterii vor fi deja în drum spre următoarea poveste cu potenţial incendiar – vreo vedetă sau alta mereu gata să se despartă.

— Eşti un poliţist bun, băiete, îi zice Jim, cu privirea în pământ.

Ar vrea să adauge: „Dar un om încă şi mai bun!“, dar nu îndrăzneşte.

— Tu nu prea eşti mereu un poliţist chiar aşa de bun, tată! zâmbeşte Jack, cu privirea spre nori.

Ar vrea să adauge: „Dar tot ce ştiu, de la tine am învăţat!“, dar nu i-o spune niciodată.

Se duc acasă. Se uită la televizor. Beau o bere împreună.

E de-ajuns.

CAPITOLUL 69

Pe treptele ieşirii din spate a secţiei de poliţie, Estelle îi îmbrăţişează pe toţi, pe rând. (Mai puţin pe Zara, evident, care îi parează efuziunea sentimentală cu geanta şi sare într-o parte când Estelle încearcă să se apropie.)

— Pot să zic că, dacă e să fii ţinut ostatic, companie mai plăcută decât voi nici că există! spune Estelle, zâmbindu-le tuturor, chiar şi Zarei.

— Mergi cu noi la cafea? o întreabă Julia.

— Nu, nu, trebuie să merg acasă, răspunde Estelle zâmbind în continuare.

Apoi, dintr-odată serioasă, se întoarce spre agenta imobiliară şi spune:

— Iartă-mă, îmi pare rău că m-am răzgândit şi nu te-am lăsat să vinzi apartamentul. Dar e... acasă.

Agenta ridică din umeri.

— Nicio problemă, mi se pare frumos, de fapt! Oamenii cred că noi, agenţii imobiliari, nu vrem decât să vindem, să vindem şi să vindem, dar e ceva... cum să zic...

Lennart o ajută să-şi termine gândul:

— Ceva romantic în imaginea tuturor apartamentelor care nu sunt de vânzare.

Agenta încuviințează. Estelle trage adânc aer în piept, bucuroasă. Julia și Ro o să-i fie vecine, în apartamentul de după lift. Ea și Julia vor face schimb de cărți în lift. Prima carte pe care i-o va da Estelle va fi una de poeta ei preferată. Una dintre pagini are un colț îndoit și Estelle a subliniat câteva versuri, cele mai frumoase pe care le-a citit vreodată:

Nimic să nu ți se-ntâmple!
Nu, ce-ți spun eu ție?
Totul să ți se-ntâmple
Și minunat să fie!

Julia o să-i împrumute Estellei cu totul altfel de literatură – un ghid al Stockholmului.

Ro își va pierde tatăl. Îl va vizita în fiecare săptămână, dar, deși e încă pe pământ, tatăl și-a găsit deja locul în cer. Mama lui Ro va face față pierderii doar pentru că un alt bărbat îi va arăta că viața merge înainte – cel pe care Julia îl va naște ținându-și degetele atât de încleștate pe ale lui Ro, încât asistentele medicale vor fi nevoite să le dea analgezice ambelor mame. Uneia înainte de naștere, celeilalte după.

Ro va dormi lângă copilul lor complet liniștită, pe cearșafuri albe. Fără teamă. Ar trece munți de dragul

lui, ar face orice. Ar jefui bănci, dacă ar fi nevoie. Vor fi părinţi buni, ea şi Julia. Sau cel puţin decenţi.

Julia o să continue să ascundă dulciuri, dar Ro o să aibă voie să-şi păstreze păsările. Maimuţa şi broasca vor iubi păsările, le vor vizita în fiecare zi şi nu vor lăsa uşa coliviei deschisă. Nici măcar când Julia le va oferi sume mari de bani. Julia şi Ro vor continua să se certe, să se împace. Tot ce trebuie să faci e să te pricepi mai bine la a doua chestie, şi nu la prima. Aşa că vor ţipa tare şi vor râde încă şi mai tare şi se vor împăca de se vor cutremura pereţii, iar Estelle se va jena în garderoba ei. Iubirea lor va rămâne o aventură cu flori.

În faţa staţiei de poliţie, Zara coboară sprintenă treptele, de frică să nu mai încerce careva să o îmbrăţişeze. Lennart vine repede după ea.

— Vrei să împărţim un taxi? o întreabă el, de parcă e cel mai firesc lucru din lume.

Zara nu pare să fi împărţit în viaţa ei un taxi sau orice altceva, de multă, multă vreme. Dar, după o lungă ezitare, mormăie:

— Bine, dar stai pe locul de lângă şofer. Şi nu luăm unul care ţine bazaconii atârnate de oglinda retrovizoare. Ăia sunt doar o greşeală a evoluţiei.

Anna-Lena rămâne pe trepte. Roger se aşază greoi lângă ea, cât aproape să se atingă. Anna-Lena îşi întinde

degetele spre mâna lui. Vrea să-şi ceară iertare. Şi el. Dar sunt cuvinte mai complicate decât ar părea, după ce te-ai tot urcat în copac atâta vreme, fără să vorbeşti unul cu altul.

Anna-Lena se uită spre cer. S-a întunecat, decembrie e necruţător. Dar ştie că la IKEA e încă deschis. O lumină acolo, undeva.

— Vrei să mergem să ne uităm la blatul ăla de bucătărie despre care vorbeai? şopteşte ea.

Inima i se frânge când el dă din cap că nu. Roger tace îndelung. Se gândeşte şi se răzgândeşte.

— Mă gândeam c-am putea face altceva, murmură el într-un târziu.

— Ce vrei să spui?

— Să mergem la film. Poate... Dacă vrei...

Noroc că Anna-Lena e deja aşezată pe trepte, altfel, ar fi avut nevoie să stea jos.

Se uită la o scorneală. Fiindcă oamenii au nevoie şi de poveşti uneori. Se ţin de mână în sala de cinema. Anna-Lena se simte de parcă a ajuns acasă. Roger simte că e de-ajuns.

Estelle se grăbeşte spre casă. Pe drum îşi sună fiica şi îi spune să nu-şi facă griji, nici despre luarea de ostatici, nici despre faptul că mama ei locuieşte singură într-un apartament atât de mare. Pentru că nu mai e singură.

Estelle va trebui, de bună seamă, să se lase de fumat, pentru că tânăra femeie căreia îi închiriază o cameră nu o lasă să fumeze nici măcar în garderobă.

Dacă e să intrăm în amănunte, tânăra închiriază tot apartamentul de la fiica Estellei, apoi Estelle subînchiriază de la ea o cameră din apartament, pentru exact aceeaşi sumă: şase mii cinci sute. În bucătărie, pe frigider, e un desen mototolit, înfăţişând o maimuţă, o broască şi un elan. Estelle l-a furat din camera de interogatoriu, în timp ce Jim s-a dus să-şi ia o cană de cafea. Dimineaţa, o dată la două săptămâni, maimuţa şi broasca vin şi mănâncă micul dejun cu mama lor, în bucătăria Estellei. Preţ de câţiva ani, în ultima noapte a anului, se uită împreună la artificii de la fereastră. Şi, în cele din urmă, vine o noapte, ultima noapte a Estellei fără Knut şi ultima noapte a tuturor cu Estelle.

La înmormântare, Ro propune să-i scrie pe piatra de căpătâi: „Aici se odihneşte Estelle. Te băga sub masă tanti!" Julia îi trage una în fluierul piciorului, dar nu foarte tare. Fiul lor le ţine pe fiecare de câte o mână când pleacă de la cimitir. Julia păstrează cărţile de la bătrâna doamnă toată viaţa. Şi sticlele de vin. Când maimuţa şi broasca ajung adolescente fumează pe ascuns în garderobă.

Undeva în ceruri, Estelle ascultă muzică împreună cu un bărbat şi vorbeşte despre literatură cu altul. Pentru că îşi permite.

A, apropo: într-o boxă la subsolul unui bloc aflat ceva mai încolo, unde a dormit cândva, înfricoșată și singură, mama a doi copii mici, care a ajuns apoi spărgătoare de bănci, lada plină cu pături e tot acolo în ziua de după luarea de ostatici. În cu totul altă parte a orașului nu mai are loc un jaf la o bancă după Anul Nou, pentru că persoana care ascunsese pistolul sub pături întoarce boxa cu susul în jos, țipând și înjurând, dar nu-l găsește. Ce nemernic fără pic de bun-simț fură *pistolul* altcuiva?

Idioți.

CAPITOLUL 70

Glaful ferestrei e plin de zăpadă. Psihologa vorbeşte la telefon cu tatăl ei.

— Nadia, te iubesc, pasăre măiastră! îi spune el în limba lui maternă, în care „pasăre" e un cuvânt mult mai frumos.

— Şi eu te iubesc, tată! spune Nadia răbdătoare.

Nu obişnuia să-i vorbească aşa, dar, la bătrâneţe, până şi programatorii ajung poeţi. Nadia îi promite, a nu ştiu câta oară, că o să conducă atent mâine dimineaţă, când se va duce să-l viziteze. El ar vrea mai degrabă să vină să o ia. Taţii sunt taţi, iar fiicele sunt fiice, dar nici măcar psihologii nu pot să se împace uşor cu gândul.

— Bună! Scuze, credeam... Avem cumva şedinţă? întreabă Nadia, căutându-şi mai întâi agenda, apoi telefonul, să vadă cât e ceasul.

— Nu, eram doar... răspunde Zara încet.

Un tremur în spiţele subţiri ale umbrelei o dau de gol. Nadia bagă de seamă.

— Intră, intră! o îndeamnă ea neliniştită.

Pielea de sub ochii Zarei, epuizaţi de atâta luptă să se abţină, are mici crăpături. Se uită la tabloul cu femeia de pe pod preţ de câteva minute, apoi o întreabă pe Nadia:

— Îţi place ce faci?

— Da, răspunde Nadia tulburată.

— Eşti fericită?

Nadia ar vrea să o atingă pe Zara, dar se abţine.

— Da, Zara, sunt fericită! Nu tot timpul, am învăţat că nu-i musai să fii fericit tot timpul. Dar da, sunt destul de fericită. De-asta ai venit, să-mi pui întrebarea asta?

Zara se uită în gol.

— M-ai întrebat odată de ce îmi place ce fac şi ţi-am spus doar de ce sunt bună în ceea ce fac. Dar în ultima vreme am avut neaşteptat de mult timp să mă gândesc şi cred că îmi place ce fac deoarece cred în ceea ce fac.

— Adică? întreabă psihologa, pe un ton profesionist.

Dar, strict neprofesionist, Nadia ar vrea să-i spună doar că e foarte bucuroasă să o vadă, pentru că s-a gândit mult la ea şi i-a fost teamă că Zara va face vreun gest nesăbuit.

Zara întinde mâna spre tablou, cât de aproape poate fără să o atingă pe femeia de pe pod.

— Cred în rolul băncilor într-o societate. Cred în ordine. N-am avut niciodată nimic împotriva faptului că politicienii şi clienţii deopotrivă ne urăsc. E misiunea noastră. Banca este contragreutatea în sistem. Îl face mai lent, mai birocratic, mai puţin mobil. Astfel încât lumea să nu vireze cu prea mare viteză. Oamenii au nevoie de

birocraţie, pentru că asta le dă timp de gândire înainte să facă vreo prostie.

Zara tace. Psihologa se aşază fără zgomot pe scaunul ei.

— Să mă ierţi că-mi permit să speculez, Zara, dar... pare că s-a schimbat ceva. Cu tine, vreau să zic.

Zara o priveşte în ochi, pentru întâia oară.

— Piaţa imobiliară se va prăbuşi din nou. Poate că nu mâine, dar se va întâmpla din nou. O ştim deja. Cu toate astea, dăm împrumuturi. Când oamenii pierd tot, le spunem că a fost pe răspunderea lor, că astea sunt regulile jocului, că e vina lor că au fost lacomi. Dar nu e adevărat. Cei mai mulţi nu sunt lacomi, cei mai mulţi... cum ai zis şi tu, când am vorbit despre tablou – cei mai mulţi caută doar ceva de care să se ţină. Ceva pentru care să se lupte. Vor să aibă o locuinţă, să-şi crească în linişte copiii, să-şi trăiască vieţile.

— Zara, s-a întâmplat ceva de când nu ne-am văzut? întreabă psihologa.

Zara zâmbeşte forţat. Cum să răspunzi la întrebarea asta? Aşa că răspunde, în schimb, la o întrebare pe care psihologa nu i-a pus-o:

— Totul a devenit mai uşor, Nadia. Băncile nu mai sunt contragreutatea. Acum o sută de ani aproape oricine lucra la o bancă înţelegea cum face instituţia bani. Acum există maximum trei persoane în fiecare bancă în stare să explice corect mersul lucrurilor.

— Şi tu pui sub semnul întrebării locul tău în sistem pentru că simţi că nu-l mai înţelegi? ghiceşte psihologa.

Bărbia Zarei se clatină cu tristeţe dintr-o parte în alta.

— Nu. Mi-am dat demisia, pentru că am constatat că sunt una dintre cele trei persoane care îl înţeleg.

— Şi ce-o să faci acum?

— Nu ştiu.

Psihologa simte că, în sfârşit, are ceva relevant de zis. Ceva ce n-a învăţat la şcoală, ceva ce ştie că toată lumea are nevoie să audă, din când în când:

— Să nu ştii de unde să începi e un punct bun de pornire.

Zara nu mai spune nimic. Îşi freacă mâinile cu dezinfectant, numără ferestre. Biroul e îngust şi cele două femei nu s-ar simţi niciodată în largul lor atât de aproape una de alta dacă n-ar fi masa asta între ele. Uneori nu avem nevoie de distanţă, ci doar de bariere. Mişcările Zarei sunt vigilente, mişcările Nadiei sunt precaute. După o lungă tăcere, psihologa spune:

— Îţi mai aduci aminte când mi-ai cerut, la una dintre primele şedinţe, să-ţi explic ce este atacul de panică? Nu cred că ţi-am dat un răspuns bun atunci.

— Ai unul mai bun acum? întreabă Zara.

Psihologa dă din cap că nu. Zara nu se poate abţine să surâdă. Apoi Nadia spune, vorbind nu cu pregătirea psihologului sau cuvinte din cărţi, ci din inimă:

— Dar ştii ceva, Zara? Eu una am învăţat că ajută să vorbeşti despre asta. Din păcate, cred că oamenii primesc mai multă empatie la serviciu dacă arată pleoştiţi şi zic: „Sunt mahmur!“ decât dacă zic: „Sufăr de anxietate.“ Dar zilnic trecem pe lângă oameni care simt ce simţi şi tu, şi eu, doar că mulţi dintre ei nu ştiu ce este. Bărbaţi şi femei trec prin asta luni de zile. Simt că nu pot respira şi se duc la doctor după doctor pentru că se tem că au ceva la plămâni. Doar pentru că e atât de greu să recunoşti că altceva e... stricat. Că sufletul te doare, că te apasă greutăţi ca de plumb, invizibile şi simţi o presiune indescriptibilă în piept. Dar plămânii sunt în regulă, Zara. N-o să murim, nici tu, nici eu.

Cuvintele plutesc între ele, dansează nevăzute pe timpane înainte ca tăcerea să le amuţească. *N-o să murim. N-o să murim. N-o să murim, nici tu, nici eu.*

— Nu încă, spune Zara.

Psihologa izbucneşte în râs:

—Ştii ceva, Zara? Poate următoarea ta slujbă ar putea fi să scrii răvaşe cu noroc pentru fursecurile alea chinezeşti?

— Singurul răvaş de care au nevoie ăia care mănâncă aşa ceva e „Ăsta-i motivul pentru care eşti gras!“ răspunde Zara.

Apoi râde şi ea în hohote, dar tremurul nasului o dă de gol. Privirea fuge mai întâi spre fereastră, apoi, pe furiş, spre mâinile, gâtul şi bărbia Nadiei, aproape

de ochi și se oprește, ca întotdeauna, înainte să-i întâlnească privirea. Dar aproape. Tăcerea care urmează e cea mai lungă pe care au împărțit-o vreodată. Zara închide ochii, strânge din buze, iar pielea de sub ochi cedează în sfârșit. Panica începe să se prelingă, în picături delicate, pe marginea mesei de scris.

Încet, lasă plicul să-i alunece din mână. Psihologa îl ia șovăind. Zara ar vrea să-i spună în șoaptă că plicul e motivul pentru care a venit de la bun început la terapie, când s-au împlinit zece ani de când bărbatul a sărit de pe pod. Să-i spună că are nevoie ca altcineva să-i citească acum cu voce tare ce i-a scris el, și pe urmă, când pieptul o să-i ia foc, să o împiedice să sară și ea. Ar vrea să-i șoptească tot Nadiei – despre pod și despre faptul că l-a văzut pe băiatul care a venit în goană să o salveze pe adolescenta de pe balustradă. Despre faptul că și-a dedicat fiecare zi din viață, de-atunci înainte, ca să cugete la diferența dintre oameni. Dar tot ce reușește să îngaime este:

— Nadia... tu, eu...

Nadia ar vrea să o îmbrățișeze pe femeia mai în vârstă, aflată de cealaltă parte a biroului, dar nu îndrăznește. Așa că, în timp ce Zara plânge cu ochii închiși, psihologa își strecoară degetul mic în deschizătura plicului și îi rupe marginea. Un bilet scris de mână, vechi de zece ani. Doar cinci cuvinte.

CAPITOLUL 71

Podul e acoperit de o pojghiţă de gheaţă ce străluceşte în lumina câtorva stele curajoase, în timp ce răsăritul se arată la orizont. Întregul oraş respiră adânc, încă adormit, printre plăpumi de puf, vise şi mici picioruşe fără de care inimile noastre nu pot bate.

Zara e lângă balustrada podului. Se apleacă şi se uită în gol. Preţ de-o secundă pare gata să sară. Dar, dacă îi ştii povestea şi tot ce s-a întâmplat în ultimele zile… da, atunci e de la sine înţeles pentru oricine că nu are de gând să sară. Nimeni nu trece prin toate astea doar ca să încheie povestea aşa. Zara nu e una dintre cei care sar.

Şi, pe urmă?

Pe urmă cade.

Căderea în gol e mai lungă decât pare de acolo, de sus. Durează mult mai mult decât ai crede până la impactul cu apa. Un hârşâit uşor, vântul înhaţă hârtia, literele

zboară peste apă fâşâind şi fâlfâind. Vârfurile degetelor care au ţinut plicul de zece mii de ori de când l-au ridicat de pe preşul de la intrare s-au dat bătute şi au lăsat scrisoarea să cadă spre eternitate. Bărbatul care i-a trimis scrisoarea acum zece ani, i-a spus tot ce a simţit că ea trebuie să ştie. Au fost ultimele lui cuvinte către un alt om. O scrisoare de doar cinci cuvinte, n-a fost nevoie de mai multe. Cele mai nobile cinci mici cuvinte pe care un om, oricare om, i le poate spune altuia:

Nu a fost vina ta.

Când scrisoarea atinge apa, Zara a plecat deja, spre celălalt capăt al podului. Acolo o aşteaptă o maşină şi Lennart e în ea. Privirile li se întâlnesc când Zara deschide portiera. O lasă să dea muzica la maximum. Iar ea are de gând să facă tot, absolut tot ce îi stă în putinţă să se plictisească de el.

CAPITOLUL 72

Se spune că personalitatea unui om este suma experiențelor sale de viață. Dar nu e întru totul adevărat, căci, dacă trecutul nostru ar fi tot ce ne definește, nu ne-am putea suporta pe noi înșine. Trebuie să ne convingem că suntem mai mult decât greșelile noastre de ieri. Că suntem și cele mai bune alegeri pe care le vom face, că suntem și toate zilele noastre de mâine încolo.

Și-a spus mereu că cel mai ciudat era faptul că nu putea fi supărată pe maică-sa. Sticla din jurul acelui sentiment era imposibil de spart. După înmormântare a făcut curat, a adunat sticlele goale de gin din toate ascunzătorile despre care nu avusese inimă să-i spună mamei că le descoperise. Poate că e ultima speranță de care se agață părinții alcoolici: iluzia că n-au aflat copiii. Că nu văd. De parcă haosul poate fi ascuns. „Nu, haosul nu poate fi nici măcar îngropat, ci doar se lasă moștenire", și-a zis fiica.

Odată mama i-a bolborosit la ureche: „Personalitatea e doar suma experiențelor noastre de viață. Restul

sunt baliverne. Așa că nu-ți face griji, prințesica mea, ție n-o să-ți frângă nimeni inima, fiindcă părinții tăi au divorțat. Tu n-o să crești cu rahaturi romantice în cap, fiindcă niciun copil cu părinții divorțați nu crede în iubire veșnică." Apoi a adormit cu capul pe umărul ei. Fiica i-a făcut patul și a șters ginul vărsat pe podea. „Te-nșeli, mamă!" a șopti ea în întuneric și a avut dreptate. Niciun om nu jefuiește o bancă de dragul copiilor săi decât dacă e un romantic.

Fiica a crescut și a avut, la rându-i, două fete. O maimuță și o broască. A încercat să fie o mamă bună, deși nu are niciun manual cu instrucțiuni pentru părinți. A încercat să fie o soție bună, o angajată bună, un om bun. Zi de zi, secundă de secundă, s-a temut îngrozitor să nu eșueze. O vreme a crezut că totul e bine. Sau măcar decent. S-a relaxat, a lăsat garda jos, așa că infidelitatea și divorțul au lovit-o drept în moalele capului. Viața a trântit-o la pământ. Ni se întâmplă aproape tuturor, vreodată în viață. Poate chiar și ție.

Acum câteva săptămâni, în drum spre casă de la școala fetițelor, elanul, maimuța și broasca s-au dat jos din autobuz, ca de obicei, și au luat-o pe pod. La jumătatea drumului, fetițele s-au oprit. Mai întâi, mama n-a băgat de seamă. Când s-a întors, maimuța și broasca erau la zece metri în spatele ei. Fetițele cumpăraseră un lacăt, pentru că văzuseră pe internet că oamenii din alte orașe atârnă lacăte de balustrade, pe poduri.

— Dacă faci aşa, încui dragostea pentru totdeauna şi atunci ne iubim o veşnicie! au zis ele.

Inima mamei s-a frânt auzindu-le, pentru că s-a gândit că fetiţelor le era teamă că nu le va mai iubi după divorţ. Că totul se va schimba şi că mama nu va mai fi a lor. După zece minute de plâns neconsolat al mamei şi explicaţii derutate din partea fetiţelor, maimuţa şi broasca i-au luat liniştite faţa în mânuţele lor şi i-au zis:

— Nu ne e teamă că te pierdem, mami! Vrem doar să ştii că tu n-o să ne pierzi niciodată!

Lacătul a făcut clic când l-au închis. Maimuţa a aruncat cheia peste balustradă. S-au uitat cum cade spre apă şi au plâns împreună.

— Pentru totdeauna! le-a şoptit mama.

— Pentru totdeauna! au răspuns fetiţele.

Când au plecat de-acolo, fetiţa cea mică a recunoscut că, atunci când a văzut pentru prima oară pe internet povestea cu lacătele pe poduri s-a gândit că, poate, oamenii puneau lacăte ca să nu fure nimeni podul. Apoi s-a gândit că, poate, închideau lacătele ca să nu le fure nimeni. Sora cea mare i-a explicat cum stătea treaba, de fapt, reuşind să o lămurească fără să o facă să se simtă prostuţă. Şi mama şi-a zis atunci: „ Ceva treabă bună trebuie să fi făcut eu şi tatăl vostru, dacă sunteţi în stare să recunoaşteţi când greşiţi şi să-i iertaţi pe alţii când greşesc."

Seara au mâncat pizza, mâncarea favorită a fetiţelor. După ce au adormit pe saltele aşezate direct pe podea,

în micuţul apartament de şase mii cinci sute de coroane pe lună, chirie pe care, la vremea respectivă, încă nu ştia cum avea să o plătească luna următoare, mama a stat o vreme trează, singură în întuneric. Nu mai era mult până la Crăciun, apoi venea Anul Nou şi ştia cât de mult le plăceau fetiţelor artificiile. Se simţea sfâşiată de vină că încă se bazau pe ea, neştiind cât de mult eşuase.

La răsărit, când le pregătea rucsacurile, din cel al fetiţei mai mari a căzut un caiet. Mama a vrut să-l pună înapoi, dar privirea i-a căzut pe foaia la care se deschisese şi care începea cu cuvintele: „Prinţesa cu două regate". Mai întâi s-a enervat, căci toată viaţa încercase să le convingă să nu fie prinţese. Îşi dorea ca fiicele ei să fie războinici. Pentru că îşi iubeau mama, fetiţele au ascultat-o sau cel puţin s-au prefăcut. Dar în secret au făcut exact invers, pentru că asta e meseria de copil – să nu-ţi asculţi părinţii. Fiica cea mare primise temă la şcoală să compună o poveste, aşa că scrisese „Prinţesa cu două regate". Era vorba despre o prinţesă care locuia într-un palat mare şi frumos. Într-o noapte a găsit o gaură în podea, sub pat şi, coborând în ea, a dat peste o lume ascunsă, magică, plină de fiinţe fantastice şi ciudate, dragoni, troli şi alte făpturi inventate de ea. Rânduri atât de pline de imaginaţie, încât fuga de realitate a copilei a doborât-o sufleteşte pe mamă. S-a întrebat: „Cât de deznădăjduită să fie realitatea ta, ca să încerci să scapi din ea cu atâta... îndârjire?" În poveste, toate

făpturile fantasmagorice erau fericite, trăiau în pace, nimeni nu suferea în mica lor lume secretă. Dar prințesa a descoperit un adevăr îngrozitor: locul magic pe care îl găsise, în care locuiau noii ei prieteni, era, de fapt, între două palate, aflate în două regate diferite. Într-unul dintre regate domnea un rege, în celălalt o regină şi duceau amândoi un război crunt unul contra celuilalt. Îşi trimiteau armatele să se lupte, cu arme înfiorătoare, dar ambele regate aveau ziduri prea înalte şi groase ca să cedeze şi, în cele din urmă, prinţesa şi-a dat seama că războiul avea să distrugă doar ce era între cele două regate. Atunci a înţeles adevărul: regele, regina şi tot războiul aveau legătură cu ea. Ea era prinţesa lor şi războiul se iscase din cauza ei, căci regele şi regina încercau să se învingă unul pe celălalt, ca să o cucerească pe ea. Când mama citea ultimele cuvinte din poveste, se făcuse ziuă şi fetiţele începuseră să se mişte somnoroase pe saltele. Totul era pulbere în sufletul mamei. Finalul poveştii spunea cum prinţesa îşi lua adio de la noii ei prieteni şi pleca singură. Dispărea în întuneric într-o noapte, fără să se mai întoarcă niciodată. Pentru că prinţesa ştia că, dacă ea dispărea, se termina şi războiul, fiindcă nu mai aveau pe ce să se lupte. Şi-atunci putea salva şi cele două regate, şi lumea dintre ele.

Au mâncat micul dejun împreună, iar mama a încercat să pretindă că nu s-a întâmplat nimic. Le-a dus la

şcoală. S-a întors acasă. Pe pod a strâns în pumn lacătul cât de tare a putut.

Nu s-a luptat cu fostul soţ pentru apartament, nu s-a luptat cu fosta şefă să-şi ia slujba înapoi, nu s-a luptat cu avocatul, n-a folosit nicio armă, n-a făcut scandal, n-a dat naştere la haos. De dragul copiilor. A făcut tot ce a putut ca eşecul părinţilor să nu le atingă. Ăsta nu e un motiv să jefuieşti o bancă. Nu e o scuză. Dar ştii ceva? Poate ai avut şi tu vreodată o idee al dracului de proastă. Poate că ai meritat şi tu o a doua şansă. Şi poate nu eşti singurul.

În dimineaţa de dinainte de Revelion a plecat de acasă cu un pistol. În aceeaşi zi, chiar acum, se întoarce acasă. La câteva ore după luarea de ostatici despre care oraşul va vorbi mulţi, mulţi ani de-acum înainte, mama își ia fiicele și le întreabă:

— Cum a fost la tata?

— Bine, mami! Tu ce-ai făcut azi? întreabă fetiţa cea mică.

Mama zâmbeşte, se gândeşte un pic şi ridică din umeri:

— Ei, ştii şi tu… nimic special. Treburi obişnuite…

Dar, când traversează podul, mama o ia pe fetiţa cea mare de mână şi îi şopteşte blând la ureche:

— Tu eşti prinţesa şi războinica mea! Poţi fi şi una, şi alta deodată. Promite-mi că n-o să uiţi niciodată! Ştiu că nu sunt o mamă bună întotdeauna, dar divorţul nu e… să nu crezi nicio clipă că e… *din vina ta…*

Fetiţa încuviinţează şi clipeşte des să-şi alunge lacrimile. Fetiţa cea mică le strigă să se grăbească şi-atunci aleargă după ea. Mama îşi şterge faţa şi le întreabă dacă vor pizza şi fetiţa cea mică strigă:

— FACE URSUL CACA ÎN PĂDURE?!

În seara aceea, chiar înainte să adoarmă, în noua casă a mamei, în apartamentul unei tanti bătrâne foarte drăguţe şi uşor nebune, pe nume Estelle, fetiţa cea mare o ia pe mama de mână şi îi şopteşte:

— Eşti o mamă bună, mami! Nu-ţi mai face griji, o să fie bine!

Atunci şi acolo o găsesc, în cele din urmă: pacea dintre cele două regate. Tărâmul magic, minunat, cu fiinţe imaginare care dorm liniştite, în siguranţă. Maimuţe, broaşte, elani, tanti, toată lumea.

CAPITOLUL 73

Şi vine şi Anul Nou, ceea ce nu înseamnă niciodată mare lucru cum speră mereu lumea. Asta dacă nu eşti vânzător de almanahuri. O zi lasă loc alteia, *acum* devine *atunci*. Iarna se întinde peste oraş, ca o rudă cu prea multă încredere în sine. Blocul de peste drum de bancă îşi schimbă culoarea în ritm cu temperatura. Nu arată cu nimic special, un bloc cenuşiu sub o haină albă de ocazie, într-un loc unde nimeni n-ar vrea neapărat să locuiască, ci doar să stea o vreme. Peste câţiva ani, vreun localnic va arăta spre bloc şi va spune: „Acolo a fost odată o luare de ostatici!“ Iar vreun străin de părţile locului se va uita neîncrezător şi va pufni ironic: „Acolo? Ha, sigur, sigur!“ Nu se întâmplă aşa ceva într-un oraş ca ăsta, e la mintea cocoşului!

La câteva zile după Anul Nou, o femeie iese pe uşa blocului râzând. Cele două fetiţe ale ei o însoţesc şi tocmai au zis ceva care le-a făcut pe toate trei să râdă de le-au sărit mucii printre fulgii de nea. Se duc la pubelă

să arunce o cutie de pizza. Deodată, femeia ridică privirea şi încremeneşte. Una dintre fetiţe se urcă pe ea, cealaltă ţopăie.

S-a făcut târziu şi cerul de ianuarie e negru, iar ninsoarea îngreunează vizibilitatea, dar femeia vede maşina de poliţie parcată peste drum. În maşină – un poliţist bătrân şi unul mai tânăr. Se uită ţintă la ei. Fetiţele nu i-au văzut spaima încă. Tot ce gândeşte mama este: „Nu în faţa copiilor!“ Totul durează doar câteva secunde, dar femeia apucă să trăiască două vieţi întregi. Ale fetiţelor.

Apoi maşina de poliţie porneşte.

Trece pe lângă ele.

Merge mai departe, semnalizează, virează la dreapta şi dispare.

— Dacă vrei s-o arestezi, înţeleg... spune Jim încet, de pe locul de lângă şofer, temându-se că fiul s-a răzgândit.

— Nu, voiam doar să văd cine e, ca să fim doi, spune fiul, de la volan.

— Doi care ce?

— Doi care o lasă să scape.

Nu mai vorbesc despre ea. Nici despre femeia din faţa blocului, nici despre cea de care le e dor. Jim a salvat

un spărgător şi şi-a minţit fiul, iar Jack poate că n-o să-l ierte niciodată cu adevărat. Dar merg amândoi înainte împreună.

După câteva minute, tatăl spune, fără să se uite la fiu:

— Ştiu că ţi s-a oferit o slujbă la Stockholm.

Jack se întoarce spre el uimit.

— De unde naiba ştii?

— N-oi fi nici eu prost, băiete, n-oi fi, nu! Nu tot timpul, în orice caz. Uneori doar par prost.

Jack zâmbeşte ruşinat.

— Ştiu, tată.

— Ar trebui să accepţi. Slujba, adică.

Jack clipeşte, virează, cugetă îndelung la un răspuns.

— Să-mi iau slujbă la Stockholm? Tu ştii cât costă un apartament acolo, ce naiba?

Tatăl loveşte trist cu verigheta în plasticul torpedoului.

— Nu sta aici de dragul meu, măi băiete!

— Nu de-aia stau, minte Jack.

Minte pentru că ştie că, dacă maică-sa ar fi fost acolo, i-ar fi zis: „Ştii, ceva, dragule? Există şi motive mai rele pentru a rămâne într-un loc."

— Ni s-a terminat tura, observă Jim.

— Vrei cafea? întreabă Jack.

— Acum? E cam târziu, zice tatăl căscând obosit.

— Ne oprim şi cumpărăm cafea, insistă Jack.

— De ce?

— Mă gândeam să luăm maşina mea de la secţie şi să facem un drum.

— Unde?

Jack face răspunsul să sune firesc:

— La soră-mea.

Privirea lui Jim se îndreaptă atunci derutată spre şosea.

— Ce? Acum?

— Da.

— De ce... fix acum?

— E ziua ei în curând. Şi a ta. Şi mai sunt doar unsprezece luni până la Crăciun. La naiba, chiar contează de ce? M-am gândit doar că poate vrea să vină acasă.

Jim e nevoit să se uite ţintă în faţă, să urmărească linia de demarcaj de pe şosea, ca să-şi poată stăpâni vocea:

— O să ne ia cel puţin o zi să ajungem acolo...

Jack îşi dă iritat ochii peste cap.

— Hai, mă tată, ce naiba! Ne oprim şi cumpărăm cafea, am zis doar!

Aşa fac. Conduc toată noaptea şi aproape toată ziua următoare. Bat la uşa ei. Poate că merge cu ei acasă, poate că nu. Poate că e pregătită să găsească o altă cale să ajungă la ei. Poate că acum ştie diferenţa dintre a zbura şi a cădea. Sau poate că nu. Lucrurile astea pot fi controlate la fel de puţin ca şi iubirea. Poate că e adevărat ce

se spune – că până la o anumită vârstă, copiii te iubesc necondiţionat şi neţărmurit dintr-un singur motiv: eşti al lor. Părinţii şi fraţii tăi te pot iubi tot restul vieţii din exact acelaşi motiv.

Adevărul? Nu există adevăr. Tot ce am înţeles despre limitele universului este că nu există. Tot ce ştim despre Dumnezeu este că nu ştim nimic. Şi tot ce i-a cerut o mamă, care era şi preot, familiei sale e simplu: Să facem tot ce putem. Să plantăm azi un măr, chiar dacă ştim că mâine e sfârşitul lumii.

Să-i salvăm pe cei pe care îi putem salva.

CAPITOLUL 74

Soseşte şi primăvară. Ne găseşte întotdeauna până la urmă. Vântul alungă iarna, copacii foşnesc şi păsările fac zarvă. Natura e dintr-odată asurzitoare, după ce zăpada a înghiţit orice ecou preţ de luni întregi.

Jack iese din lift, nedumerit. Caută cu privirea. În mână are o scrisoare. A aterizat pe preşul de la uşa lui într-o dimineaţă. Fără timbru. În plic a găsit un bilet cu o adresă – o clădire de birouri. Sub bilet era o fotografie cu un pod şi un plic mai mic, sigilat, pe care e scris un alt nume.

Zara l-a văzut pe Jack la secţia de poliţie. L-a recunoscut, deşi a trecut atâta timp. Pentru că ea retrăieşte încontinuu acele secunde de pe pod şi a înţeles pe loc că şi el.

Jack găseşte cabinetul şi bate la uşă. Sunt puţin peste zece ani de când un bărbat s-a aruncat de pe un pod şi aproape la fel de mulţi de când o tânără nu a făcut-o. Ea deschide uşa fără să ştie cine e, iar inima lui

se preschimbă în confetti când o vede, căci n-a uitat-o niciodată. N-a mai văzut-o de când era sus, pe balustrada podului, dar ar fi recunoscut-o și pe întuneric.

— Eu... eu, se bâlbâie Jack.

— Bună! Cauți pe cineva? întreabă Nadia binevoitoare, dar nedumerită.

Jack e nevoit să se țină de cantul ușii. Vârful degetelor ei le ating din greșeală pe-ale lui. Încă nu știu în ce fel își pot influența viața unul altuia. Îi întinde plicul mare, pe care e scris neglijent numele lui și în care sunt fotografia cu podul, adresa cabinetului ei și plicul mai mic pe care scrie: „Pentru Nadia". În plic e un bilet unde Zara a scris, mult mai îngrijit, opt cuvinte simple:

Te-ai salvat singură. El doar era acolo.

Când Nadia își pierde echilibrul, Jack o prinde de braț. Privirile lor dansează. Nadia se ține strâns, strâns, strâns de tot de cele opt cuvinte, abia reușind să articuleze:

— Tu ai fost... pe pod... când am... tu ai fost?

Jack încuviințează tăcut. Nadia își caută cuvintele:

— Nu știu ce să... dă-mi voie să... Trebuie să mă adun...

Se duce spre masa de scris și se prăbușește pe scaun. Preț de zece ani s-a întrebat cine e el și acum nu știe ce să zică. De unde să înceapă. Jack intră șovăind în cabinet,

vede fotografia de pe raftul cu cărţi, aceeaşi pe care Zara o îndrepta la fiecare şedinţă. În fotografie e Nadia, cu un grup de copii, în tabără la ţară, în urmă cu jumătate de an. Nadia şi copiii râd şi se gâdilă. Sunt îmbrăcaţi toţi la fel, în tricourile organizaţiei umanitare care a sponsorizat tabăra. Organizaţia strânge fonduri pentru copii asemenea celor din fotografie – cu toţii au avut în familie pe cineva care s-a sinucis. Când ai rămas singur, te ajută să ştii că nu eşti singur. Când nu poţi duce vina, ruşinea şi tăcerea de neînţeles. Nimeni nu trebuie să îndure asta. De aceea Nadia merge în tabăra aceea an de an. Ca să asculte mult, să vorbească puţin, să se joace cu copiii şi să râdă cât de mult se poate.

Încă nu ştie, dar organizaţia tocmai a primit o donaţie în contul bancar. De la o femeie cu căşti, care şi-a dat demisia de la serviciu, şi-a donat averea şi a traversat un pod. Le va ajunge să organizeze tabăra mulţi ani de acum înainte.

Jack şi Nadia stau de o parte şi de cealaltă a biroului şi se privesc. El zâmbeşte uşor, în cele din urmă şi ea, înspăimântaţi de moarte şi gata să izbucnească în râs în acelaşi timp. Într-o zi, peste zece ani, poate că îi vor povesti cuiva, chiar în cuvintele astea, cum s-au simţit atunci. Prima oară.

Poate că le vor povesti copiilor lor.

CAPITOLUL 75

Adevărul? Adevărul despre toate astea? Adevărul este că a fost o poveste despre multe lucruri, dar mai ales despre idioţi. Facem şi noi ce putem. Încercăm să fim maturi şi să ne iubim unul pe altul şi să înţelegem cum naiba se conectează cablurile USB. Căutăm ceva de care să ne ţinem, ceva pentru care să ne luptăm şi ceva la care să visăm. Facem tot ce putem să ne ajutăm copiii să înveţe să înoate. Avem în comun aceste lucruri, deşi majoritatea rămânem străini unul pentru celălalt. Nu ştim ce ne facem unul altuia, cum ne influenţăm vieţile.

Astăzi am trecut, poate, grăbiţi unul pe lângă celălalt şi niciunul n-a observat. Fibrele hainelor noastre s-au încurcat şi s-au descurcat preţ de-o clipă, apoi ne-am îndepărtat. Nu ştiu cine eşti.

Dar, când ajungi seara acasă, când ziua s-a încheiat şi noaptea ne ia în stăpânire, trage adânc aer în piept! Căci am făcut faţă încă unei zile.

Iar mâine vine alta.

MULŢUMIRILE AUTORULUI

Lui J. Puţini oameni mi-au influenţat viaţa mai mult decât tine. Cel mai bun, cel mai ciudat, mai haios, mai gălăgios şi mai complicat prieten pe care l-am avut vreodată. Au trecut aproape douăzeci de ani şi încă mă gândesc la tine aproape în fiecare zi. Îmi pare atât de rău că n-ai mai putut. Mă urăsc că nu te-am putut salva.

Nedei. De doisprezece ani împreună, căsătoriţi de zece, doi copii şi un milion de certuri despre prosoape ude pe podea şi sentimente pentru care încă ne străduim să găsim cuvintele potrivite. Nu ştiu cum ai putere să duci două cariere, a ta şi a mea, dar fără tine nu aş fi ajuns unde sunt acum. Ştiu că te înnebunesc, dar sunt nebun după tine. *Ducks fly together.*

Maimuţei şi broaştei. Încerc să fiu un tată bun. Chiar încerc. Dar când aţi sărit în maşină deunăzi şi m-aţi întrebat: „Ce miroase? Mănânci bomboane?“, v-am minţit. *Sorry!*

Lui Niklas Natt och Dag. Nu ştiu de câţi ani împărţim biroul. De opt? De nouă? Pot să spun sincer că n-am cunoscut niciun geniu, dar tu eşti cel mai aproape de a merita acest calificativ. Şi nici fraţi nu am.

Lui Riad Haddouche, Junes Jaddi şi Erik Edlund. Nu vă zic pe cât de des ar trebui să vă zic, dar sper că ştiţi.

Mamei şi tatei. Surioarei şi lui Paul. Lui Houshang, Parham şi Meri.

Vanjei Vinter. Un drac împieliţat încă din 2013 şi singura persoană cu care am lucrat aproape toată cariera mea. Redactor, editor, perechea mea suplimentară de ochi, un talmeş-balmeş de om şi o prietenă cu adevărat minunată a tuturor poveştilor mele. Mulţumesc că te implici întotdeauna sută la sută!

Agenţiei Salomonsson. În primul rând agentului meu, Tor Jonasson, care nu înţelege întotdeauna ce naiba fac, dar mă apără cu înverşunare. Mariei Gyllenhammar, care e parte din familia mea când maşinăria şi circul se rotesc prea repede şi încerc să mă regăsesc. Ceciliei Imberg, care a făcut pe editorul de rezervă şi poliţia gramaticală la sfârşitul acestui proiect. (În caz că nu suntem de acord pe chestiuni de gramatică, tu ai, bineînţeles,

dreptate, dar uneori mă distrează atât de mult să fac greşeli, încât merită.)

Editurii Forum. Mai ales lui John Häggblom, Mariei Burlin, lui Adam Dahlin şi Sarei Lindegren.

Lui Alex Schulman care, în timp ce încercam să pun cap la cap povestea asta, mi-a amintit cum te simţi când un text te pune la pământ. Lui Christoffer Carlsson, care a citit, a corectat şi a râs în hohote – îţi datorez o bere, poate chiar două. Lui Marcus Leifby, întotdeauna compania preferată când am nevoie să beau o cafea şi să discut despre Divizia 2 la hochei şi documentare despre războiul din Vietnam preţ de şase ore, într-o marţi.

Tuturor editurilor străine care îmi publică romanele, din Scandinavia şi până în Coreea de Sud. Le mulţumesc îndeosebi lui Peter Borland şi lui Kevin Hanson, Arielei Fredman, Ritei Silva şi tuturor celorlalţi de la Atria/Simon & Schuster din SUA şi Canada, care s-au încăpăţânat să creadă în mine. Lui Judith Curr care m-a ajutat să ajung acolo. Voi sunteţi a doua casă pentru cărţile mele.

Tuturor celor care mi-au tradus cărţile, mai ales lui Neil Smith. Autorului copertelor mele, Nils Olsson. Librarului meu preferat, Johan Zillèn.

Psihologilor şi terapeuţilor cu care am lucrat în ultimii ani. Mai ales lui Bengt, care mă ajută să-mi gestionez atacurile de panică.

Ţie, pentru că citeşti cartea asta. Îţi mulţumesc pentru timpul acordat.

Şi, în cele din urmă, scriitorilor la care se referă Estelle cu diverse ocazii în povestea asta. În ordinea apariţiei, aceştia sunt: Astrid Lindgren, J.M. Barrie, Charles Dickens, Joyce Carol Oates, Khalil Gibran, William Shakespeare, Lev Tolstoi şi Bodil Malmsten. Dacă vreunul dintre ei e citat greşit, vina este doar a mea, nu a Estellei.

De același autor,
la Editura Art au mai apărut:

FREDRIK BACKMAN

AUTORUL BESTSELLERULUI INTERNATIONAL
UN BĂRBAT PE NUME OVE

NOI CONTRA VOASTRĂ

UN ROMAN

musai

Citiți un fragment ☞

47
O POVESTE DE DRAGOSTE PE CARE N-O S-O UITĂM NICIODATĂ

E greu să ţii secrete într-un vestiar. Orice fel de secrete.

În patinoarul din Hed, tensiunea creşte cu fiecare antrenament. Se vorbeşte tot mai puţin despre cei din Björnstad ca despre nişte oameni, se aud tot mai adesea expresii ca „verzii". Sau „puii de urs de măcelărit". Sau „pizdele". Sau „poponarii împuţiţi". Toată lumea se aştepta ca William Lyt să fie printre cei mai înverşunaţi, dar, dintr-un motiv sau altul, William e tot mai tăcut.

Când coechipierii îl întreabă de ce nu zice nimic, le răspunde: „Încerc să mă concentrez pe hochei." Pentru că nu ştie ce altceva să le răspundă. I se întâmplă ceva ciudat în toamna şi iarna astea – cu cât ceilalţi urăsc mai mult, cu atât îi e mai silă de toată chestia. A fost atât de furios, preţ de atâta amar de vreme – furios la antrenamente, furios la şcoală, furios acasă –, încât, în cele din urmă, n-a mai avut forţă să mai fie furios. „Concentrează-te pe hochei!" i-a zis maică-sa, mângâindu-l drăgăstos pe păr. Şi William aşa a făcut.

Se distanţează tot mai mult de restul echipei, se antrenează mai mult singur şi tot mai din greu. Cunoaşte o fată din Hed şi începe să-şi petreacă timpul cu ea seara. Într-o

zi, David, antrenorul, îl cheamă în biroul lui. Îi dă o bucată de hârtie, cu un număr de telefon, al unui recrutor pentru un club de elită, aflat cu câteva divizii mai sus decât clubul din Hed.

— Sunt interesaţi de tine, vor să-i suni.

William se uită lung la bucata de hârtie. David dă ocol mesei de scris şi îl ia de umeri:

— Am văzut că în ultimul timp te-ai concentrat mai mult pe hochei, William. Că ai lăsat deoparte prostiile, certurile şi încăierările... Şi asta e bine! De asta şi e interesat clubul ăla. Poţi să devii cineva, William, poţi să ajungi departe! Dar să ştii că o să mă lupt să te ţin în echipa mea. În sezonul următor cred că eşti pregătit să devii căpitan.

Apoi David spune ceva îngrozitor. Ceva ce distruge un tânăr căruia îi e teamă să-şi arate sentimentele:

— Sunt mândru de tine, William!

William iese din biroul antrenorului şi îşi sună mama.

E greu să ţii secrete într-un vestiar, aşa că toată lumea îl felicită când se întoarce din biroul lui David. William e mândru, fireşte, dar bagă de seamă că jucătorii au început să tacă atunci când e prin preajmă şi înţelege că vorbesc despre ceva care nu trebuie să ajungă la urechile lui.

După antrenament, două maşini aşteaptă în faţa patinoarului. În ele sunt tineri cu hanorace şi tatuaje cu taurul. Câţiva dintre coechipierii lui William, cei suficient de tineri să vrea să se bată şi suficient de slabi la hochei pentru a nu avea nimic de pierdut, se îndreaptă spre maşini.

— Unde vă duceţi?

Unul dintre ei se întoarce spre William.

— Cu cât ştii mai puţine, cu atât mai bine, William. Eşti prea important pentru echipă ca să te luăm cu noi. Avem nevoie de tine pe gheaţă!

— Ce naiba aveţi de gând? întreabă William derutat.

Bărbaţii cu taurul tatuat nu răspund, dar unul dintre coechipieri e prea entuziasmat ca să-şi poată ţine gura şi strigă:

— Vrem să vedem dacă blana de urs arde bine!!!

Maşinile pleacă. William rămâne. Singur.

***

După aceea, la interogatoriul de la poliţie, bărbaţii din Hed vor avea o mie de scuze. Cineva va spune că n-au vrut să dea foc întregii clădiri, că au crezut că va arde doar uşa şi că vor avea timp să stingă înainte să fie prea târziu. Unul va spune că nu voiau decât „să dea de înţeles ceva“, altul va spune că „a fost doar o glumă“. Că nu ştiau că e un apartament deasupra cârciumii Blană de Urs. Şi că în apartament dormea Ramona.

***

Maggan Lyt îşi ia fiul din faţa patinoarului din Hed, ca după fiecare antrenament. I-a adus sendvişuri şi o băutură energizantă cu proteine. Îi pune geanta cu echipamentul în portbagaj şi muzica lui favorită în drum spre casă. Dar băiatul nu scoate un cuvânt.

— Ce-i? întreabă mama.

— Nimic... nimic. Doar... emoţii pentru meci, mormăie William.

Se preface că e adevărat, iar Maggan se preface că-l crede. Nu vor să se supere unul pe altul. Mănâncă împreună cina, îl ascultă pe tată povestind ce a făcut la serviciu, râd când

sora lui William povestește ce a făcut la școală – a desfăcut capacele solnițelor de pe masa profesorilor și vă imaginați ce s-a întâmplat când au încercat să-și pună sare în mâncare. William a învățat-o. Maggan ar vrea să o dojenească, dar fetița râde atât de minunat, încât n-are inimă să o certe.

William își privește părinții în timp ce mănâncă și discută, astăzi mai mult decât de obicei. Știe ce crede lumea din oraș despre familia lui – că taică-su e „zgârcit de-și mănâncă de sub unghii", iar maică-sa e „mamă nebună de jucător de hochei". Poate că e adevărat, dar și multe alte lucruri despre ei sunt adevărate. N-au primit niciodată nimic de-a gata în viață, s-au zbătut pentru tot și au vrut să le dea copiilor lor tot ce n-au avut ei vreodată: putere de decizie asupra propriului viitor, luxul de a nu fi nevoiți să se chinuie pentru ziua de mâine. Uneori poate că au mers prea departe, dar William îi iartă. Lumea asta nu e făcută pentru oameni buni. Cei buni sunt folosiți și apoi dați la o parte. E de ajuns să te uiți în jur prin Björnstad ca să-ți dai seama că așa e.

După cină, se uită la desene animate în camera soră-sii. Când s-a născut, medicii au zis că e ceva în neregulă cu ea. N-a fost așa, e doar specială. Oamenii vor cu tot dinadinsul să o descrie folosind numele unui sindrom, dar William refuză să accepte. Sora lui e cum e. Cea mai bună soră din lume. După ce fata adoarme, William ridică greutăți în camera de la subsolul casei. Dar cuvintele alea încă îl rod: „Vrem să vedem dacă blana de urs arde bine!!!" Nu-i ies din minte. Își pune treningul și îi spune maică-sii că iese să alerge. Maggan Lyt speră că e din cauza emoțiilor de dinainte de meci.

După ce William închide ușa în urma lui, mama se duce direct în bucătărie. Își face mereu griji pentru copiii ei. De

fiecare dată când William nu e acasă, găteşte ca să nu se mai gândească. „Zică lumea ce-o zice de Maggan Lyt, da' de gătit găteşte bine!“ spun oamenii despre ea, iar Maggan nu se supără că încep întotdeauna o discuţie despre ea cu „zică lumea ce-o zice“. Face o salată de paste şi apoi una de cartofi. „Mamă, nimeni nu face ca tine, atâtea salate diferite care, de fapt, nu sunt salate! Tu reuşeşti să faci orice legumă nesănătoasă!“ râde William de multe ori.

Îl aşteaptă să se întoarcă acasă. Nu încetează să-şi facă griji niciodată.

William aleargă prin Björnstad. Deodată îşi dă seama că e îmbrăcat în treningul roşu, cu taurul pe piept. Până şi el pricepe că e o provocare idioată să umble îmbrăcat aşa pe aici. Se întoarce şi aleargă spre casă, dar se opreşte când simte mirosul înţepător în nări.

Ceva arde.

***

Ramona nu se trezeşte din cauza fumului, ci pentru că o zgâlţâie cineva. Se prea poate ca Ramona să fi băut o mică gustare înainte de culcare, aşa că reacţionează ca de obicei, când cineva încearcă s-o trezească – dă din mâini şi ţipă obscenităţi, încercând să găsească un obiect tare cu care să lovească.

Dar, când vede flăcările pe pereţi şi aude strigătele din stradă, deschide ochii larg şi dă de Elisabeth Zackell.

Antrenoarea o fi ea nepricepută la sentimente, dar asta nu înseamnă că o ocolesc emoţiile. Nu putea dormi, se gândea prea mult la meciul cu Hed, aşa că ieşise să facă jogging.

Văzuse câţiva bărbaţi fugind spre Blană de Urs, apoi focul izbucnind. Cei mai mulţi probabil ar fi sunat la pompieri şi ar fi aşteptat pe stradă. Oamenii normali la cap n-ar fi intrat în fugă într-o casă în flăcări. Dar Zackell nu e normală, de bună seamă.

Iar acum, când se prăbuşeşte pe stradă, gâfâind şi tuşind, Ramona, îmbrăcată doar în cămaşa de noapte, murmură:

— Faci tu de-astea pentru o strachină cu cartofi, măi, fată? Păi, oare ce-ai face pentru mine de ţi-aş da carne?

Zackell tuşeşte şi râde.

— Trebuie să recunosc că a cam început să-mi placă berea. Vitaminele sunt importante.

Lumea vine în goană din toate părţile, dar nimeni nu e mai iute ca Teemu. Se aruncă în zăpadă şi o îmbrăţişează pe Ramona.

— Hai, hai, băiete, cuminte! N-a crăpat nimeni. E doar un foc... şopteşte Ramona, dar Teemu simte că bătrâna tremură.

— Pozele cu Holger... geme Teemu şi se ridică.

Ramona e nevoită să-l ţină. Aşa de mult o iubeşte băiatul ăsta, că trebuie să-l ţină să nu intre în foc să salveze fotografiile cu bărbatul ei mort.

Dar nu-l poate împiedica pe Teemu de la ce se întâmplă mai târziu. Nimeni nu poate.

***

Incendiul trezeşte tot Björnstadul, ţipetele se răspândesc prin oraş mai repede decât tobele sau sirenele. Toate telefoanele sună, toate uşile se deschid.

Benji și surorile lui vin și ei în fugă pe stradă. Surorile se duc spre Blană de Urs, unde oamenii deja s-au mobilizat și au format un lanț uman, ca să-și treacă din mână în mână gălețile cu apă. De peste tot sosesc mașini cu bidoane și furtunuri în portbagaj.

Dar Benji stă pe loc, căci își dă seama că nu e o întâmplare. Nu e niciodată. Așa că se uită în jur după făptaș și dă cu ochii de treningul roșu. William Lyt e undeva mai în spate, aproape de pădure, singur și șocat, cu mâinile la gură.

Benji fuge spre el. Preț de-o secundă, William e convins c-o să se repeadă la el, dar Benji se oprește brusc, ca și cum își dă seama de ceva. Oamenii aleargă încolo și-ncoace și, undeva, se aud sirenele apropiindu-se prin pădure. Benji se întoarce spre William și-i spune printre dinți:

— Tu și eu. Acum! De-adevăratelea! Fără prieteni, fără arme. Doar tu și eu!

William ar fi putut să protesteze, să încerce să-l liniștească pe Benji și să-i explice că n-a avut nimic de-a face cu incendiul. Dar Benji e prea pornit ca să-l creadă, iar William îl urăște încă prea mult ca să dea înapoi. Așa că șoptește doar:

— Unde?

Benji se gândește o clipă.

— Pista de jogging de pe Colina. Lume puțină, teren nivelat, lămpi aprinse.

William spune iritat:

— Ca să nu vin cu scuze după, vrei să zici?

Faptele lui Benji au fost întotdeauna mai rele decât vorbele sale. De aceea, răspunsul lui are o oarecare greutate:

— N-o să fie niciun *după* pentru tine, William!

*

Aleargă amândoi spre pista de jogging. Prin tot oraşul. Au făcut asta de mii de ori înainte, pentru că, atunci când erau copii şi jucau în aceeaşi echipă de hochei, se luau la întrecere la fiecare antrenament. Benji nu l-a lăsat niciodată pe William să fie mai bun la nimic – până şi lucrurile pe care nu le voia i le-a luat lui William. Iar acum, când aleargă prin zăpada până la glezne, sunt aceiaşi băieţei de atunci. Şi păstrează vreun metru distanţă între ei, ca şi cum Kevin încă aleargă la mijloc.

Când ajung la pista de jogging, pe Colina, se opresc şi îşi trag răsuflarea. Vălătuci groşi de aburi le ies din gură. Apoi William, în treningul roşu cu taurul pe piept, se repede la Benji, care aşteaptă calm, în tricoul verde, cu pumnii strânşi. Fără prieteni, fără arme, doar ei doi. Un taur contra unui urs.

***

Păianjenul şi Tâmplarul îl găsesc pe Teemu în faţa cârciumii. Primul lor impuls e să sară să ajute la stingerea focului, să protejeze oamenii. Blană de Urs e casa lor, mai mult decât le-a fost vreodată propria casă. Dar Păianjenul îi şopteşte lui Teemu la ureche:

— Ştim cine a fost! Nemernicii din Hed! Mama prietenei Tâmplarului i-a văzut pe fereastră. Şi-au lăsat maşina la supermarket! Dacă ne grăbim, îi prindem din urmă!

Când bărbaţii în geci negre ies din mulţimea adunată la Blană de Urs şi aleargă spre Saab-ul lui Teemu, aproape nimeni nu bagă de seamă. Singurul care îi vede e Leo Andersson. Se duce după ei.

BESTSELLER INTERNAȚIONAL

FREDRIK BACKMAN

UN BĂRBAT PE NUME OVE

UN ROMAN

musai

Fredrik Backman, *Un bărbat pe nume Ove*
Traducere din limba suedeză de Andreea Caleman

Ove este cel mai morocănos om pe care vi-l puteţi imagina, un bătrân mizantrop căruia îi plac regulile stricte, rutina, lucrurile utile în viaţă şi care n-are răbdare pentru amabilităţi gratuite cu vecinii. Îşi divinizează maşina Saab, marca lui de suflet, şi judecă oamenii după ce maşină conduc, dispreţuind profund, se înţelege, automobilele străine. Se crede înconjurat de idioţi şi crede că lumea se duce de râpă cu toţi filfizonii ăştia cu cabluri albe în urechi care angajează pe cineva să le schimbe un bec. A fost detronat din funcţia de preşedinte al asociaţiei de proprietari – în urma a ceea ce el a numit a fi „o lovitură de stat" –, dar tot el e regele cartierului, pe care îl inspectează nesmintit în creierii dimineţii să se asigure că totul este în ordine. Lumea îl consideră teribil de urâcios. Într-o dimineaţă de noiembrie, însă, tot universul şi planurile sale îi sunt date peste cap în cel mai neaşteptat mod cu putinţă, când o iraniancă pe cât de gravidă, pe atât de dezinvoltă, şi soţul ei tolomac, împreună cu cele două fetiţe ale lor, se mută lângă casa lui.

„Dacă ar exista un premiu pentru «Cea mai fermecătoare carte a anului», acest roman l-ar câştiga fără probleme." (*Booklist*)

AUTORUL BESTSELLERULUI INTERNAȚIONAL UN BĂRBAT PE NUME OVE

FREDRIK BACKMAN

bunica mi-a zis să-ți spun că-i pare rău

UN ROMAN

musai

Fredrik Backman, *Bunica mi-a zis să-ți spun că-i pare rău*
Traducere din limba suedeză de Andreea Caleman

Elsa are șapte ani și o inteligență tăioasă și necruțătoare care o face să fie diferită, dar și marginalizată. Singura care o înțelege și care-i cultivă aplombul este bunica, fost medic în zone calamitate, privită la rândul ei de ceilalți drept o nebună excentrică. Pentru că „toți copiii au nevoie de supereroi", bunica inventează pentru Elsa povești unde toată lumea este diferită și nimeni nu trebuie să fie normal, iar scopul este să o pregătească pentru ceea ce urmează să afle și să i se întâmple în viață. Personajele din poveștile bunicii – care se dovedesc a fi nimeni alții decât vecinii ei de bloc – îi vor fi alături în evenimentele care o vor lua cu asalt.

Acest roman, care demolează clișeele privind normalitatea, îi va inspira negreșit pe bunici în relația cu nepoții lor și va încânta cititorii de toate vârstele. *Bunica mi-a zis să-ți spun că-i pare rău* este o carte despre diversitate și acceptare.

„Ia-ți cu tine șervețelele atunci când începi să citești *Bunica mi-a zis să-ți spun că-i pare rău*, dar ia-ți și simțul umorului. Este genul acela de roman pe care dacă-l ratezi, n-o să ți-o ierți niciodată." (*Business Insider*)

AUTORUL BESTSELLERULUI INTERNAȚIONAL UN BĂRBAT PE NUME OVE

FREDRIK BACKMAN

SCANDALUL

UN ROMAN

musai

Fredrik Backman, *Scandalul*
Traducere din limba suedeză de Andreea Caleman

Situat în inima pădurii, Björnstad-ul pare un oraş mort. Singura şansă ca economia să reînvie este ca echipa de juniori să câştige finala campionatului de hochei. Dar pentru unii dintre tinerii hocheişti de şaptesprezece ani, educaţi în spiritul „doar victoria contează" presiunea devine prea mare, iar importanţa pe care o dau victoriei transcende dimensiunea morală a vieţii lor în comunitate. Şi atunci când interesele – fie ele financiare, fie legate de glorie – devin mai importante decât oamenii, victimele devin vinovaţi, iar cei diferiţi devin paria.

Backman aduce în discuţie două subiecte de actualitate: agresiunea sexuală şi discriminarea etnică şi de gen. Fără să arate cu degetul, fără să fie părtinitor sau să găsească vinovaţi, el pune pe tapet faptele, neomiţând contextul, şi-i lasă pe cititori să judece singuri.

„Backman regizează cu atenţie evenimentele care duc la molestare sexuală, astfel încât să rezulte o constelaţie de rasism, ură de clasă şi sexism – o dramatizare în forţă a temelor acestui roman." (*USA Today*)

„Un roman matur, plin de compasiune."
(*Sunday Times*)

Grupul Editorial ART
Comenzi – Cartea prin poştă
C.P. 4, O.P. 83, cod 062650, sector 6, Bucureşti
tel.: (021) 224.01.30, 0744.300.870, 0721.213.576;
fax: (021) 369.31.99
Comenzi – online
comenzi@editura-art.ro
www.editura-art.ro

Există cărți care trebuie citite
pentru că-s importante.

Există cărți care trebuie citite
pentru că-s bune.

Și există cărți care trebuie citite pentru că
vorbește toată lumea despre ele — de la criticii literari
la colegii de birou ieșiți la țigară.

Cărțile alea care fac vâlvă.

Cărțile care-s și bune, și importante, și care devin
referințe în discuțiile de zi cu zi.

Și pentru că, lăsând modestia la o parte,
ne pricepem destul de bine la cărți,
de acum încolo vă aducem tot ce este hype
și bun în literatură în cărțile **musai**.

DORMITOR

GARDEROBĂ

DORMITOR

BALCON

Un spărgător de bănci înarmat fuge de la locul faptei și ajunge într-un apartament scos la vânzare, unde are loc o vizionare. Pentru că poliția e pe urmele sale, se baricadează înăuntru și îi ia ostatici pe cei șapte potențiali cumpărători, aparent normali și inofensivi, printre care doi „rechini" imobiliari, un cuplu de lesbiene, o multimilionară cu tendințe suicidare și un sabotor de vizionări deghizat în iepure. Dar lucrurile o iau razna atunci când ostaticii și spărgătorul încep să-și dezvăluie dramele personale și anxietățile. Când spărgătorul le dă drumul ostaticilor și oamenii legii năvălesc înăuntru, nici urmă de infractor, iar depozițiile halucinante ale martorilor nu fac decât să-i bulverseze și mai mult pe polițiști: Unde e infractorul și ce nu-i în regulă cu oamenii ăștia?

TOALETĂ

„Am un nou scriitor preferat, iar numele lui este Fredrik Backman. Oameni anxioși are toate ingredientele pentru a deveni un nou succes internațional. Poveștile pe care Backman le spune ne demonstrează capacitatea autorului de a sonda mințile umane, iar felul în care combină asta cu intriga și personajele nu este altceva decât artă."

NETTAVISEN

HOL

„Fredrik Backman este unul dintre puținii autori contemporani capabili să descrie singurătatea masculină."

DAGENS NYHETER

www.editura-art.ro

ISBN 978-606-710-722-7

AGENȚIA IMOBILIARĂ

La bună vedere